Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B**

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ, Euratom) nr 2342/2002,

23. detsember 2002,

millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad

(EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Komisjoni määrus (EÜ, Euratom) nr 1261/2005, 20. juuli 2005	L 201	3	2.8.2005
►**M2**	Komisjoni määrus (EÜ, Euratom) nr 1248/2006, 7. august 2006	L 227	3	19.8.2006
►**M3**	Komisjoni määrus (EÜ, Euratom) nr 478/2007, 23. aprill 2007	L 111	13	28.4.2007

Parandatud:

►**C1** Parandus, ELT L 345, 28.12.2005, lk 35 (2342/2002)

▼B

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ, Euratom) nr 2342/2002,

23. detsember 2002,

millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad

SISUKORD

ESIMENE OSA	**ÜLDSÄTTED**
I JAOTIS	TEEMA
II JAOTIS	EELARVEPÕHIMÕTTED
1. peatükk	**Ühtsuse ja eelarve õigsuse põhimõtted**
2. peatükk	**Aastasuse põhimõte**
3. peatükk	**(Finantsmääruse 4. peatükk) Arvestusühiku põhimõte**
4. peatükk	**(Finantsmääruse 5. peatükk) Kõikehõlmavuse põhimõte**
5. peatükk	**(Finantsmääruse 6. peatükk) Sihtotstarbelisuse põhimõte**
6. peatükk	**(Finantsmääruse 7. peatükk) Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõte**
7. peatükk	**(Finantsmääruse 8. peatükk) Läbipaistvuse põhimõte**
III JAOTIS	EELARVE KOOSTAMINE JA STRUKTUUR
1. peatükk	**Eelarve koostamine**
2. peatükk	**Eelarve struktuur ja esitusviis**
IV JAOTIS	EELARVE TÄITMINE
1. peatükk	**Üldsätted**
2. peatükk	**Täitmisviisid**
1. jagu	Üldsätted
2. jagu	Erisätted
3. peatükk	**Finantsjuhtimises osalejad**
1. jagu	Finantsjuhtimises osalejate õigused ja kohustused
2. jagu	Eelarvevahendite käsutaja
3. jagu	Peaarvepidaja

▼B

4. jagu	Avansikontode haldaja
4. peatükk	**Finantsjuhtimises osalejate vastutus**
1. jagu	Üldeeskirjad
2. jagu	Volitatud ja edasivolitatud eelarvevahendite käsutajate suhtes kohaldatavad sätted
5. peatükk	**Tulutoimingud**
1. jagu	Omavahendid
2. jagu	Saadaolevate summade eelarvestus
3. jagu	Saadaolevate summade kindlaksmääramine
4. jagu	Sissenõudmise kinnitamine
5. jagu	Sissenõudmine
6. peatükk	**Kulutoimingud**
1. jagu	Kulukohustuste võtmine
2. jagu	Kulude tõendamine
3. jagu	Maksete kinnitamine
4. jagu	Kulude maksmine
5. jagu	Kulutoimingute tähtajad
7. peatükk	**Andmetöötlussüsteemid**
8. peatükk	**Siseaudiitor**
V JAOTIS	HANKED
1. peatükk	**Üldsätted**
1. jagu	Kohaldamisala ja lepingute sõlmimise põhimõtted
2. jagu	Avalikustamine
3. jagu	Hankemenetlused
4. jagu	Tagatised ja järelevalve
2. peatükk	**Ühenduse institutsioonide oma huvides sõlmitavate lepingute suhtes kohaldatavad erisätted**
VI JAOTIS	TOETUSED
1. peatükk	**Kohaldamisala**
2. peatükk	**Toetuste andmise põhimõtted**

▼B

3. peatükk	**Toetuste andmise menetlus**
4. peatükk	**Maksmine ja järelevalve**
5. peatükk	**Rakendamine**
VII JAOTIS	RAAMATUPIDAMISARUANDLUS JA RAAMATUPIDAMISARVESTUS
1. peatükk	**Raamatupidamisaruandlus**
2. peatükk	**(Finantsmääruse 3. peatükk) Raamatupidamisarvestus**
1. jagu	Raamatupidamisarvestuse korraldamine
2. jagu	Arvestusraamatud
3. jagu	Kontoplaan
4. jagu	Kirjendamine
5. jagu	Kontrollimine ja kinnitamine
6. jagu	Eelarve raamatupidamisarvestus
3. peatükk	**(Finantsmääruse 4. peatükk) Vara inventarinimestikud**
TEINE OSA	**ERISÄTTED**
I JAOTIS	(FINANTSMÄÄRUSE II OSA II JAOTIS) STRUKTUURIFONDID, ÜHTEKUULUVUSFOND, EUROOPA KALANDUSFOND JA EUROOPA MAAELU ARENGU PÕLLUMAJANDUSFOND
II JAOTIS	(FINANTSMÄÄRUSE III JAOTIS) TEADUSUURINGUD
III JAOTIS	(FINANTSMÄÄRUSE IV JAOTIS) VÄLISTEGEVUS
1. peatükk	**Üldsätted**
2. peatükk	**Meetmete rakendamine**
3. peatükk	**Hanked**
4. peatükk	**Toetused**
5. peatükk	**Avansikontod ja inventarinimestikud**
IV JAOTIS	(FINANTSMÄÄRUSE V JAOTIS) EUROOPA TALITUSED
V JAOTIS	(FINANTSMÄÄRUSE VI JAOTIS) HALDUSASSIGNEERINGUD

▼B

VI JAOTIS (FINANTSMÄÄRUSE II OSA VII JAOTIS) EKSPERDID

KOLMAS OSA ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

I JAOTIS ÜLEMINEKUSÄTTED

II JAOTIS LÕPPSÄTTED

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, ([1]) eelkõige selle artiklit 183,

olles nõu pidanud Euroopa Parlamendi, nõukogu, Euroopa Kohtu, kontrollikoja, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee, regioonide komitee, ombudsmani ja Euroopa andmekaitseinspektoriga

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (edaspidi "finantsmäärus") sätteid on lihtsustatud, nii et need piirduvad Euroopa ühenduste üldeelarve (edaspidi "eelarve") koostamise, täitmise ja kontrolliga seotud aluspõhimõtete ja määratlustega.

(2) Need rakenduseeskirjad peaksid seetõttu täiendama neid finantsmääruse sätteid, milles selgelt viidatakse rakenduseeskirjadele, kui ka sätteid, mille kohaldamine nõuab rakendusmeetmete eelnevat kindlaksmääramist. Selguse huvides tuleb asendada komisjoni 9. detsembri 1993. aasta määrus (Euratom, ESTÜ, EÜ) nr 3418/93, millega kehtestatakse 21. detsembri 1977. aasta finantsmääruse üksikasjalikud rakenduseeskirjad, ([2]) viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1687/2001. ([3])

(3) Et tagada valdkondade eeskirjade vastavus finantsmääruses sätestatud eelarvepõhimõtetega, tuleks teha kõikide eelarve täitmisega seotud õigusaktide nimestik ja ette näha, et selle nimestiku koostab komisjon ja see esitatakse eelarvepädevatele institutsioonidele.

(4) Eelarvepõhimõtete, eelkõige ühtsuse põhimõtte kohane nõue määratleda eelarvesse tagasimakstavate eelmaksete intress eeldab, et tuleb määratleda kõik ühenduste omandisse jäävad eelmaksed. Niisugused eelmaksed jäävad institutsiooni omandisse, kui finantsmääruse artiklis 49 nimetatud põhiõigusaktis ei ole teisiti ette nähtud ja kui neid ei maksta hankelepingu alusel, personalile, institutsioonide liikmetele või liikmesriikidele. Seda eeskirja tuleks täpsustada haldamisliigi kohaselt (otsene või kaudne tsentraliseeritud haldus ja haldus koostöös liikmesriikidega). Seda ei kohaldata ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega toimuva halduse suhtes, kuna niisugusel juhul on ühenduse rahalised vahendid ühendatud rahvusvaheliste organisatsioonide rahaliste vahenditega. Kui eelmaksetelt, mis jäävad ühenduste omandisse,

([1]) EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.
([2]) EÜT L 315, 16.12.1993, lk 1.
([3]) EÜT L 228, 24.8.2001, lk 8.

▼B

saadakse intresse, tuleks need intressid maksta eelarvesse muu tuluna.

(5) Aastasuse põhimõtte puhul on oluline selgitada iga-aastaste assigneeringute mõistet ja kohustuse võtmise menetluse ettevalmistusjärke ning kui need on 31. detsembriks lõpule viidud, võib lubada kulukohustuste assigneeringute ülekandmist, mis tuleb sel juhul ära kasutada järgmise eelarveaasta 31. märtsiks.

(6) Arvestusühiku põhimõttega seoses tuleks täpsemalt määrata vahetuskursid, mida tuleb kasutada euro ja muude omavääringute vahel seoses rahavoogude ja kontode haldamise nõuetega.

(7) Seoses eranditega kõikehõlmavuse põhimõttest tuleks täpsustada, kuidas eelarves käsitleda sihtotstarbelisi tulusid, eelkõige liikmesriikide või kolmandate riikide osamakse teatavatesse ühenduse programmidesse, ning samuti täpsustada kulude ja tulude tasaarvestuse piirväärtused.

(8) Sihtotstarbelisuse põhimõttega seoses tuleks täpselt määratleda, kuidas arvutada assigneeringute protsent, mis institutsioonidel on lubatud iseseisvalt ümber paigutada, ja tuleks ette näha, et eelarvepädevatele institutsioonidele antakse kogu teave esitatud taotlustele lisatud üksikasjalikes selgitustes.

(9) Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte puhul tuleb kindlaks määrata programmide ja tegevuste eel-, vahe- ja järelhindamiste eesmärgid, nende teostamise minimaalne sagedus ja teave, mis tuleb esitada õigusaktile lisatavas finantsselgituses.

(10) Eelarve koostamise ja esitusviisiga seoses tuleb kindlaks määrata eelarve eessõna sisu, eelarve töödokumendid ja eelarve selgitused, millega tagatakse, et eelarvepädevad institutsioonid on täielikult teavitatud. Uue tegevuspõhise eelarvestamise esitusviisi raames tuleks sätestada haldusassigneeringute määratlus ja liigitus.

(11) Eelarve täitmisega seoses on asjakohane kõigepealt selgitada ühenduse tegevusvaldkondade ja Euroopa Liidu asutamislepingus nimetatud valdkondade põhiõigusaktide võimalikud vormid. Tuleks kindlaks määrata assigneeringute maksimumsumma, mida võib kasutada ettevalmistava tegevuse ja katselist laadi kavade puhul ilma põhiõigusaktita ja loetleda asutamislepingute sätted, millega komisjonile on vahetult antud erivolitused.

(12) Samuti tuleks kindlaks määrata huvide konflikti põhjustada võivad õigusaktid koos menetlusega, mida tuleb sel juhul järgida.

(13) Seoses eelarve täitmise eri viisidega tuleks sätestada, et kui komisjon ei täida eelarvet otse oma talitustes, peab ta kõigepealt kindlaks tegema, et üksustel, kellele ta kavatseb anda täitmisülesanded, on olemas nõuetekohased ja asjakohased haldusmenetlused ning kontrolli- ja raamatupidamissüsteemid, mis vastavad usaldusväärse finantsjuhtimise nõuetele.

(14) Seoses kaudse tsentraliseeritud haldamisega, see tähendab haldamisega, mille komisjon on delegeerinud täitevasutustele või -asutustele, mille suhtes kohaldatakse ühenduse õigust, siseriiklikele avalik-õiguslikele asutustele või avalikku teenust osutavatele asutustele, tuleb kehtestada niisuguse volituste delegeerimise raamistik ja selle rakendamise kord delegeerimisakti või -lepinguga. Täitevasutusi, mis jäävad ühenduse kontrolli alla, tuleks pidada komisjoni volitatud eelarvevahendite käsutajateks ühenduse eelarve täitmisel. Kui siseriiklikud asutused peavad tegema eelarve täitmise toiminguid, peaksid nad andma piisavad finantstagatised; nende valik peab olema läbipaistev ja põhinema kulutasuvuse analüüsil, milles põhjendatakse haldamise delegeerimist sellisele asutusele. Komisjon peaks enne volituste delegeerimist siseriiklikele asutustele taotlema asjaomase komitee arvamust kooskõlas kõnealuste assigneeringute täitmise põhiõigusak-

▼B

tiga. Eraõiguslikud üksused, mis täidavad ettevalmistavaid või abiülesandeid komisjoni nimel, tuleks valida hankemenetluse kohaselt.

(15) Koostöös liikmesriikidega toimuva halduse puhul või koos kolmandate riikidega detsentraliseeritud halduse puhul tuleks sätestada raamatupidamisarvestuse kontrolli- ja heakskiitmismenetluse järgud ja eesmärgid, ilma et see piiraks valdkondlikes eeskirjades sisalduvate erisätete kohaldamist.

(16) Rahvusvaheliste organisatsioonidega ühiselt toimuva halduse puhul tuleks selgitada, et iga rahastaja osa iga liiki kuludes ei ole vaja eristada, kuid subsideeritud meetmete suhtes tuleb kohaldada kõikehõlmavat kontrolli; tuleks määratleda rahvusvahelised organisatsioonid, kes võivad seda liiki halduses osaleda.

(17) Finantsjuhtimises osalejatega seoses suurendab finantsjuhtimise ümberkorraldamine ja sellega seotud tsentraliseeritud eelkontrolli ärajätmine eelarvevahendite käsutajate vastutust kõikides tulu- ja kulutoimingutes, sealhulgas sisekontrollisüsteemidega seotud küsimustes. Eelarvepädevaid institutsioone tuleks edaspidi teavitada volitatud eelarvevahendite käsutaja ametisse nimetamisest või töösuhte lõpetamisest. Sellest tulenevalt tuleks sätestada ka ülesanded, vastutusala ja menetluste põhimõtted, mida tuleb järgida. Eelkontrolli viimine üksustesse nõuab eelkõige selge vahe tegemist eelarve täitmise toimingute algatamise ja nende toimingute kontrollimisega seotud ülesannete vahel. Lisaks sellele peaks iga institutsioon kehtestama kutsenormid, mida kohaldatakse eel- ja järelkontrolli eest vastutavate isikute suhtes. Seejärel tuleks ette näha ülesanded, mille kohta eeldatavalt antakse aru institutsioonile esitatavas aastaaruandes, milles tuleb muu hulgas esitada järelkontrolli tulemused; tuleks kehtestada toimingute tegemist tõendavate dokumentide säilitamise kord. Kuna riigihankelepinguid sõlmitakse läbirääkimistega menetlusega ainult erandjuhtudel, tuleb nende kohta esitada eriaruanne institutsioonile ja saata see eelarvepädevatele institutsioonidele.

(18) Ülesannete täpsustamiseks tuleks täpselt määratleda peaarvepidaja ülesanded ja vastutusala seoses arvepidamissüsteemide, sularahahalduse, pangakontode haldamise ja kolmandate isikute arvestusraamatutega. Peaarvepidaja töösuhte lõppemise kord tuleks samuti selgemini sätestada.

(19) Tavapärasest eelarvemenetlusest erineva haldussüsteemi ehk avansikontode kasutamise tingimused tuleks samuti kehtestada ning ette näha avansikontode haldajate, eelarvevahendite käsutaja ja peaarvepidaja ametikohustused seoses avansikontode kontrollimisega. Eelarvepädevaid institutsioone tuleks teavitada igast ametisse nimetamisest või töösuhte lõppemisest.

(20) Kui iga finantsjuhtimises osaleja ülesanded ja vastutusala on määratletud, võib neid vastutusele võtta üksnes Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjades ja muude teenistujate teenistustingimustes sätestatud tingimustel. Igas institutsioonis tuleks nõuetekohasel viisil moodustada finantsrikkumiste uurimise toimkond, kes teeb kindlaks, kas finantsrikkumisi on olnud. Samuti tuleks ette näha menetlus, mille abil eelarvevahendite käsutaja võib taotleda töökäsu kinnitamist, mis vabastab ta vastutusest.

(21) Seoses tuludega, välja arvatud omavahendite erijuhtum, mis on esitatud nõukogu 22. mai 2000. aasta määruses (EÜ, Euratom) nr 1150/2000, millega rakendatakse ühenduste omavahendite süsteemi käsitlev otsus 94/728/EÜ, Euratom, ([1]) tuleb määratleda ülesanded ja kontrollimine, mille eest eelarvevahendite käsutajad menetluse eri järkudel vastutavad: saadaolevate summade eelarvestuse ja seejärel sissenõudekorralduse koostamine; võlateate lähetamine, et teavitada võlgnikku saadaoleva summa kinnitami-

([1]) EÜT L 130, 31.5.2000, lk 1.

▼B

sest; kõikide saadaolevate viiviste arvutamine; vajaduse korral otsus, milles loobutakse sissenõudmise õigusest nõuete kohaselt, millega tagatakse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte järgimine. Peaarvepidaja osa tulude kogumisel ja maksmiseks lisaaja andmisel tuleks samuti kindlaks määrata.

(22) Kuludega seoses tuleks määratleda seosed rahastamisotsuste, üldiste kulukohustuste ja individuaalsete kulukohustuste vahel, samuti nende eri järkude tüüpomadused. Üldise kulukohustuse ja individuaalse kulukohustuse vaheline erinevus sõltub asjaolust, kui suurel määral on abisaajad teada, ja asjaomaste summade suurusest. Esialgsed kulukohustused piirduvad ainult jooksvate halduskulude ning Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) kuludega. Mittekasutatavate kohustuste mahu piiramiseks tuleks vabastada kulukohustuse täitmisega seotud assigneeringud, mille puhul ei ole kolme aasta jooksul makseid sooritatud.

(23) Seejärel tuleb selgitada, kuidas on omavahel seotud eelarvevahendite käsutaja tehtavate kulude tõendamise, kinnitamise ja maksmisega seotud toimingud ning kontrollimised, kui ta tõendab kulud märkega "kuulub maksmisele" ja kui ta annab maksekorralduse, kontrollides kogu vastutusest vabastamise õigsust, mille eest vastutab üksnes eelarvevahendite käsutaja. Tuleks nimetada dokumendid, mis tuleb esitada maksmise tõenduseks, ning kehtestada eelmaksete ja vahemaksete tasaarvelduse eeskirjad. Tuleks sätestada kinnitus- ja maksetoimingute suhtes kohaldatavad tähtajad, võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/35/EÜ hilinenud maksmise vastu võitlemise kohta äritehingute puhul. ([1])

(24) Siseauditi puhul tuleb ette näha audiitori ametisse nimetamise kord ja tema sõltumatuse tagamine institutsioonis, kes on ta ametisse nimetanud ja kellele ta peab esitama tegevusaruande; eelarvepädevaid institutsioone tuleks teavitada igast ametisse nimetamisest või töösuhte lõppemisest.

(25) Hangetega seoses tuleks käesolevasse määrusesse lisada nõukogu direktiivide 92/50/EMÜ, ([2]) 93/36/EMÜ ([3]) ja 93/37/EMÜ ([4]), viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2001/78/EÜ, ([5]) sätted, mis käsitlevad vastavalt riiklike teenuslepingute, riiklike tarnelepingute ja riiklike ehitustöölepingute sõlmimise korda. Sellest tulenevalt tuleb kõigepealt määratleda eri liiki hankelepingud, reklaami- ja avaldamistoimingud, tingimused, mille puhul võib kasutada teatavat menetlusvormi ja kehtivate menetluste peamised tunnused, valikukriteeriumid ja võimalik lepingute sõlmimise kord, pakkumiskutse dokumentidele juurdepääsu ning pakkujate ja taotlejatega suhtlemise eeskirjad ning nendeks juhtudeks, kui komisjon sõlmib hankelepinguid oma huvides, mitmesugused kohaldatavad künnised ja sõlmitavate lepingute maksumuse hindamise eeskirjad.

(26) Hankelepingute sõlmimise menetluste eesmärk on rahuldada institutsioonide vajadused kõige soodsamatel tingimustel, samal ajal tagades võrdse juurdepääsu riigihankelepingutele ning järgides läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtet. Läbipaistvuse ja taotlejate võrdse kohtlemise tagamiseks ning eelarvevahendite käsutajate täieliku vastutuse kindlustamiseks lõpliku valiku tegemisel tuleb sätestada menetlus pakkumiste avamiseks ja hindamiseks ning osalemiskutsete esitamiseks alates komitee määramisest kuni põhjendatud ja dokumenteeritud lepingu sõlmimise otsuseni,

([1]) EÜT L 200, 8.8.2000, lk 35.
([2]) EÜT L 209, 24.7.1992, lk 1.
([3]) EÜT L 199, 9.8.1993, lk 1.
([4]) EÜT L 199, 9.8.1993, lk 54.
([5]) EÜT L 285, 29.10.2001, lk 1.

▼B

mille eest lõpptulemusel vastutab tellija. Tuleks määratleda ka ühenduse finantshuvide kaitsmiseks vajalikud finantstagatised.

(27) Tuleb piirata tellijate volitusi määrata halduskaristusi, et tagada proportsionaalsed ja hoiatavad karistused ning kindlustada võrdne kohtlemine nii eri institutsioonide kui ka talituste vahel.

(28) Toetusi käsitleva jaotise kohaldamisala tuleks samuti selgemaks muuta, eelkõige seoses eelarve täitmise eri viisidega, samuti seoses tegevusliigi või Euroopa Liidu üldistes huvides tegutseva asutusega, mis vastavad toetuse saamise tingimustele. Tuleks täpsustada iga-aastane tööprogramm ja pakkumiskutsete tüüpomadused, samuti sellega seotud võimalikud erandid ja tagasiulatuva jõu võimalus, eelkõige seoses humanitaarabiga ja kriisiolukordade ohjamisega, mille kohta on olemas erilised piirangud.

(29) Seoses läbipaistvuse, taotlejate võrdse kohtlemise ja eelarvevahendite käsutajate vastutuse suurendamise nõuetega tuleks ette näha pakkumismenetlus alates toetuse taotlusest selle hindamiseni komitees eelnevalt kindlaksmääratud valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumide alusel, enne kui eelarvevahendite käsutaja teeb lõpliku ja asjakohaselt dokumenteeritud otsuse.

(30) Usaldusväärne finantsjuhtimine nõuab, et komisjon kaitseb ennast tagatistega: toetuse taotluste järgus suuremaid summasid hõlmavate taotluste puhul finantsauditite korraldamisega; eelmaksete tegemise ajal eelnevate finantstagatiste nõudmisega ning lõppmaksete järgus kõige suuremaid summasid hõlmavate ja kõige riskialtimate taotluste finantsauditite korraldamisega. Usaldusväärne juhtimine ning mittetulunduslikkuse ja kaasfinantseerimise põhimõtete järgimine nõuavad samuti, et kehtestataks eeskirjad kindlasummaliste maksete tegemiseks. Ühenduse rahaliste vahendite usaldusväärne juhtimine tähendab, et abisaajad peavad ise järgima läbipaistvuse ja võimalike tellijate võrdse kohtlemise põhimõtteid ning põhimõtet, mille kohaselt leping sõlmitakse majanduslikult soodsaima pakkumise tegijaga, kui töö teostatakse osaliselt allahanke korras.

(31) Karistuste määramise volitused tuleks selles valdkonnas ühtlustada riigihankeid käsitlevate eeskirjadega.

(32) Raamatupidamisarvestuse ja raamatupidamisaruannete esitamisega seoses tuleks eraldi määratleda kõik üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtted, mida raamatupidamisaruannete koostamisel tuleb järgida. Samuti tuleb täpsemalt määratleda tehingu raamatupidamisarvestusse kandmise tingimused ning eeskirjad varade ja kohustuste hindamiseks ja eraldiste loomiseks.

(33) Tuleks täpsustada, et institutsiooni raamatupidamisarvestusele tuleb lisada eelarve täitmise ja finantsjuhtimise aruanne ning üksikasjalik ülevaade raamatupidamisaruande koostisosade sisu ja esitusviisi (bilanss, majandustulemuse aruanne, rahavoogude tabel ja lisa) ja eelarve täitmise kohta (eelarve täitumise ülevaade ja lisa).

(34) Raamatupidamisarvestuse puhul tuleks täpsustada, et iga institutsiooni peaarvepidaja peab dokumenteerima selle institutsiooni raamatupidamise korralduse ja sellega seotud menetlused ning määratlema tingimused, mida tuleb arvestada raamatupidamises kasutatavates arvutisüsteemides, eelkõige tingimused, mis on seotud juurdepääsu turvamise ja iga süsteemidesse tehtud muudatuse kontrolljäljega.

(35) Raamatupidamisarvestuse puhul tuleb täpsemalt määratleda põhimõtted, mida kohaldatakse arvestusraamatute, proovibilansi, selle bilansi saldode perioodiliste tasaarvestuste ja inventarinimestike suhtes, ning täpsustada komisjoni peaarvepidaja kinnitatud kontoplaani koostisosad. Tuleks sätestada eeskirjad, mida kohaldatakse toimingute registreerimise suhtes, eelkõige kahekordse kirjendamise meetod, muude kui eurodes vääringustatud toimingute

▼B

ümberarvestamise eeskirjad ja raamatupidamiskandeid tõendavad dokumendid. Raamatupidamisdokumentide sisu tuleks samuti täpsustada.

(36) Tuleb kehtestada inventarinimestikku kantud varaga seotud eeskirjad ja täpsemalt selgitada peaarvepidajate ja eelarvevahendite käsutajate vastavaid kohustusi selles valdkonnas ning kehtestada eeskirjad, mida kohaldatakse inventarinimestikku kantud vara edasimüügi suhtes.

(37) Struktuurifondidega seoses tuleks täpsustada, et abistamistoiminguga seotud ettemaksete tagasimaksmine ei põhjusta asjakohase fondi osamaksu vähendamist.

(38) Tuleks täpsustada, milliseid otseseid või kaudseid meetmeid võib rahastada teadussektoris.

(39) Välismeetmete puhul on rakenduseeskirjade nagu ka finantsmääruse eesmärk ette näha erandid, milles võetakse arvesse selle sektori konkreetseid tegevusjooni peamiselt seoses hangete ja toetuste andmisega.

(40) Hangete puhul võetakse nendesse rakenduseeskirjadesse komisjoni 10. novembri 1999. aasta otsuse (lepingute sõlmimise haldussüsteemide lihtsustamise kohta koostööprogrammide raames, mida rakendab välissuhete peadirektoraat) [1] sisu, et sätestada hankelepingute sõlmimise eeskirjad, mis erinevad standardsetest eeskirjadest teistsuguste sätestatud künniste poolest, ja välistegevusega kohandatud juhtimismenetlused.

(41) Toetuste osas tuleb loetleda meetmete liigid, mille puhul võib teha erandi finantsmääruse artiklis 109 nimetatud kaasrahastamise põhimõttest. Seda kohaldatakse eelkõige humanitaarabi ja kriisiabi suhtes ning inimeste tervise või põhiõiguste kaitsega seotud meetmete suhtes.

(42) Ühenduse assigneeringute usaldusväärse juhtimise tagamiseks tuleb täpsustada ka eeltingimused ja eeskirjad, mis peavad olema kokkulepetes, kui assigneeringute haldamine detsentraliseeritakse või kasutatakse avansikontosid.

(43) Euroopa Ühenduse talitustega seotud finantsmääruse sätteid tuleks täiendada erieeskirjadega Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talituse kohta ja sätetega, millega lubatakse komisjoni peaarvepidajal delegeerida mõned oma ülesanded nende talituste personalile. Tuleks sätestada tegutsemiskord seoses pangakontodega, mida Euroopa Ühenduse talitused võivad komisjoni nimel avada.

(44) Haldusassigneeringute osas peaks iga institutsioon teavitama eelarvepädevaid asutusi olulistest käsilolevatest ehitusprojektidest, st projektidest, mis suurendavad hoonestust.

(45) Tuleb kindlaks määrata asutused, kes võivad saada eelarvest toetusi, ja sätestada nende suhtes kohaldatavad eeskirjad finantsmääruse artiklis 185 sätestatud tingimuste kohaselt.

(46) Käesolevas määruses nimetatud künniseid ja summasid tuleks korrapäraselt ajakohastada, sidudes need ühenduses registreeritud inflatsiooniga, välja arvatud hangete suhtes kohaldatavad osaluskünnised,

---

[1] SEC(1999) 1801.

▼B

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

ESIMENE OSA

ÜLDSÄTTED

I JAOTIS

TEEMA

Artikkel 1

Teema

(Finantsmääruse artikkel 1)

Käesolevas määruses on sätestatud määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (edaspidi "finantsmäärus") sätete rakenduseeskirjad.

Käesolevas määruses käsitletud institutsioonid on finantsmääruses määratletud institutsioonid.

▼M3

Artikkel 2

Eelarve täitmisega seonduvad õigusaktid

(Finantsmääruse artiklid 2 ja 49)

Komisjon ajakohastab iga-aastaselt esialgses eelarveprojektis teavet, mis seondub finantsmääruse artiklis 2 osutatud õigusaktidega.

Igas seadusandjale esitatud ettepanekus või ettepaneku muudatuses näidatakse selgelt kõik sätted, mis sisaldavad erandeid finantsmäärusest või käesolevast määrusest, nimetades asjaomases seletuskirjas konkreetsed põhjused, mis õigustavad kõnealuseid erandeid.

▼B

II JAOTIS

EELARVEPÕHIMÕTTED

1. PEATÜKK

Ühtsuse ja eelarve õigsuse põhimõtted

▼M3

Artikkel 3

Eelrahastamise ulatus

(Finantsmääruse artikkel 5a)

1. Otsese tsentraliseeritud eelarve täitmise puhul, millesse on kaasatud mitu partnerit, kaudse tsentraliseeritud eelarve täitmise puhul ja finantsmääruse artiklis 53 nimetatud detsentraliseeritud eelarve täitmise puhul kohaldatakse finantsmääruse artiklis 5a sätestatud eeskirja üksnes üksuse suhtes, kes saab eelmakseid otse komisjonilt.

2. Eelmakset loetakse finantsmääruse artikli 5a lõike 2 punkti a tähenduses märkimisväärseks summaks, kui see ületab 50 000 eurot.

Välistegevuse korral loetakse aga eelmakset märkimisväärseks summaks, kui see ületab 250 000 eurot. Häda- ja humanitaarabi puhul loetakse eelmakset märkimisväärseks summaks, kui see ületab iga eelar-

▼M3

veaasta lõpus 750 000 eurot lepingu kohta ja on ette nähtud üle 12kuuliste projektide jaoks.

Artikkel 4

Eelmaksetelt saadud intresside sissenõudmine

(Finantsmääruse artikkel 5a)

1. Vastutav eelarvevahendite käsutaja nõuab otsuse või lepingu rakendamisele järgneva iga aruandeperioodi puhul sisse intressisummad sellistelt eelmaksetelt, mis ületavad iga eelarveaasta lõpus 750 000 eurot lepingu kohta.

2. Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib vähemalt kord aastas sisse nõuda intressisummad, mis on saadud lõikes 1 nimetatust väiksematelt eelmaksetelt, võttes arvesse juhtimiskeskkonna ja rahastatavate meetmete laadiga seonduvaid riske.

3. Vastutav eelarvevahendite käsutaja nõuab sisse eelmaksetelt saadud intressisummad, mis ületavad finantsmääruse artikli 5a lõikes 1 nimetatud võlgnetavate summade saldo.

Artikkel 4a

Eelmaksetelt saadud intresside raamatupidamisarvestus

(Finantsmääruse artikkel 5a)

1. Eelarvevahendite käsutajad tagavad, et toetuse andmise otsuste ning abisaajate ja vahendajatega sõlmitud lepingute puhul makstakse eelmaksed pangakontodele või allkontodele, mis võimaldavad rahalisi vahendeid ja nendega seonduvaid intresse kindlaks määrata. Muul juhul peavad ühenduse makstud vahendeid ja nendelt saadud intresse või muid hüvitisi võimaldama kindlaks määrata abisaajate või vahendajate raamatupidamisarvestusmeetodid.

2. Finantsmääruse artikli 5a lõike 1 teises lõigus nimetatud juhtudel koostab vastutav eelarvevahendite käsutaja enne iga eelarveaasta lõppu prognoosi nendelt vahenditelt saadavate intresside või samaväärse tulu kohta ja moodustab asjaomase summa suuruse reservi. Reserv kantakse raamatupidamisarvestusse ja kustutatakse, kui kõnealused summad on pärast toetuse või lepingu rakendamist sisse nõutud.

Kui eelmaksed makstakse samalt eelarverealt sama põhiõigusakti kohaselt ja samas pakkumismenetluses osalenud abisaajatele võib eelarvevahendite käsutaja koostada ühe saadaolevate summade eelarvestuse mitme võlgniku kohta.

3. Artiklite 3 ja 4 ning käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaldamine ei piira eelmaksete kirjendamist finantsaruannete aktiva poolele, nagu on sätestatud finantsmääruse artikliga 133 ettenähtud raamatupidamiskorras.

▼B

2. PEATÜKK

Aastasuse põhimõte

Artikkel 5

Eelarveaasta assigneeringud

(Finantsmääruse artikli 8 lõige 3)

Eelarveaastaks kavandatud kulukohustuste assigneeringud ja maksete assigneeringud, mis tuleb ära kasutada sama eelarveaasta jooksul, koosnevad selleks eelarveaastaks kinnitatud assigneeringutest. Eelarveaastaks kinnitatud assigneeringud on:

▼B

a) eelarves, sealhulgas paranduseelarvetes ettenähtud assigneeringud;

b) ülekantud assigneeringud;

c) ►M3 finantsmääruse artiklite 157 ja 160a ◄ kohaselt taaskasutusele võetud assigneeringud;

d) ettemaksetest pärinevad assigneeringud, mis on tagasi makstud artikli 228 kohaselt;

e) eelarveaasta jooksul või varasemate eelarveaastate jooksul saadud sihtotstarbeliste tulude alusel ettenähtud assigneeringud, mis on kasutamata jäänud.

Artikkel 6

Assigneeringute ülekandmine

(Finantsmääruse artikli 9 lõige 2)

1. Finantsmääruse artikli 9 lõike 2 punktis a nimetatud kulukohustuste assigneeringud võib üle kanda üksnes siis, kui kohustusi ei ole lõpule viidud enne eelarveaasta 31. detsembrit eelarvevahendite käsutajast olenemata põhjustel ja kui ettevalmistusjärgud on piisavalt edenenud, nii et on põhjust eeldada, et kohustus täidetakse hiljemalt järgmise aasta 31. märtsiks.

2. Finantsmääruse artikli 9 lõike 2 punktis a nimetatud ettevalmistusjärgud, mis tuleks järgmisele aastale ülekandmise võimaldamiseks lõpule viia eelarveaasta 31. detsembriks, on eelkõige:

a) finantsmääruse artiklis 76 nimetatud üldiste kulukohustuste puhul rahastamisotsuse vastuvõtmine või selleks kuupäevaks lõpetatud konsultatsioonid talitustega, mis igas institutsioonis tegelevad otsuse vastuvõtmisega;

b) finantsmääruse artiklis 76 nimetatud individuaalsete kulukohustuste puhul lepingute või kokkulepete ettevalmistamise lõppjärk. See lepingute või kokkulepete ettevalmistamise lõppjärk tähendab, et võimalikud töövõtjad või abisaajad on välja valitud.

3. Finantsmääruse artikli 9 lõike 2 punkti a kohaselt ülekantud assigneeringud, mis ei ole järgmise eelarveaasta 31. märtsiks seotud, tühistatakse automaatselt.

Komisjon teavitab eelarvepädevaid institutsioone ►M2 30. aprilliks ◄ sel viisil tühistatud assigneeringutest.

4. Finantsmääruse artikli 9 lõike 2 punkti b kohaselt ülekantud assigneeringuid võib kasutada kuni järgmise eelarveaasta 31. detsembrini.

5. Sel viisil ülekantud assigneeringud märgitakse raamatupidamisarvestuses eraldi.

6. Finantsmääruse artikli 9 lõikes 6 nimetatud personalikuludeks mõeldud assigneeringud on ette nähtud institutsioonide liikmete ja personali töötasudeks ja lisatasudeks.

▼M2

Artikkel 6a

Ajutised kaheteistkümnendikud

(Finantsmääruse artikli 13 lõige 2)

Finantsmääruse artikli 13 lõikes 2 nimetatud eelneva eelarveaasta määratud assigneeringute kogusumma all mõistetakse käesoleva määruse artiklis 5 osutatud eelarveaasta assigneeringuid kõnealuse eelarveaasta jooksul tehtud ülekannete korrigeerimise järel.

▼B

3. PEATÜKK

(Finantsmääruse 4. peatükk)

Arvestusühiku põhimõte

▼M2

Artikkel 7

Euro ja muude vääringute vaheline ümberarvestuskurss

(Finantsmääruse artikkel 16)

1. Ilma et see piiraks valdkondlike eeskirjade rakendamisest tulenevate sätete kohaldamist, teeb vastutav eelarvevahendite käsutaja euro ja muu vääringu vahelisi ümberarvestusi *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud päevakursi alusel.

Kui euro ja muu vääringu vahelisi ümberarvestusi teevad töövõtjad või abisaajad, kohaldatakse hankelepingutes, toetuslepingutes või rahastamislepingutes sisalduvaid ümberarvestusi käsitlevaid erisätteid.

▼M3

1a. Et vältida vääringu ümberarvestustoimingute olulist mõju ühenduse kaasrahastamise tasemele või kahjulikku mõju ühenduse eelarvele, nähakse lõikes 1 nimetatud valdkondlikes eeskirjades ümberarvestuste tegemise jaoks vajaduse korral ette euro ja muu vääringu vaheline vahetuskurss, mis arvutatakse asjaomase perioodi päevakursside keskmise kaudu.

▼M2

2. Kui *Euroopa Liidu Teatajas* ei ole kõnealuse vääringu päevakurssi euro suhtes avaldatud, kasutab vastutav eelarvevahendite käsutaja lõikes 3 nimetatud raamatupidamislikku ümberarvestuskurssi.

3. Finantsmääruse artiklites 132–137 sätestatud raamatupidamisarvestuses kasutatakse käesoleva määruse artiklis 213 sätestatud tingimustel euro ja muu vääringu vahelises ümberarvestuses euro igakuist raamatupidamislikku ümberarvestuskurssi. Komisjoni peaarvepidaja määrab raamatupidamisliku ümberarvestuskursi kõikide usaldusväärseks peetavate teabeallikate abil, võttes aluseks selle kuu eelviimasel tööpäeval kehtinud vahetuskursi, mis eelneb kuule, mille jaoks kursid määratakse.

Artikkel 8

Euro ja muude vääringute vahelisel ümberarvestusel kasutatav kurss

(Finantsmääruse artikkel 16)

1. Ilma et see piiraks valdkondlike eeskirjade rakendamisest või spetsiaalsetest hankelepingutest, toetuslepingutest ja rahastamislepingutest tulenevate erisätete kohaldamist, kasutatakse juhul, kui ümberarvestuse teeb vastutav eelarvevahendite käsutaja, euro ja muude vääringute vahelise ümberarvestuskursina selle päeva kurssi, mil eelarvevahendeid käsutav talitus koostab maksekorralduse või sissenõudekorralduse.

2. Eurodes arvutatud avansikontode puhul tuleb euro ja muude vääringute vahelisel ümberarvestusel kasutada panga maksepäeva kurssi.

3. Omavääringus hoitavate finantsmääruse artiklis 16 nimetatud avansikontode ümberarvutamisel tuleb euro ja muude vääringute vahelisel ümberarvestusel kasutada kõnealuselt avansikontolt kulu maksmise kuu kurssi.

4. Selliste kindlasummaliste kulude või Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjadest ja muude teenistujate teenistustingimustest (edaspidi "personalieeskirjad") lähtuvate kulude hüvitamisel, mille jaoks on kinnitatud ülemmäär ja mida makstakse muus vääringus kui eurodes, kasutatakse õiguse tekkimise ajal kehtinud kurssi.

▼B

Artikkel 9

Komisjoni eri vääringute vahelisi rahaülekandeid käsitlev teave

(Finantsmääruse artikkel 16)

Komisjon saadab liikmesriikidele iga kvartal väljavõtte eri vääringute vahel tehtud ülekannete kohta.

4. PEATÜKK

(Finantsmääruse 5. peatükk)

Kõikehõlmavuse põhimõte

Artikkel 10

Sihtotstarbeliste tulude paigutamise struktuur ja vastavate assigneeringute eraldamine

(Finantsmääruse artikkel 18)

1. Ilma et see piiraks artiklite 12 ja 13 kohaldamist, esitatakse sihtotstarbelises tulud eelarves järgmiselt:

a) iga institutsiooni eelarveosa tulude kalkulatsioonis on eelarverida tulude jaoks;

▼M3

b) kulude kalkulatsioonis märgitakse eelarve selgitustes, sealhulgas üldistes selgitustes, millistele eelarveridadele võib kanda sihtotstarbelisele tulule vastavaid kasutatavaks tehtud assigneeringuid.;

Punkti a esimeses lõigus nimetatud juhul tehakse märge *"pro memoria"* (p.m.) ja prognoositud tulud esitatakse teavitamiseks selgitustes.

▼B

2. Sihtotstarbelisele tulule vastavaid assigneeringuid võib teha kasutatavaks kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringutena, kui tulu on saanud institutsioon, välja arvatud ►M3 finantsmääruse artikli 160 lõikes 1a ja artikli 161 lõikes 2 ◄ sätestatud juhul. Need tehakse automaatselt kasutatavaks, välja arvatud finantsmääruse artiklis 156 nimetatud ettemaksete tagasimaksmisel ja finantskorrektsioonide tegemisel seoses struktuurifondidega.

Artikkel 11

Liikmesriikide osamaksud teadusprogrammidesse

(Finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkt a)

1. Liikmesriikide osamaksud teatavate täiendavate teadusprogrammide rahastamisse, mis on sätestatud määruse (EÜ, Euratom) nr 1150/2000 artiklis 5, tehakse järgmiselt:

a) seitse kaheteistkümnendikku eelarvesse kavandatud summast makstakse hiljemalt jooksva eelarveaasta 31. jaanuaril;

b) ülejäänud viis kaheteistkümnendikku makstakse hiljemalt jooksva eelarveaasta 15. juulil.

2. Kui eelarve ei ole enne eelarveaasta algust lõplikult vastu võetud, makstakse lõikes 1 nimetatud osamaksud eelneva eelarveaasta eelarves kavandatud summa alusel.

3. Kõik liikmesriikide osamaksud või lisamaksed eelarvesse kantakse komisjoni kontole või kontodele kolmekümne päeva jooksul rahastamisnõude esitamisest.

▼B

4. Tehtud maksed kantakse määruses (EÜ, Euratom) nr 1150/2000 ettenähtud kontole ja nende suhtes kohaldatakse nimetatud määrusega ettenähtud tingimusi.

Artikkel 12

Sihtotstarbelised kulud, mis tulenevad EFTA riikide osalemisest teatavates ühenduse programmides

(Finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkt d)

1. EFTA riikide osalemine teatavates ühenduse programmides esitatakse eelarves järgmiselt:

a) tulude kalkulatsioonis avatakse eelarverida märkega "*pro memoria*" (*p.m.*), et kirjendada EFTA riikidelt asjaomaseks eelarveaastaks saadud osamaksete kogusumma. Hinnanguline summa esitatakse eelarve selgitustes;

b) kulude kalkulatsioonis:

   i) esitatakse selgitustes iga eelarverea kohta, mis on seotud ühenduse tegevusega, milles EFTA riigid osalevad, teadmiseks osamaksete hinnanguline summa;

   ii) lisas, mis on eelarve lahutamatu osa, esitatakse kõik eelarveread, mis katavad ühenduse tegevuse, milles EFTA riigid osalevad.

Punkti b alapunkti ii esimeses lõigus nimetatud lisa kajastab niisugusele osalemisele vastavate assigneeringute esitamise struktuuri ja on selle osa, nagu on sätestatud lõikes 2, ja võimaldab kulusid kasutada.

2. Vastavalt Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklile 82 kirjendatakse EFTA riikide iga-aastase finantsosalusega, mille kohta sellele lepingule lisatud 32. protokolli artikli 1 lõike 5 kohaselt on komisjonile esitanud kinnituse ühiskomitee, seotud summadest tulenevalt iga eelarveaasta alguses täielikult vastavad kulukohustuste assigneeringud ja maksete assigneeringud.

3. Kui eelarveaasta jooksul nähakse EFTA riikide osalemisega seotud eelarveridadel ette lisaassigneeringud, ilma et ETFA riigid võiksid sama eelarveaasta jooksul oma finantsosalust kohandada vastavalt Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artiklis 82 sätestatud proportsionaalsustegurile, võib komisjon oma sularahavarust ajutiselt ja erandkorras eelrahastada EFTA riikide osa. Kui niisugused lisaassigneeringud on ette nähtud, taotleb komisjon EFTA riikidelt vastavate osamaksude maksmist nii kiiresti kui võimalik. Komisjon teavitab igal aastal eelarvepädevaid institutsioone niisugustest otsustest.

Eelrahastamine reguleeritakse võimalikult kiiresti järgmise aasta eelarve raames.

4. Finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti d kohaselt moodustavad EFTA riikide osamaksud sihtotstarbelise tulu. Peaarvepidaja kinnitab asjakohased meetmed, millega tagab, et nendest osamaksudest ja vastavatest assigneeringutest tulenevat tulu kontrollitakse eraldi.

Finantsmääruse artikli 131 lõikes 2 sätestatud aruandes näitab komisjon eraldi osas, kuidas EFTA riikide osalusele vastavad tulud ja kulud on täitunud.

▼B

Artikkel 13

Liikmesriikidele ülemäärase eelarvepuudujäägi tõttu kehtestatud sanktsioonidest saadud tulu

(Finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkt b)

Nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 4. jaos ([1]) nimetatud sanktsioonidest saadava tulu esitamise eelarveline struktuur on järgmine:

a) tulude kalkulatsioonis avatakse eelarverida märkega "*pro memoria*" (*p.m.*), et kirjendada niisuguste summade intress;

b) samal ajal ja ilma et see piiraks finantsmääruse artikli 74 kohaldamist toob nende summade kirjendamine tulude kalkulatsiooni kaasa kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringute kirjendamise kulude kalkulatsiooni. Neid assigneeringuid kasutatakse finantsmääruse artikli 17 kohaselt.

▼M3

Artikkel 13a

Ühendusele tehtud annetuste vastuvõtmisega kaasnevad kulutused

(Finantsmääruse artikkel 19 lõige 2)

Finantsmääruse artikli 19 lõikes 2 nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu loa saamiseks hindab komisjon ühendustele tehtavate annetuste vastuvõtmisega kaasnevaid finantskulusid, sealhulgas järelmeetmete kulusid, ja põhjendab neid nõuetekohaselt.

Artikkel 14

Netosumma alusel maksmiseks kinnitamine

(Finantsmääruse artikli 20 lõige 1)

Finantsmääruse artikli 20 lõike 1 alusel võib kõikidest maksetaotlustest, kuluarvetest ja -dokumentidest, mis sel juhul tuleb maksta netosummas, maha arvata:

a) hanke- või toetuslepingute osalistele määratud trahvid;

b) üksikutes kuluarvetes ja maksetaotlustes sisalduvad hinnaalandused, tagasimaksed ja maksevahendid;

c) finantsmääruse artikli 5a lõike 1 esimeses lõigus nimetatud eelmaksetelt saadud intressid.

▼B

Artikkel 15

Tagastatavate maksude kontod

(Finantsmääruse artikli 20 lõige 2)

Kõik maksud, mida ühendused maksavad finantsmääruse artikli 20 lõike 2 kohaselt, kirjendatakse ajutisele kontole, kuni asjaomased riigid on need tagasi maksnud.

([1]) EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6.

▼B

5. PEATÜKK

(Finantsmääruse 6. peatükk)

Sihtotstarbelisuse põhimõte

▼M3

Artikkel 17

Muude institutsioonide kui komisjoni tehtavate ümberpaigutuste protsentide arvutamise eeskirjad

(Finantsmääruse artikkel 22)

1. Finantsmääruse artiklis 22 nimetatud protsendid arvutatakse ümberpaigutamise taotluse esitamise ajal, võttes arvesse eelarves, sealhulgas paranduseelarvetes, ettenähtud assigneeringuid.

2. Arvesse tuleb võtta summat, mis saadakse sellele reale, millelt ümberpaigutusi tehakse, kirjendatud tulevaste ümberpaigutuste liitmisel pärast seda, kui on tehtud varasematest ümberpaigutustest tulenevad kohandused.

Arvesse ei võeta summat, mis vastab ümberpaigutustele, mida asjaomane institutsioon saab teha sõltumatult, ilma eelarvepädevate institutsioonide otsuseta.

Artikkel 17a

Komisjoni tehtavate ümberpaigutuste protsentide arvutamise eeskirjad

(Finantsmääruse artikkel 23)

1. Finantsmääruse artikli 23 lõikes 1 nimetatud protsendid arvutatakse ümberpaigutamise taotluse esitamise ajal, võttes arvesse eelarves, sealhulgas paranduseelarvetes, ettenähtud assigneeringuid.

2. Arvesse tuleb võtta summat, mis saadakse sellele reale, millelt või millele ümberpaigutusi tehakse, kirjendatud tulevaste ümberpaigutuste liitmisel pärast seda, kui on tehtud varasematest ümberpaigutustest tulenevad kohandused.

Arvesse ei võeta summat, mis vastab ümberpaigutustele, mida komisjon saab teha sõltumatult, ilma eelarvepädevate institutsioonide otsuseta.

▼B

Artikkel 18

Halduskulud

(Finantsmääruse artikkel 23)

Finantsmääruse artikli 23 lõike 1 esimese lõigu punktis b nimetatud kulud hõlmavad igas tegevusvaldkonnas artiklis 27 nimetatud punkte.

Artikkel 19

Assigneeringute ümberpaigutamise taotluste põhjendamine

(Finantsmääruse artiklid 22 ja 23)

Ettepanekutele assigneeringute ümberpaigutamiseks ja kogu teabele, mis esitatakse eelarvepädevatele institutsioonidele finantsmääruse artiklite 22 ja 23 kohaste ümberpaigutuste kohta, lisatakse asjakohased ja üksikasjalikud tõendavad dokumendid, milles on kirjeldatud assigneeringute kasutamist ja esitatud vajalike assigneeringute eelarvestused eelarveaasta

▼B

lõpuni nende eelarveridade kohta, millele assigneeringuid lisatakse, ja nende eelarveridade kohta, mille arvelt neid võetakse.

Artikkel 20

Hädaabireservist ümberpaigutamise taotluste põhjendamine

(Finantsmääruse artikkel 26)

Ettepanekule assigneeringute ümberpaigutamiseks, mille eesmärk on võimaldada kasutada ►M3 finantsmääruse artiklis 26 ◄ nimetatud hädaabireservi, lisatakse asjakohased ja üksikasjalikud dokumendid, milles esitatakse:

a) eelarverea kohta, millele ümberpaigutus tehakse, kõige värskemad saadaolevad andmed assigneeringute kasutamise kohta ja vajalike assigneeringute eelarvestus kuni eelarveaasta lõpuni;

b) kõigi välistegevusega seotud eelarveridade kohta assigneeringute kasutamine kuni ümberpaigutamise taotlusele eelnenud kuu lõpuni ja vajalike assigneeringute eelarvestus kuni eelarveaasta lõpuni, kaasa arvatud võrdlus esialgse arvestusega;

c) assigneeringute ümberjaotamise võimaluste analüüs.

6. PEATÜKK

(Finantsmääruse 7. peatükk)

Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõte

▼M2

Artikkel 21

Hindamine

(Finantsmääruse artikkel 27)

1. Kõiki ettepanekuid programmide ja tegevuse kohta, millega kaasnevad eelarve kulud, hinnatakse eelnevalt, määrates kindlaks:

a) vajaduse täita neid lühikese või pika tähtaja jooksul;

b) ühenduse osalemisest tuleneva lisaväärtuse;

c) eesmärgid, mis tuleb saavutada;

d) kasutatavad poliitilised valikud koos nendega seonduvate riskidega;

e) oodatavad tulemused ja mõjud, eelkõige majanduslikud, sotsiaalsed ja keskkonnamõjud, ning nende mõõtmiseks vajalikud näitajad ja hindamise kord;

f) kõige asjakohasema meetodi eelistatava(te) valiku(te) rakendamiseks;

g) ettepanekukohase programmi või tegevuse sisemise ühtsuse ja selle suhted muude asjakohaste meetmetega;

h) vajalike assigneeringute, tööjõu ja muude halduskulude mahu, võttes asjakohaselt arvesse kulutasuvuse põhimõtet;

i) varasematest samalaadsetest ettevõtmistest saadud kogemused.

2. Ettepanekus esitatakse järelevalve, aruandluse ja hindamise kord, võttes nõuetekohaselt arvesse kõigi ettepanekukohase programmi või tegevuse rakendamisega seotud valitsustasandite asjakohaseid kohustusi.

3. Kõiki programme ja tegevusi (sealhulgas katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed), mille puhul kasutatud ressursid ületavad 5 000 000 eurot, tuleb hinnata vahepeal ja tagantjärele nende jaoks ette nähtud tööjõu ja rahaliste vahendite ning saavutatud tulemuste osas järgmiselt, et kindlaks teha, kas need olid seatud eesmärkidega kooskõlas:

▼M2

a) mitmeaastase programmi rakendamisel saadud tulemusi hinnatakse korrapäraselt kooskõlas ajakavaga, mis võimaldab sellisel hindamisel tehtud tähelepanekuid arvesse võtta programmi jätkamise, muutmise või peatamise otsustamisel;

b) iga-aastaselt rahastatavate meetmete tulemusi hinnatakse vähemalt iga kuue aasta järel.

Esimese lõigu punkte a ja b ei kohaldata projekti või meetme suhtes, mida rakendatakse sellise tegevuse raames, mille puhul võib neis punktides esitatud nõude täita meetme rakendanud asutuse lõpparuandega.

4. Lõigetes 1 ja 3 osutatud hindamine on proportsionaalne kõnealuse programmi või tegevuse jaoks koondatud ressursside ja selle mõjuga.

▼B

Artikkel 22

Finantsselgitus

(Finantsmääruse artikkel 28)

1. ►M3 ———— ◄

Finantsselgitus sisaldab finants- ja majandusandmeid, mille alusel seadusandja annab hinnangu, kas niisugust ühenduse meedet on vaja. Selles esitatakse asjakohane teave kokkusobivuse kohta muude finantsinstrumentidega ja võimaliku koostoime kohta.

Mitmeaastaste toimingute puhul sisaldub finantsselgituses iga-aastase vajalike assigneeringute ja ametikohtade prognoos ning nende keskpika finantsmõju hinnang.

2. Ühenduste finantshuvide kaitset kahjustava pettuse ja eeskirjade eiramise tõkestamiseks esitatakse finantsselgituses teave olemasolevate ja kavandatavate ennetus- ja kaitsemeetmete kohta.

▼M3

Artikkel 22a

Tulemuslik ja tõhus sisekontroll

(Finantsmääruse artikli 28a lõige 1)

1. Tulemuslik sisekontroll põhineb parimatel rahvusvahelistel tavadel ja hõlmab eelkõige järgmist:

a) ülesannete lahusus;

b) asjakohane riskijuhtimise ja kontrolli strateegia, sealhulgas kontroll abisaaja tasandil;

c) huvide konfliktide vältimine;

d) piisavad kontrolljäljed ja andmete terviklikkus andmesüsteemides;

e) tulemuste jälgimise ja tuvastatud sisekontrolli nõrkade külgede järelkontrolli menetlused ja erandid;

f) kontrollisüsteemi korraliku toimimise regulaarne hindamine.

2. Tõhus sisekontroll põhineb järgneval:

a) kõigi kontrollahelaga seotud asjaomaste isikute vahel koordineeritud asjakohaste riskijuhtimise ja kontrolli strateegia rakendamine;

b) kontrolli tulemuste kättesaadavus kõigi kontrollahelaga seotud asjaomaste isikute jaoks;

c) parandusmeetmete, sealhulgas vajaduse korral hoiatavate rahaliste karistuste õigeaegne rakendamine;

d) poliitika aluseks olevad selged ja üheselt mõistetavad õigusaktid;

▼M3

e) mitmekordse kontrolli kaotamine;

f) kontrolli kulude ja tulude suhte parandamise põhimõte.

▼B

7. PEATÜKK

(Finantsmääruse 8. peatükk)

Läbipaistvuse põhimõte

▼M3

Artikkel 23

Eelarve esialgne avaldamine

(Finantsmääruse artikkel 29)

Enne eelarve ametlikku avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatakse komisjoni algatusel võimalikult kiiresti, hiljemalt nelja nädala jooksul pärast eelarve lõplikku vastuvõtmist institutsioonide veebisaidil kõigis keeltes eelarve lõplikud üksikasjalikud arvandmed.

▼B

III JAOTIS

EELARVE KOOSTAMINE JA STRUKTUUR

1. PEATÜKK

Eelarve koostamine

Artikkel 24

Esialgse eelarveprojekti üldine sissejuhatus

(Finantsmääruse artikkel 33)

Komisjon koostab esialgse eelarveprojekti üldise sissejuhatuse.

Esialgse eelarveprojekti igale osale eelneb asjaomase institutsiooni koostatud sissejuhatus.

Üldine sissejuhatus koosneb järgmistest osadest:

a) kogu eelarvet hõlmavad finantstabelid;

b) komisjoni eelarveosa jaotiste puhul:

   i) nende tegevuspõhimõtete kirjeldus, millega põhjendatakse taotletud assigneeringuid, võttes asjakohaselt arvesse finantsmääruse artiklis 27 ja artikli 33 lõike 2 punktis d sätestatud põhimõtteid ja nõudeid;

   ii) põhjendused eri eelarveaastate assigneeringutes tehtud muudatuste kohta.

Artikkel 25

Töödokumendid esialgse eelarveprojekti toetuseks

(Finantsmääruse artiklid 30 ja 33)

Esialgse eelarveprojektiga koos esitatakse järgmised töödokumendid:

a) institutsioonide personali kohta:

   i) selgitus alalise ja ajutise personali suhtes kohaldatava personalipoliitika kohta;

▼M3

ii) iga personalikategooria kohta organisatsioonilise struktuuri skeem, mis kajastab eelarvelisi ametikohti ja isikuid nendel kohtadel selle aasta alguses, kui esialgne eelarveprojekt esitatakse, märkides nende jaotuse palgaastmete ja haldusüksuste kaupa;

▼B

iii) kui tehakse ettepanek muuta töötajate arvu, selgitus selle muudatuse põhjenduste kohta;

iv) ametikohtade loetelu tegevusalade kaupa;

b) üksikasjalik ülevaade laenupoliitika kohta;

c) seoses toetustega finantsmääruse artiklis 32 nimetatud asutustele tulude ja kulude eelarvestus, millele eelneb asjaomaste asutuste koostatud seletuskiri, ja Euroopa koolide puhul tulude ja kulude eelarvestus, millele eelneb seletuskiri.

Artikkel 26

Esialgse paranduseelarve projekt

(Finantsmääruse artikli 37 lõige 1)

Esialgsele paranduseelarve projektile lisatakse põhjendused ja nende koostamise ajal kättesaadav informatsioon eelmise ja jooksva eelarveaasta eelarve täitmise kohta.

2. PEATÜKK

Eelarve struktuur ja esitusviis

Artikkel 27

Haldusassigneeringud

(Finantsmääruse artikkel 41)

Kui eelarveosa kulude kalkulatsioon esitatakse nomenklatuuri järgi, mis põhineb liigitusel kuluotstarbe järgi, jaotatakse haldusassigneeringud eri rubriikidesse jaotiste kaupa järgmise liigituse kohaselt:

a) ametikohtade loetelus kinnitatud personalikulud: nimetatakse nendele kuludele vastav assigneeringute summa ja töökohtade arv;

b) välispersonali kulud (sealhulgas abipersonal ja asutuse töötajad) ja muud halduskulud (sealhulgas esinduskulud ja istungite kulud);

c) hoonetega seotud kulud ja muud liituvad kulud, nagu koristus-, hooldus-, rendi-, üüri-, telekommunikatsiooni-, vee-, gaasi- ja elektrikulud;

d) toetuskulud.

Kõikidele jaotistele ühised komisjoni halduskulud esitatakse eraldi koondselgituses kululiigi järgi liigitatuna.

Artikkel 28

Viimase suletud eelarveaasta tegelikud kulud

(Finantsmääruse artikli 46 lõike 1 punkt e)

Eelarve koostamiseks määratakse tegelikud kulud eelarveaastal, mille assigneeringud on suletud, järgmiselt:

▼B

a) kulukohustustena: kulukohustused, mis on kajastatud raamatupidamisarvestuses seoses nimetatud eelarveaasta assigneeringutega, nagu on määratletud artiklis 5;

b) maksetena: eelarveaastal tehtud maksed, st mille kohta on saadetud maksekorraldus pangale, seoses assigneeringutega nimetatud eelarveaastaks, nagu on määratletud samas artiklis.

Artikkel 29

Eelarve selgitused

(Finantsmääruse artikli 46 lõike 1 punkt g)

Eelarve selgitused sisaldavad järgmisi andmeid

a) põhiõigusakti viited, kui põhiõigusakt on olemas;

b) kõik asjakohased selgitud, mis on seotud assigneeringute laadi ja eesmärgiga.

Artikkel 30

Ametikohtade loetelu

(Finantsmääruse artikli 46 lõike 1 punkti 3 alapunkt a)

Tarneagentuuri töötajate arv esitatakse eraldi komisjoni ametikohtade loetelus.

IV JAOTIS

EELARVE TÄITMINE

1. PEATÜKK

Üldsätted

▼M3

_____

▼B

Artikkel 32

Maksimumsummad katselist laadi kavadele ja ettevalmistavale tegevusele

(Finantsmääruse artikli ►M3 artikli 49 lõike 6 punktid a ja b ◄)

1. Assigneeringute kogusumma finantsmääruse artikli ►M3 artikli 49 lõike 6 punktis a ◄ nimetatud katselist laadi kavadeks ei või ületada ►M3 40 miljonit eurot ◄ eelarveaastas.

2. Assigneeringute kogusumma finantsmääruse ►M3 artikli 49 lõike 6 punktis b ◄ nimetatud ettevalmistavaks tegevuseks ei või ületada ►M3 50 miljonit eurot ◄ eelarveaastas ja tegelikult ettevalmistavaks tegevuseks seotud assigneeringute kogusumma ei või ületada ►M3 100 miljonit eurot. ◄

▼M3

Artikkel 32a

(Ettevalmistavad meetmed ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas)

(Finantsmääruse artikli 49 lõike 6 punkt c)

Rahastamismeetmed, milles nõukogu lepib kokku ELi kriisiohjeoperatsioonide ettevalmistamiseks vastavalt Euroopa Liidu lepingu V jaotisele, hõlmavad täiendavaid kulusid, mis tekivad otseselt seoses konkreetse missiooni alustamise või meeskonna moodustamisega kohapeal, millesse võib muu hulgas olla kaasatud ELi institutsioonide personal sealhulgas kõrge riskitasemega kindlustus, reisi- ja majutuskulud ning päevarahad.

▼B

Artikkel 33

Komisjonile asutamislepingutega antud erivolitused

(Finantsmääruse artikli ►M3 artikli 49 lõike 6 punkt d ◄)

1. EÜ asutamislepingu artiklid, millega vahetult antakse komisjonile erivolitused, on järgmised:

a) artikkel 138 (dialoog töösuhte pooltega);

b) artikkel 140 (sotsiaalpoliitika küsimusi käsitlevad uuringud, arvamused ja konsultatsioonid);

c) artiklid 143 ja 145 (sotsiaalpoliitika küsimusi käsitlevad eriettekanded);

d) artikli 152 lõige 2 (algatused tervisekaitseküsimuste kooskõlastamise edendamiseks);

e) artikli 155 lõige 2 (algatused üleeuroopaliste võrkude kooskõlastamise edendamiseks);

f) artikli 157 lõige 2 (algatused tööstusega seotud küsimuste kooskõlastamise edendamiseks);

g) artikli 159 teine lõik (ettekanne edusammude kohta, mida on tehtud majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamiseks);

h) artikli 165 lõige 2 (algatused teadusuuringute ja tehnoloogia arendamise kooskõlastamise edendamiseks);

i) artikkel 173 (aruanne uurimistegevuse ja tehnoloogia arendamise kohta);

j) artikli 180 lõige 2 (algatused arengukoostöö poliitika kooskõlastamise edendamiseks).

2. Euratomi asutamislepingu artiklid, millega vahetult antakse komisjonile erivolitused, on järgmised:

a) artikkel 70 (rahaline toetus eelarves sätestatu piires liikmesriikide territooriumil geoloogiliste uuringute programmidele);

b) artikkel 77 ja sellele järgnevad artiklid (kaitsemeetmed).

3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud loetelusid võib esialgse eelarveprojekti esitamisel täiendada, märkides asjakohased artiklid ja summad.

▼B

Artikkel 34

Huvide konflikti määratlus

(Finantsmääruse artikli 52 lõige 2)

1. Finantsmääruse artikli 52 lõikes 2 nimetatud huvide konflikt võib tõenäoliselt tekkida järgmistel juhtudel, kui:

a) antakse endale või teistele põhjendamatuid otseseid või kaudseid soodustusi;

b) keeldutakse abisaajale õiguste või soodustuste andmisest, mida abisaajal on õigus saada;

c) pannakse toime põhjendamatu või õigusvastane tegu või jäetakse tegemata kohustuslik toiming.

2. Finantsmääruse artikli 52 lõikes 1 nimetatud pädeva asutuse ametnik on asjaomase töötaja otsene ülemus. Otsene ülemus kinnitab kirjalikult, kas huvide konflikt on olemas või mitte. Kui on, teeb otsene ülemus isiklikult asjakohase otsuse.

▼M3

3. Eeldatakse, et huvide konflikt esineb, kui taotleja või pakkuja on töötaja, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju, välja arvatud juhul kui tema ülemus on eelnevalt andnud talle loa menetluses osalemiseks.

▼B

2. PEATÜKK

Täitmisviisid

1. jagu

Üldsätted

▼M3

Artikkel 35

Komisjoni tehtav kontrollimine

(Finantsmääruse artiklid 53d, artikli 54 lõike 2 punkt c ja artikkel 56)

1. Otsused, millega finantsmääruse artiklis 56 nimetatud üksustele või isikutele usaldatakse rakendusülesanded, peavad sisaldama kõiki asjakohaseid meetmeid tehtavate toimingute läbipaistvuse tagamiseks.

Kui selliste üksuste või isikute rakendatavates menetlustes või süsteemides on tehtud olulisi muudatusi, vaatab komisjon need meetmed vajaduse korral läbi, et tagada lõikes 56 sätestatud tingimuste jätkuv täitmine.

2. Asjaomased üksused või isikud esitavad komisjonile kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul kogu komisjoni nõutud teabe ja teavitavad teda viivitamata kõikidest menetlustes või süsteemides tehtud olulistest muudatustest.

Komisjon sätestab need kohustused vajaduse korral lõikes 1 nimetatud otsustes või nende üksuste või isikutega sõlmitud kokkulepetes.

3. Komisjon võib tunnistada finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktis c nimetatud asutuste ja artikli 166 lõike 1 punktis a nimetatud abisaajate hankemenetlused enda omadega võrdväärseks, pidades silmas rahvusvaheliselt tunnustatud standardeid.

4. Kui komisjon täidab eelarvet ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega, kohaldatakse asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud verifikatsioonileppeid.

▼M3

5. Finantsmääruse artikli 56 lõike 1 punktis d nimetatud sõltumatu välisauditi viib läbi vähemalt selline auditeerimisteenuse osutaja, kes tegutseb sõltumatult üksusest, millele komisjon usaldab täitmisülesanded, ja täidab oma ülesandeid kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditistandarditega.

Artikkel 35a

Parimate tavade edendamise meetmed

(Finantsmääruse artikkel 53b)

Komisjon koostab registri asutustest, kes vastutavad valdkondlike eeskirjade kohase haldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimistegevuse eest. Parimate tavade edendamiseks struktuurifondide ja Euroopa Kalandusfondi rakendamisel teeb komisjon haldus- ja kontrollitegevuse eest vastutavatele isikutele teabe eesmärgil kättesaadavaks metoodilise juhendi, milles ta kirjeldab oma kontrollistrateegiat ja lähenemisviisi, sealhulgas kontrollinimekirjasid, ning kindlaks tehtud parimate tavade näiteid.

▼B

2. jagu

Erisätted

Artikkel 36

Otsene tsentraliseeritud haldamine

(Finantsmääruse ►M3 artiklis 53a ◄)

Kui komisjon täidab eelarvet tsentraliseeritult otse oma talitustes, teostavad täitmisülesandeid finantsmääruse artiklites 58–68 nimetatud finantsjuhtimises osalejad nimetatud määruses ettenähtud tingimustel.

Artikkel 37

Täitevasutustele delegeeritud volituste kasutamine

(Finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punkt a ja artikli 55 lõige 2)

1. Otsused delegeerida volitusi täitevasutustele lubavad neil, nagu ka volitatud eelarvevahendite käsutajatel, kasutada assigneeringuid, mis on seotud ühenduse programmiga, mille juhtimine on neile usaldatud.

▼M3

_____

▼B

3. Komisjoni volikiri sisaldab samu sätteid, mis on loetletud artikli 39 lõikes 2. Täitevasutuse juhataja kinnitab kirjalikult volikirja asutuse nimel.

▼M3

Artikkel 38

Siseriiklikele või rahvusvahelistele avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele volituste delegeerimise nõuded ja tingimused

(Finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punkt c)

1. Komisjon võib delegeerida avaliku võimu teostamisega seotud ülesandeid:

▼M3

a) rahvusvahelistele avalik-õiguslikele asutustele;

b) siseriiklikele avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, mille suhtes kohaldatakse mõne liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonda kuuluva riigi või Euroopa Liidu kandidaatriigi või, kui see on asjakohane, muu riigi õigust.

2. Komisjon tagab, et lõikes 1 nimetatud asutused või üksused esitavad piisavad finantstagatised, mille on eelistatavalt andnud riigiasutus, eelkõige selleks, et komisjon saaks võlgnetavad summad täielikult tagasi.

3. Kui komisjon kavatseb usaldada avaliku võimu teostamisega seotud ülesandeid ja eelkõige eelarve täitmisega seotud ülesandeid finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktis c nimetatud asutusele, analüüsib ta säästlikkuse, tõhususe ja mõjususe põhimõtete järgimist.

Artikkel 39

Siseriiklike või rahvusvaheliste avalik-õiguslike asutuste või avalikke teenuseid osutavate eraõiguslike asutuste määramine

(Finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punkt c)

▼B

1. Avalikke teenuseid osutavate siseriiklike avalik-õiguslike asutuste või eraõiguslike asutuste suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi või riigi õigust, kus need on asutatud.

2. ►M3 Lõikes 1 nimetatud asutused, üksused või rahvusvahelised avalik-õiguslikud asutused valitakse objektiivsel ja läbipaistval viisil kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, et täita komisjoni määratletud rakendamisnõudeid. ◄ Nimetatud valik ei tohi kaasa tuua mingit vahetegemist asjaomaste liikmesriikide või riikide vahel.

3. Kui haldamine toimub võrgustiku kaudu, mis nõuab vähemalt ühe asjaomase liikmesriigi või riigi asutuse määramist, määrab selle asutuse asjaomane liikmesriik või riik põhiõigusakti sätete kohaselt.

▼M3

Kõikidel muudel juhtudel määrab niisugused asutused või üksused komisjon asjaomaste liikmesriikide või riikide nõusolekul.

4. Kui komisjon usaldab täitmisülesanded finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punkti c kohastele asutustele, teavitab ta seadusandjaid iga-aastaselt asjaomastest juhtudest ja asutustest, esitades nõuetekohased põhjendused kõnealuste asutuste kasutamiseks.

Artikkel 39a

Isikud, kellele on Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt usaldatud konkreetsete meetmete haldamine

(Finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punkt d)

Isikud, kellele on usaldatud finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktis d nimetatud konkreetsete meetmete haldamine, peavad kehtestama asjakohased struktuurid ja menetlused, et võtta vastutus oma hallatavate rahaliste vahendite eest. Nendel isikutel on Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste artiklites 1 ja 5 määratletud komisjoni ühise välis- ja julgeolekupoliitika erinõuniku staatus.

▼B

Artikkel 40

Vastavus hanke-eeskirjadele

(Finantsmääruse artikkel 57)

Kui komisjon usaldab ülesanded finantsmääruse artikli 57 lõike 2 kohaselt eraõiguslikele asutustele, sõlmib ta finantsmääruse V jaotise 1. osa sätete kohase lepingu.

▼M3

Artikkel 41

Eelarve kaudse tsentraliseeritud täitmise üksikasjalik kord

(Finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktid b, c ja d)

1. Kui komisjon usaldab täitmisülesanded asutustele, üksustele või isikutele finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktide b, c ja d kohaselt, sõlmib ta nendega kokkuleppe, milles nähakse ette vahendite haldamise ja kontrolli üksikasjalik kord ja ühenduste finantshuvide kaitse.

▼B

2. Lõikes 1 märgitud kokkulepe sisaldab järgmisi punkte:

a) antud ülesannete määratlus;

b) ülesannete täitmise tingimused ja üksikasjalik kord, sealhulgas vastutusala piiritlemise ja kontrolli korraldamise sätted;

c) ülesannete täitmise kohta komisjonile aruande koostamise ja esitamise eeskirjad;

d) ülesannete täitmise lõpetamise tingimused;

e) komisjoni teostatava kontrolli üksikasjalik kord;

f) eraldi pangakontode kasutamise tingimused, intresside saaja ja nende kasutamine;

g) sätted, mis tagavad, et ühenduse meetmed eristuvad asutuse muust tegevusest;

h) kohustus jätta tegemata iga toiming, mis võib põhjustada finantsmääruse artikli 52 lõikes 2 nimetatud huvide konflikti.

▼M3

3. Lõikes 1 nimetatud asutustel, üksustel või isikutel puudub volitatud eelarvevahendite käsutaja staatus.

▼B

Artikkel 42

Raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise menetlused eelarve täitmisel detsentraliseeritult või koostöös liikmesriikidega

(Finantsmääruse ►M3 artiklite 53b ja 53c ◄)

1. Finantsmääruse ►M3 artiklites 53b ja 53c ◄ nimetatud raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise menetluse eesmärk on tagada, et liikmesriikide kulud seoses eelarve täitmisega koostöös liikmesriikidega või kolmandate riikide kulud seoses detsentraliseeritud täitmisega, mida võib maksta ühenduse eelarvest, on nõuetekohane ja kooskõlas kohaldatavate ühenduse õigusaktidega.

2. Ilma et see piiraks valdkondlikes eeskirjades sisalduvate erisätete kohaldamist, koosneb raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heaskiitmine järgmistest toimingutest:

▼B

a) liikmesriikide või kolmandate riikide kulude deklareerimine raamatupidamisarvestuse vormis, mille on kinnitanud tehniliselt pädev talitus või organ, kes on oma tegevuses sõltumatu kulutavast asutusest;

b) raamatupidamisarvestuse sisu ja nende aluseks olevate tehingute kontrollimine ja vajaduse korral komisjoni teostatud kohapealsed kontrollimised ilma mingite tingimuste ja piiranguteta, sealhulgas abisaajate juures tehtud kontrollimised;

c) komisjon määrab ärakuulamismenetluse raames kindlaks kulude summa, mida lubatakse eelarvest maksta, ja teavitab sellest liikmesriike või kolmandaid riike;

d) deklareeritud kulude ja eelarvest maksta lubatud kulude vahelisest erinevusest tuleneva finantskorrektsiooni arvutamine;

e) lubatud kulude ja liikmesriikidele või kolmandatele riikidele juba makstud summade erinevusest tuleneva vahe sissenõudmine või tagasimaksmine. Sissenõudmine tehakse artiklis 83 nimetatud tasaarvestuse abil.

3. Detsentraliseeritud halduse korral kohaldatakse lõigetes 1 ja 2 kirjeldatud raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise menetlust kokkulepitud detsentraliseerimisastme kohaselt.

▼M3

Artikkel 42a

Kokkuvõte audititest ja kinnitustest

(Finantsmääruse artikli 53b lõige 3)

1. Kokkuvõtted esitavad asjakohased ametivõimud või asutused, kelle liikmesriik on asjaomase kuluvaldkonna jaoks valdkondlike eeskirjade kohaselt määranud.

2. Kokkuvõtte auditeid käsitlev osa peab:

a) sisaldama põllumajanduse puhul sertifitseerimisasutuste kehtestatud sertifikaate ning struktuuri- ja muude samalaadsete meetmete puhul auditeerimisasutuste koostatud audiitori järeldusotsuseid;

b) esitama auditeerimise aastale järgneva aasta 15. veebruariks nii põllumajanduskulude kui ka struktuuri- ja muude samalaadsete meetmete kohta.

3. Kokkuvõtte kinnitusi käsitlev osa peab:

a) sisaldama põllumajanduse puhul makseasutuste esitatud kinnitavaid avaldusi ning struktuuri- ja muude samalaadsete meetmete puhul sertifitseerimisasutuste välja antud sertifikaate;

b) esitama järgneva eelarveaasta 15. veebruariks nii põllumajanduskulude kui ka struktuuri- ja muude samalaadsete meetmete kohta.

Artikkel 43

Eelarve täitmine ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega

(Finantsmääruse artiklid 53d, 108a ja 165)

1. Komisjon tagab, et on olemas asjakohane süsteem kogu meetme kontrollimiseks ja auditeerimiseks.

2. Finantsmääruse artiklis 53d nimetatud rahvusvahelised organisatsioonid on järgmised:

a) rahvusvahelised avalik-õiguslikud organisatsioonid, mis on loodud valitsustevahelise kokkuleppe alusel, ja nende organisatsioonide asutatud spetsialiseeritud asutused;

▼M3

b) Rahvusvaheline Punase Risti Komitee;

c) Punase Risti ja Punase Poolkuu Ühingute Rahvusvaheline Föderatsioon.

Finantsmääruse artikli 53d kohaldamisel käsitletakse Euroopa Investeerimispanka ja Euroopa Investeerimisfondi rahvusvaheliste organisatsioonidena.

3. Kui komisjon täidab eelarvet ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega vastavalt finantsmääruse artiklitele 53d ja 165, valitakse organisatsioonid ja rahastatavad meetmed objektiivsel ja läbipaistval viisil.

4. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 35 kohaldamist, peavad finantsmääruse artiklis 53d nimetatud rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud lepingud sisaldama eelkõige järgmist:

a) ühiselt rakendatava meetme, projekti või programmi määratlus;

b) nende rakendamise tingimused ja üksikasjalik kord, sealhulgas eelkõige hankelepingute sõlmimise ja toetuste andmise põhimõtted;

c) komisjonile rakendamisest aruandmise eeskirjad;

d) sätted, millega kohustatakse täitmisülesannetega organisatsiooni mitte lubama hanke- või toetuse andmise menetluses osaleda taotlejatel, kes on finantsmääruse artikli 93 lõike 1 punktis a, b või e või artikli 94 punktis a või b nimetatud olukorras;

e) ühenduse osamaksu tasumise tingimused ja maksete põhjendamiseks nõutavad tõendavad dokumendid;

f) rakendamise lõpetamise tingimused;

g) komisjoni teostatava kontrolli üksikasjalik kord;

h) sätted, mis annavad kontrollikojale õiguse pääseda juurde, vajaduse korral kohapeal, teabele, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks, kooskõlas rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud kontrollikokkulepetega;

i) sätted saadud intresside kasutamise kohta;

j) sätted, mis tagavad ühenduse meetme, projekti või programmi eristatavuse organisatsiooni muust tegevusest;

k) sätted, mis käsitlevad eelarvest rahastatavate abisaajate avalikustamist ja millega rahvusvahelistelt organisatsioonidelt nõutakse teabe avaldamist vastavalt käesoleva määruse artiklile 169.

5. Projekt või programm loetakse ühiselt väljatöötatuks, kui komisjon ja rahvusvaheline avalik-õiguslik asutus hindavad selle teostatavust ja määratlevad rakenduskorra ühiselt.

6. Projektide rakendamisel ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega peavad rahvusvahelised organisatsioonid täitma vähemalt järgmisi nõudeid:

a) hanke- ja toetuste andmise menetlused peavad vastama läbipaistvuse, proportsionaalsuse, usaldusväärse finantsjuhtimise, võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise, huvide konflikti puudumise ja rahvusvaheliselt tunnustatud standardite järgimise põhimõtetele;

b) toetused ei või kumuleeruda ja neid ei tohi anda tagasiulatuvalt;

c) toetusega peab kaasnema kaasrahastamine, kui artiklis 253 ei ole sätestatud teisiti;

d) toetuse eesmärgiks ega tagajärjeks ei tohi olla abisaajale kasumi tootmine.

Nimetatud nõuded tuleb selgesõnaliselt kehtestada rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitavates lepingutes.

▼M3

Artikkel 43a

Teave isikuandmete edastamise kohta auditi eesmärgil

(Finantsmääruse artikkel 48)

Igas eelarve otsese tsentraliseeritud täitmise raames avaldatavas riigihangete või toetustega seotud konkursi- või pakkumiskutses teavitatakse võimalikke abisaajaid, taotlejaid ja pakkujaid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001 ([1]) sellest, et ühenduste finantshuvide kaitse eesmärgil võidakse nende isikuandmeid edastada siseauditi talitustele, Euroopa Kontrollikojale, finantsrikkumiste uurimise toimkonnale või Euroopa Pettustevastasele Ametile (edaspidi "OLAF").

▼B

3. PEATÜKK

FINANTSJUHTIMISES OSALEJAD

1. jagu

Finantsjuhtimises osalejate õigused ja kohustused

Artikkel 44

Finantsjuhtimises osalejate õigused ja kohustused

(Finantsmääruse artikkel 58)

Iga institutsioon annab igale finantsjuhtimises osalejale tema ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid ja ametijuhendi, milles on üksikasjalikult kirjeldatud tema ülesanded, õigused ja kohustused.

2. jagu

Eelarvevahendite käsutaja

Artikkel 45

Volitatud ja edasivolitatud eelarvevahendite käsutajate abistamine

(Finantsmääruse artikkel 59)

1. ►M2 Vastutavat eelarvevahendite käsutajat võivad ülesannete täitmisel abistada isikud, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju (edaspidi "töötajad") ja kellele usaldatakse eelarvevahendite käsutaja vastutusel teatavate eelarve täitmiseks ning finants- ja haldusteabe koostamiseks vajalike toimingute tegemine. ◄ Huvide konflikti vältimiseks on vastutavat eelarvevahendite käsutajat ülesannete täitmisel abistavatel töötajatel finantsmääruse artiklis 52 nimetatud kohustused.

▼M2

2. Iga institutsioon teavitab eelarvepädevaid institutsioone alati, kui volitatud eelarvevahendite käsutaja asub tööle, vahetab töökohta või lõpetab töösuhte.

([1]) EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

▼B

Artikkel 46

Volitamist reguleerivad sise-eeskirjad

(Finantsmääruse artikkel 59)

Iga institutsioon sätestab finantsmääruse ja käesoleva määruse sätete kohaselt oma sise-eeskirjades sellised assigneeringute haldamise meetmed, mida ta peab vajalikuks oma eelarveosa nõuetekohaseks täitmiseks.

Artikkel 47

Toimingu algatamise ja kontrollimisega seotud ülesannete lahusus

(Finantsmääruse artikli 60 lõige 4)

1. Toimingu algatamise all mõistetakse kõiki toiminguid, mida tavaliselt teevad artiklis 45 nimetatud töötajad ja millega valmistatakse ette eelarve täitmist, mida teostab volitatud või edasivolitatud pädev eelarvevahendite käsutaja.

2. Toimingu eelkontrollimise all mõistetakse kõiki eelkontrollimisi, mille on välja töötanud vastutav eelarvevahendite käsutaja, et kontrollida eelkontrollimise teostus- ja finantsaspekte.

3. Iga toimingu puhul tuleb teha vähemalt eelkontroll. Selle kontrolli eesmärk on kindlaks teha, et:

a) kulud ja tulud on asjakohased ja vastavad kohaldatavatele sätetele, eelkõige eelarve ja asjakohaste õigusaktide sätetele ning kõikidele asutamislepingute rakendamisega seotud vastuvõetud aktidele või eeskirjadele ning vajaduse korral lepingu tingimustele;

b) kohaldatakse finantsmääruse 7. peatüki II jaotises nimetatud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet.

▼M2

Eelkontrolli raames võib vastutav eelarvevahendite käsutaja käsitleda rida sarnaseid üksikuid tehinguid, mis seonduvad töötajate tavapäraste palga- ja pensionikuludega ning lähetus- ja ravikulude hüvitamisega, ühe tehinguna.

Teises lõigus osutatud juhul viib vastutav eelarvevahendite käsutaja vastavalt oma riskianalüüsile lõike 4 kohaselt läbi asjakohase järelkontrolli.

▼B

4. Tõendavate dokumentide ja vajaduse korral kohapealsete kontrollimiste järelkontrollimisega tagatakse, et eelarvest rahastatud toimingud on nõuetekohaselt teostatud ja et eelkõige lõikes 3 nimetatud kriteeriumid on täidetud. Neid kontrollimisi võib korraldada riskianalüüsi kasutades valimimeetodi alusel.

▼M2

5. Lõigetes 2 ja 4 nimetatud kontrollimiste eest vastutavad töötajad ei või täita lõikes 1 nimetatud töötajate vastutusel olevaid algatamisega seotud ülesandeid ega olla nende alluvad.

▼B

Artikkel 48

Haldus- ja sisekontrollimenetlused

(Finantsmääruse artikli 60 lõige 4)

Haldus- ja sisekontrollisüsteemide ja -menetluste eesmärk on:

a) saavutada institutsiooni poliitika, programmide ja meetmete eesmärgid usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt;

▼B

b) täita ühenduse õiguse eeskirju ja institutsiooni kehtestatud kontrolli miinimumnõudeid;

c) kaitsta institutsiooni vara ja teavet;

d) vältida ja avastada eeskirjade eiramist, eksimusi ja pettust;

▼M3

e) kindlaks teha ja vältida haldusega seotud riske ning neid tulemuslikult hallata;

▼B

f) tagada usaldusväärse finants- ja haldusteabe koostamine;

g) säilitada tõendavaid dokumente, mis on seotud eelarve täitmise ja eelarve täitmise meetmetega ning tulenevad nendest;

h) säilitada dokumente, mis on seotud institutsiooni nõutud eeltagatistega, ja pidada nende asjakohaseks kontrollimiseks päevikut.

Artikkel 49

Eelarvevahendite käsutaja säilitatavad tõendavad dokumendid

(Finantsmääruse artikli 60 lõige 4)

Haldussüsteemides ja -menetlustes, mis on seotud tõendavate originaaldokumentide säilitamisega, nähakse ette, et:

a) need dokumendid nummerdatakse;

b) need dokumendid kuupäevastatakse;

c) dokumentide registreid, mis võivad olla elektroonilisel kujul, tuleb säilitada niisuguste dokumentide täpse asukoha kindlakstegemiseks;

d) neid dokumente tuleb säilitada vähemalt viis aastat alates kuupäevast, mil Euroopa Parlament on kinnitanud nende dokumentidega seotud eelarveaasta täitmise.

Dokumente, mis on seotud veel pooleli olevate toimingutega, säilitatakse kauem kui on ette nähtud esimese lõigu punktis d, see tähendab kuni aasta lõpuni, mis järgneb toimingute lõpetamise aastale.

▼M3

Kui tõendavates dokumentides sisalduvad isikuandmed ei ole vajalikud eelarve täitmise kinnitamise, kontrolli või auditeerimise eesmärgil, tuleb need võimaluse korral kustutada. Andmeliikluse andmete säilitamisel kohaldatakse igal juhul määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 37 lõiget 2.

▼B

Artikkel 50

Kutsenormid

(Finantsmääruse artikli 60 lõige 5)

1. Töötajad, kelle vastutav eelarvevahendite käsutaja määrab vastutavaks finantstoimingute kontrollimise eest, valitakse nende teadmiste, oskuste ja erialase ettevalmistuse põhjal, mida tõendab diplom või asjakohane erialane staaž või on nad läbinud asjakohase koolitusprogrammi.

2. Iga institutsioon koostab kutsenormid, milles määratakse sisekontrolli alal kindlaks:

a) lõikes 1 nimetatud töötajatelt nõutava tehnilise ja finantspädevuse tase;

b) töötajate kohustus läbida täiendusõpe;

c) nende töötajate vastutusala, roll ja ülesanded;

▼B

d) käitumiseeskirjad, mida nad peavad järgima, eelkõige eetilised normid ja ausus, ning nende õigused.

3. Iga institutsioon peab kehtestama asjakohased struktuurid, et pädevatele eelarvepädevatele talitustele jagada teavet kontrollinõuete ning selleks kasutatavate meetodite ja viiside kohta ning seda teavet ajakohastada.

Artikkel 51

Volitatud eelarvevahendite käsutaja tegevusetus

(Finantsmääruse artikli 60 lõige 6)

Volitatud eelarvevahendite käsutaja tegevusetus finantsmääruse artikli 60 lõike 6 kohaselt tähendab, et ta ei võta meetmeid juhtumi asjaolude seisukohast põhjendatud aja jooksul ja igal juhul hiljemalt kuu aja jooksul.

Artikkel 52

Järelkontroll ja iga-aastane tegevusaruanne

(Finantsmääruse artikli 60 lõige 7)

Järelkontrolli tulemused esitatakse koos muude aspektidega iga-aastases tegevusaruandes, mille volitatud eelarvevahendite käsutaja esitab oma institutsioonile.

Artikkel 53

Finants- ja haldusteabe edastamine peaarvepidajale

(Finantsmääruse artikkel 60)

Volitatud eelarvevahendite käsutaja saadab peaarvepidajale viimase kinnitatud eeskirjade kohaselt finants- ja haldusteabe, mida peaarvepidaja vajab oma ülesannete täitmiseks.

Artikkel 54

Aruanne läbirääkimistega menetluste kohta

(Finantsmääruse artikkel 60)

►M2 Volitatud eelarvevahendite käsutajad registreerivad igal eelarveaastal lepingud, mis on sõlmitud artikli 126 lõike 1 punktides a–g, artikli 127 lõike 1 punktides a–d ning artiklites 242, 244 ja 246 nimetatud läbirääkimistega menetluse teel. ◄ Kui läbirääkimistega menetluste osa sama volitatud eelarvevahendite käsutaja sõlmitud lepingute arvuga on eelmiste aastatega võrreldes tunduvalt suurenenud või kui see osa on selgelt suurem kui institutsiooni registreeritud keskmine, teatab vastutav eelarvevahendite käsutaja sellest institutsioonile aruandes, milles ta esitab ka kõik olukorra parandamiseks võetud meetmed. Iga institutsioon saadab aruande läbirääkimistega menetluste kohta eelarvepädevatele institutsioonidele. Komisjoni puhul lisatakse see aruanne finantsmääruse artikli 60 lõikes 7 nimetatud iga-aastasele tegevusaruandele.

▼B

3. jagu

Peaarvepidaja

Artikkel 55

Peaarvepidaja ametisse nimetamine

(Finantsmääruse artikkel 61)

Iga institutsioon nimetab ametisse peaarvepidaja ametnike hulgast, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirju.

Institutsioon on kohustatud valima peaarvepidaja tema eripädevuse alusel, mida tõendab diplom või sellega samaväärsed erialased töökogemused.

▼M2

Artikkel 56

Peaarvepidaja töösuhte lõpetamine

(Finantsmääruse artikkel 61)

1. Peaarvepidaja töösuhte lõppemisel koostatakse viivitamata raamatupidamise proovibilanss.

2. Töösuhet lõpetav peaarvepidaja või kui see ei ole võimalik, siis tema talituse ametnik, edastab proovibilansi koos üleandmisaruandega uuele peaarvepidajale.

Uus peaarvepidaja kiidab proovibilansi oma allkirjaga heaks ühe kuu jooksul selle edastamisest arvates ja võib selle kohta teha omapoolseid reservatsioone.

Üleandmisaruanne sisaldab ka proovibilansi tulemust ja tehtud reservatsioone.

3. Iga institutsioon teavitab eelarvepädevaid institutsioone oma peaarvepidaja ametisse nimetamisest või tema töösuhte lõppemisest.

▼B

Artikkel 57

Arvamus raamatupidamisarvestuse süsteemide ja inventeerimissüsteemide kohta

(Finantsmääruse artikkel 61)

Kui eelarvevahendite käsutaja loodud finantsjuhtimissüsteem annab andmeid institutsiooni raamatupidamisaruannete jaoks või neid kasutatakse nende aruannete andmete põhjendamiseks, peab eelarvevahendite käsutaja andma oma nõusoleku niisuguste süsteemide kasutuselevõtmiseks või muutmiseks.

Peaarvepidajaga konsulteeritakse ka juhul, kui vastutav eelarvevahendite käsutaja tahab kasutusele võtta või muuta inventeerimissüsteeme ning varade ja kohustuste hindamise süsteeme.

Artikkel 58

Sularahahaldus

(Finantsmääruse artikkel 61)

1. Eelarvevahendite käsutaja tagab, et tema institutsioonil on piisavalt vahendeid, et katta eelarve täitmisest tulenevad sularahanõuded.

▼B

2. Lõike 1 kohaldamiseks loob peaarvepidaja sularahahaldussüsteemid, mis võimaldavad tal koostada rahavoogude prognoose.

3. Komisjoni peaarvepidaja jaotab kasutatavad vahendid määruse (EÜ, Euratom) nr 1150/2000 kohaselt.

Artikkel 59

Pangakontode haldamine

(Finantsmääruse artikkel 61)

1. Peaarvepidaja võib avada või teha ülesandeks avada sularahahalduseks institutsiooni nimel kontosid finantseerimisasutustes või riikide keskpankades. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib ta avada kontosid muus vääringus kui euro.

2. Peaarvepidaja räägib finantseerimisasutustega läbi kontode kasutustingimused, lähtudes usaldusväärse finantsjuhtimise, tasuvuse ja võistupakkumise põhimõtetest.

3. Peaarvepidaja käivitab vähemalt iga viie aasta järel võistupakkumise finantseerimisasutuste vahel, kus kontod on avatud.

4. Peaarvepidaja tagab, et finantseerimisasutustes avatud kontode kasutustingimusi rangelt järgitakse.

5. Komisjoni peaarvepidaja vastutab pärast konsulteerimist teiste institutsioonide peaarvepidajatega eri institutsioonide avatud kontode kasutustingimuste ühtlustamise eest.

Artikkel 60

Kontode allkirjad

(Finantsmääruse artikkel 61)

Kontode avamis-, haldus- ja kasutustingimustes on sisekontrollinõuetest lähtuvalt ette nähtud, et tšekkidele, pangaülekandekorraldustele või muule pangatoimingule peab alla kirjutama üks või mitu nõuetekohaselt volitatud töötajat.

▼M2

Selleks teatab iga institutsiooni peaarvepidaja kõikidele finantseerimisasutustele, kus kõnealune institutsioon on avanud kontod, volitatud töötajate nimed ja esitab allkirjanäidised.

▼B

Artikkel 61

Kontode saldode haldamine

(Finantsmääruse artikkel 61)

1. Peaarvepidaja tagab, et artiklis 59 ettenähtud pangakontode saldo ei erine märkimisväärselt artikli 58 lõikes 2 nimetatud rahavoogude prognoosidest, ja tagab igal juhul, et:

a) kõigi kontode ülejääk on positiivne;

b) muus vääringus peetavate kontode jäägid arvestatakse perioodiliselt ümber eurodesse.

2. Peaarvepidaja ei või säilitada välisvääringukontosid, mis võiksid põhjustada institutsioonile liigset kahjumit vahetuskursi kõikumise tõttu.

▼B

Artikkel 62

Ümberpaigutamised ja ümberarvestustoimingud

(Finantsmääruse artikkel 61)

Ilma et see piiraks artikli 69 kohaldamist, teeb peaarvepidaja ülekandeid finantseerimisasutustes institutsiooni nimel avatud kontode vahel ning vääringu ümberarvestustoiminguid.

Artikkel 63

Makseviisid

(Finantsmääruse artikkel 61)

Maksed tehakse pangaülekannetena või pangatšekiga.

▼M2

Artikkel 64

Juriidiliste isikute arvestusraamatud

(Finantsmääruse artikkel 61)

1. Peaarvepidaja võib makseid teha pangaülekandena ainult juhul, kui institutsioon on maksesaaja pangakonto andmed ja maksesaaja isikusamasust kinnitava teabe ja nende võimalikud muudatused eelnevalt sisestanud ühisesse arvestusraamatusse.

Iga selline arvestusraamatu kanne maksesaaja juriidiliste ja pangakonto andmete või nende andmete muutmise kohta põhineb tõendaval dokumendil, mille vormi määrab komisjoni peaarvepidaja.

▼B

2. Pangaülekandega maksmiseks võivad eelarvevahendite käsutajad võtta oma institutsiooni nimel kulukohustusi kolmanda isiku ees üksnes juhul, kui kõnealune kolmas isik on esitanud arvestusraamatusse andmete sisestamiseks vajalikud dokumendid.

▼M2

Eelarvevahendite käsutajad kontrollivad, kas maksesaaja teatatud juriidilised ja pangakonto andmed on kehtivad kogu maksesaajaga sõlmitud rahastamislepingu, lepingu või toetuslepingu kehtivusaja jooksul.

▼B

Seoses ühinemiseelse abiga võib võtta individuaalseid kulukohustusi Euroopa Liidu tellijariikide ametiasutuste ees ilma kolmandate isikute andmeid eelnevalt arvestusraamatusse sisestamata. Sel juhul teeb eelarvevahendite käsutaja kõik endast oleneva, et tagada nende andmete sisestamine nii kiiresti kui võimalik. Kokkulepete kohaselt nähakse lepingutes ette, et esimese makse tegemise eeltingimus on maksesaaja pangakonto andmete teatamine komisjonile.

Artikkel 65

Peaarvepidaja säilitatavad tõendavad dokumendid

(Finantsmääruse artikkel 61)

Raamatupidamisarvestuse ja finantsmääruse artiklis 121 nimetatud raamatupidamisaruannete tõendavaid dokumente säilitatakse vähemalt viis aastat alates kuupäevast, mil Euroopa Parlament on kinnitanud selle eelarveaasta eelarve täitmise, millega need dokumendid on seotud.

Dokumente, mis on seotud pooleli olevate toimingutega, säilitatakse kauem, see tähendab kuni toimingute lõppemise aastale järgneva aasta lõpuni.

▼B

Iga institutsioon otsustab, millises talituses tõendavaid dokumente tuleb säilitada.

4. jagu

Avansikontode haldaja

Artikkel 66

Avansikontode kasutamise tingimused

(Finantsmääruse artikkel 63)

1. Kui praktiliselt on võimatu või ebaotstarbekas teha maksetoiminguid eelarvemenetluse abil, näiteks makstavad summad on väikesed, võib selliste kulude maksmiseks avada avansikonto.

▼M2

2. Avansikontode haldaja võib ajutiselt tõendada ja maksta kulusid vastutava eelarvevahendite käsutaja juhistes kehtestatud üksikasjaliku raamistiku alusel. Neis juhistes täpsustatakse eeskirjad ja tingimused, mille alusel ajutine tõendamine ja maksmine toimub, ja kui see on asjakohane, siis artikli 94 lõike 1 punktis e sätestatud juriidiliste kohustuste allkirjastamise tingimused.

▼B

3. Avansikonto loomise ja avansikontode haldaja ametisse nimetamise otsuse teeb peaarvepidaja vastutava eelarvevahendite käsutaja nõuetekohaselt põhjendatud ettepaneku alusel. Selles otsuses esitatakse avansikontode haldaja ja eelarvevahendite käsutaja vastutusalad ja kohustused.

Ka avansikontode kasutustingimusi muudetakse peaarvepidaja otsusega, mille ta teeb vastutava eelarvevahendite käsutaja nõuetekohaselt põhjendatud ettepaneku alusel.

Artikkel 67

Loomis- ja maksmistingimused

(Finantsmääruse artikkel 63)

1. Avansikonto loomise ja avansikontode haldaja ametisse nimetamise otsuses ja avansikontode kasutustingimuste muutmise otsuses märgitakse eelkõige:

a) antava esimese avansilise makse maksimumsumma ja otstarve;

b) kas institutsiooni nimel avatakse panga- või postižiirokonto;

c) iga kulu liik ja maksimumsumma, mida avansikontode haldaja võib maksta kolmandatele isikutele või nendelt sisse nõuda;

d) tõendavate dokumentide esitamise sagedus ja kord ning nende edastamine eelarvevahendite käsutajale arveldamiseks;

e) avansikontodele vahendite ülekandmise kord;

f) et eelarvevahendite käsutaja arveldab avansitehingud hiljemalt järgmise kuu lõpul, et kontrollida raamatupidamisarvestuse saldot ja pangakonto saldot;

g) avansikonto haldajale peaarvepidaja antud volituse kehtivusaeg;

h) ametisse nimetatud avansikonto haldaja andmed.

2. Ettepanekutes teha otsus avansikontode loomiseks tagab vastutav eelarvevahendite käsutaja, et:

▼B

a) esmajärjekorras kasutatakse eelarvemenetlust, kui on olemas juurdepääs elektroonilisele tsentraliseeritud raamatupidamissüsteemile;

b) avansikontosid kasutatakse ainult põhjendatud juhtudel.

▼M2

Maksimumsumma, mille avansikontode haldaja võib maksta juhul, kui praktiliselt on võimatu või ebaotstarbekas teha maksetoiminguid eelarvemenetluse abil, ei tohi ületada 60 000 eurot iga kululiigi kohta.

▼B

3. Avansikontode haldaja võib teha makseid kolmandatele isikutele järgmistel alustel ja tingimustel:

a) vastutav eelarvevahendite käsutaja on eelnevalt eelarvele ja õiguslikele kohustustele alla kirjutanud;

b) avansikonto jääk sularahas või pangas on positiivne.

▼M3

4. Avansikontodelt võib makseid teha pangaülekandena, sealhulgas finantsmääruse artiklis 80 osutatud otsekorralduse süsteemi kasutades, või tšeki või muu maksevahendiga vastavalt peaarvepidaja koostatud juhistele.

▼B

5. Sooritatud makse järel tehakse ametlik lõplik kinnitamisotsus ja/või maksekorraldus, millele kirjutab alla vastutav eelarvevahendite käsutaja.

Artikkel 68

Avansikontode haldajate valimine

(Finantsmääruse artikkel 63)

►M2 Avansikontode haldajad valitakse ametnike või vajaduse korral ja ainult nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel muude töötajate hulgast. ◄ Avansikontode haldajad valitakse nende teadmiste, oskuste ja erialase ettevalmistuse põhjal, mida tõendab diplom või asjakohane erialane staaž või kui nad on läbinud asjakohase koolitusprogrammi.

Artikkel 69

Avansikontode vahenditega varustamine

(Finantsmääruse artikkel 63)

1. Eelarvevahendite käsutaja teeb makseid avansikontode varustamiseks vahenditega ja kontrollib neid kontosid seoses pangakontode avamise, allkirjavolituste, kohapealse kontrolli ja tsentraliseeritud raamatupidamisega. Eelarvevahendite käsutaja kannab vahendeid avansikontodele. Avanss makstakse pangas avatud avansikontole.

Avansikontosid võib vahenditega varustada otse muust kohalikust tulust, mida saadakse näiteks:

a) seadmete müügist,

b) trükistest;

c) mitmesugustest tagasimaksetest;

d) intressidest.

Avanss arveldatakse kulu, muu tulu või sihtotstarbelise tuluna artiklis 67 nimetatud avansikonto loomise otsuse ja finantsmääruse sätete kohaselt. Eelarvevahendite käsutaja arvab kõnesolevad summad maha edasisel asjaomastele avansikontodele vahendite ülekandmisel.

▼B

2. Avansikontode haldaja võib teha ülekandeid eri pangakontode vahel, mis on seotud sama avansiga, et vältida eelkõige kursikahjumit.

Artikkel 70

Eelarvevahendite käsutajate ja peaarvepidajate teostatud kontrollimised

(Finantsmääruse artikkel 63)

1. Avansikontode haldaja peab arvestust tema käsutuses olevate sularaha ja kontovahendite ning tehtud maksete ja laekunud summade üle eelarvevahendite käsutaja koostatud eeskirjade ja juhendi kohaselt. ►M2 Vastutaval eelarvevahendite käsutajal on õigus igal ajal kasutada selle arvestuse väljavõtteid; avansikontode haldaja koostab vähemalt kord kuus tehingute loetelu ja saadab selle järgmisel kuul koos tõendavate dokumentidega eelarvevahendite käsutajale avansitehingute arveldamiseks. ◄

2. ►M2 Eelarvevahendite käsutaja kontrollib ise või annab oma talituse või eelarvevahendeid käsutava talituse selleks volitatud töötajale ülesande kontrollida – üldjuhul kohapeal ja ette teatamata –, et avansikontode haldajatele eraldatud vahendid ja asjakohane raamatupidamisarvestus on olemas ning avansikontodelt tehtud tehingud on ettenähtud tähtaja jooksul arveldatud. ◄ Peaarvepidaja edastab nende kontrollimiste tulemused vastutavale eelarvevahendite käsutajale.

Artikkel 71

Hankemenetlus

(Finantsmääruse artikkel 63)

Avansikontodelt tehtud maksed võivad artikli 129 lõikes 4 sätestatud piires koosneda lihtsalt kulude maksmisest arvete alusel ilma eelneva pakkumise vastuvõtmiseta.

4. PEATÜKK

Finantsjuhtimises osalejate vastutus

1. jagu

Üldeeskirjad

Artikkel 72

Pettuse tõkestamise eest vastutavad asutused

(Finantsmääruse artikli 60 lõige 6 ja artikli 65 lõige 2)

Finantsmääruse artikli 60 lõikes 6 ja artikli 65 lõikes 2 nimetatud asutusi käsitatakse asutustena, mis on määratud ►M3 personalieeskirjade ◄ alusel ja ühenduse institutsioonide otsuste alusel, mis käsitlevad pettuste, korruptsiooni ja muu ühenduste huve kahjustava ebaseadusliku tegevuse tõkestamisega seotud sisejuurdluse tingimusi.

▼B

2. jagu

Volitatud ja edasivolitatud eelarvevahendite käsutajate suhtes kohaldatavad sätted

Artikkel 73

Juhiste kinnitamine

(Finantsmääruse artikli 66 lõige 2)

1. Kui volitatud või edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja leiab, et talle antud juhis on eeskirjavastane või vastuolus usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega eelkõige seetõttu, et seda ei saa täita talle eraldatud vahendite tõttu, teatab ta sellest kirjalikult volitajale või edasivolitajale. ►M2 Kui nimetatud juhis on kirjalikult kinnitatud ja kinnitus saadakse õigel ajal ja on piisavalt selge, nii et see viitab konkreetselt punktidele, mis volitatud või edasi volitatud eelarvevahendite käsutaja on vaidlustanud, ei ole eelarvevahendite käsutaja selle eest vastutav; ta täidab korralduse, kui see ei ole ilmselgelt ebaseaduslik või vastuolus asjakohaste ohutusnormidega. ◄

2. Lõiget 1 kohaldatakse ka juhul, kui eelarvevahendite käsutaja saab juhise täitmisel teada, et juhtumi asjaolud võivad põhjustada eeskirjade eiramise.

3. Volitatud eelarvevahendite käsutaja registreerib kõik finantsmääruse artikli 66 lõikes 2 kirjeldatud asjaoludel kinnitatud juhised ja esitab need oma iga-aastases tegevusaruandes.

▼M3

Artikkel 74

Finantsrikkumised

(Finantsmääruse artikli 60 lõige 6 ja artikli 66 lõige 4)

Ilma et see piiraks OLAFi volitusi, on artiklis 43a nimetatud toimkond (edaspidi "toimkond") pädev uurima kõiki finantsmääruse sätete, finantsjuhtimise või toimingute kontrollimisega seotud rikkumisi, mida põhjustab mõne töötaja tegevus või tegevusetus.

Artikkel 75

Finantsrikkumiste uurimise toimkond

(Finantsmääruse artikli 60 lõige 6 ja artikli 66 lõige 4)

1. Käesoleva määrus artiklis 74 nimetatud finantsrikkumiste juhud edastab toimkonnale arvamuse saamiseks ametisse nimetav asutus finantsmääruse artikli 66 lõike 4 teise lõigu kohaselt.

Kui volitatud eelarvevahendite käsutaja leiab, et toimunud on finantsrikkumine, võib ta anda asja üle toimkonnale. Toimkond esitab arvamuse, milles hinnatakse, kas artiklis 74 osutatud rikkumine on toimunud, kui tõsine see on ja millised võivad olla selle tagajärjed. Kui toimkonna analüüsis leitakse, et asjaomase juhtumi lahendamine kuulub OLAFi pädevusse, edastab toimkond viivitamata juhtumi toimiku ametisse nimetavale asutusele ning teavitab sellest viivitamatult OLAFit.

Kui toimkonda teavitab asjast finantsmääruse artikli 60 lõike 6 kohaselt töötaja otse, saadab toimkond juhtumi toimiku ametisse nimetavale asutusele ja teavitab sellest asjast teavitanud töötajat. Ametisse nimetav asutus võib taotleda toimkonna arvamust juhtumi kohta.

▼M3

2. Institutsioon või ühise toimkonna puhul selles osalevad institutsioonid määrab või määravad oma organisatsiooni struktuuri kohaselt toimkonna töökorra ja selle koosseisu, millesse kuulub üks organisatsiooniväline isik, kellel on nõutav kvalifikatsioon ja teadmised.

▼B

5. PEATÜKK

Tulutoimingud

1. jagu

Omavahendid

Artikkel 76

Omavahendite suhtes kohaldatavad eeskirjad

(Finantsmääruse artikkel 69)

Eelarvevahendite käsutaja koostab ajakava, milles märgitakse, millal Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi käsitlevas otsuses määratletud omavahendid antakse komisjoni kasutusse.

Omavahendid luuakse ja nõutakse sisse esimeses lõikes nimetatud otsuse alusel vastuvõetud eeskirjade kohaselt.

2. jagu

Saadaolevate summade eelarvestus

Artikkel 77

Saadaolevate summade eelarvestus

(Finantsmääruse artikkel 70)

1. Saadaolevate summade eelarvestuses märgitakse tulu liik ja eelarvepunkt, kuhu see tuleb kirjendada, võimaluse korral võlgniku andmed ja eelarvestatud summa.

Saadaolevate summade eelarvestuse koostamisel kontrollib vastutav eelarvevahendite käsutaja eelkõige, et:

a) tulu on kirjendatud õigesse eelarvepunkti;

b) eelarvestus on nõuetekohane ja kooskõlas kohaldatavate sätete ning usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega.

2. ►M3 Kui finantsmääruse artikli 160 lõikest 1a ja artikli 161 lõikest 2 ei tulene teisiti, ei põhjusta saadaolevate summade eelarvestus kulukohustuste assigneeringute kasutatavaks tegemist. ◄ Finantsmääruse artiklis 18 nimetatud juhtudel võib assigneeringuid kasutada ainult pärast seda, kui ühendused on tasumisele kuuluvad summad tegelikult tagasi saanud.

▼B

3. jagu

Saadaolevate summade kindlaksmääramine

Artikkel 78

Menetlus

(Finantsmääruse artikkel 71)

1. Saadaoleva summa kindlaksmääramine on toiming, millega eelarvevahendite käsutaja tunnustab, et ühendustel on õigus saada summa võlgnikult, ja määrab kindlaks nõudeõiguse, millega võlgnikult nõutakse võla maksmist.

2. Sissenõudekorraldus on toiming, millega vastutav eelarvevahendite käsutaja annab peaarvepidajale käsu eelarvestatud summa sissenõudmiseks.

3. Võlateatega teatatakse võlgnikule, et:

a) ühendused on saadaoleva summa kindlaks määranud;

▼M2

b) kui võlg tasutakse enne määratud tähtaja möödumist, ei tule viivist maksta;

c) kui võlg ei ole punktis b osutatud tähtajaks makstud, arvestatakse võlalt viivist artiklis 86 nimetatud määra järgi, ilma et see piiraks kohaldatavate erieeskirjade rakendamist;

d) kui võlg ei ole punktis b osutatud tähtajaks makstud, teostab institutsioon sissenõude kas tasaarvestusega või nõuab võla sisse eelnevalt esitatud tagatisest;

e) peaarvepidaja võib võla tasaarvestuse teel sisse nõuda enne punktis b osutatud tähtaega, kui see on vajalik ühenduste finantshuvide kaitsmiseks, kui tal on põhjendatud kahtlus arvata, et kui võlgnikku tasaarvestuse teel sissenõudmise põhjustest ja kuupäevast teavitataks, läheks komisjonile võlgnetav summa pärast võlgniku teavitamist kaduma;

▼B

f) kui pärast kõikide meetmete võtmist ei ole kogu summat tagasi saadud, nõuab institutsioon summa sisse sissenõudmisotsuse täitmisele pööramisega finantsmääruse artikli 72 lõike 2 kohaselt või õiguslike meetmeid kasutades.

Eelarvevahendite käsutaja saadab võlateate võlgnikule ja selle koopia peaarvepidajale.

Artikkel 79

Saadaolevate summade kindlaksmääramine

(Finantsmääruse artikkel 71)

Saadaoleva summa kindlaksmääramiseks tagab vastutav eelarvevahendite käsutaja, et:

a) saadaolev summa on kindel ja selle suhtes ei kohaldata mingeid tingimusi;

b) saadaolev summa on kindlasummaline ja väljendatud täpselt sularahas;

c) saadaolev summa on võlgu ja selle suhtes ei kohaldata maksetähtaega;

d) võlgniku andmed on õiged;

e) sissenõutav summa on kirjendatud õigesse eelarvepunkti;

▼B

f) tõendavad dokumendid on nõuetekohased ning

g) on järgitud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet, eelkõige seoses artikli 87 lõike 1 punktis a nimetatud kriteeriumidega.

Artikkel 80

Saadaolevate summade kindlaksmääramist tõendavad dokumendid

(Finantsmääruse artikkel 71)

1. Saadaoleva summa kindlaksmääramine põhineb tõendavatel dokumentidel, mis kinnitavad ühenduste õigust saadaolevale summale.

2. Enne saadaoleva summa kindlaksmääramist kontrollib vastutav eelarvevahendite käsutaja tõendavaid dokumente isiklikult või teeb omal vastutusel kindlaks, et neid on kontrollitud.

3. Tõendavaid dokumente säilitab eelarvevahendite käsutaja artiklite 48 ja 49 kohaselt.

4. jagu

Sissenõudmise kinnitamine

Artikkel 81

Sissenõudekorralduse koostamine

(Finantsmääruse artikkel 72)

1. Sissenõudekorralduses märgitakse:

a) eelarveaasta, millesse tulu tuleb kirjendada;

b) viited aktile või juriidilisele kohustusele, millel võlg põhineb ja mille põhjal on tekkinud õigus sissenõudele;

c) eelarveartikkel ja teised asjakohased alajaotised, sealhulgas vajaduse korral viited vastavale eelarvelisele kulukohustusele;

d) sissenõutav summa eurodes;

e) võlgniku nimi ja aadress;

▼M2

f) artikli 78 lõike 3 punktis b nimetatud kuupäev;

▼B

g) võimalik sissenõudmisviis, sealhulgas eelkõige sissenõudmine tasaarvestusega või esitatud tagatisest mahaarvestusega.

2. Vastutav eelarvevahendite käsutaja märgib sissenõudekorraldusele kuupäeva, kirjutab sellele alla ning saadab seejärel peaarvepidajale.

▼M3

3. Iga institutsiooni peaarvepidaja peab sissenõudmisele kuuluvatest summadest loetelu. Ühenduse nõuded on loetelus rühmitatud sissenõudekorralduste väljastamise kuupäevade järgi. Institutsiooni peaarvepidaja saadab loetelu komisjoni peaarvepidajale.

Komisjoni peaarvepidaja koostab konsolideeritud loetelu, milles võlgnetavad summad on näidatud institutsioonide ja sissenõudekorralduste väljastamise kuupäevade järgi. Loetelu lisatakse komisjoni eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruandele.

4. Komisjon koostab loetelu ühenduse nõuetest, nimetades võlglaste nimed ja võla summa, kui võlglaselt on maksmist nõutud *res judicata* jõudu omava kohtuotsusega ja kui pärast selle väljakuulutamist ei ole ühe aasta jooksul tehtud ühtegi makset või ei ole tehtud märkimisväär-

▼M3

seid makseid. Kõnealune loetelu avaldatakse, võttes arvesse asjaomaseid andmekaitsealaseid õigusakte.

▼B

5. jagu

Sissenõudmine

Artikkel 82

Saadaolevate summade sissenõudmisformaalsused

(Finantsmääruse artikkel 73)

1. Saadaoleva summa sissenõudmise kirjendab peaarvepidaja raamatupidamisarvestusse ja teavitab sellest vastutavat eelarvevahendite käsutajat.

2. Kõigi peaarvepidajale või avansikontode haldajale tehtud sularahamaksete kohta väljastatakse kviitung.

▼M2

Artikkel 83

Sissenõudmine tasaarvestuse teel

(Finantsmääruse artikkel 73)

1. Kui võlgnikul on ühenduste ees seoses maksekorralduses kindlaksmääratud summaga võlgnevus, mis on kindel, kindlasummaline ja kuulub maksmisele, nõuab peaarvepidaja kindlaksmääratud saadaolevad summad sisse tasaarvestuse teel, pärast artikli 78 lõike 3 punktis b nimetatud tähtaja möödumist.

Erandlikel asjaoludel, mil on vajalik tagada ühenduste finantshuvide kaitse, kui peaarvepidajal on põhjendatud kahtlus arvata, et ühendustele võlgnetav summa läheks kaduma, nõuab peaarvepidaja võla tasaarvestuse teel sisse enne artikli 78 lõike 3 punktis b nimetatud tähtaega.

2. Enne lõikes 1 nimetatud tasaarvestamist konsulteerib peaarvepidaja vastutava eelarvevahendite käsutajaga ja teavitab asjaomaseid võlgnikke.

Kui võlgnik on siseriiklik asutus või selle haldusüksus, teavitab peaarvepidaja asjaomast liikmesriiki oma kavatsusest nõuda võlad sisse tasaarvestuse teel vähemalt kümme tööpäeva ette. Kokkuleppel asjaomase liikmesriigi või haldusüksusega võib peaarvepidaja siiski nõuda võlad tasaarvestuse teel sisse enne kõnealuse tähtaja möödumist.

3. Lõikes 1 nimetatud tasaarvestamisel on sama mõju kui maksel ja see vabastab võlgniku võla ja, kui see on asjakohane, tasumisele kuuluvate intresside ühendustele tasumisest.

▼B

Artikkel 84

Sissenõudemenetlus, kui võlgnik ei maksa vabatahtlikult

(Finantsmääruse artiklid 72 ja 73)

▼M2

1. Ilma et see piiraks artikli 83 kohaldamist, kui täielik summa ei ole sisse nõutud artikli 78 lõike 3 punktis b nimetatud tähtajaks, mis on esitatud võlateates, teavitab peaarvepidaja vastutavat eelarvevahendite käsutajat ja alustab viivitamata sissenõude täitmise menetlust kõikide seaduslike vahenditega, vajaduse korral saadaoleva summa mahaarvamisega eelnevalt esitatud tagatisest.

▼B

2. Ilma et see piiraks artikli 83 kohaldamist, kui lõikes 1 nimetatud sissenõudeviisi ei ole võimalik kasutada ja võlgnik ei ole peaarvepidaja saadetud ametliku maksumeeldetuletuse saamise järel võlga maksnud, nõuab peaarvepidaja võla sisse täitmisele pööratava sissenõudeotsusega, mis on tagatud finantsmääruse artikli 72 lõike 2 kohaselt või kohtumenetlusega.

Artikkel 85

Maksmiseks antud lisaaeg

(Finantsmääruse artikkel 73)

Peaarvepidaja võib koostöös vastutava eelarvevahendite käsutajaga lubada maksmiseks lisaaega ainult võlgniku kirjaliku taotluse korral, kus on nõuetekohaselt esitatud põhjused, ja kui järgmised kaks tingimust on täidetud:

▼M2

a) võlgnik kohustub maksma viivist artiklis 86 nimetatud määra alusel kogu lubatud lisaperioodi eest, mis algab artikli 78 lõike 3 punktis b nimetatud algsest tähtajast;

▼B

b) võlgnik esitab ühenduse huvide kaitseks finantstagatise, mis katab tasumata võla põhisumma ja viivise, mille institutsiooni peaarvepidaja on kinnitanud.

Punkti b esimeses lõigus nimetatud tagatise võib asendada kolmanda isiku solidaartagatisega, mille institutsiooni peaarvepidaja on kinnitanud.

▼M2

Artikkel 85a

Rahatrahvide, karistusmaksete ja muude trahvide sissenõudmine

(Finantsmääruse artiklid 73 ja 74)

1. Kui mõnda ühenduse kohtusse esitatakse hagi komisjoni otsuse vastu, millega on EÜ asutamislepingu või Euratomi asutamislepingu alusel määratud rahatrahv, karistusmakse või muu trahv, ja kuni ajani, mil kõik õiguskaitsevahendid on ära kasutatud, nõuab peaarvepidaja asjaomased summad võlgnikult sisse ajutiselt või nõuab võlgnikult finantstagatise esitamist. Nõutav finantstagatis on sõltumatu rahatrahvi, karistusmakse või muu trahvi maksmise kohustusest ja see peab olema realiseeritav esimesel nõudmisel. Tagatis katab nii nõude põhisumma kui ka intressi vastavalt artikli 86 lõikes 5 täpsustatule.

2. Pärast kõikide õiguskaitsevahendite ärakasutamist kantakse ajutiselt sissenõutud summad ja nendelt kogunenud intressid eelarvesse või makstakse võlgnikule tagasi. Finantstagatis realiseeritakse või vabastatakse.

▼M3

Artikkel 85b

Aegumistähtaega käsitlevad eeskirjad

(Finantsmääruse artikkel 73a)

1. Kolmandatele isikutele esitatavate ühenduste nõuete suhtes kohaldatava aegumistähtaja arvestusperiood algab võlgnikule võlateates teatatud artikli 78 lõike 3 punkti b kohase tähtaja möödumisest.

Ühendustele esitatavate kolmandate isikute nõuete puhul algab aegumistähtaja arvestusperiood sellest kuupäevast, mil kõnealuse kolmanda isiku makse kuulub vastavalt asjaomasele juriidilisele kohustusele tasumisele.

2. Kolmandatele isikutele esitatavate ühenduste nõuete puhul katkestatakse aegumistähtaja arvestusperiood aktiga, mille on välja andnud

▼M3

institutsioon või institutsiooni taotlusel tegutsev liikmesriik, millest on kõnealusele kolmandale isikule teatatud ja mille eesmärk on võlg sisse nõuda.

Ühendustele esitatavate kolmandate isikute nõuete puhul katkestatakse aegumistähtaja arvestusperiood aktiga, millest nende kolmandate isikute võlausaldajad ühendustele teatavad või millest teatakse nende nimel ja mille eesmärk on võlg sisse nõuda.

3. Uus viieaastane aegumistähtaja arvestusperiood algab päeval, mis järgneb lõikes 2 nimetatud katkestusele järgnevale päevale.

4. Kõik õiguslikud meetmed, mis on seotud lõikes 1 nimetatud nõuetega, sealhulgas hagid, mis on esitatud kohtule, kes hiljem teatab, et küsimus ei kuulu tema pädevusse, katkestavad aegumistähtaja arvestusperioodi. Uus viieaastane aegumistähtaja arvestusperiood ei alga enne seda, kui tehakse *res judicata* jõudu omav kohtuotsus või kui samade osapoolte vahel saavutatakse samas küsimuses kohtuväline lahendus.

5. Kui eelarvevahendite käsutaja lubab kooskõlas artikliga 85 võlgnikule maksmiseks lisaaega, loetakse seda aegumistähtaja arvestusperioodi katkestamiseks. Uus viieaastane aegumistähtaja arvestusperiood algab päeval pärast pikendatud maksetähtaja möödumist.

6. Nõudeid ei nõuta sisse pärast lõigetes 1–5 kehtestatud aegumistähtaja arvestusperioodi möödumist.

▼B

Artikkel 86

Viivis

(Finantsmääruse artikli 71 lõige 4)

▼M2

1. Ilma et see piiraks valdkondlikest eeskirjadest tulenevate erisätete kohaldamist, arvestatakse kõikide artikli 78 lõike 3 punktis b nimetatud tähtajaks maksmata summade pealt viivist käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 kohaselt.

2. Artikli 78 lõike 3 punktis b nimetatud tähtajaks maksmata saadaolevate summade viivisemäär on määr, mida Euroopa Keskpank kohaldab oma peamiste refinantseerimistoimingute suhtes ja mis on avaldatud maksetähtpäeva kuu esimesel kalendripäeval *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias ning mida suurendatakse:

a) seitsme protsendipunkti võrra, kui saadaolev summa tuleneb V jaotises nimetatud riiklikust tarne- ja teenuslepingust;

b) kolme ja poole protsendipunkti võrra kõikidel muudel juhtudel.

3. Viivist arvestatakse alates võlateatises täpsustatud artikli 78 lõike 3 punktis b nimetatud tähtajale järgnevast kalendripäevast kuni kalendripäevani, mil võlg on täielikult makstud.

▼B

4. Kõik osalised tagasimaksed katavad kõigepealt lõigete 2 ja 3 kohaselt määratud viivise.

▼M2

5. Kui võlgnik esitab trahvide puhul finantstagatise, mille peaarvepidaja kinnitab ajutise makse asemel, on artikli 78 lõike 3 punktis b nimetatud tähtajast kohaldatav viivisemäär käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud määr, mida suurendatakse ainult 1,5 protsendipunkti võrra.

▼B

Artikkel 87

Kindlaksmääratud saadaoleva summa sissenõudmisest loobumine

(Finantsmääruse artikkel 73)

1. Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib loobuda osa või terve kindlaksmääratud saadaoleva summa sissenõudmisest ainult järgmistel juhtudel:

a) kui eeldatavad sissenõudmiskulud ületavad sissenõutava summa ja loobuja ei kahjusta ühenduse mainet;

b) kui saadaolevat summat ei ole võimalik sisse nõuda selle aegumise või võlgniku maksejõuetuse tõttu;

c) kui sissenõudmine ei ole kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

2. Lõike 1 punktis c nimetatud juhul tegutseb vastutav eelarvevahendite käsutaja igas institutsioonis eelnevalt kindlaksmääratud menetluse kohaselt ja kohaldab järgmisi kriteeriume, mis on kohustuslikud ja igal juhul kohaldatavad:

a) asjaolud, mis on seotud eeskirjade eiramise raskusega, mis põhjustavad saadaoleva summa kindlaksmääramise (pettus, korduv rikkumine, tahtlus, hoolikus, heausksus, ilmne viga);

b) sissenõudmisest loobumise mõju ühenduste tegevusele ja nende finantshuvidele (saadaolev summa, pretsedendi loomise oht, seaduskuulekuse nõrgendamine).

Olenevalt juhtumi asjaoludest võib vastutav eelarvevahendite käsutaja arvesse võtta järgmisi kriteeriume:

a) konkurentsi moonutamine, mida sissenõudmisest loobumine võiks põhjustada;

b) majanduslik ja sotsiaalne kahju, mida täieliku summa sissenõudmine võiks põhjustada.

3. Finantsmääruse artikli 73 lõikes 2 nimetatud loobumisotsust tuleb põhjendada ja selles tuleb esitada sissenõudmise tagamiseks tehtud toimingud ning seaduslikud ja muud asjaolud, millel loobumine põhineb. ►M3 Vastutav eelarvevahendite käsutaja loobub sissenõudmisest kooskõlas artikliga 81. ◄

4. Institutsioon ei või kindlaksmääratud saadaoleva summa sissenõudmisest loobuda, kui summa suurus, millest soovitakse loobuda, on:

a) 1 000 000 eurot või üle selle või

b) 100 000 eurot või üle selle, kui see summa on üle 25 % kindlaksmääratud saadaolevast summast.

Esimeses lõigus nimetatud summadest väiksemate summade puhul sätestab iga institutsioon oma sise-eeskirjades kindlaksmääratud võla sissenõudmisest loobumise delegeerimise menetluse ja korra.

5. Iga institutsioon saadab eelarvepädevatele institutsioonidele igal aastal aruande lõigetes 1–4 nimetatud loobumiste kohta, kui saadaolev summa on 100 000 eurot või üle selle. Komisjoni aruanne lisatakse finantsmääruse artikli 60 lõikes 7 nimetatud iga-aastase tegevusaruande kokkuvõttele.

▼B

Artikkel 88

Kindlaksmääratud saadaoleva summa tühistamine

(Finantsmääruse artikkel 73)

1. Juriidilise vea ilmnemise korral tühistab vastutav eelarvevahendite käsutaja kindlaksmääratud saadaoleva summa artiklite 80 ja 81 kohaselt; tühistamist tuleb asjakohaselt põhjendada.

2. Iga institutsioon sätestab oma sise-eeskirjades kindlaksmääratud saadaoleva summa tühistamise õiguse delegeerimise menetluse ja korra.

Artikkel 89

Kindlaksmääratud saadaoleva summa tehniline ja raamatupidamislik kohandamine

(Finantsmääruse artikkel 73)

1. Vastutav eelarvevahendite käsutaja korrigeerib kindlaksmääratud saadaolevat summat üles- või allapoole, kui faktivea avastamise tõttu on summat vaja muuta, kuid korrigeerimine ei tähenda loobumist ühenduste kindlaksmääratud õigusest. Niisugust korrigeerimist tehakse artiklite 80 ja 81 kohaselt ning seda tuleb asjakohaselt põhjendada.

2. Iga institutsioon sätestab oma sise-eeskirjades kindlaksmääratud saadaoleva summa tehnilise ja raamatupidamisliku korrigeerimise õiguse delegeerimise tingimused ja korra.

6. PEATÜKK

Kulutoimingud

▼M2

Artikkel 90

Rahastamisotsus

(Finantsmääruse artikkel 75)

1. Rahastamisotsuses sätestatakse sellise meetme olulised osad, millega kaasneb kulude rahastamine eelarvest.

2. Toetuste puhul käsitletakse finantsmääruse artiklis 110 nimetatud iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmise otsust rahastamisotsusena finantsmääruse artikli 75 tähenduses, tingimusel et sellega on paika pandud piisavalt üksikasjalik raamistik.

Kui hangete puhul on asjakohaste assigneeringute kasutamine ette nähtud iga-aastase tööprogrammiga, millega on paika pandud piisavalt üksikasjalik raamistik, käsitletakse seda tööprogrammi rahastamisotsusena ka sellega seotud hankelepingute puhul.

3. Selleks et komisjoni vastuvõetud tööprogrammi saaks käsitleda piisavalt üksikasjaliku raamistikuna, peab selles olema kehtestatud järgmine:

a) toetuse puhul:

i) viide põhiõigusaktile ja eelarvereale;

ii) eelarveaasta prioriteedid, täidetavad eesmärgid ja eelarveaastaks kinnitatud assigneeringute prognoositud tulemused;

iii) ettepanekute valikul kasutatavad põhilised valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumid;

▼M2

iv) maksimaalne võimalik kaasrahastamise määr ja kui ette on nähtud erinevad määrad, siis iga määra puhul järgitavad kriteeriumid;

v) pakkumiskutsete ajakava ja soovituslik summa;

b) hanke puhul:

i) eelarveliste vahendite kogusumma, mis on eelarveaasta jooksul hangeteks ette nähtud;

ii) kavandatud lepingute soovituslik arv ja liik ning kui see on võimalik, siis nende üldine sisu;

iii) hankemenetluse alustamise soovituslik ajaline raamistik.

Kui iga-aastase tööprogrammiga ei ole ühe või enama meetme suhtes üksikasjalikku raamistikku paika pandud, peab programmi vastavalt muutma või peab vastu võtma spetsiaalse rahastamisotsuse, mis sisaldab asjaomaste meetmete kohta esimese lõigu punktides a ja b mainitud teavet.

4. Igasuguste oluliste muudatuste puhul juba vastu võetud rahastamisotsuses järgitakse sama menetlust, mis algse otsuse puhul.

▼B

1. jagu

Kulukohustuste võtmine

Artikkel 91

Üldised ja esialgsed kulukohustused

(Finantsmääruse artikli 76 lõige 2)

1. Üldist eelarvelist kulukohustust täidetakse rahastamislepingu sõlmimisega, milles sätestatakse, et hiljem võetakse üks või mitu juriidilist kohustust, või ühe või mitme juriidilise kohustuse võtmisega.

Rahastamislepingud finantsabi valdkonnas ja eelarvetoetused, mis on juriidilised kulukohustused, võivad põhjustada makseid ilma muude juriidiliste kohustuste täitmiseta.

2. Esialgset eelarvelist kulukohustust täidetakse ühe või mitme juriidilise kohustuse täitmisega, mis annavad õiguse hilisematele maksetele, või – personalikulude või institutsioonide kasutatavast teabeedastusest ühenduse sündmuste kajastamiseks tulenevate kulude puhul – otse maksetena.

Artikkel 92

Üldise kulukohustuse kinnitamine

(Finantsmääruse artikkel 76)

1. Üldine kulukohustus võetakse rahastamisotsuse alusel.

Üldine kulukohustus võetakse hiljemalt enne abisaajate valiku otsuse tegemist või kui asjaomaste assigneeringute kasutamine eeldab artiklis 166 nimetatud tööprogrammi koostamist, kõige varem pärast tööprogrammi kinnitamist.

2. Kui üldist kulukohustust täidetakse rahastamisotsusega, lõike 1 teist lõiku ei kohaldata.

▼M3

▼B

Artikkel 94

Ühe isiku allkiri

(Finantsmääruse artikkel 76)

1. Eeskirjast, mille järgi eelarvelisele kulukohustusele ja vastavale juriidilisele kohustusele kirjutab alla üks ja sama isik, võib teha erandi ainult järgmistel juhtudel:

a) kui kulukohustused on esialgsed;

b) kui üldised kulukohustused on seotud kolmandate riikidega sõlmitud rahastamislepingutega;

c) kui institutsiooni otsus on juriidiline kohustus;

▼M2

d) kui üldist kulukohustust täidetakse mitme juriidilise kohustusega, mille eest vastutavad erinevad eelarvevahendite käsutajad;

e) kui seoses välistegevuseks kasutatavate avansikontodega peavad juriidilistele kohustustele alla kirjutama artiklis 254 nimetatud kohalike üksuste töötajad vastutava eelarvevahendite käsutaja juhiste kohaselt; eelarvevahendite käsutaja jääb aluseks oleva tehingu eest täielikult vastutavaks;

▼M3

f) kui institutsioon on delegeerinud eelarvevahendite käsutaja volitused institutsioonidevahelise Euroopa talituse juhatajale vastavalt finantsmääruse artikli 174a lõikele 1.

▼B

2. Kui eelarvelisele kulukohustusele alla kirjutanud vastutav eelarvevahendite käsutaja ei ole kättesaadav ja jääb kättesaamatuks juriidilise kohustuse sõlmimiseks ettenähtud ajaks, sõlmib juriidilise kohustuse igas institutsioonis vastuvõetud asendamist käsitlevate eeskirjadega ettenähtud isik, kui see isik võib finantsmääruse artikli 59 lõike 2 kohaselt tegutseda eelarvevahendite käsutajana.

Artikkel 95

Individuaalsete juriidiliste kohustuste kirjendamine

(Finantsmääruse artikkel 77)

Kui üldisele eelarvelisele kulukohustusele järgneb mitu individuaalset juriidilist kohustust, kirjendab vastutav eelarvevahendite käsutaja nimetatud järjestikuste individuaalsete juriidiliste kohustuste summad keskraamatupidamisarvestusse. Vastutav eelarvevahendite käsutaja kontrollib, et kogusumma ei ületaks neid katva üldise kulukohustuse summat.

Raamatupidamisarvestusse kirjendamisel märgitakse viited üldisele kulukohustusele, millest individuaalsed kulukohustused arvestatakse.

Vastutav eelarvevahendite käsutaja kirjendab summad raamatupidamisarvestusse enne vastavatele individuaalsetele juriidilistele kohustustele allakirjutamist.

Artikkel 96

Esialgsete kulukohustustega kaetud halduskulud

(Finantsmääruse artikkel 76)

Jooksvad halduskulud, mida võib katta esialgsete kulukohustustega, on:

a) personalieeskirjadega reguleeritud või reguleerimata personali kulud, muu personali kulud, pensionid ja ekspertide töötasu;

b) institutsiooni liikmetega seotud kulud;

▼B

c) koolituskulud;

d) konkursside, personalivaliku ja töölevõtmisega seotud kulud;

e) lähetuskulud;

f) esinduskulud;

g) istungikulud;

h) vabakutselised tõlgid ja/või tõlkijad;

i) ametnike vahetus;

j) vallas- ja kinnisvara rendi jooksvad tulud;

k) mitmesugused kindlustused;

l) koristamine ja hooldus;

m) sotsiaalteenuste kulud;

n) telekommunikatsiooniteenuste kasutamine;

o) finantseerimiskulud;

p) kohtukulud;

q) kahjutasu, sealhulgas intressid;

r) töövahendid;

s) vesi, gaas ja elekter;

t) trükitud või elektroonilised perioodilised väljaanded.

2. jagu

Kulude tõendamine

Artikkel 97

Kulude tõendamine ja märge "kuulub maksmisele"

(Finantsmääruse artikkel 79)

1. Kulude tõendamine põhineb artiklis 104 nimetatud tõendavatel dokumentidel, mis tõendavad, et kreeditoril on nõudeõigus, teenused on osutatud, tarned on tegelikult kohale toimetatud või töö tegelikult teostatud, või muudel maksmist põhjendavatel dokumentidel.

2. Enne kulude tõendamise otsuse tegemist kontrollib vastutav eelarvevahendite käsutaja tõendavaid dokumente isiklikult või teeb omal vastutusel kindlaks, et neid on kontrollitud.

3. Tõendamisotsust väljendatakse märkega "kuulub maksmisele", millele kirjutab alla vastutav eelarvevahendite käsutaja või tehniliselt pädev ametnik või muu teenistuja, keda eelarvevahendite käsutaja on volitanud selleks ametliku otsusega. Seda volitusotsust säilitatakse hilisemaks kasutuseks.

Artikkel 98

Hankelepingute maksmiseks kinnitamine

(Finantsmääruse artikkel 79)

Hankelepingutega seotud maksete puhul tõendatakse märkega "kuulub maksmisele", et:

a) institutsioon on saanud ja ametlikult registreerinud töövõtja koostatud arve;

▼B

b) arvel või saadud arvele lisatud sisedokumendil on märge "õigsus tõendatud", millele on alla kirjutanud vastutava eelarvevahendite käsutaja nõuetekohaselt volitatud tehniliselt pädev ametnik või muu teenistuja;

c) vastutav eelarvevahendite käsutaja on kontrollinud või tema vastutusel on kontrollitud kõiki arves esitatud andmeid eelkõige makstava summa suuruse kindlaksmääramiseks ja makse kinnitamise kui maksekohustusest vabastamise jaoks.

Esimese lõigu punktis b nimetatud märkega "õigsus tõendatud" tõendatakse, et lepinguga ettenähtud teenused on osutatud, lepinguga ettenähtud tarned on nõuetekohaselt kohale toimetatud või lepinguga ettenähtud töö on nõuetekohaselt tehtud. Tarnete ja töö kohta koostab tehniliselt pädev ametnik või muu teenistuja esialgse vastuvõtutõendi ning lepingus sätestatud tagatistähtaja lõppemisel lõpliku vastuvõtutõendi. Need kaks tõendit vastavad märkele "õigsus tõendatud".

Artikkel 99

Toetuste maksmiseks kinnitamine

(Finantsmääruse artikkel 79)

Toetustega seotud maksete puhul tõendatakse märkega "kuulub maksmisele", et:

a) institutsioon on saanud ja ametlikult registreerinud abisaaja koostatud maksetaotluse;

b) maksetaotlusel või saadud maksetaotlusele lisatud sisedokumendil on asjakohane õigsust tõendav märge, millele on alla kirjutanud vastutava eelarvevahendite käsutaja volitatud tehniliselt pädev ametnik või muu teenistuja; selle märkega tõendatakse, et abisaaja rakendatud meede või tööprogramm on täielikus kooskõlas finantsabilepinguga;

c) vastutav eelarvevahendite käsutaja on kontrollinud või tema vastutusel on kontrollitud kõiki maksetaotluses esitatud andmeid eelkõige makstava summa suuruse kindlaksmääramiseks ja makse kinnitamise kui maksekohustusest vabastamise jaoks.

Artikkel 100

Personalikulude maksmiseks kinnitamine

(Finantsmääruse artikkel 79)

Personalikuludega seotud maksete puhul tõendatakse märkega "kuulub maksmisele", et on olemas järgmised tõendavad dokumendid:

a) kuupalga puhul:

i) töötajate täielik nimekiri, mis sisaldab kõiki töötasu komponente;

ii) kaart (isikuandmete kaart), mis põhineb igal üksikjuhul tehtud otsustel, mis sisaldab kõiki töötasu komponentides tehtud muudatusi;

iii) töölevõtmisel või ametisse nimetamisel kinnitatud esimesele palgale lisatud töölevõtmis- või ametisse nimetamise otsuse tõestatud koopia;

▼M2

b) muude töötasude puhul, näiteks töötajatele tunnitasu või päevapalga maksmisel: tõend tööpäevade ja töötundide kohta, millele on alla kirjutanud volitatud töötaja;

c) ületunnitöö puhul: tõend töötatud ületundide kohta, millele on alla kirjutanud volitatud töötaja;

▼B

d) lähetuskulude puhul:

i) lähetuskorraldus, millele on alla kirjutanud pädev ametiisik;

ii) lähetuskulude aruanne, millele on alla kirjutanud lähetusel viibinud töötaja ja selleks volitatud kõrgem ametnik ning milles on eelkõige esitatud lähetuskoht, lähetuskohta saabumise ja sealt lahkumise kuupäev ja kellaaeg, sõidukulud, majutuskulud ning muud tõendavate dokumentide esitamisel kaetavad kulud;

e) muude personalikulude puhul: tõendavad dokumendid, mis viitavad kulude aluseks olevale otsusele ja sisaldavad kõiki arvutuskomponente.

▼M2

Artikkel 101

Märke "kuulub maksmisele" tegemine

(Finantsmääruse artikkel 79)

Mitteelektroonilises süsteemis lüüakse kinnitusmärge "kuulub maksmisele" templiga, mis sisaldab vastutava eelarvevahendite käsutaja või vastutava eelarvevahendite käsutaja artikli 97 kohaselt volitatud tehniliselt pädeva töötaja allkirja. Elektroonilises süsteemis kinnitab makse elektrooniliselt kaitstud vormis vastutav eelarvevahendite käsutaja või vastutava eelarvevahendite käsutaja volitatud tehniliselt pädev töötaja.

▼B

3. jagu

Maksete kinnitamine

Artikkel 102

Eelarvevahendite käsutaja kontrollitavad asjaolud maksete puhul

(Finantsmääruse artikkel 80)

Maksekorralduse koostamisel tagab vastutav eelarvevahendite käsutaja, et:

a) maksekorraldus on nõuetekohaselt välja antud, see tähendab, et eelnevalt on tehtud vastav tõendamisotsus märkega "kuulub maksmisele", maksesaaja andmed on õiged ja summa kuulub maksmisele;

b) maksekorraldus vastab kirjendatud eelarvelisele kulukohustusele;

c) kulud on kirjendatud õigesse eelarvepunkti;

d) assigneeringud on kasutatavad.

Artikkel 103

Maksekorralduste kohustuslikud andmed ja maksekorralduste üleandmine peaarvepidajale

(Finantsmääruse artikkel 80)

1. Maksekorralduses tuleb märkida:

a) eelarveaasta, millesse kulud tuleb kirjendada;

b) eelarveartikkel ja teised asjakohased alajaotised;

c) juriidiline kohustus, mille põhjal on tekkinud makse saamise õigus;

d) eelarveline kulukohustus, kuhu maksekorraldus kirjendatakse;

e) makstav summa eurodes;

▼B

f) maksesaaja nimi, aadress ja pangakonto;

g) kulu kasutamise eesmärk;

h) maksevahend;

i) kauba kandmine inventarinimestikku artikli 222 kohaselt.

2. Vastutav eelarvevahendite käsutaja märgib maksekorraldusele kuupäeva, kirjutab sellele alla ning saadab seejärel peaarvepidajale.

4. jagu

Kulude maksmine

Artikkel 104

Tõendavad dokumendid

(Finantsmääruse artikkel 81)

▼M3

1. Eelmaksed, sealhulgas ka mitmeks osaks jaotatud eelmaksed, makstakse lepingu, otsuse, kokkuleppe või põhiõigusakti või tõendavate dokumentide alusel, mis võimaldavad kontrollida, kas rahastatavad meetmed vastavad kõnealuse lepingu, otsuse või kokkuleppe tingimustele. Kui eelmakse maksmise kuupäev on kindlaks määratud eespool nimetatud dokumentides, ei pea tasumisele kuuluva summa maksmiseks esitama täiendavat nõudmist.

Vahemaksed ja lõppmaksed põhinevad tõendavatel dokumentidel, mis võimaldavad kontrollida, kas rahastatavad meetmed on rakendatud abisaajaga sõlmitud lepingu, otsuse või kokkuleppe tingimuste või põhiõigusakti kohaselt.

▼B

2. Vastutav eelarvevahendite käsutaja kehtestab usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt lõikes 1 nimetatud tõendavate dokumentide laadi kooskõlas põhiõigusaktiga ning abisaajaga sõlmitud lepingute ja kokkulepetega. Lõikes 1 nimetatud tõendavad dokumendid on meetme rakendamise tehnilised ja rahalised vahe- ja lõpparuanded.

3. Tõendavaid dokumente säilitab vastutav eelarvevahendite käsutaja artiklite 48 ja 49 kohaselt.

Artikkel 105

Eelmaksete ja vahemaksete kirjendamine

(Finantsmääruse artikkel 81)

1. Eelmaksed on ette nähtud abisaaja varustamiseks sularahaga. Selle võib jagada mitmeks makseks.

2. Vahemakse, mis võib olla korduv, on ette nähtud abisaajale tehtud kulude hüvitamiseks kuluaruande põhjal, kui meetme rakendamine on veel pooleli. Sellega võib eelmakset vähendada tervikuna või osaliselt, ilma et see piiraks põhiõigusakti sätete kohaldamist.

3. Kulude lõpparveldus toimub jääksumma maksmisega, mis ei või olla korduv ja millest vähendatakse enne tehtud maksed, või sissenõudekorraldusega.

▼B

5. jagu

Kulutoimingute tähtajad

Artikkel 106

Maksmise tähtajad ja viivised

(Finantsmääruse artikkel 83)

1. Võlgnetavad summad makstakse neljakümne viie kalendripäeva jooksul alates kinnitatud maksetaotluse kirjendamise kuupäevast vastutava eelarvevahendite käsutaja volitatud talituses; maksekuupäevaks loetakse kuupäeva, mil institutsiooni kontot debiteeritakse.

Maksetaotlust ei kinnitata, kui vähemalt üks oluline nõue on täitmata.

▼M3

Kui maksetaotlust ei kinnitata, teavitab eelarvevahendite käsutaja töövõtjat või abisaajat sellest 30 kalendripäeva jooksul alates maksetaotluse esmakordse saamise kuupäevast. Kõnealune teave sisaldab kõigi puudujääkide kirjeldust.

▼B

2. Teenuslepingute või tarnelepingutega seotud maksete lõikes 1 nimetatud makseperiood on kolmkümmend päeva, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

▼M3

3. Lepingute, toetuslepingute ja otsuste puhul, mille kohaselt maksmine sõltub aruande või tõendi kinnitamisest, hakatakse lõigetes 1 ja 2 nimetatud makseperioodide jaoks tähtaega arvestama alles kõnealuse aruande või tõendi kinnitamise järel. Abisaajat teavitatakse sellest viivitamata.

Kinnitamiseks lubatud aeg ei või ületada:

a) 20 kalendripäeva tavaliste kauba- või teenusetarnelepingute puhul;

b) 45 kalendripäeva muude lepingute, toetuslepingute ja otsuste puhul;

c) 60 kalendripäeva lepingute, toetuslepingute ja otsuste puhul, mis on seotud tehniliste teenuste või meetmetega, mida on eriti keeruline hinnata.

Igal juhul teavitatakse töövõtjat või abisaajat eelnevalt sellest, et maksete tegemine võib aruande kinnitamisega seotud põhjustel hilineda.

Vastutav eelarvevahendite käsutaja teavitab abisaajat aruande või tõendi heakskiitmiseks lubatud perioodi arvestamise võimalikust peatamisest ametliku dokumendi vormis.

Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib otsustada, et aruande või tõendi kinnitamise ja maksete tegemise suhtes kohaldatakse sama tähtaega. See tähtaeg ei või ületada aruande või tõendi kinnitamise ja maksete tegemise suhtes kohaldatavate maksimumperioodide summaarset pikkust.

▼B

4. Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib maksetähtaja igal ajal lõikes 1 nimetatud perioodi jooksul peatada, teatades kreeditoridele, et maksetaotlust ei saa kinnitada, kuna summat ei ole vaja maksta või ei ole esitatud asjakohaseid tõendavaid dokumente. Kui vastutav eelarvevahendite käsutaja saab teavet, mis seab kahtluse alla maksetaotluses esitatud kulude vastavuse maksmistingimustele, võib eelarvevahendite käsutaja maksetähtaja peatada, et täiendava kontrolli, sealhulgas kohapealse kontrolli abil enne maksmist kindlaks teha, kas kulud vastavad tegelikult maksmistingimustele. ►M3 Vastutav eelarvevahendite käsutaja teavitab kõnealust töövõtjat või abisaajat nii kiiresti kui võimalik ning esitab peatamise põhjused. ◄

▼B

Järelejäänud maksetähtaeg hakkab uuesti kulgema alates kuupäevast, mil esimest korda registreeritakse nõuetekohaselt vormistatud maksetaotlus.

5. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud tähtaja lõppemisel võib kreeditor kahe kuu jooksul hilinenud makse saamisest nõuda viivist järgmiste sätete kohaselt:

a) viivise määraks on artikli 86 lõike 2 esimeses lõigus nimetatud määrad;

b) viivist makstakse ajavahemiku eest, mis algab maksetähtpäevale järgneval kalendripäeval ja lõpeb maksmiskuupäeval.

Esimest lõiku ei kohaldata liikmesriikide suhtes.

▼M3

6. Iga institutsioon esitab eelarvepädevatele institutsioonidele aruande lõigetes 1–5 sätestatud tähtaegade järgimise ja tähtaja arvestusperioodi peatamise kohta. Komisjoni aruanne lisatakse finantsmääruse artikli 60 lõikes 7 nimetatud iga-aastase tegevusaruande kokkuvõttele.

▼B

7. PEATÜKK

Andmetöötlussüsteemid

Artikkel 107

Andmetöötlussüsteemide kirjeldus

(Finantsmääruse artikkel 84)

Kui eelarve täitmise toimingute käsitlemisel kasutatakse arvutisüsteeme ja alamsüsteeme, tuleb iga süsteemi ja alamsüsteemi kohta esitada täielik ja ajakohastatud kirjeldus.

Igas kirjelduses määratletakse kõikide andmeväljade sisu ja kirjeldatakse, kuidas süsteem iga individuaalset toimingut käsitleb. Kirjelduses esitatakse üksikasjalikult, kuidas süsteem tagab iga toimingu täieliku kontrolljälje.

Artikkel 108

Perioodiline salvestamine

(Finantsmääruse artikkel 84)

Arvutisüsteemide ja alamsüsteemide andmeid salvestatakse korrapäraselt ja hoitakse turvalises kohas.

8. PEATÜKK

Siseaudiitor

Artikkel 109

Siseaudiitori ametisse nimetamine

(Finantsmääruse artikkel 85)

1. Iga institutsioon nimetab siseaudiitori ametisse oma eriomadustele ja nõuetele kohandatud korras. Institutsioon teavitab eelarvepädevaid institutsioone siseaudiitori ametisse nimetamisest.

2. Iga institutsioon määrab kindlaks oma eriomaduste ja nõuete kohaselt siseaudiitori ülesannete mahu ning kehtestab üksikasjalikud

▼B

eesmärgid ja korra siseauditi ülesande täitmiseks, võttes asjakohaselt arvesse rahvusvahelisi siseauditistandardeid.

3. Institutsioon võib siseaudiitoriks nimetada eriteadmiste alusel liikmesriikide kodanike hulgast valitud ametniku või muu teenistuja, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju.

4. Kui kaks või enam institutsiooni nimetavad ametisse sama siseaudiitori, teevad nad vajalikud korraldused, et teda võidaks vastutavaks nimetada tema tegevuse eest artikli 114 kohaselt.

5. Institutsioon teavitab eelarvepädevaid institutsioone siseaudiitori töösuhte lõppemisest.

Artikkel 110

Tegevuseks vajalikud vahendid

(Finantsmääruse artikkel 86)

Institutsioon annab siseaudiitorile auditeerimiseks vajalikud vahendid ja ametijuhendi, milles on üksikasjalikult kirjeldatud tema ülesanded, õigused ja kohustused.

Artikkel 111

Tööprogramm

(Finantsmääruse artikkel 86)

1. Siseaudiitor koostab oma tööprogrammi ja esitab selle institutsioonile.

2. Institutsioon võib paluda siseaudiitoril läbi viia auditeid, mis ei ole lõikes 1 nimetatud tööprogrammis ette nähtud.

Artikkel 112

Siseaudiitori aruanded

(Finantsmääruse artikkel 86)

1. Siseaudiitor esitab institutsioonile finantsmääruse artikli 86 lõikes 3 ettenähtud siseauditi aastaaruande, milles on märgitud tehtud siseauditite arv ja liik, antud põhisoovitused ja nende soovituste põhjal võetud meetmed.

Aastaaruandes nimetatakse kõik finantsmääruse artikli 66 lõike 4 kohaselt loodud spetsialiseeritud toimkonna avastatud süsteemsed probleemid.

2. Iga institutsioon arutab, kas oma siseaudiitori aruannetes esitatud ettepanekute alusel vahetada häid tavasid teiste institutsioonidega.

▼M3

3. Siseaudiitor keskendub oma aruande koostamisel eelkõige usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte üldisele järgimisele ja tagab, et selle põhimõtte rakendamise pidevaks parandamiseks ja tõhustamiseks on võetud asjakohased meetmed.

▼B

Artikkel 113

Sõltumatus

(Finantsmääruse artikkel 87)

Siseaudiitor on auditite tegemisel täiesti sõltumatu. Talle ei tohi anda juhiseid ega seada piiranguid ülesannete täitmisel, mis talle on finantsmääruse alusel antud ametisse nimetamisel.

Artikkel 114

Siseaudiitori vastutus

(Finantsmääruse artikkel 87)

Siseaudiitori kui ametniku või muu teenistuja, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju, võib oma tegevuse eest vastutavaks tunnistada ainult institutsioon, tegutsedes käesoleva artikli kohaselt.

Institutsioon teeb uurimise algatamise kohta põhjendatud otsuse. See otsus edastatakse huvitatud isikule. Institutsioon võib oma otsesel vastutusel anda ülesande uurimine läbi viia ühele või mitmele ametnikule, kelle palgaaste ei ole asjaomase töötaja palgaastmest madalam. Uurimise käigus kuulatakse huvitatud isiku seisukohti.

Uurimisaruanne edastatakse huvitatud isikule, kelle seisukohad aruande kohta institutsioon ära kuulab.

▼M2

Aruande ja ärakuulamise alusel teeb institutsioon põhjendatud otsuse menetluse lõpetamise kohta või põhjendatud otsuse personalieeskirjade artiklite 22 ja 86 ning IX lisa kohaselt. Otsustest, millega kehtestatakse distsiplinaarkaristused või rahatrahvid, teavitatakse huvitatud isikut ja need saadetakse teabe eesmärgil muudele institutsioonidele ja kontrollikojale.

▼B

Huvitatud isik võib nende otsuste suhtes esitada hagi Euroopa Kohtule personalieeskirjade sätete kohaselt.

Artikkel 115

Hagi esitamine Euroopa Kohtule

(Finantsmääruse artikkel 87)

Ilma et see piiraks personalieeskirjades ettenähtud vahendite kasutamist, võib siseaudiitor esitada tema kui siseaudiitori ülesannete täitmisega seotud iga tegevuse suhtes hagi otse Euroopa Kohtule. Niisugune hagi tuleb esitada kolme kuu jooksul alates kalendripäevast, kui kõnealusest tegevusest on teatatud.

Niisugused hagid vaadatakse läbi ja nende kohta tehakse otsus ►M3 Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade ◄ artikli 91 lõike 5 kohaselt.

▼B

V JAOTIS

HANKED

1. PEATÜKK

Üldsätted

1. jagu

Kohaldamisala ja lepingute sõlmimise põhimõtted

Artikkel 116

Mõisted ja kohaldamisala

(Finantsmääruse artikkel 88)

▼M2

1. Kinnisvaralepingud hõlmavad maa, olemasolevate hoonete või muu kinnisvara ostmist, pikaajalist liisimist, kasutusvaldust, liisimist, rentimist või müüki järelmaksuga koos ostuvõimalusega või ilma selleta.

▼B

2. Tarnelepingud hõlmavad toodete ostmist, liisimist, rentimist või müüki järelmaksuga koos ostuvõimalusega või ilma selleta. ►M1 Lepingud, mis hõlmavad toodete tarnimist ja lisaks ka kohaletoomis- ja paigaldamistoimingud on tarnelepingud. ◄

3. ►M1 Ehitustöölepingud võivad hõlmata ehitiste ehitamist või nii ehitamist kui ka projekteerimist, mis on seotud mõne Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/18/EÜ ([1]) I lisas nimetatud tegevusega, või töö teostamist ükskõik milliste vahenditega, mis vastab tellija esitatud nõuetele. ◄ Ehitustöö all mõistetakse üld- või tsiviilehituse tulemusi tervikuna, mis võimaldavad täita majanduslikke ja tehnilisi ülesandeid.

4. Teenuslepingud hõlmavad kõiki tarnelepingutes, ehitustöölepingutes ja kinnisvaralepingutes nimetamata intellektuaalteenuseid või muid teenuseid. ►M1 Need teenused on loetletud nõukogu direktiivi 2004/18/EÜ II A ja II B lisas. ◄

5. Lepingut, mis hõlmab nii tooteid kui teenuseid, loetakse teenuslepinguks, kui kõnealuste teenuste maksumus ületab lepingus sisalduvate toodete hinna.

▼M1

Lepingut, mis hõlmab teenuseid ja ehitustöid, mis on lepingu põhieseme suhtes vaid kõrvalise tähtsusega, loetakse teenuslepinguks.

Lepingut, mille esemeks on direktiivi 2004/18/EÜ nii II A lisasse kui ka II B lisasse kuuluvad teenused, loetakse II A lisa alla kuuluvaks, kui selles lisas loetletud teenuste maksumus ületab II B lisas loetletud teenuste maksumuse.

5a. Erinevate lepingutüüpide kirjeldus põhineb viitenomenklatuuril, milleks on ühtne riigihangete klassifikaator (CPV) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2195/2002 ([2]) tähenduses

Erinevuste puhul CPV nomenklatuuri ja direktiivi 2004/18/EÜ I lisas esitatud Euroopa ühenduse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaatori (NACE) nomenklatuuri või CPV ja kõnealuse direktiivi II lisas esitatud toodete keskse klassifikaatori (CPC) nomenklatuuri (esialgse versiooni) vahel on vastavalt ülimuslik NACE või CPC nomenklatuur.

([1]) ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.
([2]) EÜT L 340, 16.12.2002, lk 1.

▼M1

6. Mõisteid "töövõtja", "tarnija" ja "teenuseosutaja" kasutatakse füüsilise või juriidilise isiku või avalik-õigusliku asutuse või selliste isikute ja/või organisatsioonide ühenduste kohta, kes teostavad turul vastavalt ehitustöid, tarnivad tooteid või osutavad teenuseid. "Ettevõtja" mõiste hõlmab nii töövõtjat, tarnijat kui ka teenuseosutajat. Ettevõtjat, kes on esitanud pakkumise, nimetatakse "pakkujaks". ►M3 Seda, kes on kutsutud osalema piiratud menetluses, võistlevatel läbirääkimistel või läbirääkimistega menetluses, nimetatakse "taotlejaks". ◄

Ettevõtjate ühendused võivad teha pakkumisi või olla taotlejad. Tellijad ei saa nõuda, et pakkumise või osalemistaotluse esitamiseks peaksid ettevõtjate ühendused vastama teatavale kindlale õiguslikule vormile, kuid välja valitud ühendus peab võib-olla valima kindlaksmääratud õigusliku vormi temaga lepingu sõlmimisel, kuivõrd selline muutus on vajalik lepingu nõuetekohaseks täitmiseks.

7. Ühenduse institutsioonide talitusi loetakse tellijateks, välja arvatud juhul, kui nad sõlmivad omavahel teenuste osutamise, toodete tarnimise või tööde teostamise halduskokkuleppe.

Artikkel 117

Raamlepingud ja erilepingud

(Finantsmääruse artikkel 88)

▼M3

1. Lõige 1 asendatakse järgmisega: Kui raamleping sõlmitakse mitme ettevõtjaga, peab viimaseid olema vähemalt kolm, tingimusel et on olemas piisav arv ettevõtjaid, kes vastavad valikukriteeriumidele, või vastuvõetavaid pakkumisi, mis vastavad lepingu sõlmimise kriteeriumidele.

Mitme ettevõtjaga sõlmitav raamleping võib koosneda eraldi lepingutest, mis sõlmitakse ühesugustel tingimustel.

Raamlepingute kehtivusaeg võib olla kuni neli aastat, välja arvatud erandjuhtudel, kui see on raamlepingu eseme tõttu õigustatud.

Kiire hindade ja tehnoloogia arenguga sektorites sätestatakse ilma konkursi uuesti alustamiseta raamlepingutes kas vahehindamine või võrdlusanalüüs. Kui algselt kehtestatud tingimused on pärast vahehindamist hindade ja tehnoloogia arengu tõttu kaotanud oma asjakohasuse, ei või tellija asjaomast raamlepingut kasutada ja võtab asjakohased meetmed selle lõpetamiseks.

▼M1

2. Raamlepingutel põhinevad erilepingud sõlmitakse vastavalt raamlepingu tingimustele üksnes tellija ja sellise ettevõtja vahel, kes on algselt raamlepingu osaline.

Raamlepingul põhinevate erilepingute sõlmimisel ei saa lepinguosalised teha raamlepingus sätestatud tingimustesse olulisi muudatusi, eriti mitte lõikes 3 osutatud juhul.

3. Kui raamleping sõlmitakse üheainsa ettevõtjaga, sõlmitakse kõnealusel raamlepingul põhinevad erilepingud raamlepingus sätestatud tingimuste piires.

Erilepingu sõlmimiseks võib tellija raamlepingu osaliseks oleva ettevõtjaga kirjalikult nõu pidada, paludes tal vajaduse korral oma pakkumist täiendada.

4. Raamlepingul põhinevad erilepingud mitme ettevõtjaga sõlmitakse järgmise korra kohaselt:

a) kohaldades raamlepingus sätestatud tingimusi ilma pakkumismenetlust uuesti alustamata;

b) kui kõik tingimused ei ole raamlepingus sätestatud, siis pärast seda kui osalised on uuesti konkureerinud samade või vajaduse korral

▼M1

täpsemalt sõnastatud tingimuste põhjal ning kui see on kohane, siis raamlepingu tingimustes osutatud uute tingimuste põhjal.

Iga erilepingu puhul, mis sõlmitakse esimese lõigu punktis b osutatud korras, konsulteerib tellija kirjalikult ettevõtjatega, kes on suutelised lepingut täitma, määrates kindlaks tähtaja, mis on piisavalt pikk, võimaldamaks pakkumisi esitada. Pakkumised esitatakse kirjalikult. Tellija sõlmib iga erilepingu pakkujaga, kes on raamlepingu tingimustes sätestatud lepingu sõlmimise kriteeriumide alusel teinud parima pakkumise.

5. Üksnes raamlepingutel põhinevate erilepingute suhtes võib eelnevalt võtta eelarvelisi kulukohustusi.

▼B

2. jagu

Avalikustamine

▼M1

Artikkel 118

Direktiiviga 2004/18/EÜ reguleeritud lepingute avaldamine, välja arvatud II B lisas loetletud lepingud

(Finantsmääruse artikkel 90)

1. Selliste lepingute avalikustamisel, mille maksumus on võrdne artiklites 157 ja 158 sätestatud künnistega või nendest suurem, tuleb avaldada eelteade, hanketeade või lihtsustatud hanketeade ja lepingu sõlmimise teade.

2. Eelteade on teade, millega tellija teeb suunavalt teatavaks eelarveaasta jooksul sõlmitavate lepingute ja raamlepingute hinnangulise kogumaksumuse teenusekategooriate või tooterühmade kaupa ja ehitustöölepingute olulised omadused, välja arvatud läbirääkimistega menetluse teel sõlmitavad lepingud, mille hanketeadet eelnevalt ei avaldata. Eelteade on kohustuslik üksnes lepingute puhul, mille hinnanguline maksumus on artiklis 157 sätestatud künnisega võrdne või suurem ning kui tellija kavatseb kasutada artikli 140 lõikes 4 sätestatud lühendatud tähtaega.

Eelteate ostja profiili kohta selliselt, nagu osutatud direktiivi 2004/18/EÜ VIII lisa punkti 2 allpunktis b avaldab kas Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus (OPOCE) või tellija ise.

Eelteade saadetakse Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitusele tarne- ja teenuslepingute puhul nii kiiresti kui võimalik, kuid hiljemalt iga eelarveaasta 31. märtsiks, ehitustöölepingute puhul aga nii kiiresti kui võimalik pärast nende lepingute programmi kinnitamisotsuse vastuvõtmist.

Tellijad, kes avaldavad eelteate ostja profiili kohta, saadavad selle Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitusele elektrooniliselt, kasutades selleks direktiivi 2004/18/EÜ VIII lisa punktis 3 ette nähtud formaati ja edastusviisi.

3. Hanketeade on teade, mille abil tellija teeb teatavaks kavatsuse alustada menetlust lepingu või raamlepingu sõlmimiseks või artikli 125a kohase dünaamilise ostusüsteemi sisseseadmiseks. ►M2 Ilma et see piiraks artiklis 126 osutatud läbirääkimistega menetluse järel sõlmitud lepingute kasutamist, on hanketeade kohustuslik järgmiste lepingute puhul: lepingud, mille hinnanguline maksumus on vähemalt võrdne artikli 158 lõike 1 punktides a ja c esitatud künnistega; direktiivi 2004/18/EÜ II A lisa kategoorias 8 loetletud teadus- ja arendustöölepingud, mille hinnanguline maksumus on vähemalt võrdne artikli 158 lõike 1 punktis b esitatud künnisega. ◄ Raamlepingul põhinevate erilepingute puhul ei ole see kohustuslik.

Tellija, kes soovib sõlmida dünaamilisel ostusüsteemil põhineva erilepingu, teeb oma kavatsuse teatavaks lihtsustatud hanketeate teel.

▼M1

Avatud menetluse puhul esitatakse hanketeates avamiskomisjoni koosoleku kuupäev, kellaaeg ja vajaduse korral koht ning pakkujad võivad sellel koosolekul osaleda.

Tellija täpsustab, kas variandid on lubatud, ning märgib nõutava suutlikkuse miinimumtaseme, kui ta kasutab artikli 135 lõike 2 teises lõigus sätestatud võimalust. Ta sätestab artiklis 135 osutatud valikukriteeriumid, mida ta kavatseb kasutada, taotlejate miinimumarvu, keda kavatseb pakkuma kutsuda, vajaduse korral ka maksimumarvu, ning objektiivsed ja mittediskrimineerivad kriteeriumid, mida kavatseb pakkumiste arvu piiramiseks kasutada vastavalt artikli 123 lõike 1 teisele lõigule.

Kui pakkumiskutse on vabalt, vahetult ja täielikult kättesaadav elektrooniliste kanalite kaudu, eelkõige artiklis 125a osutatud dünaamilise ostusüsteemi kaudu, avaldatakse hanketeates Interneti-aadress, kust neid dokumente võib leida.

Tellija, kes tahab korraldada konkursi, teatab oma kavatsusest vastavasisulise teate avaldamisega.

▼M3

Vajaduse korral täpsustab tellija hanketeates, et hankemenetlus on institutsioonidevaheline hankemenetlus. Sel juhul tuleb hanketeates ära märkida hankemenetluses osalevad institutsioonid, täitevasutused või finantsmääruse artiklis 185 osutatud asutused, hankemenetluse eest vastutav institutsioon ja kõikide nende institutsioonide, täitevasutuste või organite lepingute kogumaht.

▼M1

4. Lepingu sõlmimise teates esitatakse lepingute, raamlepingute või dünaamilisel ostusüsteemil põhinevate lepingute sõlmimise menetluse tulemused. Lepingute puhul, mille maksumus on artiklis 158 sätestatud künnisega võrdne või sellest suurem, on lepingu sõlmimise teate avaldamine kohustuslik. Raamlepingul põhinevate erilepingute puhul ei ole see kohustuslik.

▼M3

Lepingu sõlmimise teade saadetakse Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitusele hiljemalt 48 kalendripäeva jooksul lepingu või raamlepingu allakirjutamise kuupäevast arvates. Teated dünaamilisel ostusüsteemil põhinevate lepingute kohta võib siiski grupeerida kvartalite kaupa. Need saadetakse Väljaannete talitusele hiljemalt 48 päeva jooksul pärast iga kvartali lõppu.

▼M1

Tellijad, kes on korraldanud konkursi, saadavad Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitusele teate konkursi tulemuste kohta.

▼M3

Lepingu sõlmimise teade saadetakse Väljaannete talitusele artiklis 158 sätestatud künnistega võrdse või nendest suurema maksumusega lepingu või raamlepingu korral, mis sõlmitakse väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlust kasutades, piisavalt varakult, et avaldamine oleks võimalik enne lepingule allakirjutamist vastavalt artikli 158a lõikele 1.

Teave avaldatakse raamlepingul põhinevate eelarveaasta konkreetsete lepingute maksumuse ja töövõtjate kohta tellija veebisaidil hiljemalt asjaomasele eelarveaastale järgneva aasta 31. märtsiks, kui konkreetse lepingu sõlmimise või konkreetsete lepingute kogumahu tulemusena ületatakse artiklis 158 osutatud künniseid.

▼M1

5. Need teated koostab komisjon direktiivi 2004/18/EÜ alusel vastu võetud tüüpvormide kohaselt.

▼M1

Artikkel 119

Direktiiviga 2004/18/EÜ reguleerimata lepingute avaldamine ja selle direktiivi II B lisas loetletud lepingute avaldamine

(Finantsmääruse artikkel 90)

▼B

1. ►M1 Lepingud, mille maksumus on artiklis 158 sätestatud künnistest väiksem, ja direktiivi 2004/18/EÜ II B lisas osutatud teenuslepingud tehakse teatavaks asjakohaste vahenditega, et tagada võistupakkumine ja hankemenetluse erapooletus. ◄ Avaldatakse:

a) kui artikli 118 lõikes 3 nimetatud hanketeadet ei ole avaldatud, teade osalemiskutse kohta lepingute puhul, millel on ühesugune ese ja artikli 128 lõikes 1 nimetatud ►M3 summast ◄;

▼M2

b) lepingute puhul, mille maksumus ►M3 ületab ◄ 25 000 eurot, igal aastal töövõtjate loetelu, milles esitatakse sõlmitud lepingu ese ja maksumus.

▼M3

_____

▼M1

2. Igal aastal avaldatakse töövõtjate loetelu, kellega on sõlmitud artikli 126 lõike 1 punktis j osutatud kinnisvaraleping või salajaseks tunnistatud leping; märkides loetelus sõlmitud lepingu eseme ja maksumuse. Kõnealune loetelu saadetakse eelarvepädevatele institutsioonidele. Komisjoni puhul lisatakse see finantsmääruse artikli 60 lõikes 7 nimetatud iga-aastase tegevusaruande kokkuvõttele.

▼B

3. Teave lepingute kohta, mille maksumus ►M3 ületab artikli 128 lõikes 1 nimetatud summa ◄, saadetakse Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitusele; töövõtjate iga-aastane loetelu saadetakse hiljemalt eelarveaastale järgneva aasta 31. märtsil.

Eelteated ja muude lepingute töövõtjate iga-aastane loetelu on institutsioonide koduleheküljel; järelteade avaldatakse hiljemalt järgmise eelarveaasta 31. märtsil. Teated võib avaldada ka *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 120

Teatiste avaldamine

(Finantsmääruse artikkel 90)

1. Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus avaldab artiklites 118 ja 119 nimetatud teatised *Euroopa Ühenduste Teatajas* kaheteistkümne kalendripäeva jooksul pärast nende väljasaatmist.

▼M1

Artiklis 142 osutatud kiirmenetluste puhul vähendatakse esimeses lõigus ette nähtud tähtaega viie kalendripäevani.

▼B

2. Tellijad peavad suutma saatmiskuupäeva tõendada.

Artikkel 121

Muud reklaamivormid

(Finantsmääruse artikkel 90)

Lisaks artiklites 118, 119 ja 120 sätestatud reklaamimisele võib lepinguid igal muul viisil reklaamida, eelkõige elektrooniliselt. Sellises reklaamis esitatakse alati viide *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldatud teatele, nagu on sätestatud artiklis 120, kui see on avaldatud, ning

▼B

elektroonilist teadet ei või avaldada enne EÜTs avaldatud autentset teadet.

Selline reklaam ei või mingil viisil põhjustada taotlejate või pakkujate diskrimineerimist, samuti ei või see sisaldada üksikasju, mida ei ole hanketeates, kui see on avaldatud.

3. jagu

Hankemenetlused

Artikkel 122

Hankemenetluse liigid

(Finantsmääruse artikkel 91)

1. Lepingud sõlmitakse pakkumiskutse abil, kasutades avatud, piiratud või väljakuulutamisega läbirääkimistega pakkumismenetlust või väljakuulutamiseta läbirääkimistega pakkumismenetlust, vajaduse korral pärast konkurssi.

▼M1

2. Pakkumismenetlus on avatud, kui kõik huvitatud ettevõtjad võivad pakkumise esitada. See kehtib ka artiklis 125a osutatud dünaamilise ostusüsteemi kohta.

Pakkumismenetlus on piiratud, kui kõik ettevõtjad võivad taotleda osavõttu, kuid pakkumise võivad esitada või artiklis 125b osutatud võistlevate läbirääkimiste lahenduse võivad pakkuda ainult artiklis 135 osutatud valikukriteeriumidele vastavad taotlejad, kellele tellija on saatnud üheaegselt kirjaliku kutse.

Individuaalse lepingu puhul ning samuti võistlevate läbirääkimiste puhul võib valikuetappi korrata või koostada potentsiaalsete taotlejate loetelu artiklis 128 osutatud piiratud menetluse korras.

▼B

3. Läbirääkimistega menetluses võtavad tellijad ühendust enda valitud pakkujatega, kes vastavad artiklis 135 sätestatud valikukriteeriumidele, ja räägivad lepingutingimused läbi ühe või mitmega neist.

Läbirääkimistega menetluse puhul, kui hanketeade on artiklis 127 nimetatud viisil avaldatud, kutsuvad tellijad valitud taotlejad üheaegselt ja kirjalikult läbirääkimistele.

4. Konkurss on menetlus, mille kaudu tellija võib peamiselt arhitektuuri ja tsiviilehituse või andmetöötluse valdkonnas omandada pärast auhinnalist või auhindadeta hankekonkurssi kavandi või projekti valimiskomisjoni ettepanekul.

Artikkel 123

Taotlejate arv piiratud või läbirääkimistega hankemenetluse puhul

(Finantsmääruse artikkel 91)

1. Piiratud menetluse korral, kaasa arvatud artiklis 128 nimetatud menetlus, tuleb kutsuda pakkumist esitama vähemalt viis taotlejat, kui piisav arv taotlejaid vastab valikukriteeriumidele.

Sõltuvalt lepingu esemest ning objektiivsete ja mittediskrimineerivate valikukriteeriumide alusel võib tellija kutsuda ka kuni kakskümmend taotlejat. Sel juhul esitatakse artiklis 118 nimetatud hanketeatises või artiklis 119 märgitud osalemiskutses hinnavahemik ja valikukriteeriumid.

Igal juhul peab pakkumist esitama kutsutud taotlejate arv olema piisav reaalse konkurentsi tagamiseks.

▼M1

2. ►M3 Kui piisav arv taotlejaid vastab valikukriteeriumidele, tuleb läbirääkimistega menetluse korral ja pärast võistlevaid läbirääkimisi vähemalt kolm taotlejat läbirääkimistele kutsuda või paluda neil oma pakkumine esitada. ◄

Igal juhul peab pakkumist esitama kutsutud taotlejate arv olema piisav reaalse konkurentsi tagamiseks.

Esimest ja teist lõiku ei kohaldata:

a) artikli 129 lõikes 3 osutatud lepingute puhul, mis käsitlevad väga väikeseid summasid;

b) õigusteenuslepingute puhul direktiivi 2004/18/EÜ II B lisa tähenduses;

c) artikli 126 lõike 1 punktis j osutatud salajaseks tunnistatud lepingute puhul.

3. Kui valikukriteeriumidele ja suutlikkuse miinimumtasemele vastavate taotlejate arv on väiksem kui lõigetes 1 ja 2 sätestatud miinimumarv, võib tellija menetlust jätkata, esitades kutse nõutava suutlikkuse tasemega taotlejale või taotlejatele. Tellija ei või esitada kutset teistele ettevõtjatele, kes osalemist ei taotlenud, ega taotlejatele, kes ei vasta suutlikkuse miinimumtasemele.

▼B

Artikkel 124

Läbirääkimistega menetluse kord

(Finantsmääruse artikkel 91)

Tellijad peavad pakkujatega läbirääkimisi nende esitatud pakkumiste üle, et kohandada neid artiklis 118 nimetatud hanketeates või tehnilistes kirjeldustes ja kõikides täiendavates dokumentides ettenähtud nõuetega ja leida majanduslikult kõige soodsam pakkumine.

Läbirääkimistel kohtlevad tellijad kõiki pakkujaid võrdselt.

▼M1

Kui tellijad kasutavad läbirääkimistega hankemenetlust pärast hanketeate avaldamist vastavalt artiklile 127, võivad nad kehtestada, et läbirääkimised toimuvad järjestikuste voorudena, et vähendada läbiräägitavate pakkumiste arvu, kasutades selleks hanketeates või tehnilistes kirjeldustes osutatud lepingu sõlmimise tingimusi. Sellise variandi kasutamise korral märgitakse see hanketeates või tehnilistes kirjeldustes.

▼B

Artikkel 125

Konkurss

(Finantsmääruse artikkel 91)

1. Konkursi korraldamise eeskirjad edastatakse nendele, kes on osalemisest huvitatud.

Pakkumist esitama kutsutud taotlejate arv peab olema piisav reaalse konkurentsi tagamiseks.

2. Valimiskomisjoni nimetab vastutav eelarvevahendite käsutaja. Valimiskomisjon koosneb üksnes füüsilistest isikutest, kes on sõltumatud konkursil osalejatest. Kui konkursil osalemiseks on nõutud teatav kutsekvalifikatsioon, peab vähemalt ühel kolmandikul valimiskomisjoni liikmetest olema sama või samaväärne kvalifikatsioon.

Valimiskomisjon on oma arvamustes sõltumatu. Komisjon esitab oma arvamuse taotlejate anonüümselt esitatud projektide põhjal ja üksnes lähtuvalt konkursikutses esitatud kriteeriumidest.

▼B

3. Valimiskomisjoni ettepanekud, mis põhinevad iga projekti eelistel ja komisjoni tähelepanekutel, esitatakse protokollis, millele kirjutavad alla kõik komisjoni liikmed.

Taotlejad jäävad anonüümseks kuni valimiskomisjoni arvamuse saamiseni.

▼M1

Valimiskomisjon võib paluda taotlejatel vastata projekti selgitamiseks küsimustele, mis kantakse protokolli. Sellest tulenev dialoog protokollitakse täies ulatuses.

▼B

4. Tellija teeb seejärel otsuse, esitades valitud taotleja nime ja aadressi ning valiku põhjused viidetega konkursikutses esitatud kriteeriumidele, eriti juhul, kui see läheb lahku valimiskomisjoni arvamuses esitatud ettepanekutest.

▼M1

Artikkel 125a

Dünaamiline ostusüsteem

(Finantsmääruse artikkel 91)

1. Direktiivi 2004/18/EÜ artikli 1 lõikes 6 ja artiklis 33 ette nähtud dünaamiline ostusüsteem on täielikult elektrooniline protsess üldkasutatavate ostude tegemiseks, mis on piiratud kestusega ja kogu oma kestuse vältel avatud kõikidele ettevõtjatele, kes vastavad valikukriteeriumidele ja on esitanud tingimustele vastava näidispakkumise koos täiendavate dokumentidega. Näidispakkumisi võib igal ajal parandada, tingimusel et need vastavalt endiselt tehnilistele kirjeldustele.

2. Dünaamilise ostusüsteemi loomiseks avaldab tellija hanketeate, mis sisaldab viidet Interneti-aadressile, kus tehnilised kirjeldused ja täiendavad dokumendid on alates teate avaldamisest kuni süsteemi kehtivusaja lõpuni vabalt, vahetult ja täielikult kättesaadavad.

Tehnilises kirjelduses täpsustab tellija muu hulgas kõnealuse süsteemi alusel kavandatavate ostude laadi ja esitab kõik vajalikud andmed ostusüsteemi, kasutatud elektroonikaseadmete ning ühenduskorra ja tehniliste näitajate kohta.

3. Tellija annab kogu dünaamilise ostusüsteemi kehtivusaja vältel igale ettevõtjale võimaluse esitada näidispakkumine, et pakkuja saaks lõikes 1 osutatud tingimustel süsteemiga liituda. Tellija hindab näidispakkumise maksimaalselt viieteistkümne päeva jooksul alates selle esitamisest. Ta võib siiski hindamisperioodi pikendada, tingimusel et vahepeal ei esitata uut pakkumiskutset.

Tellija teatab pakkujale võimalikult kiiresti tema vastuvõtmisest dünaamilisse ostusüsteemi või tema pakkumise tagasilükkamisest.

4. Iga erilepingu kohta esitatakse eraldi pakkumiskutse. Enne selle kutse esitamist avaldab tellija lihtsustatud hanketeate, milles kutsutakse kõiki huvitatud ettevõtjaid üles tegema näidispakkumist tähtaja jooksul, mis ei või olla lühem kui viisteist päeva alates lihtsustatud teate väljasaatmiskuupäevast. Tellija ei jätka pakkumiskutsega enne, kui ta on hinnanud kõik selleks tähtajaks laekunud näidispakkumised.

Seejärel kutsub tellija kõiki süsteemi vastu võetud pakkujaid põhjendatud aja jooksul pakkumist esitama. Ta sõlmib lepingu pakkujaga, kes tegi dünaamilise ostusüsteemi loomist käsitlevas hanketeates sätestatud lepingu sõlmimise kriteeriumide alusel majanduslikult soodsaima pakkumise. Kõnealuseid kriteeriume võib vajaduse korral pakkumiskutses täpsustada.

5. Dünaamiline ostusüsteem ei või kesta kauem kui neli aastat, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel.

▼M1

Tellija ei või kasutada seda süsteemi konkurentsi vältimiseks, piiramiseks või moonutamiseks.

Huvitatud ettevõtjatelt ega süsteemi osalistelt ei või nõuda mingite tasude maksmist.

Artikkel 125b

Võistlevad läbirääkimised

(Finantsmääruse artikkel 91)

1. Eriti keerukate lepingute puhul, kui tellija on seisukohal, et vahetu avatud pakkumismenetluse kasutamine või olemasolev piiratud menetluse suhtes kehtiv kord ei võimalda lepingu sõlmimist pakkujaga, kelle pakkumine on majanduslikult soodsaim, võib ta kasutada direktiivi 2004/18/EÜ artiklis 29 osutatud võistlevaid läbirääkimisi.

Lepingut peetakse eriti keerukaks, kui tellija ei ole võimeline objektiivselt kindlaks määrama tehnilisi vahendeid, mis võivad tema vajadusi rahuldada või eesmärkidele vastata, või ei suuda määratleda projekti õiguslikku või finantsraamistikku.

2. Tellija avaldab hanketeate, milles esitab oma vajadused ja nõuded, mida ta täpsustab samas teates ja/või kirjeldavas dokumendis.

3. Tellija avab läbirääkimised taotlejatega, kes vastavad artiklis 135 sätestatud valikukriteeriumidele, et teha kindlaks ja täpsustada vahendid, mis on tema vajaduste rahuldamiseks kõige kohasemad.

Läbirääkimiste käigus tagab tellija kõikide pakkujate võrdse kohtlemise ning pakutud lahenduste või muu läbirääkimistel osaleva taotleja esitatud teabe konfidentsiaalsuse, välja arvatud juhul, kui taotleja nõustub selle avalikustamisega.

Tellija võib ette näha, et menetlus toimub järjestikuste voorudena, et vähendada läbirääkimiste voorus arutatavate lahenduste arvu, kohaldades hanketeates või kirjeldavas dokumendis esitatud lepingu sõlmimise tingimusi, kui selline võimalus on hanketeates või kirjeldavas dokumendis ette nähtud.

4. Pärast osalejatele läbirääkimiste tulemuste teatamist palub tellija neil esitada lõplik pakkumine esitatud ja läbirääkimiste käigus täpsustatud lahenduse või lahenduste kohta. Need pakkumised sisaldavad kõiki nõutavaid ja projekti elluviimiseks vajalikke elemente.

Tellija võib paluda neid pakkumisi selgitada ja täpsustada, tingimusel et see ei muuda pakkumise või pakkumiskutse peamisi aspekte, mille muutmine moonutaks konkurentsi või oleks diskrimineeriv.

Tellija võib paluda pakkujal, kelle pakkumine on osutunud majanduslikult soodsaimaks, selgitada pakkumise aspekte või kinnitada pakkumises sisalduvaid kohustusi, tingimusel et see ei muuda pakkumise või pakkumiskutse peamisi aspekte, ei ähvarda konkurentsi moonutada ega ole diskrimineeriv.

5. Tellija võib läbirääkimiste käigus täpsustada hinda või osalejatele tehtavaid makseid.

▼M3

Artikkel 125c

Liikmesriigiga ühine hankemenetlus

(Finantsmääruse artikkel 91)

Institutsiooni ja ühe või enama liikmesriigi tellija ühise hankemenetluse korral kohaldatakse institutsiooni suhtes kohaldatavaid menetlussätteid.

Kui liikmesriigi tellijale kuuluv või tema hallatav osa lepingu kogumaksumusest on kuni 50 %, või muudel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib institutsioon otsustada, et kohaldatakse liikmesriigi tellija

▼M3

suhtes kohaldatavaid menetluseeskirju, tingimusel et neid saab pidada institutsiooni omadega samaväärseteks.

Institutsioon ja liikmesriigi tellija, kes osalevad ühises hankemenetluses, lepivad eelkõige kokku praktilised üksikasjad osalemistaotluste või pakkumiste hindamise, lepingu sõlmimise, lepingu suhtes kohaldatava õiguse ning selle kohta, milline kohus on pädev lahendama vaidlusi.

▼B

Artikkel 126

Väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse kasutamine

(Finantsmääruse artikkel 91)

1. ►M1 Olenemata lepingu hinnangulisest maksumusest võivad tellijad kasutada väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlust järgmistel juhtudel:

a) esialgse menetluse lõpetamise järel väljakuulutatud avatud menetluse või piiratud menetluse teel ei ole saadud pakkumisi või sobivaid pakkumisi, tingimusel et artiklis 130 osutatud pakkumiskutses nimetatud lepingu esialgseid tingimusi ei ole oluliselt muudetud; ◄

b) tehnilistel või kunstilistel põhjustel või ainuõiguste kaitsega seotud põhjustel tuleb leping sõlmida ainult teatava ettevõtjaga;

▼M1

c) niivõrd kui see on rangelt vajalik, kui ei ole võimalik artiklites 140, 141 ja 142 sätestatud muude menetluste tähtaegadest kinni pidada äärmiselt kiireloomulise olukorra tõttu, mis on tekkinud asjaomastest tellijatest sõltumatute ettenägematute sündmuste tagajärjel;

▼B

d) teenusleping sõlmitakse konkursi tulemusel ning see tuleb kehtiva korra kohaselt sõlmida konkursi võitjaga või ühega konkursi võitjatest; viimasel juhul peetakse läbirääkimisi kõigi konkursi võitjatega;

▼M1

e) lisateenuste ja ehitustööde puhul, mida algselt kavandatud projekt või algselt sõlmitud leping ei sisalda, kuid mis ettenägematute asjaolude tõttu on osutunud teenuste osutamisel või ehitustööde teostamisel vajalikuks, kui lõikes 2 sätestatud tingimustest ei tulene teisiti;

f) uute teenuste või ehitustööde puhul, mis koosnevad samalaadsete teenuste või ehitustööde kordamisest, mida teeb ettevõtja, kellega sama tellija on varem lepingu sõlminud, kui kõnealused teenused või ehitustööd vastavad põhiprojektile ja esimene leping on sõlmitud avatud menetluse või piiratud menetluse teel, kui lõikes 3 sätestatud tingimustest ei tulene teisiti;

▼B

g) tarnelepingute puhul:

i) lisatarnete puhul, mis on mõeldud olemasolevate toodete või seadmete osaliseks asendamiseks või olemasolevate toodete või seadmete täiendamiseks, kui tarnija vahetamine sunniks tellijat hankima teistsuguste tehniliste omadustega seadmeid, mis tooks kaasa ühildamatuse või ebaproportsionaalsed tehnilised raskused käitamisel ja hooldamisel; niisuguste lepingute kestus võib olla kuni kolm aastat;

ii) kui tooted on valmistatud üksnes uuringu, katse, uurimis- või arendustegevuse eesmärgil, välja arvatud ärilise tasuvuse ja suurtootmise või teadusuuringute ja arendustööde kulude hüvitamise eesmärgil;

▼M1

iii) toorainetarul noteeritud ja sealt ostetud toodetest koosnevate tarnete puhul;

▼M1

iv) ostude puhul, mis tehakse erakordselt soodsatel tingimustel tarnijalt, kes on oma äritegevust lõpetamas, või pankrotihalduritelt või likvideerijatelt võlausaldajaga sõlmitud kokkuleppe või muu samalaadse menetluse alusel vastavalt siseriiklikele õigusnormidele;

▼B

h) kinnisvaralepingute puhul pärast kohaliku turu-uuringu tegemist;

▼M1

i) õigusteenuslepingute puhul direktiivi 2004/18/EÜ tähenduses; sellised lepingud tuleb siiski asjakohaselt teatavaks teha;

j) lepingute puhul, mille institutsioon või institutsiooni poolt volitatud asutus on tunnistanud salajaseks, või lepingute puhul, mille täitmisega peavad kaasnema erilised julgeolekumeetmed vastavalt kehtivatele haldusnormidele, või kui ühenduse või liidu oluliste huvide kaitse seda nõuab.

▼M2

Tellijad võivad kasutada väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlust ka juhul, kui lepingu maksumus on kuni 60 000 eurot.

▼B

2. Lõike 1 punktis e nimetatud lisateenuste ja ehitustööde puhul võib tellija kasutada väljakuulutamiseta läbirääkimistega pakkumismenetlust tingimusel, et leping sõlmitakse esialgset lepingut täitva töövõtjaga:

a) kui selliseid lisalepinguid ei saa tehnilistel või majanduslikel põhjustel põhilepingust eraldada tellijale tõsist kahju tekitamata või

b) kui sellised teenused või ehitustööd on hoolimata sellest, et neid on võimalik põhilepingust eraldada, selle täitmiseks vältimatult vajalikud.

Lisalepingute kogumaksumus ei või ületada 50 % esialgse lepingu summast.

3. ►M1 Lõike 1 esimese lõigu punktis f nimetatud juhtudel teatatakse võimalusest kasutada läbirääkimistega menetlust niipea, kui esialgse lepingu kohta kuulutatakse välja pakkumismenetlus, ning artiklis 158 nimetatud künniste arvutamisel võetakse arvesse teenuste või ehitustööde hinnanguline kogumaksumus. ◄ Sellist menetlust võib rakendada üksnes kolme aasta jooksul pärast esialgse lepingu sõlmimist.

Artikkel 127

Väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetluse kasutamine

(Finantsmääruse artikkel 91)

1. ►M1 Olenemata lepingu hinnangulisest maksumusest võivad tellijad kasutada väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetlust järgmistel juhtudel:

a) lõppenud avatud või piiratud menetluse või võistlevate läbirääkimiste teel esitatud pakkumised on vastuolus eeskirjadega või ei vasta eelkõige valiku- või lepingu sõlmimise kriteeriumidele, kui artiklis 130 osutatud pakkumiskutses nimetatud lepingu esialgseid tingimusi ei ole oluliselt muudetud, ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist;

b) teenus-, tarne- või ehitustööde lepingute puhul erandjuhtudel, kui nende laad või nendega kaasnevad ohud ei võimalda pakkujal teha eelnevat üldist hinnakujundust; ◄

c) osutatava teenuse puhul, eelkõige finants- ja intellektuaalteenuste puhul ei ole võimalik lepingutingimusi määratleda nii täpselt, et lepingu võiks sõlmida parima pakkumise valimise teel avatud või piiratud menetluse korra kohaselt;

▼B

d) ehitustöölepingute puhul, kui töid tehakse üksnes uuringu, katse või arendustegevuse eesmärgil, kuid mitte kasumi saamiseks või teadusuuringute ja arendustööde kulude hüvitamiseks;

▼M1

e) direktiivi 2004/18/EÜ II B lisas osutatud teenuslepingute puhul, tingimusel et käesoleva määruse artikli 126 lõike 1 esimese lõigu punktidest i ja j ega teisest lõigust ei tulene teisiti;

▼M2

f) muude uurimis- ja arendusteenuste puhul peale selliste, millest tuleneb kasu üksnes tellijale tema enese tarbeks ja tema enese tegevuse käigus, tingimusel et osutatud teenuse eest tasub täismahus tellija;

g) ringhäälinguorganisatsioonidele mõeldud saatematerjalide soetamise, arendamise, tootmise ja ühistootmise teenuslepingute puhul ning saateaja ostu lepingute puhul.

▼M1

2. Lõike 1 punktis a nimetatud juhtudel võivad tellijad hanketeate avaldamisest loobuda, kui läbirääkimistega menetlusse kaasatakse kõik pakkujad ja ainult sellised pakkujad, kes vastavad valikukriteeriumidele ning kes on eelmise menetluse käigus esitanud hankemenetluse vorminõuetele vastavad pakkumised.

▼B

Artikkel 128

Piiratud menetlus osalemiskutse avaldamisega

(Finantsmääruse artikkel 91)

▼M2

1. Osalemiskutse on taotlejate eelvaliku vahend, millega kutsutakse esitama pakkumisi tulevastes piiratud hankemenetlustes lepingute puhul, mille maksumus on üle 60 000 euro, kui artiklitest 126 ja 127 ei tulene teisiti.

▼B

2. Osalemiskutse alusel koostatud loetelu kehtib kuni kolm aastat alates artikli 119 lõike 1 punktis a nimetatud teate saatmise kuupäevast Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitusele.

Huvitatud isik võib esitada taotluse igal ajal loetelu kehtivuse jooksul, välja arvatud kehtivusaja viimase kolme kuu jooksul.

3. Kui sõlmitakse erileping, kutsub tellija pakkumist esitama kõiki loetelusse kantud taotlejaid või sellele lepingule ainuomaste objektiivsete ja mittediskrimineerivate valikukriteeriumide põhjal ainult mõnda neist.

▼M2

Artikkel 129

Madala maksumusega lepingud

(Finantsmääruse artikkel 91)

1. Lepingute puhul, mille maksumus on kuni 60 000 eurot, võib kasutada läbirääkimistega menetlust, kus konsulteeritakse vähemalt viie taotlejaga.

Kui tellija saab taotlejatega konsulteerimise järel ainult ühe pakkumise, mis on halduslike ja tehniliste tingimustega vastavuses, võib lepingu sõlmida, tingimusel et lepingu sõlmimise tingimused on täidetud.

2. Lepingute puhul, mille maksumus on kuni 25 000 eurot, võib lõikes 1 osutatud menetlust kasutada, konsulteerides vähemalt kolme taotlejaga.

▼M3

3. Kuni 5 000 euro suuruse maksumusega lepinguid võib sõlmida ühe pakkumise alusel.

4. Kuni 500 euro suurused makseid kuluartiklite eest võidakse teha lihtsalt arve alusel tehtavate maksetena ilma eelneva pakkumise vastuvõtmiseta.

▼B

Artikkel 130

Pakkumismenetlusega seotud dokumendid

(Finantsmääruse artikkel 92)

1. Pakkumismenetlusega seotud dokumendid on vähemalt järgmised:

▼M1

a) pakkumiskutse või kutse läbirääkimisteks või kutse artiklis 125b sätestatud menetluse raames läbirääkimistes osalemiseks;

b) lisatud tehniline kirjeldus, artiklis 125b osutatud võistlevate läbirääkimiste puhul dokument, milles kirjeldatakse tellija vajadusi ja nõudeid või Interneti-aadressi viide, kus on võimalik nendega tutvuda;

▼B

c) näidisleping.

Pakkumismenetlusega seotud dokumentides viidatakse artiklite 118–121 kohaselt võetud reklaamimismeetmetele.

2. ►M1 Pakkumiskutses, läbirääkimiskutses või kutses osaleda võistlevates läbirääkimistes tuleb vähemalt:

a) esitada pakkumiste esitamise eeskirjad, sh eelkõige pakkumiste esitamise lõppkuupäev ja -kellaaeg, kõik vastuse standardvormi kasutamisega seotud nõuded, lisatavad dokumendid, ka dokumendid, mis tõendavad artiklis 135 osutatud finants-, majandus-, tehnilist ja kutsealast suutlikkust, kui neid ei ole täpsustatud hanketeates, ning aadress, kuhu pakkumised saata;

b) märkida, et pakkumise esitamine tähendab lõikes 1 nimetatud tehniliste kirjelduste ja pakkumise tingimustega nõustumist ning et pakkumine on töövõtja suhtes, kellega leping sõlmitakse, kogu lepingu täitmisaja jooksul siduv; ◄

c) täpsustada ajavahemik, mille kestel pakkumine kehtib, ja seda ei tohi mingil viisil muuta;

d) keelata igasugune ühenduse pidamine tellija ja pakkuja vahel menetluse ajal, välja arvatud artiklis 148 sätestatud erandjuhtudel ning kui on ette nähtud kohapeal kontrollimine, milleks tuleb kehtestada täpne kord;

▼M1

e) täpsustada võistlevate läbirääkimiste puhul nõupidamisvooru alguseks määratud kuupäev ja aadress.

▼B

3. Kirjeldustes tuleb vähemalt:

▼M3

a) kindlaks määrata menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumid, mida kohaldatakse lepingu suhtes, välja arvatud võistlevate läbirääkimiste, piiratud menetluse ja artiklis 127 nimetatud väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetluse korral; nimetatud juhtudel esitatakse need kriteeriumid ainult hanketeates või osalemiskutses;

▼M1

b) esitada lepingu sõlmimise kriteeriumid ja neile antud suhteline kaal või vajaduse korral esitada need kahaneva tähtsuse järjekorras, kui seda ei ole hanketeates esitatud;

▼B

c) esitada artiklis 131 nimetatud tehnilised kirjeldused;

▼M1

d) märkida miinimumnõuded, mille variandid peavad vastama artikli 138 lõikes 2 ettenähtud menetlustes, mille alusel sõlmitakse leping majanduslikult kõige soodsama pakkumise peale, kui tellija on hanketeates märkinud, et niisugused variandid on lubatud;

▼B

e) märkida, et kohaldatakse Euroopa ühenduste privileegide ja immuniteetide protokolli või vajaduse korral diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni või konsulaarsuhete Viini konventsiooni;

f) esitada tõendid lepingutele juurdepääsu kohta artikli 159 kohaselt;

▼M1

g) esitada artiklis 125a osutatud dünaamilise ostusüsteemi puhul kavandatavate ostude laad ning vajalik teave ostusüsteemi, kasutatud elektroonikaseadmete ning ühenduskorra ja tehniliste näitajate kohta.

▼B

4. Näidislepingus nimetatakse eelkõige:

a) sanktsioonid lepingu rikkumise korral;

b) andmed, mis tuleb arvetes või asjakohastes tõendavates dokumentides esitada artikli 98 kohaselt;

▼M3

c) et kui tellijaks on institutsioonid, siis kohaldatakse lepingu suhtes ühenduse õigust, mida täiendab vastavalt vajadusele lepingus täpsustatud siseriiklik õigus;

d) vaidluste lahendamiseks pädev kohus.

▼B

5. Tellija võib pakkujalt nõuda teavet kõigi lepinguosade kohta, mille suhtes pakkuja kavatseb sõlmida allhankelepinguid kolmandate isikutega, ja alltöövõtjate andmeid. ►M3 Lisaks artiklis 134 osutatud teabele või tellija taotlejalt või pakkujalt nõuda ka artiklites 135, 136 ja 137 osutatud teabe esitamist kavandatava alltöövõtja finants-, majandus-, tehnilise ja kutsealase suutlikkuse kohta, seda eriti juhul, kui allhange moodustab lepingust märkimisväärse osa. ◄

Artikkel 131

Tehnilised kirjeldused

(Finantsmääruse artikkel 92)

1. Tehniliste kirjeldustega tuleb tagada kõikidele taotlejatele ja pakkujatele võrdne võimalus pakkumise esitamiseks ning nendega ei või luua põhjendamatuid takistusi hankekonkursist osavõtule.

Nendes määratletakse omadused, mida tootelt, teenuselt, materjalilt või töölt nõutakse seoses tellija kavandatud kasutusotstarbega.

2. Lõikes 1 nimetatud omadused on:

a) kvaliteet;

b) keskkonnategevuse tulemuslikkus;

▼M1

c) võimaluse korral puuetega inimeste juurdepääsukriteeriumid või sobivus kõikidele kasutajatele;

▼B

d) vastavushindamise tase ja läbiviimise kord;

e) kasutuskõlblikkus;

▼B

f) ohutus või mõõtmed, tarnete puhul müüginimetus ja kasutusjuhendid ning kõikide lepingute puhul mõisted, tähised, katsetamine ja katsetusmeetodid, pakendamine, märgistamine ja etikettimine, tootmisprotsessid ja -meetodid;

g) ehitustöölepingute puhul kvaliteedi tagamisega seotud menetlused ning projekteerimise ja kuluarvestusega seotud eeskirjad, katse-, kontrolli- ja vastuvõtutingimused, ehitusmeetodid ja ehitustehnika ning kõik muud tehnilised tingimused, mida tellija võib üldiste või konkreetsete eeskirjade alusel seoses lõpetatud ehitustööde ja nende juures kasutatavate materjalide või osade suhtes ette näha.

3. Tehnilised kirjeldused koostatakse järgmiselt:

a) viidates Euroopa standarditele, Euroopa tehnilistele tunnustustele või ühistele tehnilistele kirjeldustele, kui need on olemas, rahvusvahelistele standarditele või muule Euroopa standardiorganisatsioonide koostatud tehnilisele viitematerjalile või selle puudumisel samaväärsetele siseriiklikele materjalile. Igale viitele lisatakse märge "või samaväärne";

▼M1

b) võttes aluseks võimsus- või talitlusnõuded, mis võivad hõlmata keskkonnanäitajaid ja peavad olema piisavalt üksikasjalikud, et pakkujad saaksid kindlaks määrata lepingu eesmärgi ja tellijad sõlmida lepingu;

▼B

c) ühendades kaks koostamismeetodit.

4. Kui tellija kasutab võimalust viidata lõike 3 punktis a nimetatud kirjeldustele, ei või ta pakkumist tagasi lükata põhjendusega, et see ei vasta nendele kirjeldustele, kui pakkuja või taotleja tõendab tellijale kõikide asjakohaste vahenditega, et pakkumine vastab esitatud nõudmistele vajalikul viisil.

▼M1

Asjakohased vahendid võivad olla tootja tehniline toimik või tunnustatud asutuse katseprotokoll.

▼B

5. Kui tellija kasutab lõike 3 punktis b sätestatud võimalust nõuda võimsus- või talitlusnõuetel põhinevate kirjelduste täitmist, ei või ta tagasi lükata pakkumist, mis vastab Euroopa standardi üle võtnud siseriiklikule standardile, Euroopa tehnilisele tunnustusele või ühistele tehnilistele kirjeldustele, rahvusvahelisele standardile või Euroopa standardiorganisatsioonide koostatud tehnilisele näidismaterjalile, kui need kirjeldused on seotud vajalike võimsus- või talitlusnõuetega.

▼M1

Pakkuja peab tellijale asjakohaste vahenditega rahuldavalt tõestama, et pakkumine vastab tellija kehtestatud võimsus- või talitlusnõuetele. Asjakohased vahendid võivad olla tootja tehniline toimik või tunnustatud asutuse katseprotokoll.

5a. Kui tellija kehtestab võimsus- või talitlusnõuetele keskkonnanäitajate suhtes nõudeid, võib ta kasutada üksikasjalikku tehnilist kirjeldust või selle osi Euroopa, riikidevaheliste või siseriiklike ökomärgistega või muude ökomärgistega määratletud tähenduses, juhul kui täidetud on järgmised tingimused:

a) kõnealune tehniline kirjeldus on kohane, et määrata kindlaks lepingu esemeks olevate tarnete või teenuste omadused,

b) märgise nõuded on koostatud teadusliku informatsiooni põhjal,

c) ökomärgised kiidetakse heaks menetluse käigus, milles võivad osaleda kõik sidusrühmad, nagu näiteks valitsusorganid, tarbijad, tootjad, turustajad ja keskkonnaorganisatsioonid,

d) ökomärgised on kättesaadavad kõikidele huvitatud isikutele.

▼M1

Tellija võib märkida, et ökomärgist kandvate toodete või teenuste puhul eeldatakse, et need vastavad lepingudokumentides sätestatud tehnilistele näitajatele. Tellijad aktsepteerivad ka kõiki muid kohaseid tõendusvahendeid, näiteks tootja tehniline toimik või tunnustatud asutuse katseprotokoll.

5b. Lõigetes 4, 5 ja 5a nimetatud tunnustatud asutused on katse- ja taatluslaborid ning inspekteerimisasutused, mis vastavad kehtivatele Euroopa standarditele.

▼B

6. Välja arvatud erandjuhul, kui see on lepingu eset arvestades nõuetekohaselt põhjendatud, ei või nendes kirjeldustes viidata konkreetsele mudelile, päritolule, konkreetsele tootmisprotsessile, kaubamärgile, patentidele, tüübile, konkreetsele päritolule või tootmisprotsessile, mis asetaks teatavad tooted või ettevõtjad eelisseisundisse või tõrjuks need kõrvale.

Kui lepingu eset ole võimalik kirjeldada piisavalt üksikasjalikult ja üldarusaadavalt, lisatakse viitele märge "või samaväärne".

Artikkel 132

Hinnakontroll

(Finantsmääruse artikkel 92)

1. Pakkumismenetluse dokumentides märgitakse selgelt, kas pakutav hind peab olema kindel ja muutumatu.

2. Muul juhul esitatakse pakkumismenetluse dokumentides tingimused ja/või valemid hindade muutmiseks lepingu kehtivusajal. Sel juhul võtab tellija eelkõige arvesse:

a) hankemenetluse eset ja majanduslikku olukorda, milles leping teostatakse;

b) ülesannete ja lepingu liiki ja kehtivusaega;

d) oma finantshuve.

▼M3

Artikkel 133

Ebaseaduslik tegevus, mis põhjustab menetlusest kõrvalejätmist

(Finantsmääruse artiklid 93 ja 114)

Finantsmääruse artikli 93 lõike 1 punktis e nimetatud juhud on järgmised:

a) nõukogu 26. juuli 1995. aasta aktiga koostatud Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni ([1]) artiklis 1 nimetatud pettusejuhud;

b) nõukogu 26. mai 1997. aasta aktiga koostatud Euroopa ühenduste ametnike või Euroopa Liidu liikmesriikide ametnikega seotud korruptsiooni vastu võitlemise konventsiooni ([2]) artiklis 3 nimetatud korruptsioonijuhud;

c) nõukogu ühismeetme 98/733/JSK ([3]) artikli 2 lõikes 1 määratletud kuritegeliku ühendusega seotuse juhud;

d) nõukogu direktiivi 91/308/EMÜ ([4]) artiklis 1 määratletud rahapesujuhud.

([1]) EÜT C 316, 27.11.1995, lk 48.
([2]) EÜT C 195, 25.6.1997, lk 1.
([3]) EÜT L 351, 29.12.1998, lk 1.
([4]) EÜT L 166, 28.6.1991, lk 77.

▼M3

Artikkel 133a

Menetlusest kõrvalejätmise kriteeriumide kohaldamine ja kõrvalejätmise kestus

(Finantsmääruse artiklid 93–96)

1. Menetlusest kõrvalejätmise kestuse määramiseks ja proportsionaalsuse põhimõttega vastavuse tagamiseks võtab vastutav institutsioon eelkõige arvesse asjaolude tõsidust, sealhulgas mõju ühenduse finantshuvidele ja mainele ning möödunud ajavahemikku, rikkumise kestust ja kordumist, asjaomase üksuse tahtlikku tegutsemist või hooletuse raskust ning meetmeid, mida asjaomane üksus on võtnud olukorra parandamiseks.

Kõrvalejätmise kestuse määramisel annab vastutav institutsioon asjaomasele taotlejale või pakkujale võimaluse oma seisukohtade avaldamiseks.

Kui menetlusest kõrvalejätmise kestuse määravad kohaldatava õiguse kohaselt finantsmääruse artikli 95 lõikes 2 nimetatud ametivõimud ja asutused, kohaldab komisjon seda kestust kuni finantsmääruse artikli 93 lõikes 3 sätestatud maksimaalse kestuseni.

2. Finantsmääruse artikli 93 lõikes 3 osutatud perioodiks kehtestatakse kuni 5 aastat, mida hakatakse arvestama alates järgmistest kuupäevadest:

a) finantsmääruse artikli 93 lõike 1 punktides b ja e nimetatud *res judicata* jõudu omava kohtuotsuse tegemise kuupäevast;

b) finantsmääruse artikli 93 lõike 1 punktis c nimetatud juhtudel rikkumise toimepanemise kuupäevast või kui tegemist on pidevate või korduvate rikkumistega, siis rikkumise lõpetamise kuupäevast.

Kõrvalejätmise perioodi võib pikendada 10 aastani, kui rikkumine kordub viie aasta jooksul alates punktis a või b nimetatud kuupäevast, võttes arvesse lõiget 1.

3. Taotlejad ja pakkujad jäetakse hanke- ja toetuse andmise menetlusest kõrvale, kui nad on mõnes finantsmääruse artikli 93 lõike 1 punktides a ja d nimetatud olukorras.

▼M2

Artikkel 134

Tõendid

(Finantsmääruse artiklid 93 ja 94)

1. Taotlejad ja pakkujad esitavad vandega kinnitatud, nõuetekohaselt allkirjastatud ja kuupäevastatud avalduse, milles nad kinnitavad, et nad ei ole üheski finantsmääruse artiklites 93 või 94 nimetatud olukorras.

Kui aga tellija piirab piiratud menetluse, võistlevate läbirääkimiste ja väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetluse puhul nende kandidaatide arvu, keda kutsutakse läbirääkimistele või pakkumist esitama, esitavad kõik kandidaadid lõikes 3 nimetatud tõendid.

▼M3

Olenevalt oma riskianalüüsist võib tellija loobuda esimeses lõigus nimetatud kinnituse nõudmisest lepingute puhul, mille maksumus on kuni 5 000 eurot. Tellija võib loobuda kinnituse nõudmisest artikli 241 lõikes 1, artikli 243 lõikes 1 ja artikli 245 lõikes 1 viidatud lepingute puhul, mille maksumus on kuni 10 000 eurot.

▼M2

2. Pakkuja, kellega leping sõlmitakse, esitab tellija määratletud tähtaja jooksul ja enne lepingule allakirjutamist lõikes 3 nimetatud tõendid, mis kinnitavad lõikes 1 nimetatud avaldust, järgmistel juhtudel:

▼M2

a) institutsioonide oma huvides sõlmitavate lepingute puhul, mille maksumus on vähemalt võrdne artiklis 158 nimetatud künnistega;

b) välistegevuse valdkonnas sõlmitavate lepingute puhul, mille maksumus on vähemalt võrdne artikli 241 lõike 1 punktis a, artikli 243 lõike 1 punktis a või artikli 245 lõike 1 punktis a nimetatud künnistega.

Lepingute puhul, mille maksumus jääb alla punktides a ja b nimetatud künniste, võib tellija, kui tal on kahtlusi, et pakkuja, kellega leping sõlmitakse, võib olla mõnes menetlusest kõrvale jätmist põhjustavas olukorras, nõuda pakkujalt lõikes 3 nimetatud tõendite esitamist.

3. Tellija aktsepteerib rahuldava tõendina selle kohta, et pakkuja, kellega leping sõlmitakse, ei ole üheski finantsmääruse artikli 93 lõike 1 punktis a, b või e kirjeldatud olukorras, hiljutise karistusregistri väljavõtte esitamist või selle puudumisel samaväärse dokumendi esitamist, mille on hiljuti välja andnud päritolu- või lähteriigi õigus- või haldusasutus ja mis tõendab, et need nõuded on täidetud. Tellija aktsepteerib rahuldava tõendina selle kohta, et pakkuja ei ole finantsmääruse artikli 93 lõike 1 punktis d kirjeldatud olukorras, asjaomase riigi pädeva asutuse väljaantud hiljutist tõendit.

Kui asjaomases riigis ei anta esimeses lõikes osutatud dokumenti või tõendit välja, samuti finantsmääruse artiklis 93 osutatud menetlusest kõrvale jätmise juhtudel, võib selle asendada huvitatud isiku vandega kinnitatud avaldusega või selle puudumisel ausõnalise avaldusega, mille asjaomane isik annab oma päritolu- või lähteriigi õigus- või haldusasutuse, notari või kvalifitseeritud kutseorganisatsiooni ees.

4. Sõltuvalt selle riigi õigusaktidest, kus pakkuja on registrisse kantud, on lõigetes 1 ja 3 loetletud dokumendid seotud juriidiliste isikute ja/või füüsiliste isikutega ja kui tellija peab seda vajalikuks, ka äriühingute juhatajate või muude isikutega, kellel on volitused taotlejat või pakkujat esindada, teha tema eest otsuseid või teda kontrollida.

5. Kui tellijal on kahtlusi, et taotleja või pakkuja võib olla mõnes menetlusest kõrvale jätmist põhjustavas olukorras, võib ta ise pöörduda artiklis 3 osutatud pädevate asutuste poole, et saada kõnealuse olukorra kohta andmeid, mida ta vajalikuks peab.

6. Tellija võib loobuda nõudmast taotlejatelt ja pakkujatelt lõikes 3 osutatud dokumentaalsete tõendite esitamise kohustuse täitmist, kui sellised tõendid on talle juba esitatud mõne teise hankemenetluse jaoks, tingimusel et dokumentide väljastamise kuupäevast ei ole möödunud üle ühe aasta ja et need on endiselt kehtivad.

Sellisel juhul kinnitab taotleja või pakkuja vandega, et dokumentaalsed tõendid on juba esitatud varasema hankemenetluse käigus ja et tema olukorras ei ole aset leidnud muutusi.

▼M3

7. Tellija nõudmisel esitab taotleja või pakkuja kavandatavalt alltöövõtjalt saadud vandega kinnitatud avalduse selle kohta, et ta ei ole üheski finantsmääruse artiklites 93 ja 94 nimetatud olukorras.

Kõnealuse vandega kinnitatud avaldusega seoses tekkivate kahtluste korral nõuab tellija lõigetes 3 ja 4 osutatud tõendeid. Vajaduse korral kohaldatakse lõiget 5.

Artikkel 134b

Haldus- ja rahalised karistused

(Finantsmääruse artiklid 96 ja 114)

1. Ilma et see piiraks lepinguga ettenähtud karistuste kohaldamist, võib taotlejatel või pakkujatel ja töövõtjatel, kes on esitanud valeandmeid, on teinud olulisi vigu, toime pannud rikkumisi või pettusi või oluliselt rikkunud oma lepingulisi kohustusi, keelata osa võtta kõikidest

▼M3

ühenduse eelarvest rahastatavatest lepingutest ja toetustest kuni viie aasta jooksul alates rikkumise tuvastamisest, kui see on kinnitatud pärast töövõtja ärakuulamist.

Seda tähtaega võib pikendada kümne aastani, kui rikkumine kordub viie aasta jooksul alates esimeses lõigus nimetatud kuupäevast.

2. Taotlejate ja pakkujate suhtes, kes on esitanud valeandmeid, teinud olulisi vigu või pannud toime rikkumisi või pettusi, võib kohaldada ka rahatrahvi, mis moodustab 2–10 % sõlmitava lepingu hinnangulisest kogumaksumusest.

Töövõtjate suhtes, kes on oma lepingulisi kohustusi olulisel määral rikkunud, võib kohaldada rahatrahvi, mis moodustab 2–10 % kõnealuse lepingu kogumaksumusest.

Seda määra võib suurendada 4–20 %ni, kui rikkumine kordub viie aasta jooksul alates lõike 1 esimeses lõigus nimetatud kuupäevast.

3. Institutsioon võtab haldus- ja rahalise karistuse määramisel eelkõige arvesse artikli 133a lõikes 1 osutatud asjaolusid.

▼B

Artikkel 135

Valikukriteeriumid

(Finantsmääruse artikli 97 lõige 1)

1. Tellija koostab selged ja mittediskrimineerivad valikukriteeriumid.

▼M2

2. Valikukriteeriume kohaldatakse igas hankemenetluses eesmärgiga hinnata taotleja või pakkuja finants-, majandus-, tehnilist ja kutsealast suutlikkust.

Tellija võib ette näha suutlikkuse miinimumtaseme, millest allpool taotlejat ei või valida.;

▼B

3. Igalt pakkujalt või taotlejalt võib taotleda tõendeid selle kohta, et siseriikliku õiguse kohaselt on tal volitused lepingut täita, mida tõendab tema kuulumine kutse- või äriregistrisse, vandetõotus või tunnistus, eriorganisatsiooni kuulumine, selleks tööks vajaliku loa olemasolu või kuulumine käibemaksukohustuslaste registrisse.

4. Tellija nimetab hanketeates, osalemiskutses või pakkumiskutses, milliste andmete alusel kontrollitakse pakkujate või taotlejate õiguslikku seisundit ja õigusvõimet.

▼M1

5. Teave, mida tellija nõuab taotlejalt või pakkujalt finants-, majandus-, tehnilise või kutsealase suutlikkuse ning lõike 2 kohaselt nõutava suutlikkuse miinimumtaseme tõendamiseks, peab olema seotud ainult lepingu esemega ning arvesse tuleb võtta ettevõtjate õigustatud

▼M1

huve, mis on seotud eelkõige ettevõtja tehniliste ja ärisaladuste kaitsmisega.

▼M2

6. Tellija võib sõltuvalt oma riskianalüüsist otsustada mitte nõuda tõendeid taotlejate ja pakkujate finants-, majandus-, tehnilise ja kutsealase suutlikkuse kohta järgmiste lepingute puhul:

a) lepingud, mille institutsioonid on sõlminud oma huvides ja mille maksumus on kuni 60 000 eurot;

b) välistegevuse valdkonnas sõlmitud lepingud, mille maksumus jääb alla artikli 241 lõike 1 punktis a, artikli 243 lõike 1 punktis a või artikli 245 lõike 1 punktis a nimetatud künniste.

Kui tellija otsustab taotlejate või pakkujate finants-, majandus-, tehnilise ja kutsealase suutlikkuse kohta tõendeid mitte nõuda, siis eelmakseid ei tehta, välja arvatud juhul, kui on antud samaväärses summas finantstagatis.

▼B

Artikkel 136

Majandus- ja finantssuutlikkus

(Finantsmääruse artikli 97 lõige 1)

1. ►M1 Majandus- ja finantssuutlikkust võib tõendada eelkõige ühe või mitme järgmise dokumendiga: ◄

a) asjakohane pangaõiend või ametialase vastutuskindlustuse tõend;

b) bilansiaruanded või bilansiaruannete väljavõtted vähemalt kahe viimase suletud eelarveaasta kohta, kui ettevõtja asukohariigi äriühinguõiguse kohaselt tuleb bilanss avaldada;

c) väljavõte ettevõtja kogukäibe ja käibe kohta, mis on seotud lepinguga hõlmatud ehitustööde, tarnete või teenustega kõige rohkem kolme viimase majandusaasta jooksul.

2. Kui pakkuja või taotleja ei saa mõnel erandlikul põhjusel, mida tellija loeb põhjendatuks, esitada tellija nõutud dokumente, võib ta tõestada oma majandus- ja finantssuutlikkust muul viisil, mida tellija peab asjakohaseks.

3. Ettevõtja võib vajadusel ja konkreetse lepingu puhul toetuda muude üksuste suutlikkusele, olenemata õiguslikest sidemetest nende üksustega. Sel juhul tuleb tellijale tõestada, et tal on käsutada lepingu täitmiseks vajalikud vahendid, esitades näiteks üksustelt saadud kohustuse anda oma vahendid ettevõtja käsutusse.

▼M1

Samadel tingimustel võib artikli 116 lõikes 6 osutatud ettevõtjate ühendus toetuda oma liikmete või muude üksuste suutlikkusele.

▼B

Artikkel 137

Tehniline ja kutsealane suutlikkus

(Finantsmääruse artikli 97 lõige 1)

1. Ettevõtjate tehnilist ja kutsealast suutlikkust hinnatakse ja kontrollitakse lõigete 2 ja 3 kohaselt. Kohaletoomis- või paigaldustoiminguid eeldavate tarnete hankemenetlustes ning teenuste ja/või ehitustööde hankemenetlustes hinnatakse niisugust suutlikkust eelkõige seoses oskusteabe, tulemuslikkuse, kogemuste ja usaldusväärsusega.

2. ►M1 Olenevalt tarnete, teenuste või ehitustööde laadist, kogusest või ulatusest ja eesmärgist võib ettevõtjate tehnilist ja kutsealast suutlikkust tõendada ühe või mitme järgmise dokumendi alusel: ◄

▼B

a) teenuseosutaja või töövõtja ja/või äriühingu juhtkonna ning eelkõige teenuste osutamise ja ehitustööde teostamise eest vastutavate isikute haridust ja kutsekvalifikatsiooni tõendavad dokumendid;

b) loetelu:

i) viimase kolme aasta jooksul osutatud põhiliste teenuste ja põhiliste tarnete loetelu koos maksumuse, kuupäevade ja asjaomaste avalik-õiguslike või eraõiguslike saajatega;

ii) viimase viie aasta jooksul teostatud ehitustööd koos summade, kuupäevade ja kohaga. Kõige tähtsamate ehitustööde loetelule lisatakse tõendid rahuldava teostamise kohta, märkides, kas need on teostatud professionaalsel tasemel ja kas need on lõplikult valmis;

c) tehnilise varustuse ja töövahendite kirjeldus, mida ettevõtja teenuslepingu või ehitustööde lepingu täitmisel on kasutanud;

▼M1

d) tarnete ja teenuste kvaliteedi tagamiseks kasutatud tehnilise varustuse ja meetmete kirjeldus ning ettevõtja uurimis- ja arendussüsteemide kirjeldus;

▼B

e) tehniliste töötajate või tehniliste üksuste nimekiri sõltumata sellest, kas nad kuuluvad otse tarnija ettevõtjasse või mitte, eelkõige kvaliteedikontrolli eest vastutavate isikute nimekiri;

f) tarnete puhul: näidised, kirjeldused ja/või autentsed fotod ja/või ametlike kvaliteedikontrolli instituutide tunnistused või tunnistused, mille on välja andnud toodete vastavust kehtivatele tehnilistele kirjeldustele või standarditele tõendavad ametlikult tunnustatud asutused;

g) tõend teenuseosutaja või töövõtja töötajate ja juhtkonna liikmete aasta keskmise arvu kohta kolme viimase aasta jooksul;

h) tõend lepinguosa suuruse kohta, mille suhtes teenuseosutaja kavatseb sõlmida allhankelepinguid;

▼M1

i) ehitustööde riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute puhul ning üksnes kohastel juhtudel märge keskkonnajuhtimismeetmete kohta, mida ettevõtja on suuteline lepingu täitmisel rakendama.

▼B

Kui esimese lõigu punkti b alapunktis i nimetatud teenused osutatakse või kaubad tarnitakse tellijale, tõendatakse täitmist pädeva asutuse väljaantud või allkirjaga kinnitatud tõendiga.

3. Kui osutatavad teenused või tarnitavad tooted on komplekssed või erandlikult vajalikud teatavaks eesmärgiks, võib tehnilist ja kutsealast suutlikkust tõendada kontrollimisega, mida teeb tellija või tellija nimel teenuseosutaja või tarnija asukohariigi pädev ametiasutus, kui asutus on nõus seda tegema. Niisugused kontrollimised on seotud tarnija tehnilise suutlikkuse ja tootmisvõimsusega ning vajaduse korral selle uurimis- ja arendussüsteemide ja kvaliteedikontrolli meetmetega.

▼M1

3a. Kui tellijad nõuavad, et esitataks sõltumatute asutuste koostatud tõendid selle kohta, et ettevõtja järgib teatavaid kvaliteeditagamise standardeid, viitavad tellijad kvaliteeditagamise süsteemidele, mis põhinevad asjakohasel Euroopa standardite seerial ja mille on kinnitanud asutused, mis vastavad Euroopa standardite seeriale seoses sertifitseerimisega.

3b. Kui tellijad nõuavad, et esitataks sõltumatute asutuste koostatud tõendid selle kohta, et ettevõtja järgib teatavaid keskkonnajuhtimisstandardeid, peavad nad viitama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses

▼M1

(EÜ) nr 761/2001 [1] sätestatud ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemile (EMAS) või asjakohasel Euroopa või rahvusvahelisel standardil põhinevatele keskkonnajuhtimisstandarditele, mille on kinnitanud ühenduse õigusele või vastavatele Euroopa või rahvusvahelistele sertifitseerimise standarditele vastavad asutused. Nad tunnustavad teiste liikmesriikide asutuste samaväärseid tõendeid. Samuti aktsepteerivad nad muid samaväärseid keskkonnajuhtimisalaseid tõendeid, mida ettevõtjatelt esitavad.

▼B

4. Ettevõtja võib vajadusel ja konkreetse lepingu puhul toetuda muude üksuste suutlikkusele, olenemata õiguslikest sidemetest nende üksustega. Sel juhul tuleb tellijale tõestada, et tal on käsutada lepingu täitmiseks vajalikud vahendid, esitades näiteks üksustelt saadud kohustuse anda oma vahendid ettevõtja käsutusse.

▼M1

Samadel tingimustel võib artikli 116 lõikes 6 osutatud ettevõtjate ühendus toetuda oma liikmete või muude üksuste suutlikkusele.

▼B

Artikkel 138

Lepingute sõlmimise kord ja kriteeriumid

(Finantsmääruse artikli 97 lõige 2)

1. ►M2 Ilma et see piiraks finantsmääruse artikli 94 kohaldamist, sõlmitakse lepingud ühel järgmistest viisidest: ◄

a) enampakkumise teel, mille puhul leping sõlmitakse nõuetekohase ja sätestatud tingimustele vastava madalaima hinnaga pakkumise peale;

b) majanduslikult soodsaima pakkumise valimisega.

2. Majanduslikult soodsaim pakkumine on parima hinna ja kvaliteedi suhtega pakkumine, võttes arvesse lepingu esemega põhjendatud kriteeriume, näiteks määratud hind, tehnilised eelised, esteetilised ja funktsionaalsed omadused, keskkondlikud omadused, jooksvad kulud, tasuvus või tarnetähtajad, müügijärgne teenindamine ja tehniline abi.

3. ►M1 Tellija esitab hanketeates, tehnilises kirjelduses või kirjeldavas dokumendis majanduslikult soodsaima pakkumise kindlaksmääramiseks valitud kriteeriumide kaalu. Seda kaalu võib väljendada vahemikuna, millele on määratud kohane maksimumhälve.

Hinnale antud suhteline kaal võrreldes teiste kriteeriumidega ei või põhjustada hinna väljajätmist töövõtja valikul, ilma et see piiraks astmestiku arvestamist, mille institutsioonid on kehtestanud teatavate teenuste tasustamiseks, nagu näiteks ekspertide osutatud hindamisteenused. ◄

Kui erandjuhul ei ole kaalu andmine tehniliselt võimalik, eelkõige lepingu eseme tõttu, esitab tellija lihtsalt kohaldatavad kriteeriumid kahanevas tähtsuse järjekorras.

▼M1

Artikkel 138a

Elektrooniliste oksjonite kasutamine

(Finantsmääruse artikli 97 lõige 2)

1. Artikli 127 lõike 1 punktis a osutatud juhtudel võib tellija avatud, piiratud või läbirääkimistega hankemenetluse puhul otsustada, et avaliku hanke lepingu sõlmimisele eelneb direktiivi 2004/18/EÜ artiklis 54 ette

[1] EÜT L 114, 24.4.2001, lk 1.

▼M1

nähtud elektrooniline oksjon, kui lepingu tehnilisi näitajaid on võimalik täpselt kindlaks määrata.

Samadel asjaoludel võib elektroonilise oksjoni korraldada pakkumiste taasavamisel raamlepingu osalistega, nagu on osutatud käesoleva määruse artikli 117 lõike 4 punktis b, ning pakkumiste avamisel lepingute puhul, mis sõlmitakse artiklis 125a osutatud dünaamilise ostusüsteemi põhjal.

Elektroonilise oksjoni aluseks on kas üksnes hinnad, kui leping sõlmitakse madalaima hinnaga, või hinnad ja/või pakkumise tehnilises kirjelduses märgitud tegurite väärtused, kui leping sõlmitakse majanduslikult soodsaima pakkumise peale.

2. Tellija, kes otsustab korraldada elektroonilise oksjoni, teatab sellest hanketeates.

Tehniline kirjeldus hõlmab muu hulgas järgmisi andmeid:

a) osad, mille väärtuse üle toimub elektrooniline oksjoni, tingimusel et need on mõõdetavad ning et neid saab väljendada arvudes või protsentides;

b) esitatavate väärtuste piirmäärad sellistena, nagu need tulenevad lepingu esemega seotud tehnilistest näitajatest;

c) teave, mis tehakse elektroonilise oksjoni käigus pakkujatele kättesaadavaks, ning vajaduse korral ka see, millal see neile kättesaadavaks tehakse;

d) asjakohane teave elektroonilise oksjonipidamise korra kohta;

e) tingimused, mille alusel pakkujatel on võimalik pakkumisi teha, ning eelkõige miinimumvahed, mida vajaduse korral pakkumisel nõutakse;

f) asjakohane teave kasutatud elektroonikaseadmete ning ühenduskorra ja tehniliste näitajate kohta.

3. Enne elektroonilise oksjoni läbiviimist annab tellija pakkumistele lepingusõlmimiskriteeriumist/-kriteeriumidest ja neile omistatud kaalust lähtuvalt täieliku esialgse hinnangu.

Kõik pakkujad, kes on esitanud vastuvõetava pakkumise, kutsutakse elektroonilisel teel üheaegselt uusi hindu ja/või uusi väärtusi pakkuma; kutse sisaldab kogu asjakohast teavet kasutatavate elektroonikaseadmetega ühenduse saamise kohta ning seal märgitakse elektroonilise oksjoni alguskuupäev ja -kellaaeg. Elektrooniline oksjon võib toimuda mitmes üksteisele järgnevas voorus. Elektrooniline oksjon võib alata kõige varem kaks tööpäeva pärast kutsete väljasaatmise kuupäeva.

4. Kui leping sõlmitakse majanduslikult soodsaima pakkumise põhjal, lisatakse kutsele asjakohase pakkumise artikli 138 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud kaalumise põhjal läbi viidud täieliku hindamise tulemused.

Kutses märgitakse ka matemaatiline valem, mida kasutatakse elektroonilise oksjoni käigus pakkumiste automaatseks ümberjärjestamiseks uute hinna- ja/või väärtusepakkumiste põhjal. Kõnealune valem hõlmab kõikide majanduslikult soodsaima pakkumise kindlakstegemiseks määratud kriteeriumide kaalu, nagu on näidatud hanketeates või tehnilises kirjelduses; selleks taandatakse kõik lubatud vahemikud ette kindlaks määratud väärtusele.

Kui variandid on lubatud, tuleb iga variandi jaoks kehtestada eraldi valem.

5. Iga elektroonilise oksjoni vooru käigus edastab tellija kõikidele pakkujatele viivitamata vähemalt sellise teabe, millest piisab, et pakkuja võiks igal hetkel kindlaks teha oma suhtelise koha järjestuses. Ta võib edastada ka muud teavet teiste pakutud hindade või väärtuste kohta, tingimusel et see on tehnilises kirjelduses ette nähtud. Samuti võib ta

▼M1

igal ajal teha teatavaks käimasolevas oksjonivoorus osalejate arvu. Siiski ei või ta üheski elektroonilise oksjoni voorus mingil juhul avalikustada pakkujate isikuid.

6. Tellija sulgeb elektroonilise oksjoni ühel või mitmel järgmistest viisidest:

a) ta näitab oksjonil osalemise kutses eelnevalt kindlaks määratud kuupäeva ja kellaaja;

b) kui talle ei pakuta enam uusi hindu ega uusi väärtusi, mis vastavad etteantud miinimumvahedele. Sellisel juhul märgib tellija oksjonil osalemise kutsesse aja, mis võib viimase pakkumise saamisest mööduda, enne kui ta oksjoni sulgeb;

c) kui on täitunud oksjoni voorude arv, mis on kindlaks määratud oksjonil osalemise kutses.

Kui tellija on otsustanud sulgeda elektroonilise oksjoni punkti c kohaselt, mida ta võib kombineerida punktis b sätestatud korraga, tuleb oksjonil osalemise kutses märkida kõikide oksjonivoorude ajakava.

7. Pärast elektroonilise oksjoni sulgemist sõlmib tellija vastavalt artiklile 138 elektroonilise oksjoni tulemuste põhjal lepingu.

Tellija ei või elektroonilist oksjonit kuritarvitada ega kasutada seda viisil, mis väldiks, piiraks või moonutaks konkurentsi või muudaks lepingu eset sellisena, nagu see on pakkumisteks välja kuulutatud avaldatud hanketeates ja määratletud tehnilises kirjelduses.

▼B

Artikkel 139

Ebaharilikult madalate hindadega pakkumised

(Finantsmääruse artikli 97 lõige 2)

1. Kui teatava lepingu puhul tunduvad pakkumishinnad ebaharilikult madalad, nõuab tellija enne selliste pakkumiste tagasilükkamist ainult sel põhjusel kirjalikke täpsustusi pakkumise koostisosade kohta, mida ta asjakohaseks peab, ning kontrollib neid pärast osapoolte nõuetekohast ärakuulamist, võttes arvesse esitatud selgitusi. ►M1 Kõnealused täpsustused võivad olla eelkõige seotud ehitustööde teostamise, teenuste osutamise või tarnete tegemise asukohas kehtivate töökaitse- ja töötingimustealaste normidega. ◄

Tellija võib eelkõige arvesse võtta selgitusi, mis on seotud:

a) tootmisprotsessi, teenuste osutamise või ehitusmeetodi majandusega;

b) valitud tehniliste lahendustega või pakkujale erandlikult soodsate tingimustega;

c) pakkumise originaalsusega.

2. Kui tellija teeb kindlaks, et pakkumishind on ebaharilikult madal saadud riigiabi tõttu, võib ta ainult sel põhjusel pakkumise tagasi lükata, kui pakkuja ei tõesta tellija määratud põhjendatud aja jooksul, et kõnealune abi on antud lõplikult ja kooskõlas riigiabi käsitlevate ühenduse eeskirjades ettenähtud menetluste ja otsustega.

Artikkel 140

Pakkumiste ja osalemistaotluste vastuvõtmise tähtajad

(Finantsmääruse artikli 98 lõige 1)

1. Tellija kehtestab pakkumiste ja osalemistaotluste vastuvõtmiseks piisavalt pikad kalendripäevades väljendatud tähtajad, mis võimaldavad huvitatud isikutel põhjendatud ja asjakohase aja jooksul oma pakkumisi

▼B

ette valmistada ja esitada, võttes eelkõige arvesse lepingu keerukust, vajadust teha kontrollkäik tegevuskohta või tehnilistele kirjeldustele lisatud dokumentidega tutvumist tegevuskohas.

▼M1

2. Avatud menetluse lepingute puhul, mille maksumus on võrdne artiklis 158 sätestatud künnisega või on sellest suurem, on pakkumiste vastuvõtmise tähtaeg vähemalt 52 päeva alates hanketeate saatmiskuupäevast.

3. ►M3 Kui rakendatakse piiratud menetlust, artiklis 125b nimetatud võistlevaid läbirääkimisi või väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetlust, mis käsitleb artiklis 158 sätestatud künnistest suurema maksumusega lepinguid, peab osalemistaotluste vastuvõtmise tähtaeg olema vähemalt kolmkümmend seitse päeva alates hanketeate saatmiskuupäevast. ◄

Piiratud menetluse lepingute puhul, mille maksumus on võrdne artiklis 158 sätestatud künnisega või on sellest suurem, on pakkumiste vastuvõtmise tähtaeg vähemalt 40 päeva alates pakkumiskutse saatmiskuupäevast.

Piiratud menetluses, millele eelneb artiklis 128 osutatud kutse konkursil osalemise huvist teatamiseks, on pakkumiste vastuvõtmise tähtaeg vähemalt 21 päeva alates pakkumiskutse saatmiskuupäevast.

4. Kui tellija on saatnud artikli 118 lõike 2 kohaselt avaldamiseks eelteate või avaldanud eelteate ostja profiili kohta ise, võib pakkumiste vastuvõtmise miinimumtähtaega üldjuhul lühendada 36 päevani, kuid mitte mingil juhul alla 22 päeva hanketeate või pakkumiskutse saatmiskuupäevast.

Esimeses lõigus osutatud lühendatud tähtajad on lubatud üksnes juhul, kui eelteade vastab järgmistele tingimustele:

a) see sisaldab kogu hanketeates nõutavat teavet, niivõrd kui kõnealune teave on teate avaldamise ajal kättesaadav;

b) see on avaldamiseks saadetud 52 päeva kuni 12 kuud enne hanketeate saatmiskuupäeva.

5. Pakkumiste vastuvõtmise tähtaegu võib lühendada viie päeva võrra, kui kõik pakkumiskutse dokumendid on alates hanketeate või konkursil osalemise huvist teatamise kutse avaldamiskuupäevast elektroonilisel teel vabalt ja vahetult kättesaadavad.

▼B

Artikkel 141

Pakkumiskutse dokumentidega tutvumiseks lubatud aeg

(Finantsmääruse artikli 98 lõige 1)

▼M1

1. Kui taotlus on esitatud aegsasti enne pakkumiste esitamise tähtaega, saadetakse tehnilised kirjeldused või artiklis 125b osutatud menetluse kirjeldavad dokumendid ning täiendavad dokumendid kuue kalendripäeva jooksul alates taotluse saamisest kõikidele ettevõtjatele, kes on soovinud tehnilisi kirjeldusi või avaldanud huvi läbirääkimistel osalemise või pakkumise esitamise vastu, kui lõike 4 sätetest ei tulene teisiti. Tellijatel ei ole kohustust vastata edastustaotlustele, mis esitatakse vähem kui viis päeva enne pakkumiste esitamistähtaega.

2. Kui taotlus on esitatud aegsasti enne pakkumiste esitamise tähtaega, edastatakse tehniliste kirjelduste, kirjeldavate dokumentide või täiendavate dokumentidega seotud lisateave samaaegselt kõikidele ettevõtjatele, kes on soovinud saada tehnilisi kirjeldusi või avaldanud huvi läbirääkimistel osalemise või pakkumise esitamise vastu, hiljemalt kuue kalendripäeva jooksul enne pakkumiste vastuvõtmise tähtpäeva; kui teabetaotlus on esitatud vähem kui kaheksa kalendripäeva jooksul

▼M1

enne pakkumiste vastuvõtmise tähtaja lõppu, edastatakse need nii kiiresti kui võimalik pärast taotluse kättesaamist. Tellijatel ei ole kohustust vastata lisateabetaotlustele, mis esitatakse vähem kui viis tööpäeva enne pakkumiste esitamistähtaega.

▼B

3. Kui ükskõik mis põhjusel ei ole võimalik tehnilisi kirjeldusi ja täiendavaid dokumente anda lõigetes 1 ja 2 nimetatud tähtaegade jooksul või kui pakkumisi võib teha alles pärast kontrollkäiku tegevuskohta või pärast tehnilistele kirjeldustele lisatud dokumentidega tutvumist tegevuskohas, pikendatakse artiklis 140 nimetatud pakkumiste vastuvõtmise tähtaegu, et võimaldada kõikidel ettevõtjatel tutvuda pakkumiste ettevalmistamiseks nõutava teabega, kui artikli 240 sätetest ei tulene teisiti. Tähtaja pikendamine tehakse teatavaks asjakohasel viisil artiklites 118–121 sätestatud korras.

▼M1

4. Avatud menetluse puhul, sealhulgas artiklis 125a osutatud dünaamilise ostusüsteemi puhul, ei kohaldata lõike 1 sätteid, kui kogu pakkumiskutse ja kõik täiendavad dokumendid on vabalt, täielikult ja vahetult kättesaadavad elektrooniliselt. Artikli 118 lõikes 3 osutatud hanketeates avaldatakse Interneti-aadress, kus nende dokumentidega saab tutvuda.

Artikkel 142

Tähtajad kiireloomulistel juhtudel

(Finantsmääruse artikli 98 lõige 1)

1. Kui nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulisuse tõttu ei ole võimalik artikli 140 lõikes 3 sätestatud tähtaegu järgida, võivad tellijad piiratud menetluse ja hanketeate avaldamisega läbirääkimistega menetluse puhul kehtestada järgmised kalendripäevades väljendatud tähtajad:

a) osalemistaotluste vastuvõtmise tähtaeg vähemalt 15 päeva alates hanketeate saatmiskuupäevast või 10 päeva, kui teade saadetakse Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitusele elektrooniliselt;

b) pakkumiste vastuvõtmise tähtaeg vähemalt kümme päeva alates pakkumiskutse esitamise päevast.

2. Piiratud menetlustes ja kiirendatud läbirääkimistega menetlustes edastatakse lisateave tehniliste kirjelduste kohta kõikidele pakkujatele või taotlejatele hiljemalt neli kalendripäeva enne kehtestatud pakkumiste vastuvõtmise tähtpäeva, tingimusel et taotlused on saadetud aegsasti.

▼B

Artikkel 143

Saatmisviisid

(Finantsmääruse artikli 98 lõige 1)

▼M1

1. Pakkumiste ja osalemistaotluste esitamise korra määrab kindlaks tellija, kes võib valida ühe lubatud sidevahendi. Pakkumisi ja osalemistaotlusi võib esitada kirja teel või elektrooniliselt. Samuti võib osalemistaotlusi esitada faksi teel.

Valitud sidevahend ei tohi oma laadilt olla diskrimineeriv ega piirata ettevõtjate juurdepääsu hankemenetlusele.

Valitud sidevahend peab tagama järgmiste tingimuste täitmise:

a) kõik esitatud pakkumised ja taotlused sisaldavad kogu teavet, mis on vajalik nende hindamiseks;

b) säilitatakse andmete terviklikkus;

▼M1

c) säilitatakse pakkumiste konfidentsiaalsus ja tellija tutvub kõnealuste pakkumistega pärast pakkumiste esitamiseks kehtestatud tähtpäeva möödumist.

Juriidiliseks tõendamiseks võib tellija vajaduse korral nõuda, et faksi teel saadetud osalemistaotlusi tuleb võimalikult kiiresti, ent igal juhul enne artiklites 140 ja 251 sätestatud lõppkuupäeva, kinnitada kirja teel või elektrooniliselt.

Tellija võib nõuda, et elektroonilistelt saadetud pakkumised kannaksid täiustatud elektroonilist allkirja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/93/EÜ ([1]) tähenduses.

1a. Kui tellija lubab pakkumisi ja osalemistaotlusi esitada elektrooniliselt, ei tohi selleks kasutatavad vahendid ja nende tehnilised omadused olla oma laadilt diskrimineerivad, vaid need peavad olema üldkättesaadavad ja sobima kokku üldkasutatavate info- ja sidetehnoloogiatoodetega. Pakkujatele või taotlejatele tehakse kättesaadavaks teave pakkumiste ja osalemiskutsete esitamiseks vajalike tehniliste näitajate, sealhulgas krüpteerimise kohta.

Lisaks sellele peavad pakkumiste ja osalemistaotluste elektroonilise vastuvõtu seadmed vastama direktiivi 2004/18/EÜ X lisa nõuetele.

2. Pakkumiste edastamisel kirja teel, võivad pakkujad neid esitada:

a) posti või kulleri teel, mille puhul tuleb pakkumiskutses märkida, et saatmiskuupäevaks loetakse margil või vastuvõtukviitungil olev kuupäev;

b) pakkuja või tema esindaja vahendusel otse institutsiooni talitustesse, mille puhul täpsustatakse pakkumiskutses lisaks artikli 130 lõike 2 punktis a osutatud teabele talitus, kuhu pakkumine tuleb üle anda kviitungi vastu, millele on märgitud kuupäev ja allkiri.

▼B

3. Kui pakkumised saadetakse kirja teel, tuleb saladuse hoidmiseks ja raskuste vältimiseks pakkumiskutsele lisada järgmine märge:

“Pakkumised esitatakse pitseeritud ümbrikus, mis omakorda on pandud teise pitseeritud ümbrikusse. Sisemisele ümbrikule tuleb kirjutada pakkumiskutses nimetatud talituse nimi, kellele kiri on adresseeritud, ning lisada märkus “Pakkumiskutse – postitöötlemisel mitte avada. Isekleepuvad ümbrikud tuleb sulgeda kleeplindiga, millele saatja paneb oma allkirja.””

Artikkel 144

Pakkumistagatised

(Finantsmääruse artikli 98 lõige 2)

Tellija võib nõuda artikli 150 kohaselt esitatud pakkumistagatist, mille väärtus on 1–2 % lepingu kogumaksumusest.

Pakkumistagatis vabastatakse, kui menetlus on lepingu sõlmimisega lõppenud. Tagatist ei vabastata, kui kehtestatud tähtajaks ei ole pakkumist esitatud või pakkumine võetakse hiljem tagasi.

([1]) EÜT L 13, 19.1.2000, lk 12.

▼B

Artikkel 145

Pakkumiste ja osalemistaotluste avamine

(Finantsmääruse artikli 98 lõige 3)

▼M1

1. Kõik artikli 143 nõuetele vastavad osalemistaotlused ja pakkumised avatakse.

▼B

2. ►M2 Kui lepingu maksumus ületab artikli 129 lõikes 1 sätestatud künnise, määrab vastutav eelarvevahendite käsutaja komisjoni, kes pakkumised avab. ◄

▼M1

Avamiskomisjon moodustatakse vähemalt kolmest isikust, kes esindavad vähemalt kahte asjaomase institutsiooni organisatsiooniüksust, millest üks ei tohi olla teise alluvuses ja millest vähemalt üks on sõltumatu vastutavast eelarvevahendite käsutajast. Igasuguse huvide konflikti vältimiseks kohaldatakse nende isikute suhtes finantsmääruse artiklis 52 sätestatud kohustusi.

Kui esindustes, artiklis 254 osutatud kohalikes üksustes või liikmesriikides isoleeritult paiknevates kohalikes üksustes ei ole eraldi allüksusi, ei kohaldata nende suhtes üksteisest sõltumatute organisatsiooniüksuste nõuet.

▼M3

Institutsioonidevahelistel alustel algatatud hankemenetluse korral nimetab avamiskomisjoni hankemenetluse eest vastutava institutsiooni pädev eelarvevahendite käsutaja. Avamiskomisjoni koosseis peaks võimaluse korral kajastama hankemenetluse institutsioonidevahelist laadi.

▼B

3. ►M1 Kui pakkumised saadetakse posti teel, märgib üks või mitu avamiskomisjoni liiget oma nimetähed pakkumise saatmiskuupäeva ja -aega tõendavatele dokumentidele. ◄

Nad märgivad oma nimetähed ka:

a) iga pakkumise igale leheküljele või

b) esilehele ja iga pakkumise finantsandmeid sisaldavatele lehekülgedele, kusjuures algpakkumise terviklikkuse tagab pitseriga sulgemise teel või muul samaväärsel viisil talitus, kes ei allu eelarve kinnitamise talitusele, välja arvatud lõike 2 kolmandas lõigus nimetatud juhtudel.

Kui leping sõlmitakse enampakkumise teel artikli 138 lõike 1 punkti a kohaselt, avalikustatakse nõuetele vastavates pakkumistes esitatud hinnad.

Komisjoni liikmed kirjutavad alla vastuvõetud pakkumiste avamise protokollile, milles tehakse kindlaks pakkumised, mis vastavad nõuetele, ja pakkumised, mis ei ole nõuetekohased, ning põhjendatakse viimaste tagasilükkamist, viidates artiklis 143 nimetatud pakkumiste esitamise viisidele.

Artikkel 146

Pakkumiste ja osalemistaotluste hindamise komisjon

(Finantsmääruse artikli 98 lõige 4)

1. ►M1 Kummagi vooru jaoks moodustatakse hindamiskomisjon, kes hindab ja järjestab kõik nõuetele vastavaks kuulutatud osalemistaotlused ja pakkumised eelnevalt teatavaks tehtud välistamis-, valiku- ja lepingusõlmimiskriteeriumide alusel. ◄

▼M2

See komisjon, mille nimetab vastutav eelarvevahendite käsutaja, peab esitama nõuandva arvamuse lepingute kohta, mille maksumus on artikli 129 lõikes 1 nimetatud künnisest kõrgem.

▼M3

Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib siiski otsustada, et hindamiskomisjon hindab ja järjestab pakkumised ainult lepingu sõlmimise kriteeriumide alusel ning menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriume hinnatakse muul sellisel asjakohasel viisil, mis tagab huvide konflikti puudumise.

▼B

2. ►M1 Avamiskomisjon moodustatakse vähemalt kolmest isikust, kes esindavad vähemalt kahte asjaomase institutsiooni organisatsiooniüksust, millest üks ei tohi olla teise alluvuses ja millest vähemalt üks on sõltumatu vastutavast eelarvevahendite käsutajast. Igasuguse huvide konflikti vältimiseks kohaldatakse nende isikute suhtes finantsmääruse artiklis 52 sätestatud kohustusi.

Kui esindustes, artiklis 254 osutatud kohalikes üksustes või liikmesriikides isoleeritult paiknevates kohalikes üksustes ei ole eraldi allüksusi, ei kohaldata nende suhtes üksteisest sõltumatute organisatsiooniüksuste nõuet. ◄

Hindamiskomisjon võib koosneda samadest liikmetest kui avamiskomisjon.

▼M1

Vastutava eelarvevahendite käsutaja otsusel võivad komisjoni abistada väliseksperdid. Vastutav eelarvevahendite käsutaja tagab, et kõnealused eksperdid järgivad finantsmääruse artiklis 52 sätestatud kohustusi.

▼M3

Institutsioonidevahelistel alustel algatatud hankemenetluse korral nimetab hindamiskomisjoni hankemenetluse eest vastutava institutsiooni pädev eelarvevahendite käsutaja. Hindamiskomisjoni koosseis peaks võimaluse korral kajastama hankemenetluse institutsioonidevahelist laadi.

▼B

3. Osalemistaotlused ja pakkumised, mis ei vasta pakkumismenetluse täiendavates dokumentides sätestatud kõikidele olulistele nõuetele või erinõutele, kõrvaldatakse.

▼M1

Hindamiskomisjon või tellija võivad siiski paluda taotlejatel või pakkujatel esitada ettenähtud tähtaja jooksul lisamaterjali seoses välistamis- ja valikukriteeriumidega või esitada selle kohta täiendavaid tõendeid.

Pakkujate või taotlejate pakkumised, mis vastavad välistamis- ja valikukriteeriumidele, loetakse vastuvõetavaks.

▼B

4. Käesoleva määruse artiklis 139 nimetatud ebaharilikult madalate hindadega pakkumiste puhul nõuab hindamiskomisjon kogu olulist teavet pakkumise koostise kohta.

▼M1

Artikkel 147

Hindamistulemused

(Finantsmääruse artikkel 99)

▼M3

1. Nõuetele vastavateks kuulutatud osalemistaotluste ja pakkumiste hindamise ja järjestamise kohta koostatakse protokoll, mis kuupäevastatakse.

Protokollile kirjutavad alla kõik hindamiskomisjoni liikmed.

Kui hindamiskomisjonile ei ole antud pakkumiste menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumide hindamise ja järjestamise kohustust, kirjutavad protokollile alla ka isikud, kellele vastutav eelarvevahendite käsu-

▼M3

taja selle kohustuse on andnud. Protokoll säilitatakse hilisemaks kasutamiseks.

▼B

2. ►M1 Esimeses lõikes ette nähtud protokoll sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:

a) tellija nimi ja aadress ning lepingu, raamlepingu või dünaamilise ostusüsteemi ese ja maksumus; ◄

b) tagasilükatud taotlejate või pakkujate nimed ning nende tagasilükkamise põhjused;

c) kontrollitavate taotlejate või pakkujate nimed ning nende valimise põhjused;

d) ebaharilikult madala hinnaga pakkumisteks loetud pakkumiste tagasilükkamise põhjused;

e) esitatud taotlejate või töövõtjate nimed ning nende valiku põhjused ja kui on teada, lepingu või raamlepingu osa suurus, mille suhtes töövõtja kavatseb sõlmida allhankelepinguid kolmandate isikutega.

3. Tellija võtab seejärel vastu otsuse, milles on vähemalt:

▼M1

a) tellija nimi ja aadress ning lepingu, raamlepingu või dünaamilise ostusüsteemi ese ja maksumus;

▼B

b) tagasilükatud taotlejate või pakkujate nimed ning nende tagasilükkamise põhjused;

c) kontrollitavate taotlejate või pakkujate nimed ning nende valimise põhjused;

d) ebaharilikult madala hinnaga pakkumisteks loetud pakkumiste tagasilükkamise põhjused;

e) valitud taotlejate või töövõtjate nimed ning viidates eelnevalt teatavaks tehtud valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumidele, nende valiku põhjused ja kui on teada, lepingu või raamlepingu osa suurus, mille suhtes töövõtja kavatseb sõlmida allhankelepinguid kolmandate isikutega;

▼M1

f) läbirääkimistega menetluse ja võistlevate läbirääkimiste puhul artiklites 125b, 126, 127, 242, 244, 246 ja 247 osutatud asjaolud, mille alusel on nende kasutamine põhjendatud;

▼B

g) vajaduse korral põhjused, miks tellija on lepingu sõlmimisest otsustanud loobuda.

▼M3

Institutsioonidevahelise hankemenetluse korral teeb esimeses lõigus nimetatud otsuse hankemenetluse eest vastutav tellija.

▼B

Artikkel 148

Sidepidamine tellijate ja pakkujate vahel

(Finantsmääruse artikkel 99)

1. Tellija ja pakkujad võivad lepingu sõlmimise ajal pidada sidet lõigetes 2 ja 3 ettenähtud erandjuhtudel.

2. Enne pakkumiste esitamise tähtaja lõppu võib tellija seoses artiklis 141 nimetatud täiendavate dokumentide ja lisateabega:

▼B

a) pakkujate nõudmisel anda lisateavet üksnes lepingu laadi selgitamiseks, samal kuupäeval tuleb see teave edastada ka kõikidele tehnilisi kirjeldusi küsinud pakkujatele;

b) omal algatusel, kui ta avastab hanketeate, pakkumiskutse või tehniliste kirjelduste tekstis vea, ebatäpsuse, väljajätte või muu tehnilise vea, teavitada sellest asjaomaseid isikuid samal kuupäeval samasugustel tingimustel, mida kohaldatakse esialgse pakkumiskutse suhtes.

3. Kui pärast pakkumiste avamist tuleb pakkumist selgitada või kui pakkumises tuleb parandada ilmseid tehnilisi vigu, võib tellija pakkujaga sidet pidada, kuid selle tagajärjel ei või pakkumistingimustesse mingeid muudatusi teha.

4. Igasuguse sidepidamise kohta tuleb teha "märge toimiku jaoks".

▼M1

5. Õigusteenuslepingute puhul direktiivi 2004/18/EÜ II B lisa tähenduses võib tellija võtta pakkujatega ühendust, et kontrollida valikuja/või lepingusõlmimiskriteeriume.

▼M3

Artikkel 149

Teave taotlejatele ja pakkujatele

(Finantsmääruse artikli 100 lõige 2 ning artiklid 101 ja 105)

▼M1

1. Tellija edastab taotlejatele ja pakkujatele nii kiiresti kui võimalik oma otsuse lepingu või raamlepingu sõlmimise või dünaamilisse ostusüsteemi vastuvõtmise kohta, sealhulgas põhjendused, miks võistupakkumise korral lepingut või raamlepingut ei sõlmitud või dünaamilist ostusüsteemi ei loodud või miks menetlust uuesti alustatakse.

▼B

2. Tellija teeb finantsmääruse artikli 100 lõikes 2 sätestatud teabe teatavaks hiljemalt viieteistkümne pädeva möödumisel kirjaliku taotluse saamise kuupäevast.

▼M1

3. ►M3 Lepingute puhul, mille ühenduse institutsioonid sõlmivad oma huvides, mille maksumus on suurem artiklis 158 nimetatud künnistest või nendega võrdne ja mis ei ole direktiivi 2004/18/EÜ kohaldamisalast välja arvatud, teavitab tellija kõiki edutuid taotlejaid või pakkujaid üheaegselt, teavitades neist igaühte eraldi posti, faksi või e-posti teel sellest, et nende taotlus või pakkumine on tagasi lükatud, ühel järgmistest etappidest:

a) kahes eraldi etapis korraldatavate hankemenetluste puhul vahetult pärast menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumide kohta otsuse tegemist ja enne lepingu sõlmimise otsuse tegemist;

b) lepingu sõlmimise ja pakkumiste tagasilükkamise otsuste puhul niipea, kui see on pärast lepingu sõlmimise otsuse tegemist võimalik ja hiljemalt sellele järgneva nädala jooksul.

Kõigil juhtudel osutab tellija põhjustele, miks pakkumine või taotlus tagasi lükati, ning sellele, millised on kättesaadavad õiguskaitsevahendid. ◄

Tellija saadab samaaegselt väljalangenud taotlejatele või pakkujatele tagasilükkamise teate saatmisega lepingu pakkumise vastuvõtmise otsust käsitleva teate võitjale, täpsustades seejuures, et teatatud otsusega ei võta asjaomane tellija endale kohustusi selle sõlmimiseks.

Väljalangenud pakkujad või taotlejad võivad kirjalikult taotledes kas kirja, faksi või e-posti teel saada lisateavet tagasilükkamise põhjuste kohta ning kõik pakkujad, kes esitasid vastuvõetava pakkumise, omaduste ja eeliste kohta võrreldes võitja pakkumisega, samuti võitja nime, kellega leping sõlmitakse, ilma te see piiraks finantsmääruse

▼M1

artikli 100 lõike 2 teise lõigu kohaldamist. Tellija vastab maksimaalselt 15 kalendripäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest.

▼M3

_____

Artikkel 149a

Lepingule allakirjutamine

(Finantsmääruse artiklid 100 ja 105)

Lepingu rakendamine algab alles pärast lepingule allakirjutamist.

▼B

4. jagu

Tagatised ja järelevalve

Artikkel 150

Ettemaksetagatis

(Finantsmääruse artikkel 102)

1. Kui tarnijatelt, töövõtjatelt või teenuseosutajatelt nõutakse eelneva tagatise esitamist, peab see olema piisavalt suur ja ajavahemik piisavalt pikk selle sissenõudmiseks.

2. Tagatise esitab pank või volitatud finantseerimisasutus. Selle asemel võib esitada kolmanda isiku solidaartagatise.

Tagatise vääring on euro.

Selle tulemusena pank, finantseerimisasutus või kolmas isik vastutab töövõtja kohustuste eest tagasivõtmatult ja täiendavalt või kui esimesel nõudmisel väljamakstava tagasivõetamatu tagatise andja.

Artikkel 151

Täitmistagatis

(Finantsmääruse artikkel 102)

1. Kui artiklist 250 ei tulene teisiti, võib eelarvevahendite käsutaja nõuda täitmistagatist tarne- ja teenuslepingute puhul tavapäraste kaubanduslike tingimuste kohaselt ning ehitustöölepingu puhul tehniliste erikirjelduste kohaselt.

Nimetatud tagatis on kohustuslik üle 345 000 euro suuruste ehitustöölepingute puhul.

2. Tagatis, mis vastab 10 % lepingu kogumaksumusest, võib koosneda maksetest mahaarvamistest, kui maksed tehakse.

Selle võib asendada summaga, mis peetakse kinni lõppmaksest, mis moodustab tagatise, kuni teenused, tarned või ehitustööd on lõplikult vastu võetud.

3. Tagatised vabastatakse lepingutingimuste kohaselt, välja arvatud juhul, kui lepingut ei ole täidetud või on täidetud puudulikult või täitmine on hilinenud. Niisugusel juhul on vabastamata tagatise suurus võrdeline tekkinud kahju suurusega.

▼M2

Artikkel 152

Eelmaksete tagatis

(Finantsmääruse artikkel 102)

Üle 150 000 euro suuruste eelmaksete tegemiseks või artikli 135 lõike 6 teises lõigus nimetatud juhul nõutakse tagatise esitamist.

Kui töövõtja on aga avalik-õiguslik asutus, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja sõltuvalt oma riskianalüüsist selle kohustuse nõudmisest loobuda.

Tagatis vabastatakse, kui eelmakse arvatakse lepingutingimuste kohaselt maha töövõtjale makstavatest vahemaksetest või lõppmaksest.

▼B

Artikkel 153

Lepingu peatamine vigade või rikkumiste tõttu

(Finantsmääruse artikkel 103)

1. Leping peatatakse finantsmääruse artikli 103 kohaselt, et kontrollida, kas eeldatavad olulised vead, rikkumised või pettus on tegelikult toimunud. Kui see ei leia kinnitust, jätkatakse lepingu täitmist nii kiiresti kui võimalik.

2. Oluline viga või rikkumine on iga tegevusest või tegevusetusest tulenev lepingusätte või õigusakti rikkumine, mis põhjustab või võib põhjustada kahju ühenduse eelarvele.

2. PEATÜKK

Ühenduse institutsioonide oma huvides sõlmitavate lepingute suhtes kohaldatavad sätted

▼M1

Artikkel 154

Nõuetekohase taseme kindlaksmääramine künniste arvutamiseks

(Finantsmääruse artiklid 104 ja 105)

▼B

Iga institutsiooni volitatud või edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja hindab, kas finantsmääruse artiklis 105 ettenähtud künnised on saavutatud.

▼M2

Artikkel 155

Eraldi lepingud ja lepingute jagamine osadeks

(Finantsmääruse artiklid 91 ja 105)

▼B

1. Lepingu hinnangulist maksumust ei või kindlaks määrata nii, et hoidutakse kõrvale käesolevas määruses sätestatud nõuete täitmisest, samuti ei või lepingut samal eesmärgil osadeks jagada.

▼M3

Kui see on asjakohane, tehniliselt teostatav ja kuluefektiivne, tuleb artiklis 158 sätestatud künnistega võrdse või neist suurema maksumusega lepingud sõlmida samaaegselt eraldi osades.

▼M1

2. Kui tarne-, teenus- või ehitustöölepingu ese on jagatud mitmesse ossa ja iga osa kohta sõlmitakse eraldi leping, võetakse kogu lepingu suhtes kohaldatava künnise arvestamisel arvesse kõigi osade maksumus.

Kui osade üldmaksumus on võrdne artiklis 158 sätestatud künnistega või nendest suurem, kohaldatakse finantsmääruse artikli 90 lõike 1 ning artikli 91 lõigete 1 ja 2 sätteid iga osa kohta, välja arvatud juhul, kui hinnanguline maksumus on teenuslepingute puhul alla 80 000 euro või ehitustöölepingu puhul alla 1 000 euro, tingimusel et nende osade kogusumma ei ületa 20 % kõikide kõnealust lepingut moodustavate osade üldmaksumusest.

▼B

3. Kui kavatsetakse osta ühesuguseid kaupu, mis võib põhjustada saamaaegset lepingute sõlmimist ühe lepingu osadele, võetakse kohaldatava künnise määramisel arvesse kõikide osade hinnanguline maksumus.

▼M3

4. Lepingu sõlmimisel eraldi osades hinnatakse pakkujaid iga osa puhul eraldi. Kui mitme osa kohta sõlmitakse leping sama pakkujaga, piisab ühe, kõiki neid osi hõlmava lepingu sõlmimisest.

▼B

Artikkel 156

Teatavate lepingute maksumuse määramise kord

(Finantsmääruse artikkel 105)

▼M1

1. Lepingu hinnangulise maksumuse arvestamisel võtab tellija arvesse töövõtjale makstava tasu hinnangulist kogusummat.

Kui leping sisaldab optsiooniklausleid või klausleid kehtivuse võimaliku pikendamise kohta, võetakse lepingu maksumuse arvestamisel aluseks suurim lubatud kogumaksumus, optsiooni- ja pikendamisklauslid kaasa arvatud.

Hinnanguline maksumus arvutatakse hanketeate saatmise ajal või, juhul kui avaldamist ei ole ettenähtud, ajal, mil tellija alustab valikumenetlust.

1a. Raamlepingute ja dünaamilise ostusüsteemi puhul tuleb arvesse võtta kõikide raamlepingu või dünaamilise ostusüsteemi kehtivusaja jooksul kavandatavate lepingute suurim maksumus.

▼B

2. Teenuslepingute puhul arvestatakse:

▼M1

a) kindlustusteenuse puhul makstavat lisatasu ja muid tasusid;

▼B

b) panga- või finantsteenuste puhul teenustasusid, vahendustasusid, intressi ja muid tasusid;

▼M1

c) projekteerimislepingute puhul teenustasusid, honorare, vahendustasusid ja muid tasusid.

▼B

3. Teenuslepingute puhul, mille kogusumma on määratlemata, või tarnelepingute puhul, mis käsitlevad toodete üürimist, rentimist või liisimist, on hinnangulise maksumuse määramise aluseks võetav maksumus:

a) tähtajaliste lepingute puhul:

i) kui kehtivusaeg on kuni 48 kuud teenuslepingu puhul või kuni 12 kuud tarnelepingute puhul, lepingu kogumaksumus selle kehtivusajal;

▼B

ii) kui lepingu kehtivusaeg on pikem kui 12 kuud, kogumaksumus, sealhulgas hinnanguline jääkväärtus;

b) tähtajatute lepingute või üle 48päevase kehtivusajaga teenuslepingute puhul kuumaksumus, mis on korrutatud 48ga.

4. Teenus- või tarnelepingute puhul, mida sõlmitakse korrapäraselt või mida teatava aja möödudes uuendatakse, võetakse eeldatava maksumuse arvestamisel aluseks:

a) kas eelnenud eelarveaasta või eelnenud 12 kuu jooksul samade teenuse- või tooteliikide suhtes sõlmitud samalaadsete lepingute tegelik kogumaksumus, mida on võimaluse korral kohandatud järgneva 12 kuu jooksul eeldatavasti toimuvate koguse- ja maksumusmuudatuste kohaselt,

b) või järjestikuste lepingute hinnanguline kogumaksumus esimese teenuse osutamisele või esimesele tarnimisele järgneva kaheteistkümne kuu või lepingu tähtaja jooksul, kui tähtaeg on pikem kui 12 kuud.

5. Ehitustöölepingute puhul võetakse lisaks tööde maksumusele arvesse ka nende tarnete hinnanguline kogumaksumus, mis on kõnealuse ehitustöö tegemiseks vajalikud ja mille tellija annab töövõtja käsutusse.

▼M1

Artikkel 157

Eelteadetega seotud künnised

(Finantsmääruse artikkel 105)

Artiklis 118 sätestatud künnised, mis tuleb eelteadetes avaldada, on:

a) direktiivi 2004/18/EÜ II A lisas loetletud tarne- ja teenuslepingute puhul 750 000 eurot;

▼M2

b) ehitustöölepingute puhul 5 278 000 eurot.

▼M1

Artikkel 158

Künnised direktiivi 2004/18/EÜ kohaste menetluste rakendamiseks

(Finantsmääruse artikkel 105)

▼M2

1. Finantsmääruse artiklis 105 osutatud künnised on järgmised:

a) direktiivi 2004/18/EÜ II A lisas loetletud tarne- ja teenuslepingute puhul 137 000 eurot, välja arvatud nimetatud lisa kategoorias 8 loetletud uurimis- ja arendusteenuste lepingud;

b) direktiivi 2004/18/EÜ II B lisas loetletud teenuslepingute ning direktiivi 2004/18/EÜ II A lisa kategoorias 8 loetletud uurimis- ja arendusteenuste lepingute puhul 211 000 eurot;

c) ehitustöölepingute puhul 5 278 000 eurot.

▼B

2. Finantsmääruse artiklis 105 nimetatud tähtajad on artiklites 140, 141 ja 142 ettenähtud tähtajad.

▼M3

Artikkel 158a

Lepingu sõlmimisele eelnev ooteperiood

(Finantsmääruse artikkel 105)

1. Tellija kirjutab eduka pakkujaga lepingule või direktiivi 2004/18/EÜ kohasele raamlepingule alla pärast 14 kalendripäeva möödumist.

Tähtaega arvestatakse alates ühest järgmistest kuupäevadest:

a) lepingu sõlmimise otsuste ja tagasilükkamise otsuste samaaegse väljasaatmise kuupäevast;

b) artiklis 118 nimetatud lepingu sõlmimise teate *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamisele järgnevast päevast, kui leping või raamleping on sõlmitud väljakuulutamiseta läbirääkimistega pakkumismenetluse teel.

Tellija võib vajaduse korral lepingu sõlmimise peatada täiendavaks kontrollimiseks, kui see on õigustatud edutute või kahju kandnud pakkujate nõudmiste või märkuste või muu saadud asjakohase teabe alusel. Nõudmised ja märkused või muu asjakohane teave peab olema saadud lõikes 1 nimetatud tähtaja jooksul lepingu sõlmimise otsuste ja tagasilükkamise otsuste samaaegse väljasaatmise kuupäevast või, kui see on asjakohane, siis hanketeate avaldamisest arvates. Peatamise korral teavitatakse kõiki taotlejaid või pakkujaid kolme tööpäeva jooksul pärast peatamisotsust.

Kõik enne esimeses lõigus nimetatud tähtaja lõppu sõlmitud lepingud on tühised, välja arvatud lõikes 2 esitatud juhtudel.

Kui lepingut või raamlepingut ei saa sõlmida kavandatud eduka pakkujaga, võib tellija sõlmida selle edukuselt järgmise pakkujaga.

2. Lõike 1 esimeses lõigus nimetatud tähtaega ei kohaldata järgmistel juhtudel:

a) avatud menetluste puhul, kus on esitatud ainult üks pakkumine;

b) piiratud või väljakuulutamisega läbirääkimistega menetluste puhul, kui pakkuja, kellega leping kavatsetakse sõlmida, on ainus, kes vastab menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumidele, tingimusel et artikli 149 lõike 3 esimese lõigu punkti a kohaselt on teisi taotlejaid või pakkujaid sellest, mis alusel nad kõrvale jäeti või tagasi lükati, teavitatud vahetult pärast vastavate otsuste vastuvõtmist menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumide kohaselt;

c) raamlepingul põhinevate konkreetsete lepingute puhul, mille juures kohaldatakse raamlepingus sätestatud tingimusi, ilma konkurssi uuesti alustamata;

d) artikli 126 lõike 1 punktis c osutatud äärmiselt kiireloomuliste olukordade puhul.

▼B

Artikkel 159

Lepingutele juurdepääsu tõendid

(Finantsmääruse artiklid 106 ja 107)

Tehnilistes kirjeldustes peavad pakkujad märkima liikmesriigi, kus on nende peakorter või alaline asukoht, ja esitama selle kohta oma siseriiklike õigusaktide kohase tõendusmaterjali.

▼B

VI JAOTIS

TOETUSED

1. PEATÜKK

Kohaldamisala

Artikkel 160

Kohaldamisala

(Finantsmääruse artikkel 108)

1. Käesoleva jaotise sätteid ei kohaldata menetluste suhtes, mille abil komisjon annab toetusi ja sõlmib lepinguid finantsmääruse artiklis 54 nimetatud asutustega nende halduskulude kaasrahastamiseks ja tegevusassigneeringute kasutatavaks tegemiseks, mida nad on volitatud haldama, ning samade menetluste suhtes rahastamislepingute abisaajatega nimetatud määruse artikli 166 kohaselt.

▼M3

_____

_____

Artikkel 160a

Liikmemaksud

(Finantsmääruse artikkel 108)

Finantsmääruse artikli 108 lõike 2 punktis d nimetatud liikmemaksud on summad, mida makstakse organisatsioonidele, mille liige ühendus on, kooskõlas eelarveotsuste ja asjaomase organisatsiooni kehtestatud maksetingimustega.

Artikkel 160b

Kapitaliosalused

(Finantsmääruse artikkel 108)

Finantsmääruse artikli 108 lõigetes 2 ja 3 kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) "kapitaliosalus" – osalus organisatsioonis või ettevõttes investeeringute kaudu, kusjuures investeeringult saadud tulu sõltub organisatsiooni või ettevõtte kasumlikkusest;

b) "osalus aktsiakapitalis" – kapitaliosalus organisatsiooni või ettevõtte aktsiate kaudu;

c) "omakapitaliinvesteeringud" – investoripoolne kapitali andmine ettevõtte käsutusse ettevõtte osalise omandiõiguse vastu, kusjuures investor võib lisaks osaleda teataval määral ka ettevõtte juhtimises ja tulevase kasumi jaotamises;

d) "kvaasiomakapitali kaudu rahastamine" – rahastamisliik, mis hõlmab nii omakapitali kui ka võlgu, mille puhul omakapital võimaldab investoril saavutada ettevõtte edu korral suure tulumäära ja/või mille puhul võlgadega kaasneb hinnalisand, mis suurendab investori tulu;

e) "riskiga seotud instrument" – finantsinstrument, mis tagab kindlaksmääratud riski maandamise kas täielikult või osaliselt, võides seda teha ka kokkulepitud tasu eest.

▼M3

Artikkel 160c

Erieeskirjad

(Finantsmääruse artikli 108 lõige 3)

1. Kui komisjon annab finantsmääruse artikli 108 lõikes 3 nimetatud toetusi eelarve otsese tsentraliseeritud täitmise raames, kohaldatakse nende suhtes käesoleva jaotise sätteid, välja arvatud järgmised sätted:

a) käesoleva määruse artiklis 165 sätestatud kasumi taotlemist keelav eeskiri;

b) käesoleva määruse artiklis 172 sätestatud kaasrahastamise nõue;

c) käesoleva määruse meetmete puhul, mille eesmärk on tugevdada abisaaja finantssuutlikkust või toota tulu, artikli 173 lõikes 4 nimetatud hinnang taotleja rahalise suutlikkuse kohta;

d) käesoleva määruse artiklis 182 sätestatud ettemaksetagatise nõue.

Esimese lõigu kohaldamine ei mõjuta asjaomaste toetustega seotud arvepidamist, mille üle otsustab peaarvepidaja kooskõlas rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega.

2. Osamaksude tasumise puhul tagab vastutav eelarvevahendite käsutaja, et osamaksu saajaga on kooskõlastatud asjakohane kord, milles on määratletud maksmise ja kontrollimisega seotud üksikasjad.

Artikkel 160d

Auhinnad

(Finantsmääruse artikli 109 lõike 3 punkt b)

Finantsmääruse artikli 109 lõike 3 punkti b kohaldamisel on auhind hüvitus konkursil osalemise eest.

Auhinna määrab žürii, kellel on vabadus otsustada auhinna määramise üle sõltuvalt konkursieeskirjade kohaselt osalejate kvaliteedile antud hinnangust.

Auhinna suurus ei ole seotud selle saaja kantud kuludega.

Auhinna määramise tingimused ja kriteeriumid ning auhinna suurus nähakse ette konkursieeskirjades.

Artikkel 160e

Lepingu ja otsuse rakendamine toetuste andmisel

(Finantsmääruse artikli 108 lõige 1)

1. Iga-aastases tööprogrammis määratakse iga ühenduse programmi või meetme puhul, kas selle raames antakse toetusi otsuse või kirjaliku lepingu alusel.

2. Selle määramisel, millist vahendit (st kas otsust või lepingut) kasutada, võetakse arvesse järgnevat:

a) abisaajate võrdne kohtlemine ja mittediskrimineerimine, eelkõige kodakondsuse ja geograafilise asukoha alusel;

b) kõnealuse vahendi ühtsus sama ühenduse programmi või meetme puhul kasutatavate teiste vahenditega;

c) rahastatavate meetmete või tööprogrammide sisu keerukus ja standardiseeritus.

3. Mitme eelarvevahendite käsutaja hallatavate programmide puhul määratakse kasutatav vahend nimetatud eelarvevahendite käsutajate omavahelise konsultatsiooni tulemusena.

▼M3

Artikkel 160f

Kulutused institutsioonide liikmetele

(Finantsmääruse artikli 108 lõike 2 punkt a)

Finantsmääruse artikli 108 lõike 2 punktis a osutatud kulutused institutsioonide liikmetele hõlmavad Euroopa Parlamendi praeguste ja endiste liikmete ühendustele antavat toetust. Kõnealust toetust rakendatakse vastavalt Euroopa Parlamendi halduseeskirjadele.

▼B

Artikkel 161

Meetmed, mis võivad saada toetusi

(Finantsmääruse artikkel 108)

Meede, mis võib saada finantsmääruse artiklis 108 nimetatud toetust, tuleb selgelt kindlaks määrata.

Ühtki meedet ei või jagada osadeks, et kõrvale hoida käesolevas määruses sätestatud rahastamiseeskirjade täitmisest.

Artikkel 162

Euroopa Liidu üldistes huvides tegutsevad asutused

(Finantsmääruse artikkel 108)

Euroopa Liidu üldistes huvides tegutsev asutus on:

▼M2

a) Euroopa Liidu asutus, kes tegeleb Euroopa Liidu poliitikat käsitleva hariduse, koolituse, teabe, innovatsiooni või teadusuuringutega või mis tahes tegevusega, mis aitab kaasa kodakondsuse või inimõiguste edendamisele, või Euroopa standardiasutus;

▼B

b) Euroopa võrgustik, kes esindab liikmesriikide või kandidaatriikide aktiivselt tegutsevaid mittetulundusühinguid ja edendab asutamislepingute eesmärkide kohaseid põhimõtteid ja poliitikat.

▼M3

Artikkel 163

Koostööpartnerid

(Finantsmääruse artikkel 108)

1. Konkreetsed toetused võivad olla osa raampartnerlusest.

2. Raampartnerluse näol võidakse panna alus komisjoni ja toetuse saajate vahelisele pikaajalisele koostööle. See võib olla lepingu või otsuse vormis.

Partnerluse raamlepingus või -otsuses määratakse kindlaks ühised eesmärgid, kavandatud ühekordsete meetmete või kinnitatud iga-aastase tööprogrammi osaks olevate meetmete laad, eritoetuste andmise kord käesoleva jaotise põhimõtete ja menetlusnõuete kohaselt ning iga lepinguosalise üldised õigused ja kohustused erilepingute või -otsuste kohaselt.

Niisuguse partnerluse kestus võib olla kuni neli aastat, välja arvatud erandjuhtudel, kui see on raampartnerluse eesmärgi puhul õigustatud.

Eelarvevahendite käsutajad ei või partnerluse raamlepinguid ega -otsuseid põhjendamatult kasutada või kasutada neid viisil, mille eesmärk või

▼M3

mõju on vastuolus läbipaistvuse või taotlejate võrdse kohtlemise põhimõttega.

3. Partnerluse raamlepinguid ja -otsuseid käsitletakse pakkumismenetluse puhul toetustena. Nende suhtes kohaldatakse artiklis 167 nimetatud eelneva avaldamise menetlust.

4. Partnerluse raamlepingul või -otsusel põhinevaid eritoetusi antakse nendes lepingutes või otsustes sätestatud menetluste alusel käesoleva jaotise kohaselt.

Nende suhtes kohaldatakse artiklis 169 sätestatud järelteatamismenetlust.

▼B

Artikkel 164

Toetuslepingute sisu

(Finantsmääruse artikkel 108)

1. ►M3 Toetuslepingus sätestatakse vähemalt järgmine: ◄

a) ese;

b) abisaaja;

c) kestus ehk

i) selle jõustumise ja lõppemise kuupäev;

ii) rahastatava meetme või eelarveaasta alguskuupäev ja kestus;

▼M3

d) meetme hinnanguline kogumaksumus ja ettenähtud ühenduse toetus üldise absoluutväärtusena väljendatud ülemmäärana, mida täiendatakse vastavalt vajadusele järgmiste andmetega:

i) finantsmääruse artikli 108a lõike 1 punktis a nimetatud juhul meetme või heakskiidetud tööprogrammi kulude rahastamise ülemmäär;

ii) finantsmääruse artikli 108a lõike 1 punktides b ja c nimetatud ühekordsed või kindlasummalised maksed;

iii) finantsmääruse artikli 108a lõike 1 punktis d nimetatud juhul käesoleva punkti alapunktides i ja ii esitatud elemendid;

▼B

e) meetme üksikasjalik kirjeldus või tegevustoetuse puhul tööprogramm, mille eelarvevahendite käsutaja on selleks eelarveaastaks kinnitanud;

▼M3

f) kõikide seda tüüpi lepingute suhtes määruse (EÜ) nr 45/2001 kohaselt kohaldatavad üldtingimused, näiteks abisaaja nõustumine komisjoni, OLAFi ja kontrollikoja tehtava auditiga ning artiklis 169 nimetatud järelteatamisega seotud eeskirjad; kõnealustes üldtingimustes täpsustatakse vähemalt:

i) et toetuslepingu suhtes kohaldatakse ühenduse õigust, mida täiendab vastavalt vajadusele toetuslepingus täpsustatud siseriiklik õigus;

ii) vaidluste lahendamiseks pädev kohus;

g) hinnanguline üldeelarve;

▼B

h) kui meetme rakendamine eeldab riigihanget, artiklis 184 nimetatud põhimõtted või riigihanke eeskirjad, mida abisaaja peab täitma;

▼M3

i) abisaaja kohustused, vähemalt seoses usaldusväärse finantsjuhtimise ning finants- ja tegevusaruannete esitamisega; vajaduse korral seatakse vahe-eesmärgid, pärast mille saavutamist kõnealused aruanded tuleb esitada;

▼B

j) nende aruannete kinnitamise ja komisjoni poolt toetuste maksmise kord ja tähtajad;

▼M3

k) vastavalt vajadusele meetme või heakskiidetud tööprogrammi, või finantsmääruse artikli 108a lõikes 1 nimetatud ühekordse või kindlasummalise makse abikõlblike kulude üksikasjalik kirjeldus;

l) avalikku viitamist Euroopa ühenduste eelarvetoetusele reguleerivad sätted, välja arvatud juhul, kui see ei ole eelarvevahendite käsutaja põhjendatud otsuse kohaselt võimalik või asjakohane.

▼M2

1a. Toetuslepingus võib sätestada toetuse andmise peatamist käsitleva korra ja tähtajad artikli 183 kohaselt.

▼M3

2. Artiklis 163 nimetatud juhtudel täpsustatakse käesoleva artikli lõike 1 punktides a, b, punkti c alapunktis i, punkti d alapunktis i, punktides f ja h–k nimetatud teavet partnerluse raamotsuses või partnerluse raamlepingus.

Konkreetses lepingus või otsuses esitatakse lõike 1 punktides a–e, g ja k ning vajaduse korral punktis i nimetatud teave.

▼B

3. Toetuslepinguid võib muuta üksnes täiendavate kirjalike lepingutega. Niisuguste lisalepingute eesmärk ei või olla lepingute muutmine, mis seaksid kahtluse alla toetuse andmise otsuse või paneksid taotlejad ebavõrdsesse olukorda.

▼M3

4 Lõikeid 1–3 kohaldatakse *mutatis mutandis* toetuste andmise otsuste suhtes.

Osa lõikes 1 osutatud teabest võib toetuse andmise otsuse asemel esitada pakkumiskutses või mõnes sellega seotud dokumendis.

▼B

2. PEATÜKK

Toetuste andmise põhimõtted

Artikkel 165

Kasumi taotlemist keelav eeskiri

(Finantsmääruse artikli 109 lõige 2)

▼M3

1. Käesolevas jaotises määratletakse kasum järgmiselt:

a) meetmetoetuse puhul abisaaja tuludena, millest on lahutatud kulud, mille ta on kandnud lõppmakse taotluse esitamise ajaks;

b) tegevustoetuse puhul abisaaja tegevuseelarve ülejääk.

2. Ühekordsete ja kindlasummaliste maksete artikli 181 kohasel määramisel võetakse aluseks kulud või kulude kategooria, millega need seotud on ja mis on määratud kindlaks statistiliste või muude objektiivsete andmete põhjal nii, et välistada *a priori* kasum. Komisjon hindab neid summasid samadel alustel uuesti iga kahe aasta järel ja vajaduse korral korrigeerib neid.

Sel juhul kontrollitakse iga toetuse puhul kasumi mittetaotlemist summade kindlaksmääramisel.

▼M3

Kui makse määramise aluseks olnud sündmuse järelkontrolli tulemusel selgub, et seda sündmust ei toimunud ja abisaajale on tehtud põhjendamatu ühekordne või kindlasummaline makse, on komisjonil õigus nõuda ühekordne või kindlasummaline makse tagasi ja ühekordse või kindlasummalise makse kohta esitatud valeandmete puhul määrata rahatrahv, mille suurus on kuni 50 % ühekordse või kindlasummalise makse kogusummast.

Sellised kontrollid ei piira tegelike kulude kontrollimist ja tõendamist, mis on nõutav toetuste või selliste toetuste maksmisel, mis seisnevad teatava protsendi abikõlblike kulude hüvitamises.

▼M2

3. Euroopa Liidu üldistes huvides tegutsevatele asutustele antavate tegevustoetuste puhul on komisjonil õigus nõuda asjaomaste asutuste tegevuseelarvesse makstavale ühenduse osamaksule vastav protsent aastakasumist sisse, kui asjaomaseid asutusi rahastavad ka avalik-õiguslikud asutused, kellelt endilt nõutakse nende osamaksule vastava aastakasumi protsendi sissenõudmist. Sissenõutava summa arvutamisel ei võeta arvesse protsenti, mis vastab tegevuseelarvesse makstavatele mitterahalistele osamaksudele.

▼M3

Artikkel 165a

Kaasrahastamise põhimõte

(Finantsmääruse artikkel 109)

1. Kaasrahastamise puhul peab osa meetme kuludest või üksuse jooksvad kulud kandma toetuse saaja või peab need kandma muudest saadud vahenditest kui ühenduse vahendid.

2. Toetuste puhul, mis on mõnes finantsmääruse artikli 108a lõike 1 punktis b või c nimetatud vormis, või nende kombinatsiooni puhul hinnatakse kaasrahastamist üksnes toetustaotluse hindamise etapis.

▼M1

Artikkel 166

Aastaprogramm

(Finantsmääruse artikli 110 lõige 1)

1. ►M3 Iga-aastase toetuste andmise tööprogrammi koostab vastutav eelarvevahendite käsutaja. Institutsioon võtab kõnealuse programmi vastu ja see avaldatakse institutsiooni toetuste veebisaidil niipea kui võimalik, vajaduse korral eelneval aastal ja hiljemalt iga eelarveaasta 31. märtsil. ◄

Tööprogrammis märgitakse põhiõigusakt, eesmärgid, konkursikutsete ajakava soovitusliku summaga ning oodatavad tulemused.

2. Kõik tööprogrammis aasta jooksul tehtavad olulised muudatused võetakse samuti vastu ja avaldatakse lõike 1 kohaselt.

▼B

Artikkel 167

Pakkumiskutsete sisu

(Finantsmääruse artikli 110 lõige 1)

1. Pakkumiskutses märgitakse:

a) taotletavad eesmärgid;

▼M3

b) finantsmääruse artiklites 114 ja 115 nimetatud toetuste tingimustele vastavuse, menetlusest kõrvalejätmise, valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumid ning asjakohased tõendavad dokumendid;

▼B

c) ühenduse rahastamist käsitlev kord;

d) ettepanekute esitamise kord ja tähtaeg, meetmete alustamise võimalik kuupäev ja toetuste andmise menetluse kavandatud tähtaeg.

▼M3

2. Pakkumiskutsed avaldatakse Euroopa institutsioonide veebisaidil ja vajaduse korral muude asjakohaste teabekanalite kaudu, sealhulgas *Euroopa Liidu Teatajas*, et tagada nende võimalikult laiaulatuslik levik võimalike abisaajate hulgas. Need võidakse avaldada eelarve täitmisele eelneva aasta jooksul. Pakkumiskutse sisus tehtud muudatused avaldatakse samadel tingimustel.

▼B

Artikkel 168

Pakkumiskutsete erandid

(Finantsmääruse artikli 110 lõige 1)

1. Toetusi võib anda ilma pakkumiskutseta ainult järgmistel juhtudel:

a) nõukogu määruses nr 1257/96 ([1]) ettenähtud humanitaarabi ja lõikes 2 nimetatud abi kriisiolukordade lahendamiseks;

b) muudel erandlikel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel;

▼M2

c) asutustele, kellel on *de iure* või *de facto* monopol, mis on toetuse andmise otsuses nõuetekohaselt tõendatud;

▼M3

d) asutustele, kes on põhiõigusaktis määratletud abisaajatena finantsmääruse artikli 49 tähenduses;

e) teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse puhul finantsmääruse artiklis 110 osutatud iga-aastases tööprogrammis nimetatud asutustele, kui põhiõigusaktis on see võimalus selgesõnaliselt ette nähtud, tingimusel et projekt ei kuulu pakkumiskutse raamesse;

f) erilaadsete meetmete jaoks, mida võib rakendada ainult teatud tüüpi organ oma tehnilise pädevuse, kõrge spetsialiseerituse taseme või haldusvolituste baasil, tingimusel et asjaomased meetmed ei jää pakkumiskutse raamesse.

Punkti f esimeses alapunktis nimetatud juhud tuleb toetuse andmise otsuses nõuetekohaselt põhjendada.

▼B

2. Kolmandate riikide kriisiolukord on avalikku korda või üksikisikute julgeolekut või turvalisust ohustav olukord või kui asjaolude kuhjumise tagajärjeks võib olla relvastatud konflikt või ebastabiilne olukord riigis ning mis võib tõsiselt kahjustada:

a) Euroopa Liidu ühiste väärtuste, põhihuvide, sõltumatuse ning terviklikkuse kaitset;

b) Euroopa Liidu julgeolekut, rahukaitset ja rahvusvahelist julgeolekut, rahvusvahelise koostöö või arengukoostöö edendamist või demokraatia ja õigusriigi põhimõtte ning inimõiguste ja põhivabaduste austamise tugevdamist Euroopa Liidu lepingu artikli 11 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 381/2001 ([2]) artikli 3 kohaselt.

([1]) EÜT L 163, 2.7.1996, lk 1.
([2]) EÜT L 57, 27.2.2001, lk 5.

▼B

Artikkel 169

Järelteated

(Finantsmääruse artikli 110 lõige 2)

▼M3

1. Teated kõikide toetuste kohta, mis on antud eelarveaasta jooksul, välja arvatud füüsilistele isikutele makstud stipendiumid, avaldatakse standardesitusviisi kohaselt selleks ettenähtud ja kergesti ligipääsetavas kohas ühenduse institutsioonide veebisaidil nende andmise eelarveaasta sulgemisele järgneva aasta esimesel poolel.

Kui haldamine on delegeeritud finantsmääruse artiklis 54 nimetatud asutustele, tuleb viidata vähemalt veebisaidi aadressile, kust seda teavet võib leida, kui see ei ole avaldatud otse selleks ettenähtud kohas ühenduse institutsioonide veebisaidil.

Teated võib standardesitusviisi kohaselt avaldada ka muu asjakohase teabekanali kaudu, sealhulgas *Euroopa Liidu Teatajas*.

▼B

2. Artikli 164 lõike 1 punkti f kohaselt ja abisaaja nõusolekul avaldatakse:

a) abisaajate nimed ja aadressid;

b) toetuse kasutamise eesmärk;

▼M3

c) antud toetuse summa ja, välja arvatud finantsmääruse artikli 108a lõike 1 punktides b ja c nimetatud ühekordsete või kindlasummaliste maksete puhul, meetme või heakskiidetud tööprogrammi toetuse tingimustele vastavate kulude rahastamise määr.

▼B

Esimeses lõigus sätestatud kohustust võib mitte täita, kui teabe avaldamine võib ohustada abisaajate ohutust või kahjustada nende ärihuve.

▼M3

3. Lõike 2 kohase avaldamise järel saadab komisjon eelarvepädevate institutsioonide nõudmisel neile aruande järgneva kohta:

a) taotlejate arv eelneval aastal;

b) edukate taotluste arv ja protsent pakkumiskutse kohta;

c) menetluse keskmine kestus alates pakkumiskutse avaldamisest kuni toetuse andmiseni;

d) selliste toetuste arv ja summa, mille puhul järelteate kohustusest eelneval aastal abisaajate ohutuse või nende ärihuvide kaitse huvides loobuti.

Artikkel 169a

Taotlejate teavitamine

(Finantsmääruse artikkel 110)

Komisjon annab taotlejatele teavet ja nõuandeid järgmiste vahendite kaudu:

a) kehtestades sarnaste toetuste taotlusvormidele ühised standardid ja jälgides taotlusvormide suurust ja loetavust;

b) andes võimalikele taotlejatele teavet eelkõige seminaride ja käsiraamatute vormis;

c) säilitades artiklis 64 osutatud juriidilise isiku arvestusraamatus abisaajate kohta püsivaid andmeid.

▼B

Artikkel 170

Ühine rahastamine

(Finantsmääruse artikkel 111)

Meedet võivad rahastada eraldi eelarveridadelt mitu eelarvevahendite käsutajat ühiselt.

Artikkel 171

Humanitaarabi ja kriisiolukordade haldamise tagasiulatuv jõud

(Finantsmääruse artikkel 112)

Humanitaarabiga seotud toimingute ja artikli 168 lõikes 2 nimetatud kriisiolukorra lahendamisega seotud toimingute tõhusa teostamise tagamiseks võib abisaaja esitada ühendusele rahastamiseks kulud, mis on tekkinud enne taotluse esitamise kuupäeva, ainult järgmistel juhtudel:

a) kui kulud on seotud taotleja moodustatud varudega, mida kavatsetakse kasutada seoses meetmega, milleks toetus on antud;

b) erandina ja nõuetekohaselt tõendatud põhjustel, kui rahastamisotsuses ja toetuslepingus on see selgesõnaliselt sätestatud, et kulude toetuse tingimustele vastav kuupäev on taotluste esitamise kuupäevast varasem.

Artikkel 172

Väline kaasrahastamine

(Finantsmääruse artikkel 113)

▼M1

1. Abisaaja esitab tõendid kaasrahastamise kohta kas omavahenditest, finantsülekannetena kolmandatelt isikutelt või mitterahalise panusena, välja arvatud artikli 181 lõikes 1 nimetatud kindla suurusega summade ja ühikukulude astmestiku kasutamise puhul.

▼B

2. ►M2 Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib aktsepteerida mitterahalist kaasrahastamist, kui seda peetakse vajalikuks või asjakohaseks. ◄ Sel juhul ei või niisuguste osamaksude väärtus olla suurem kui:

a) tegelikult tekkinud ja raamatupidamisdokumentidega nõuetekohaselt põhjendatud kulud

b) või kõnealusel turul üldiselt heaks kiidetud kulud.

Osamaksud, mis on seotud artikli 116 lõikes 1 nimetatud kinnisvaraga, jäetakse kaasrahastamise summa arvutamisel välja.

▼M2

3. Toetuste puhul, mille maksumus on kuni 25 000 eurot, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja sõltuvalt oma riskianalüüsist loobuda nõudmast lõikes 1 nimetatud kaasrahastamise tõendite esitamise kohustuse täitmist.

Kui ühele abisaajale on ühe eelarveaasta jooksul antud mitu toetust, kohaldatakse 25 000 euro suurust künnist toetuste kogusumma suhtes.

▼M3

4. Kaasrahastamise põhimõte loetakse järgituks, kui ühenduse osamaksu eesmärk on katta finantseerimisasutuse teatavad halduskulud, sealhulgas vajaduse korral muutuva suurusega hüvitise kaudu, mis koosneb tulemuspõhisest toetusest seoses sellise projekti või programmi haldamisega, mis moodustab lahutamatu terviku.

▼M3

Artikkel 172a

Abikõlblikud kulud

(Finantsmääruse artikkel 113)

1. Abikõlblikud kulud on toetuse saaja tegelikult kantud kulud, mis vastavad kõigile järgmistele kriteeriumidele:

a) need on kantud meetme või tööprogrammi kestuse jooksul, välja arvatud lõpparuannete ja auditeerimistõenditega seotud kulud;

b) need on näidatud meetme või tööprogrammi hinnangulises üldeelarves;

c) need on vajalikud toetuse esemeks oleva meetme või tööprogrammi rakendamiseks;

d) need on tuvastatavad ja kontrollitavad, eelkõige kirjendatud abisaaja raamatupidamisarvestuses ja määratud kindlaks vastavalt selles riigis kohaldatavatele raamatupidamisstandarditele, kus abisaaja on registrisse kantud, ja vastavalt abisaaja tavapärasele kuluarvestustavale;

e) need on kooskõlas kohaldatavate maksustamist ja sotsiaalvaldkonda käsitlevate õigusaktidega;

f) need peavad olema mõistlikud, õigustatud ja vastama usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetele, eelkõige ökonoomsuse ja tõhususe poolest.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 ja põhiõigusakti sätete kohaldamist, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja abikõlblikuks lugeda järgneva:

a) kulud, mis on seotud pangatagatise või sellega samaväärse tagatisega, mille abisaaja peab esitama vastavalt finantsmääruse artiklile 118;

b) kulud, mis on seotud välisauditite tega, mille tegemist vastutav eelarvevahendite käsutaja nõuab kas rahastamis- või maksetaotluse korral;

c) tasutud käibemaks, mida ei saa kehtiva siseriikliku õiguse alusel abisaajale tagastada;

d) amortisatsioonikulud, tingimusel et abisaaja on need tegelikult kandnud;

e) halduskulud, personali- ja seadmete kulud, sealhulgas riigiametnike palgakulud selles ulatuses, mil need seonduvad tegevusega, mida asjaomane ametiasutus asjaomase projekti mitterakendamisel ei teostaks.

Artikkel 172b

Tegevtoetuste järk-järgulise vähendamise põhimõte

(Finantsmääruse artikli 113 lõige 2)

Tegevustoetuste vähendamise korral tehakse seda proportsionaalsel ja õiglasel viisil.

Artikkel 172c

Rahastamistaotlused

(Finantsmääruse artikkel 114)

1. Toetustaotluste esitamise korra määrab vastutav eelarvevahendite käsutaja, kes võib valida nende esitamise meetodi. Toetustaotlusi võib esitada kirja teel või elektrooniliselt.

▼M3

Valitud sidevahendid ei tohi oma laadilt olla diskrimineerivad ega piirata taotlejate juurdepääsu hankemenetlusele.

Valitud sidevahendid peavad tagama järgmiste tingimuste täitmise:

a) kõik esitatud pakkumised ja taotlused peavad sisaldama kogu teavet, mis on vajalik nende hindamiseks;

b) säilitama peab andmete terviklikkuse;

c) säilitama peab pakkumiste konfidentsiaalsuse.

Punkti c kohaldamisel vaatab vastutav eelarvevahendite käsutaja taotluste sisu läbi alles pärast nende esitamise tähtaja möödumist.

Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib nõuda, et elektroonilistelt saadetud pakkumised kannaksid täiustatud elektroonilist allkirja direktiivi 1999/93/EÜ tähenduses.

2. Kui vastutav eelarvevahendite käsutaja lubab taotlusi esitada elektrooniliselt, ei tohi selleks kasutatavad vahendid ja nende tehnilised omadused olla oma laadilt diskrimineerivad, vaid need peavad olema üldkättesaadavad ja ühilduma üldkasutatavate info- ja kommunikatsioonitehnoloogia toodetega. Taotlejatele tehakse kättesaadavaks teave taotluste esitamiseks vajalike tehniliste näitajate, sealhulgas krüpteerimise kohta.

Lisaks sellele peavad taotluste elektroonilise vastuvõtmise vahendid tagama turvalisuse ja konfidentsiaalsuse.

3. Taotluste edastamisel kirja teel võivad taotlejad valida nende järgmiste esitamise viiside vahel:

a) posti või kulleri teel, mille puhul tuleb pakkumiskutses märkida, et tõenduseks loetakse saatmiskuupäeva, postitemplit või vastuvõtukviitungil olevat kuupäeva;

b) isiklikult üleandmine institutsiooni ruumides kas taotleja poolt isiklikult või tema esindaja poolt; sel juhul täpsustatakse pakkumiskutses osakond, kuhu taotlused tuleb allkirjastatud ja kuupäevastatud kviitungi vastu esitada.

▼B

3. PEATÜKK

Toetuste andmise menetlus

Artikkel 173

Rahastamistaotlus

(Finantsmääruse artikkel 114)

▼M3

1. Taotlused esitatakse artikli 169a punkti a kohaste ühiste standardite järgi koostatud vormil, mille teevad kättesaadavaks vastutavad eelarvevahendite käsutajad põhiõigusaktis ja pakkumiskutsetes määratletud kriteeriumide kohaselt.

▼M2

2. Taotluses märgitakse taotleja õiguslik seisund ning tema finantssuutlikkus ja tegevusvõime kavandatud meetme või tööprogrammi rakendamiseks, kui artikli 176 lõikest 4 ei tulene teisiti.

Selleks esitab taotleja vandega kinnitatud avalduse ja üle 25 000 euro suuruse toetustaotluse puhul tõendavad dokumendid, mida vastutav eelarvevahendite käsutaja oma riskianalüüsi alusel nõuab. Selliste dokumentide esitamise nõue on märgitud pakkumiskutses.

Tõendavate dokumentide hulka võivad eelkõige kuuluda viimase lõppenud majandusaasta kasumiaruanne ja bilanss.

▼M3

3. Taotlusele lisatud meetme eelarves või tegevuseelarves peavad tulud ja kulud olema tasakaalus, piiramata sealjuures vahetuskursi võimalikke muutusi käsitlevaid sätteid, ning selles tuleb esitada kulud, mis vastavad ühenduse eelarvest rahastamise tingimustele.

▼B

4. ►M2 Kui taotlus on seotud sellise toetusega, mille summa ületab 500 000 eurot meetmete puhul või 100 000 eurot tegevustoetuste puhul, esitatakse tunnustatud välisaudiitori koostatud audiitori järeldusotsus. Sellega kinnitatakse viimase lõppenud majandusaasta raamatupidamisarvestus. ◄

Esimese lõigu sätteid kohaldatakse ainult esimese taotluse suhtes, mille abisaaja esitab eelarvevahendite käsutajale sama eelarveaasta jooksul.

Lepingute puhul, mis seovad komisjoni mitme abisaajaga, kohaldatakse neid künniseid iga abisaaja suhtes.

▼M2

Artiklis 163 nimetatud koostööpartnerite puhul tuleb enne raamlepingu sõlmimist esitada esimeses lõigus nimetatud audiitori järeldusotsus kahe viimase lõppenud majandusaasta kohta.

Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib olenevalt oma riskianalüüsist loobuda esimeses lõigus nimetatud auditeerimiskohustuse täitmise nõudmisest kesk- ja kõrgharidusasutuste ning abisaajate puhul, kes on mitme abisaajaga sõlmitavate lepingute korral nõustunud solidaarvastutusega.

Esimest lõiku ei kohaldata avalik-õiguslike asutuste ja artikli 43 lõikes 2 nimetatud rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes.

▼B

5. Taotleja esitab muud rahastamisallikad ja -summad, mis ta on saanud või taotlenud samal eelarveaastal sama meetme või muu meetme jaoks või jooksvateks kuludeks.

▼M3

Artikkel 174

Tõendid menetlusest kõrvalejätmise põhjuste puudumise kohta

(Finantsmääruse artikkel 114)

Taotlejad kinnitavad vandega, et nad ei ole mõnes finantsmääruse artikli 93 lõikes 1 ega artiklis 94 loetletud olukorras. Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib riskianalüüsi alusel nõuda artiklis 134 nimetatud tõendite esitamist. Taotlejad peavad need tõendid esitama, välja arvatud juhul, kui see on vastutava eelarvevahendite käsutaja heakskiidetud põhjusel praktiliselt võimatu.

Artikkel 174a

Taotlejad, kes ei ole juriidilised isikud

(Finantsmääruse artikkel 114)

Kui toetustaotluse esitab taotleja, kes ei ole finantsmääruse artikli 114 lõike 2 punkti a kohaselt juriidiline isik, peavad tema esindajad tõendama, et nad on volitatud võtma taotleja nimel juriidilisi kohustusi, ja pakkuma juriidiliste isikute esitatud tagatistega võrdväärseid finantstagatisi.

Artikkel 175

Rahalised ja halduskaristused

(Finantsmääruse artikkel 114)

Taotlejatele, kes on esitanud valeandmeid, teinud olulisi vigu või toime pannud rikkumisi või pettusi, võib määrata rahatrahve ja/või haldus-

▼M3

trahve artiklis 134b ettenähtud tingimustel ja võrdeliselt asjaomaste toetuste maksumusega.

Selliseid raha- või haldustrahve või mõlemaid võib määrata ka abisaajatele, kes on oluliselt rikkunud oma lepingulisi kohustusi.

Artikkel 175a

Toetuse andmise kriteeriumid

(Finantsmääruse artikkel 114)

1. Toetuste andmise kriteeriumid avaldatakse pakkumiskutses.

2. Toetuse andmise kriteeriumidega määratakse kindlaks pakkumiskutses osalemise tingimused. Nende kriteeriumide kehtestamisel võetakse arvesse meetme eesmärke ja need peavad olema kooskõlas läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtetega.

Artikkel 175b

Väga madala maksumusega toetused

(Finantsmääruse artikli 114 lõige 3)

Väga madala maksumusega toetusteks loetakse toetused, mille maksumus ei ületa 5 000 eurot.

▼B

Artikkel 176

Valikukriteeriumid

(Finantsmääruse artikli 115 lõige 1)

1. Valikukriteeriumid avaldatakse pakkumisettepanekus ja need peavad olema sellised, mis võimaldavad hinnata taotleja finantssuutlikust ja tegevusvõimet viia lõpule väljapakutud meede või tööprogramm.

2. Taotlejal peavad olema stabiilsed ja piisavad rahastamisallikad, mis võimaldavad tal tegevust jätkata kogu toetatava meetme teostamise ajal või aastal, milleks toetus on antud, ning osaleda selle rahastamises. Taotlejal peab olema väljapakutud meetme või tööprogrammi lõpuleviimiseks vajalik kutsealane pädevus ja kvalifikatsioon, kui põhiõigusaktis ei ole eraldi sätestatud teisiti.

▼M2

3. Finantssuutlikkust ja tegevusvõimet kontrollitakse eelkõige artiklis 173 nimetatud ja vastutava eelarvevahendite käsutaja poolt pakkumiskutses nõutavate mis tahes tõendavate dokumentide analüüsi alusel.

▼M3

Kui pakkumiskutses ei ole nõutud tõendavate dokumentide esitamist ja kui vastutaval eelarvevahendite käsutajal on taotlejate finantssuutlikkuse või tegevusvõime suhtes kahtlusi, nõuab ta neilt mis tahes asjakohaste dokumentide esitamist.

▼B

4. ►M2 Lõike 3 kohast finantssuutlikkuse kontrollimist ei kohaldata füüsiliste isikute suhtes, kes saavad stipendiumi, ega avalik-õiguslike asutuste ja artikli 43 lõikes 2 nimetatud rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes. ◄

Artiklis 163 nimetatud koostööpartnerite puhul teostatakse kontroll enne raamlepingu sõlmimist.

▼B

Artikkel 177

Toetuste andmise kriteeriumid

(Finantsmääruse artikli 115 lõige 2)

1. Toetuste andmise kriteeriumid avaldatakse pakkumiskutses.

2. Toetuste andmise kriteeriumid peavad võimaldama toetusi anda meetmetele, mis maksimaalselt suurendavad nende rakendatava ühenduse programmi üldist tulemuslikkust, või asutustele, mille tööprogramm on koostatud sama tulemuse saamiseks. Need kriteeriumid määratletakse viisil, mis tagavad ühenduse rahaliste vahendite nõuetekohase kasutamise.

Neid kriteeriume kohaldades saab kavandatud meetmete või tööprogrammide hulgast valida need, mille puhul komisjon võib olla kindel, et järgitakse seatud eesmärke ja prioriteete ning tagatakse ühenduse rahastamise nähtavus.

3. Toetuste andmise kriteeriumid määratletakse viisil, et neid saab hiljem hinnata.

Artikkel 178

Taotluste hindamine ja toetuste andmine

(Finantsmääruse artikkel 116)

1. ►M3 Vastutav eelarvevahendite käsutaja nimetab pakkumiste hindamise komisjon, välja arvatud juhul, kui Euroopa Komisjon otsustab valdkondliku erikava raames teisiti. Eelarvevahendite käsutaja võib kõnealuse komisjoni nimetada enne artikli 167 punktis d sätestatud pakkumiste esitamise tähtaega. ◄

Komisjon moodustatakse vähemalt kolmest isikust, kes esindavad vähemalt kahte Euroopa Komisjoni organisatsiooniüksust, millest üks ei või olla teise alluvuses. Igasuguse huvide konflikti vältimiseks kohaldatakse nende isikute suhtes finantsmääruse artiklis 52 sätestatud kohustusi.

Kui esindustes, artiklis 254 nimetatud kohalikes üksustes ja artikli 160 lõikes 1 nimetatud volitatud asutustes ei ole eraldi üksusi, ei kohaldata nende suhtes üksteisest sõltumatute organisatsiooniüksuste nõuet.

Väliseksperdid võivad abistada komisjoni vastutava eelarvevahendite käsutaja otsuse alusel.

▼M3

1a. Vastutav eelarvevahendite käsutaja jagab vajaduse korral menetluse mitmeks etapiks. Menetlust reguleerivad eeskirjad tehakse teatavaks pakkumiskutses.

Kui pakkumiskutses on täpsustatud kaheetapiline esitamismenetlus, nõutakse teises etapis täieliku pakkumise esitamist vaid neilt taotlejatelt, kelle pakkumised vastavad esimese etapi hindamiskriteeriumidele.

Kui pakkumiskutses on täpsustatud kaheetapiline esitamismenetlus, lähevad edasiseks hindamiseks vaid need pakkumised, mis on läbinud esimese etapi hindamise piiratud arvu kriteeriumide alusel.

Taotlejaid, kelle pakkumised mis tahes etapis kõrvale jäetakse, teavitatakse sellest finantsmääruse artikli 116 lõike 3 kohaselt.

Menetluse iga järgnev etapp peab eelnevast selgelt eristuma.

Kogu menetluse jooksul ei nõuta samade dokumentide ja teabe teistkordset esitamist.

2. Hindamiskomisjon või vajaduse korral vastutav eelarvevahendite käsutaja võib nõuda taotlejalt lisateabe esitamist või taotlusega seoses esitatud tõendavate dokumentide selgitamist, seda eelkõige ilmselgete trükivigade esinemisel.

▼M3

Eelarvevahendite käsutaja peab menetluse kestel asjakohast registrit taotlejate kontaktandmete kohta.

▼B

3. Kui hindamiskomisjon on töö lõpetanud, kirjutavad selle liikmed alla protokollile, milles esitatakse kõik kontrollitud ettepanekud, hinnatakse nende kvaliteeti ja määratakse kindlaks ettepanekud, mis võivad saada toetust. Vajaduse korral esitatakse protokollis arutatud ettepanekute pingerida.

Protokolli säilitatakse hilisemaks kasutamiseks.

4. Vastutav eelarvevahendite käsutaja võtab seejärel vastu otsuse, milles on vähemalt:

a) otsuse sisu ja toetuse kogusumma;

b) abisaajate nimed, meetmete nimetused, kinnitatud summad ja valiku põhjendused, sealhulgas ka juhul, kui otsus on vastuolus hindamiskomisjoni arvamusega;

c) kõikide tagasilükatud taotlejate nimed ning tagasilükkamise põhjused.

5. Lõigete 1–4 sätteid ei kohaldata abisaajate suhtes, kes on nimetatud põhiõigusaktis.

▼M2

Artikkel 179

Teave taotlejatele

(Finantsmääruse artikkel 116)

Taotlejaid teavitatakse nii vara kui võimalik ja igal juhul viieteistkümne kalendripäeva jooksul pärast toetuse andmise otsuse saatmist abisaajatele.

▼B

4. PEATÜKK

Maksmine ja järelevalve

Artikkel 180

Maksetaotluse tõendavad dokumendid

(Finantsmääruse artikkel 117)

▼M2

1. Toetuse eelmakse võib jagada mitmeks osamakseks.

Uus eelmakse makstakse täies ulatuses välja pärast seda, kui vähemalt 70 % varasema eelmakse kogusummast on ära kasutatud.

Kui eelmise eelmakse summast on kasutatud ära vähem kui 70 %, vähendatakse uue eelmakse summat eelmise eelmakse kasutamata osa võrra.

Abisaaja lisab iga uue maksetaotluse juurde oma kulude aruande.

▼M1

1a. Abisaajad kinnitavad vandega, et maksetaotlustes sisalduv teade on täielik, usaldusväärne ja tõele vastav, ilma et see piiraks artikli 104 kohaldamist. Samuti kinnitab ta, et võetud kulud võib lugeda abikõlblikeks vastavalt toetuselepingu sätetele ning maksetaotlusi toetavad tõendavad dokumendid, mida on võimalik kontrollida.

▼B

2. ►M2 Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib oma riskianalüüsi alusel nõuda maksete tõendamiseks tunnustatud audiitori või avalikõiguslike asutuste puhul pädeva ja sõltumatu ametiisiku koostatud

▼B

tõendit raamatupidamisaruannete ja selle aluseks oleva arvepidamise kohta. Meetmetoetuse või tegevustoetuse puhul lisatakse see tõend maksetaotlusele. Tõendiga tõendatakse vastutava eelarvevahendite käsutaja heakskiidetud metoodika kohaselt, et kulud, mida abisaaja on deklareerinud raamatupidamisaruannetes, millel maksetaotlus põhineb, on tegelikult kantud, täpselt kirjendatud ja toetuslepingu kohaselt abikõlblikud. ◄

▼M2

Välja arvatud ühekordsete ja kindlasummaliste maksete korral, on raamatupidamisaruannete ja nende aluseks oleva arvepidamise tõend kohustuslik vahemaksete puhul igal eelarveaastal ja lõppmaksete puhul järgmistel juhtudel:

▼M3

a) toetuste kohta, mis on antud meetmete jaoks, mille maksumus algab 750 000 eurost, kui maksetaotluste kumulatiivne summa on vähemalt 325 000 eurot;

▼M1

b) tegevustoetuste puhul, mis on 100 000 eurot või suuremad.

_____

▼M2

Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib oma riskianalüüsi alusel vabastada raamatupidamisaruannete ja nende aluseks oleva arvepidamise tõendi esitamisest:

▼M1

a) avalik-õiguslikud asutused ja artiklis 43 osutatud rahvusvahelised organisatsioonid;

b) abisaajad, kes saavad humanitaarabi ja kriisiolukordade lahendamisega seotud toetusi, välja arvatud lõppmaksete puhul.

c) lõppmaksete puhul humanitaarabiga seotud toetuste saajad, kes on kirjutanud alla artiklis 163 osutatud partnerluse raamlepingule ja kellel on kehtestatud kontrollisüsteem, mis pakub selliste maksete puhuks samaväärseid tagatisi.

▼M3

d) mitme toetuse saajad, kes on esitanud eraldi tõendused, mis pakuvad nende nõuete koostamisel kasutatavate kontrollisüsteemide ja metoodika puhul samaväärseid tagatisi.

▼B

Lepingu puhul, mis seob komisjoni mitme abisaajaga, kohaldatakse punktides a ja b nimetatud künniseid iga abisaaja suhtes.

▼M3

Artikkel 180a

Toetuse vormid

(Finantsmääruse artikkel 108a)

1. Finantsmääruse artikli 108a lõike 1 punktis a nimetatud vormis ühenduse toetused arvutatakse abikõlblike kulude põhjal, mis on määratletud kui abisaaja tegelikult kantud otsesed kulud ja mille suhtes kohaldatakse hinnangulist esialgset eelarvet, mis esitatakse koos pakkumisega ja mis sisaldub toetuslepingus või -otsuses.

2. Finantsmääruse artikli 108a lõike 1 punktis b nimetatud ühekordsed maksed katavad üldises mõistes teatavad meetme rakendamiseks või abisaaja iga-aastaseks tegevuseks vajalikud kulud kooskõlas lepingu tingimustega ja prognoosi alusel.

3. Finantsmääruse artikli 108a lõike 1 punktis c nimetatud kindlasummalised maksed katavad teatavad kindlad kululiigid, mis on

▼M3

eelnevalt selgelt kindlaks määratud kas eelnevalt kindlaksmääratud protsendimäära või ühikukulude astmestiku abil.

Artikkel 181

Ühekordne ja kindlasummaline rahastamine

(Finantsmääruse artikkel 108a)

1. Komisjon võib oma otsusega lubada järgmiste summade kasutamist:

a) üks ühekordne makse või mitu ühekordset makset, mille ühikuhind on kuni 25 000 eurot, et katta abikõlblike kulude üht või mitut kategooriat;

b) kindlasummalised maksed majutuskuludeks ja lähetuse päevarahadeks, eelkõige personalieeskirjade lisas esitatud tabeli põhjal või nii, nagu komisjon need igal aastal heaks kiidab.

Kõnealuse otsusega määratakse selliste maksete lubatud maksimaalne kogusumma toetuse või toetuseliigi kaupa.

2. Vajaduse korral lubatakse selliseid ühekordseid makseid, mille ühikuväärtus ületab 25 000 eurot, põhiõigusaktis, milles kehtestatakse toetuse määramise tingimused ja maksimumsummad.

Komisjon korrigeerib kõnealuseid summasid iga kahe aasta järel statistiliste või muude objektiivsete andmete põhjal, nagu on sätestatud artikli 165 lõikes 2.

3. Toetuse andmise otsuse või toetuslepinguga võidakse lubada rahastada abisaaja kaudseid kulusid kindlasummaliste maksete vormis kuni 7 % ulatuses meetme toetusele vastavatest üldkuludest, välja arvatud juhul, kui abisaajale makstakse ühenduse eelarvest tegevustoetust. 7 % ülemmäära võib ületada komisjoni põhjendatud otsuse alusel.

4. Toetuse andmise otsus või toetusleping peab sisaldama kõiki vajalikke sätteid tegemaks kindlaks, et ühekordsete ja kindlasummaliste maksete tegemise tingimused on täidetud.

▼B

Artikkel 182

Ettemakstud tagatis

(Finantsmääruse artikkel 118)

▼M2

1. Selleks et piirata eelmaksetega seotud finantsriske, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja oma riskianalüüsi alusel nõuda abisaajalt eelneva tagatise esitamist, mille maksimaalne summa on sama, mis eelmaksel, või jagada maksed mitmeks osamakseks.

Toetuste puhul, mille maksumus on kuni 10 000 eurot, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja nõuda abisaajalt eelneva tagatise esitamist ainult nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.

Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib sellist tagatist nõuda ka oma riskianalüüsist tulenevalt, arvestades toetuslepingus sätestatud rahastamisviisi.

Kui nõutakse tagatist, peab vastutav eelarvevahendite käsutaja seda hindama ja selle heaks kiitma.

▼B

2. ►M2 Tagatist nõutakse, kui eelmakse suurus ületab 80 % toetuse kogusummast ja on suurem kui 60 000 eurot. ◄

▼B

Valitsusvälistelt organisatsioonidelt, kes osalevad välistegevuses, nõutakse tagatist niisuguste ettemaksete puhul, mis on suuremad kui üks miljon eurot või on üle 90 % toetuse kogusummast.

Tagatis kehtib piisavalt kaua, et seda saaks vajaduse korral sisse nõuda.

3. ►M1 Tagatise esitab liikmesriigis registrisse kantud tunnustatud pank või finantsasutus. Kui abisaaja on registrisse kantud kolmandas riigis, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja nõustuda, et tagatise esitab kõnealuses kolmandas riigis registrisse kantud pank või finantsasutus, kui ta on seisukohal, et kõnealune pank või finantsasutus pakub samaväärseid tagatisi ja on omadustelt sarnane liikmesriigis asuva panga või finantsasutuse omaga.

Abisaaja taotlusel võib selle tagatise asendada kolmanda isiku solidaartagatisega või sama toetuslepingu osapoolteks olevate meetmetoetuse saajate ühistagatisega, kui vastutav eelarvevahendite käsutaja on selleks nõusoleku andnud. ◄

Tagatise vääring on euro.

Selle tulemusena pank, finantseerimisasutus või kolmas isik vastutab abisaaja kohustuste eest tagasivõtmatult ja täiendavalt või kui esimesel nõudmisel väljamakstava tagasivõetamatu tagatise andja.

4. Tagatis vabastatakse, kui eelmakse arvatakse järk-järgult maha abisaajale makstavatest vahemaksetest või lõppmaksetest.

▼M1

Lõike 1 teises lõigus osutatud juhtudel vabastatakse see alles lõppmakse tegemisel.

▼B

5. Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib avalik-õiguslikelt asutustelt ja artiklis 43 nimetatud rahvusvahelistelt organisatsioonidel lõikes 2 nimetatud kohustuse täitmist mitte nõuda.

Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib sellest kohustustest vabastada ka abisaajad, kes on sõlminud partnerluse raamlepingu artikli 163 kohaselt.

▼M1

Artikkel 183

Toetuste peatamine ja vähendamine

(Finantsmääruse artikkel 119)

Vastutav eelarvevahendite käsutaja peatab toetuse maksmise kui:

a) kinnitatud meedet või tööprogrammi ei ole rakendatud, seda ei rakendata nõuetekohaselt või rakendatakse ainult osaliselt ja hilinemisega;

b) makstud summad on lepingud ettenähtud rahastamise ülemmäärast suuremad;

c) vastavalt toetuslepingule makstud summad on suuremad kui abisaaja tegelikult meetme rakendamiseks kulud või kui tegevuseelarve on pärast selle lõppu ülejäägiga.

▼M1

Olenevalt menetluse etapist, vähendab eelarvevahendite käsutaja toetuse suurust või nõuab abisaajalt või -saajatelt võrdelise osa tagasimaksmist, olles abisaajale või abisaajatele eelnevalt andnud võimaluse esitada oma seisukohad.

▼B

5. PEATÜKK

Rakendamine

▼M3

Artikkel 184

Rakenduslepingud

(Finantsmääruse artikkel 120)

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2004/18/EÜ kohaldamist, kui toetatavate meetmete rakendamiseks on vaja sõlmida hankelepingud, sõlmivad abisaajad lepingu majanduslikult kõige soodsama pakkumise ehk parima hinna/kvaliteedi suhtega pakkumise alusel, vältides igasuguseid huvide konflikte.

2. Kui toetatavate meetmete rakendamine nõuab selliste hankelepingute sõlmimist, mille maksumus on üle 60 000 euro, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja nõuda abisaajatelt lõikes 1 nimetatud eeskirjadele lisaks ka erieeskirjade täitmist.

Need erieeskirjad põhinevad finantsmääruse eeskirjadel ja nende määramisel võetakse arvesse asjaomaste lepingute maksumust, ühenduse osamaksu suhtelist suurust meetme kogumaksumuse suhtes ja riski. Erieeskirjad lisatakse toetuse andmise otsusesse või toetuslepingusse.

Artikkel 184a

Kolmandatele isikutele rahalise toetuse andmine

(Finantsmääruse artikli 120 lõige 2)

1. Tingimusel, et saavutada tahetavad eesmärgid või tulemused on finantsmääruse artikli 120 lõike 2 punktis b osutatud tingimuste kohaselt piisavalt üksikasjalikult määratletud, võib kaalutlusõiguse kasutamise võimalusi lugeda ammendunuks, kui toetuse andmise otsuses või toetuslepingus on täpsustatud ka järgnev:

a) kolmandatele isikutele makstava rahalise toetuse miinimum- ja maksimumsumma ja täpse summa määramise kriteeriumid;

b) erinevad tegevuse liigid, millele võib rahalist toetust anda, fikseeritud nimekirja alusel.

2. Finantsmääruse artikli 120 lõike 2 punkti c kohaldamisel on rahalise toetuse maksimumsumma, mida abisaaja võib kolmandatele isikutele maksta, 100 000 eurot, kusjuures ühele kolmandale isikule võib maksta kuni 10 000 eurot.

▼B

VII JAOTIS

RAAMATUPIDAMISARUANDLUS JA RAAMATUPIDAMISARVESTUS

1. PEATÜKK

Raamatupidamisaruandlus

Artikkel 185

Eelarveaasta eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruanne

(Finantsmääruse artikkel 122)

Eelarveaasta eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruandes esitatakse täpne kirjeldus:

a) eelarveaasta eesmärkide saavutamise kohta usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt;

b) finantsolukorra ja sündmuste kohta, mis eelarveaastal on tegevust oluliselt mõjutanud.

▼M3

Eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruanne on finantsmääruse artiklis 121 nimetatud eelarve täitmise aruandest eraldiseisev dokument.

▼B

Artikkel 186

Raamatupidamispõhimõtete erand

(Finantsmääruse artikkel 124)

Kui erijuhul leiavad eelarvevahendite käsutajad, et mõne artiklites 187–194 määratletud raamatupidamispõhimõtte suhtes tuleb lubada sisulist erandit, esitatakse see erand koos nõuetekohaste põhjendustega artiklis 203 nimetatud raamatupidamisaruande lisas.

Artikkel 187

Jätkuvuseelduse põhimõte

(Finantsmääruse artikkel 124)

1. Jätkuvuseelduse põhimõte tähendab, et institutsioonid ja ►M3 artiklis 121 ◄ nimetatud asutused loetakse raamatupidamisaruannete koostamiseks asutatuks määramata ajaks.

2. Kui on olemas objektiivseid andmeid, et institutsioon või finantsmääruse ►M3 artiklis 121 ◄ nimetatud asutus kavatseb oma tegevuse lõpetada, esitab eelarvevahendite käsutaja selle teabe lisas, märkides selle põhjused. Eelarvevahendite käsutaja kohaldab raamatupidamiskorda asjaomase institutsiooni või asutuse likvideerimisväärtuse määramiseks.

Artikkel 188

Konservatiivsuse põhimõte

(Finantsmääruse artikkel 124)

Konservatiivsuse põhimõte tähendab, et varasid ja tulusid ei hinnata suuremaks ning kohustusi ja kulusid ei hinnata väiksemaks. Konservatiivsuse põhimõte ei luba siiski luua varjatud reserve ega põhjendamatuid eraldisi.

▼B

Artikkel 189

Raamatupidamisarvestusmeetodite järjepidevuse põhimõte

(Finantsmääruse artikkel 124)

1. Raamatupidamisarvestusmeetodite järjepidevuse põhimõte tähendab, et raamatupidamisaruannete komponentide struktuuri, arvestusmeetodeid ja raamatupidamiskorda ei või ühest eelarveaastast teise minnes muuta.

2. Komisjoni peaarvepidaja võib raamatupidamisarvestusmeetodite järjepidevuse põhimõttest kõrvale kalduda ainult erandlikel asjaoludel, eelkõige juhul kui:

a) üksuse tegevuse laad oluliselt muutub;

b) muudatus tehakse raamatupidamistoimingute parema esitamise tõttu.

Artikkel 190

Teabe võrreldavuse põhimõte

(Finantsmääruse artikkel 124)

1. Teabe võrreldavuse põhimõte tähendab, et iga raamatupidamisaruande punkti juurde märgitakse vastava punkti summa eelmisel eelarveaastal.

2. Kui lõike 1 kohaldamisel muudetakse mõne raamatupidamisaruande komponendi struktuuri või esitusviisi, muudetakse eelmise eelarveaasta vastavad summad võrreldavaks ja liigitatakse uuesti.

Kui punkte ei ole võimalik ümber liigitada, antakse selle kohta selgitus artiklis 203 nimetatud lisas.

Artikkel 191

Olulisuse põhimõte

(Finantsmääruse artikkel 124)

1. Olulisuse põhimõte tähendab, et kõik taotletava teabe puhul olulised toimingud võetakse raamatupidamisaruandes arvesse. Olulisust hinnatakse eelkõige seoses tehingu laadi või sellega seotud summa alusel.

2. Tehingud võib kokku koondada, kui:

a) tehingud on laadilt samaväärsed, isegi kui summad on suured;

d) summad on väikesed;

c) koondamine parandab raamatupidamisaruannete selgust.

Artikkel 192

Brutopõhimõte

(Finantsmääruse artikkel 124)

Brutopõhimõte tähendab, et saadaolevaid summasid ja võlgu ega kulusid ja tulusid ei või omavahel tasaarvestada, välja arvatud juhul, kui kulud ja tulud tulenevad samast tehingust, samalaadsetest tehingutest või tehingu turvamistoimingust ja kui need üksikult ei ole suured.

▼B

Artikkel 193

Reaalsuse põhimõte

(Finantsmääruse artikkel 124)

Reaalsuse põhimõte tähendab, et raamatupidamisaruandes registreeritud raamatupidamissündmused esitatakse nende majandusliku laadi alusel.

Artikkel 194

Tekkepõhine raamatupidamisarvestus

(Finantsmääruse artikkel 125)

1. Tekkepõhise raamatupidamisarvestuse põhimõte tähendab, et tehingud ja sündmused kantakse raamatupidamisarvestusse nende toimumise ajal, mitte summade tegeliku maksmise või tagasisaamise ajal. Need kirjendatakse selle eelarveaasta arvestusse, millega need on seotud.

2. Finantsmääruse artiklis 133 sätestatud raamatupidamisarvestusmeetodites täpsustatakse, millisel juhul on iga tehingu kirjendamine raamatupidamisarvestusse kohustuslik.

▼M2

_____

▼B

Artikkel 199

Majandustulemuste aruanne

(Finantsmääruse artikkel 126)

Majandustulemuste aruandes märgitakse eelarveaasta tulud ja kulud, mis on liigitatud nende laadi järgi.

▼M2

_____

▼B

Artikkel 201

Rahavoogude tabel

(Finantsmääruse artikkel 126)

Rahavoogude tabelis esitatakse rahavoogude liikumine.

Rahavood koosnevad järgmistest komponentidest:

a) kassas olev sularaha;

b) pangakontod ja nõudmisel makstavad hoiused;

c) muud rahavarud, mida võib kiiresti muuta sularahaks ja mille väärtus on stabiilne.

▼M2

_____

▼B

Artikkel 203

Raamatupidamisaruannete lisa

(Finantsmääruse artikkel 126)

Finantsmääruse artiklis 126 nimetatud lisa on raamatupidamisaruande lahutamatu osa. See sisaldab vähemalt järgmist teavet:

a) raamatupidamisarvestuse põhimõtted, kord ja meetodid;

b) selgitavad märkused, mida ei esitata raamatupidamisaruandes, kuid mis on vajalikud õige ettekujutuse saamiseks;

c) bilansivälised kohustused, milles esitatakse õigused ja kohustused, mida ei ole bilansis esitatud ja mis võivad oluliselt mõjutada asjaomase üksuse varasid ja kohustusi, finantsolukorda või tulemust.

Artikkel 204

Selgitavad märkused

(Finantsmääruse artikkel 126)

Selgitavad märkused esitatakse ristviidetena raamatupidamisaruande punktidele, millega need on seotud, ja samas järjestuses.

Artikkel 205

Eelarve täitumise ülevaade

(Finantsmääruse artikkel 127)

1. Eelarve täitumise ülevaade sisaldab järgmist:

a) andmed tulude kohta, milles märgitakse:

i) tulude eelarvestuse muudatused;

ii) tulude täitumine;

iii) eelarveaastal kinnitatud saadaolevad summad;

b) andmed kasutusel olevate kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringute muudatuste kohta;

c) andmed kasutusel olevate kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringute kasutamise kohta;

d) teave täitmata, eelmiselt eelarveaastalt ülekantud või eelarveaasta jooksul tehtud kulukohustuste kohta.

2. Tulusid käsitleva teabe juurde lisatakse ka liikmesriikide kaupa väljavõte eelarveaasta lõpus tagasi saamata omavahendite kohta, mille kohta on sissenõudekorraldus.

Artikkel 206

Eelarve täitumise ülevaate lisa

(Finantsmääruse artikkel 127)

Finantsmääruse artiklis 127 nimetatud eelarve täitumise ülevaate lisa sisaldab vähemalt järgmist teavet:

a) teave eelarvepõhimõtete, assigneeringute liikide ja eelarve struktuuri kohta;

b) teave täitmata kulukohustuste kohta;

c) teave, mida vajatakse eelarve täitumisest õigeks arusaamiseks.

▼B

2. PEATÜKK

(Finantsmääruse 3. peatükk)

Raamatupidamisarvestus

1. jagu

Raamatupidamisarvestuse korraldamine

Artikkel 207

Raamatupidamisarvestuse korraldamine

(Finantsmääruse artikkel 132)

1. Iga institutsiooni ja finantsmääruse ►M3 artiklis 121 ◄ nimetatud asutuse peaarvepidaja koostab ja ajakohastab dokumendid, milles kirjeldatakse raamatupidamisarvestuse korraldust ja raamatupidamiskorda.

2. Raamatupidamisaruannete koostamisel kasutatakse muid kui raamatupidamisarvestuse andmeid nii vähe kui võimalik.

3. Eelarvetulud ja -kulud kantakse artiklis 208 nimetatud arvutisüsteemi toimingu majandusliku laadi alusel jooksvate tuluartiklitena, jooksvate kuluartiklitena või kapitalina.

Artikkel 208

Arvutisüsteemid

(Finantsmääruse artikkel 132)

1. Raamatupidamisarvestust peetakse integreeritud arvutisüsteemide abil.

2. Kui raamatupidamisarvestust peetakse arvutisüsteemide ja nende allsüsteemide abil, esitatakse nende süsteemide ja allsüsteemide täielik kirjeldus.

Selles kirjelduses määratletakse kõikide andmeväljade sisu ja täpsustatakse, kuidas süsteemis käsitletakse üksiktoiminguid. Selles märgitakse, kuidas süsteem tagab iga toimingu ning iga arvutisüsteemi ja selle allsüsteemi tehtud muudatuse täieliku kontrolljälje, nii et muudatuse laadi ja muudatuse teinud isiku saab igal ajal kindlaks teha.

Raamatupidamise arvutisüsteemi ja selle allsüsteemi kirjelduses märgitakse kõik seosed nende süsteemide ja keskraamatupidamissüsteemi vahel, eelkõige andmete edastamise ja saldode vastavusse viimise alal.

3. Arvutisüsteeme ja nende allsüsteeme võivad kasutada ainult isikud, kes on kantud volitatud kasutajate nimekirja, mida iga institutsioon peab ja ajakohastab.

2. jagu

Arvestusraamatud

Artikkel 209

Arvestusraamatud

(Finantsmääruse artikkel 135)

1. Iga institutsioon ja finantsmääruse ►M3 artiklis 121 ◄ nimetatud asutus peab kontoraamatut, pearaamatut ja inventarinimestikku.

▼B

2. Arvestusraamatud koosnevad elektroonilistest dokumentidest, mille on kindlaks määranud peaarvepidaja ja mida võib täie kindlusega kasutada tõendusmaterjalina.

3. Päevaraamatu kanded tehakse pearaamatusse punktide kaupa artiklis 212 nimetatud kontoplaani alusel.

4. Nõuete täitmiseks võib päevaraamatu ja pearaamatu jaotada mitmeks abiraamatuks.

5. Abiraamatute kanded viiakse vähemalt üks kord kuus päevaraamatusse ja pearaamatusse.

Artikkel 210

Proovibilanss

(Finantsmääruse artikkel 135)

Iga institutsioon ja finantsmääruse ►M3 artiklis 121 ◄ nimetatud asutus koostab proovibilansi, millesse kantakse kõik üldise raamatupidamisarvestuse kontod, sealhulgas eelarveaasta jooksul lõpetatud kontod, märkides iga konto puhul järgmised andmed:

a) konto number;

b) kirjeldus;

c) kogu deebetsumma;

d) kogu kreeditsumma;

e) saldo.

▼M2

Artikkel 211

Raamatupidamisarvestuse võrreldavuse tagamine

(Finantsmääruse artikkel 135)

1. Pearaamatu andmeid hoitakse ja järjestatakse viisil, mis võimaldab proovibilansi iga konto sisu põhjendada.

2. Põhivara inventarinimestiku suhtes kohaldatakse artiklite 220–227 sätteid.

▼B

3. jagu

Kontoplaan

▼M2

_____

▼B

4. jagu

Registritunnus

Artikkel 213

Kirjendamine

(Finantsmääruse artikkel 135)

1. Kirjed tehakse kahekordse kirjendamise meetodil, mille puhul kõik kontodel registreeritud liikumised või muudatused esinevad samaväärse kirjena eri kontode deebet- ja kreeditpoolel, mida see kirje mõjutab.

▼B

2. Muus vääringus kui eurodes arvutatud tehingu väärtus arvutatakse ümber eurodeks ja kirjendatakse raamatupidamisarvestusse.

Välisvääringus tehingud, mida võib ümber hinnata, hinnatakse ümber vähemalt kontode sulgemise ajal.

Ümberhindamine tehakse artiklis 8 sätestatud kursi alusel.

▼M2

Kurss, mida tuleb kasutada euro ja muude vääringute vahelistes ümberarvestamistoimingutes 31. detsembril aastal n bilansi koostamiseks, on aasta n viimase tööpäeva kurss.

3. Finantsmääruse artikli 133 kohaselt vastu võetud raamatupidamiseeskirjades täpsustatakse tekkepõhise raamatupidamisarvestuse jaoks ette nähtud ümberarvestuse ja ümberhindamise eeskirjad.

▼B

Artikkel 214

Raamatupidamisdokumendid

(Finantsmääruse artikkel 135)

Kõikides raamatupidamisdokumentides märgitakse iga andmeühiku päritolu, sisu ja kirjendamisviide ning viited asjakohastele tõendavatele dokumentidele.

Artikkel 215

Tõendavad dokumendid

(Finantsmääruse artikkel 135)

1. Iga kirje põhineb kuupäevastatud ja nummerdatud tõendaval dokumendil, mis esitatakse paberil või muul teabekandjal, mis tagab selle sisu usaldusväärsuse ja säilivuse artiklis 49 sätestatud ajaks.

2. Sama liiki toimingud, mida teostatakse samas kohas ja samal päeval, võib esitada ühes tõendavas dokumendis.

Artikkel 216

Kontoraamatusse kirjendamine

(Finantsmääruse artikkel 135)

Raamatupidamistoimingud registreeritakse kontoraamatus ühel järgmistest viisidest, mis teineteist ei välista:

a) päevade ja toimingute kaupa;

b) kuu kokkuvõttena, mis hõlmab kõiki toimingutes kasutatud summasid, kui on olemas dokumendid, mille abil saab kontrollida, milliseid toiminguid millisel päeval tehti.

Artikkel 217

Kirjete tõendamine

(Finantsmääruse artikkel 135)

1. Kontoraamatu ja inventariraamatu kirjete lõplikkust kinnitatakse kinnitamismenetluse abil, mille järel kirje muutmine või kustutamine on keelatud

▼B

2. Enne lõplike raamatupidamisaruannete esitamist kohaldatava sulgemismenetluse eesmärk on kinnitada kirjete ajalise esitamise järjekord ja tagada nende puutumatus.

5. jagu

Kontrollimine ja kinnitamine

Artikkel 218

Raamatupidamisarvestuse kontrollimine

(Finantsmääruse artikkel 135)

1. Proovibilansi kontode jääkide vastavust haldussüsteemide andmetega, mida eelarvevahendite käsutajad kasutavad varade ja kohustuste haldamisel ja mida nad lisavad iga päev raamatupidamissüsteemi, kontrollitakse korrapäraste ajavahemike järel, kuid vähemalt iga-aastase sulgemise ajal.

2. Korrapäraselt ja vähemalt kontode sulgemise ajal kontrollib eelarvevahendite käsutaja, kas artiklis 209 nimetatud inventariraamatu andmed on tõesed, kontrollides eelkõige:

a) pangakontodel olevat raha, võrreldes finantseerimisasutuste kontoväljavõtteid;

b) kassas olevat sularaha, võrreldes seda kassaraamatu andmetega.

Põhivarakontosid kontrollitakse artikli 224 kohaselt.

3. Institutsioonidevahelisi tasaarvelduskontosid kontrollitakse ning tasaarveldatakse iga kuu.

4. Peaarvepidaja kontrollib ajutisi kontosid igal aastal, et need võimalikult kiiresti kinnitada.

6. jagu

Eelarve raamatupidamisarvestus

Artikkel 219

Eelarve raamatupidamisarvestuse andmed ja raamatupidamisarvestuse pidamine

(Finantsmääruse artikkel 137)

1. Eelarve raamatupidamisarvestuses esitatakse eelarve iga alajaotise kohta:

a) kulude kohta:

   i) esialgses eelarves kinnitatud assigneeringud, paranduseelarvesse kirjendatud assigneeringud, ülekantud assigneeringud, sihtotstarbelisest tulust tulenevad kasutusel olevad assigneeringud, ümberpaigutatud assigneeringud ja sel viisil kasutada olevad assigneeringud kokku;

   ii) eelarveaastal võetud kulukohustused ja tehtud maksed;

b) tulude kohta:

   i) esialgsesse eelarvesse kirjendatud eelarvestused, paranduseelarvesse kirjendatud eelarvestused, sihtotstarbelised tulud ja sel viisil kindlaksmääratud eelarvestuste kogusumma;

   ii) kõnesoleval eelarveaastal kinnitatud saadaolevad summad ja sissenõutud summad;

▼B

c) eelnevate eelarveaastate jooksul maksmata kulukohustused ja saamata jäänud tulud.

Esimese lõigu punktis a nimetatud kulukohustuste assigneeringud ja maksete assigneeringud kirjendatakse ja näidatakse eraldi.

Eelarve raamatupidamisarvestusse kirjendatakse ka ►M3 EAGFiga ◄ seotud üldised esialgsed kulukohustused ja neile vastavad maksed.

Need kulukohustused esitatakse seoses ►M3 EAGFiga ◄ assigneeringute kogusummaga.

2. Eelarve raamatupidamisarvestuses esitatakse eraldi:

a) ülekantud assigneeringute ja eelarveaasta assigneeringute kasutamine;

b) täitmata kulukohustuste kinnitamine.

Tulude poolel näidatakse eelnevate eelarveaastate jooksul saamata jäänud summad.

3. Eelarve raamatupidamisarvestust võib korraldada, töötades välja kuluarvestussüsteemi.

4. Eelarve raamatupidamisarvestust peetakse elektrooniliselt või kasutatakse arvestusraamatuid või kartoteegikaarte.

3. PEATÜKK

(Finantsmääruse 4. peatükk)

Vara inventarinimestikud

Artikkel 220

Vara inventarinimestikud

(Finantsmääruse artikkel 138)

Eelarvevahendite käsutaja loob peaarvepidaja tehnilise abiga vara inventarinimestike süsteemi. See süsteem peab andma kõik raamatupidamisarvestuse pidamiseks ja vara kaitsmiseks vajalikud andmed.

Artikkel 221

Vara kaitsmine

(Finantsmääruse artikkel 138)

Iga institutsioon võtab vastu vara kaitsmise sätted, mis lisatakse nende vastavatesse bilanssidesse, ja otsustavad, millised haldustalitused vastutavad inventarinimestike süsteemi eest.

▼M2

Artikkel 222

Esemete kandmine inventarinimestikku

(Finantsmääruse artikkel 138)

Iga soetatud ese, mille kasutusaeg on üle ühe aasta, mis ei ole tarbekaup ja mille ostuhind või omahind on finantsmääruse artikli 133 kohaselt vastu võetud raamatupidamiseeskirjades näidatust suurem, kantakse inventarinimestikku ja kirjendatakse põhivarakontodesse.

▼B

Artikkel 223

Inventarinimestike sisu iga eseme puhul

(Finantsmääruse artikkel 138)

Inventarinimestikus esitatakse iga eseme asjakohane kirjeldus, selle asukoht, soetamise kuupäev ja ühiku maksumus.

Artikkel 224

Inventarinimestiku kontrollimine

(Finantsmääruse artikkel 138)

Institutsioonid kontrollivad inventarinimestikke viisil, millega tagatakse, et iga ese on füüsiliselt olemas ja vastavuses inventarinimestiku asjakohase kandega. Niisuguseid kontrollimisi tehakse iga-aastase kontrollikava alusel, välja arvatud materiaalse ja immateriaalse põhivara puhul, mida kontrollitakse vähemalt üks kord iga kolme aasta järel.

Artikkel 225

Vara edasimüük

(Finantsmääruse artikkel 138)

Institutsioonide ja finantsmääruse ►M3 artiklis 121 ◄ nimetatud asutuste liikmed, ametnikud või muud teenistujad ja kõik muud töötajad ei või omandada esemeid, mida need institutsioonid ja asutused edasi müüvad, välja arvatud juhul, kui need esemed müüakse edasi avaliku pakkumismenetluse teel.

Artikkel 226

Põhivara müümise menetlus

(Finantsmääruse artikkel 138)

1. Põhivara müügist teatatakse asjakohasel viisil kohalikul tasandil, kui ühiku ostuväärtus on 8 100 eurot või üle selle. Müügilepingu võib sõlmida kõige varem neljateistkümne kalendripäeva möödumisel viimase teate avaldamisest.

Kui ühiku ostuväärtus on 391 100 eurot või üle selle, tuleb selle müümise kohta avaldada teade *Euroopa Ühenduste Teatajas*. Teate võib avaldada ka liikmesriigi asjakohastes ajalehtedes. Müügilepingu võib sõlmida kõige varem ühe kuu möödumisel teate avaldamisest *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

2. Institutsioonid võivad avaldamisest loobuda, kui avaldamiskulud on suuremad kui müügist loodetav tulu.

3. Institutsioonid püüavad põhivara müüa alati võimalikult hea hinnaga.

Artikkel 227

Põhivara võõrandamise menetlus

(Finantsmääruse artikkel 138)

Inventarinimestikku kantud vara tasulise või tasuta võõrandamise, mahakandmise, rentimise, kaotsimineku, varastamise või mõne muu põhjuse tõttu puudumise korral peab eelarvevahendite käsutaja koostama seletuse või protokolli.

▼B

Seletuses või protokollis märgitakse eelkõige, kas ühenduste ametnik või muu teenistuja või mõni muu isik peab eseme omal kulul asendama.

Kui kinnisvara või suured rajatised antakse tasuta kasutada, tuleb selle kohta teha leping ja teatada sellest Euroopa Parlamendile ja nõukogule edastatavas iga-aastases aruandes, kui esitatakse esialgne eelarveprojekt.

TEINE OSA

ERISÄTTED

▼M3

I JAOTIS

(FINANTSMÄÄRUSE II OSA II JAOTIS)

STRUKTUURIFONDID, ÜHTEKUULUVUSFOND, EUROOPA KALANDUSFOND JA EUROOPA MAAELU ARENGU PÕLLUMAJANDUSFOND

▼B

Artikkel 228

Ettemaksete tagasimaksmine

(Finantsmääruse artikkel 157)

►M3 Struktuurifonde, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Kalandusfondi ja Euroopa maaelu arengu põllumajandusfondi ◄ käsitlevate eeskirjade kohaselt ei tähenda ettemaksete täielik või osaline tagasimaksmine toimingu puhul selle toiminguga seotud fondi osamaksu vähendamist.

Tagasimakstud summad moodustavad finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti f kohaselt sihtotstarbelise tulu.

II JAOTIS

(FINANTSMÄÄRUSE III JAOTIS)

TEADUSUURINGUD

Artikkel 229

Toimingute liigid

(Finantsmääruse artikkel 160)

1. Teadusuuringute ja tehnoloogia arenduse assigneeringutega viiakse ellu otseseid meetmeid, asutamislepingu artiklis 166 nimetatud teadusuuringute raamprogrammi kuuluvaid kaudseid meetmeid ja asutamislepingu artiklis 165 nimetatud meetmeid, osaledes Teadusuuringute Ühiskeskuse (TÜK) korraldatavates programmides ja konkureerivates meetmetes.

2. Kaudseid meetmeid rakendavad Teadusuuringute Ühiskeskuse üksused ning põhimõtteliselt rahastatakse need täielikult eelarvest. Need meetmed on:

a) teadusprogrammid;

b) teadusuuringud;

c) institutsioonilist laadi teaduslik ja tehniline toetustegevus.

3. Kaudsed meetmed koosnevad kolmandate isikutega sõlmitavate lepingute kohaselt teostatavatest programmidest. Teadusuuringute Ühiskeskus võib nimetatud tegevuses osaleda samadel alustel kui kolmandad isikud.

▼B

4. Siseriikliku teaduspoliitika ja ühenduse teaduspoliitika vastastikuse kooskõla tagamiseks võib komisjon teha algatusi EÜ asutamislepingu artikli 165 kohaselt ja rahastada eelarvest üksnes halduskulusid.

5. Lisaks EÜ asutamislepingu artikli 166 lõikes 3 nimetatud eriprogrammidele võib ühendus näha ette:

a) lisaprogramme, millest võtavad osa ainult teatavad liikmesriigid EÜ asutamislepingu artikli 168 kohaselt;

b) mitme liikmesriigi programme, kaasa arvatud osavõtt nende programmide elluviimiseks loodud struktuurides EÜ asutamislepingu artikli 169 kohaselt;

c) kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide koostöö EÜ asutamislepingu artikli 170 kohaselt;

d) ühisettevõtteid EÜ asutamislepingu artikli 171 kohaselt.

6. Teadusuuringute Ühiskeskuse juhtimise all teostatavad konkureerivat laadi meetmed on:

a) üldiselt täielikult üldeelarvest rahastatav teaduslik ja tehniline toetustegevus teadusuuringute ja tehnoloogia arenduse raamprogrammidele;

b) kolmandatele isikutele osutatavad teenused.

▼M3

7. Finantsmääruse artikli 160 lõikes 1a nimetatud saadaoleva summa eelarvestused saadetakse peaarvepidajale kirjendamiseks.

▼B

Artikkel 230

Teadusuuringute Ühiskeskuse suhtes kohaldatavad eeskirjad

(Finantsmääruse artikkel 161)

1. Finantsmääruse artikli 161 lõikes 2 nimetatud saadaolevate summade eelarvestused saadetakse peaarvepidajale kirjendamiseks.

2. Kui meetmed, mida Teadusuuringute Ühiskeskus teostab kolmandate isikute nimel, hõlmavad hankeid, viiakse hankemenetlus läbi läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtete kohaselt.

III JAOTIS

(FINANTSMÄÄRUSE IV JAOTIS)

VÄLISTEGEVUS

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 231

Meetmed, mida võib rahastada

(Finantsmääruse artikkel 162)

Finantsmääruse IV jaotise 1. peatüki teises osas nimetatud meetmete assigneeringutega võib eelkõige rahastada hankelepinguid, toetusi, kaasa arvatud intressitoetus, erilaene, laenutagatisi ja rahalist abi, eelarvetoetusi ja muid eelarvelise abi vorme.

▼B

2. PEATÜKK

Meetmete rakendamine

Artikkel 232

Rahastamisleping tsentraliseeritud haldamise korral

(Finantsmääruse artikkel 166)

▼M3

1. Enne kui sõlmitakse leping detsentraliseeritult hallatava meetme rahastamise kohta, teeb vastutav eelarvevahendite käsutaja dokumentide ja kohapealse kontrolli abil kindlaks, et abi saava kolmanda riigi loodud haldus- ja kontrollisüsteem ühenduse rahaliste vahendite haldamiseks vastab finantsmääruse artiklile 56.

▼B

2. Kõikides rahastamislepingutes, mis sõlmitakse seoses detsentraliseeritud haldamisega, on olenevalt kokkulepitud detsentraliseerimisastmest kõik järgmised sätted või osa neist:

▼M3

a) sätted, millega tagatakse finantsmääruse artikli 56 lõigetes 1 ja 2 ettenähtud kriteeriumide järgimine;

b) sätted, millega nähakse ette, et kui finantsmääruse artikli 56 lõigetes 1 ja 2 sätestatud miinimumkriteeriume enam ei järgita, võib komisjon lepingu täitmise peatada või lõpetada;

▼B

c) sätted, milles määratletakse finantsmääruse ►M3 artiklis 53c ◄ nimetatud raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise menetlus, mida võib kasutada kolmanda riigi vastutuse kindlakstegemiseks;

▼M3

d) sätted, mille alusel luuakse finantsmääruse artiklis 53c nimetatud ja käesoleva määruse artiklis 42 täpsustatud finantskorrektsioonimehhanismid, eelkõige seoses summade tagasinõudmisega tasaarvestuse teel, kui meede on täielikult detsentraliseeritud;

e) sätted, mis käsitlevad eelarvest rahastatavate abisaajate avalikustamist.

3. Lõike 2 punktis e osutatud sätetega nõutakse kolmandalt riigilt artikli 169 lõikes 2 osutatud teabe avaldamist standardesitusviisi kohaselt selleks ettenähtud ja kergesti ligipääsetavas kohas oma veebisaidil. Kui kõnealune internetis avaldamine ei ole võimalik, avaldatakse teave muu asjakohase teabekanali kaudu, milleks muu hulgas võib olla riigi ametlik väljaanne.

Avaldamine toimub kolmandale riigile vahendite eraldamise eelarveaasta sulgemisele järgneva aasta esimesel poolel.

Kolmas riik teatab komisjonile avaldamise koha veebisaidi aadressi ning kõnealusele aadressile viidatakse selleks ettenähtud kohas ühenduse institutsioonide veebisaidil, millele on osutatud artikli 169 lõikes 1. Kui teavet avaldatakse muul viisil teatab kolmas riik komisjonile kõik üksikasjad kasutatava teabekanali kohta.

▼B

Artikkel 233

Erilaenud

(Finantsmääruse artikkel 166)

Ühenduse nimel tegutsev komisjon ja laenusaaja sõlmivad laenulepingu kõigi erilaenuga rahastatavate investeerimisprojektide kohta.

▼M3

Artikkel 233a

Automaatne vabastamine mitmeaastaste programmide jagatud kulukohustuste kulukohustustest

(Finantsmääruse artikli 166 lõige 3)

1. Finantsmääruse artikli 166 lõike 3 punktis a sätestatud automaatse kulukohustustest vabastamise arvutamine ei hõlma järgmisi elemente:

a) eelarveliste kulukohustuste see osa, mille kohta on esitatud kuludeklaratsioon, kuid mille tasumise on komisjon n+3 aasta 31. detsembriks katkestanud või peatanud;

b) eelarveliste kulukohustuste see osa, mille puhul ei ole olnud võimalik makset teha või kuludeklaratsiooni esitada vääramatu jõu tõttu, mis programmi täitmist tõsiselt häirib.

Siseriiklikud asutused, kes tuginevad esimese lõigu punkti b kohaselt vääramatule jõule, peavad näitama, millised on selle otsesed tagajärjed programmi või selle osa rakendamisele.

2. Automaatse kulukohustustest vabastamise ohu korral teavitab komisjon abi saavaid riike ja asjaomaseid asutusi sellest piisavalt varakult. Komisjon teavitab neid oma valduses olevale teabele vastavast asjaomasest summast. Abisaajariikidel on teabe kättesaamisest arvates aega kaks kuud kõnealuse summaga nõustumiseks või oma märkuste esitamiseks. Komisjon teostab automaatse kohustustest vabastamise hiljemalt üheksa kuud pärast finantsmääruse artikli 166 lõike 3 punktides a ja b sätestatud tähtaja möödumist.

3. Automaatse kulukohustustest vabastamise korral vähendatakse kõnealuse aasta kohta asjaomastele programmidele antavat ühenduse rahalist toetust automaatselt vabastatud kulukohustuste summa võrra. Abisaajariik esitab läbivaadatud rahastamiskava, milles abi vähendamine on vajaduse korral jaotatud prioriteetide ja meetmete vahel. Kui ta seda ei tee, vähendab komisjon igale prioriteedile eraldatud summasid proportsionaalselt.

▼B

Artikkel 234

Pangakontod

(Finantsmääruse artikkel 166)

1. ►M1 Maksete tegemiseks abi saava riigi vääringus avatakse abi saava riigi või mõne liikmesriigi finantsasutuses komisjoni või – ühisel kokkuleppel – abisaaja nimel eurodes peetavad kontod. ◄ Nende kontode nimetuste abil on võimalik kõnealused rahalised vahendid identifitseerida.

2. Lõikes 1 osutatud kontodele kantakse vahendeid tegeliku rahaliste vahendite nõudluse rahuldamiseks. Ülekanded tehakse eurodes ning vajadusel konverteeritakse need artiklite 7 ja 8 kohaselt abi saava riigi vääringusse, kui saabub maksetähtpäev.

▼B

3. PEATÜKK

Hanked

Artikkel 235

Hoonete rentimine

(Finantsmääruse artikkel 167)

Välismeetme tegevusassigneeringutest võib rahastada ainult neid kinnisvaralepingud, mis on seotud rendilepingu allakirjutamise ajal juba valmis hoonete rentimisega. Need lepingud avaldatakse artiklis 119 sätestatud korras.

Artikkel 236

Mõisted

(Finantsmääruse artikkel 167)

1. Teenuslepingute alla kuuluvad uurimis- ja tehnilise abi lepingud.

Uurimisleping on tarnija ja tellija vahel sõlmitud teenusleping, mis hõlmab projektide määratlemist ja koostamist, teostatavusuuringuid, majandus- ja turu-uuringuid, tehnilisi uuringuid ja auditeid.

Tehnilise abi leping on leping, mille korral tarnija ülesanne on tegutseda nõuandjana, juhtida projekti või kontrollida selle täitmist või kindlustada lepingus nimetatud konsultantide olemasolu.

2. Kui kolmanda riigi talitustes või riikliku osalusega üksustes on pädev juhtkond, võivad need talitused või üksused lepinguid täita otsese töövõtu korras.

Artikkel 237

Künniste ja välislepingute sõlmimise korda käsitlevad erisätted

(Finantsmääruse artikli 167 lõike 1 punktid a ja b)

1. ►M3 Käesoleva määruse artiklite 118–121, välja arvatud mõisted, artikli 122 lõigete 3 ja 4, artiklite 123, 126–129, artikli 131 lõigete 3–6, artikli 139 lõike 2, artiklite 140–146, artikli 148, artiklite 151 ja 152 ning artikli 158a sätteid ei kohaldata finantsmääruse artikli 167 lõike 1 punktides a ja b nimetatud tellijate või nende nimel sõlmitud hankelepingute suhtes. ◄

Käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvate hankesätete rakendamise kohta teeb otsuse komisjon.

2. Kui lõikes 1 nimetatud menetluse sätteid ei täideta, kõnealuste toimingute kulusid ühendus ei rahasta.

▼M3

_____

▼B

4. Käesolevat peatükki ei kohaldata finantsmääruse artikli 167 lõike 1 punktis b nimetatud tellijate suhtes, kui artiklis 35 nimetatud kontrollimise järel on komisjon lubanud neil kasutada nende oma hankemenetlust detsentraliseeritud haldamise korral.

▼B

Artikkel 238

Hanked, mida teostavad finantsmääruse artikli 167 lõike 1 punktis c nimetatud tellijad

(Finantsmääruse artikli 167 lõike 1 punkt c)

1. Käesoleva peatüki sätteid ei kohaldata hangete suhtes, mida teostavad finantsmääruse artikli 167 lõike 1 punktis c nimetatud tellijad.

2. Käesoleva peatüki sätteid ei kohaldata määruse (EÜ) nr 1257/96 alusel rakendatud meetmete suhtes.

3. Komisjon otsustab artiklis 184 nimetatud põhimõtete kohaselt, millistel lõigetes 1 ja 2 nimetatud juhtudel kasutada erihankemenetlust.

4. Kui lõikes 3 nimetatud menetluse sätteid ei täideta, kõnealuste toimingute kulusid ühendus ei rahasta.

Artikkel 239

Reklaam ja mittediskrimineerimine

(Finantsmääruse artiklid 167 ja 168)

Komisjon võtab vajalikke rakendusmeetmeid, et tagada võistupakkumisest võimalikult lai osalus võrdsetel tingimustel ühenduse rahastatavate lepingute sõlmimisel. Selleks tuleb hoolitseda eelkõige selle eest, et:

a) tagatakse eelteadete, hanketeadete ja lepingu sõlmimise teadete eelnev õigeaegne avaldamine;

b) kõrvaldatakse diskrimineeriv tegevus ja tehnilised kirjeldused, mis võivad takistada finantsmääruse artiklis 168 nimetatud füüsiliste ja juriidiliste isikute laia osalust võrdsetel tingimustel.

Artikkel 240

Reklaam

(Finantsmääruse artikkel 167)

▼M2

1. Rahvusvaheliste pakkumiskutsete eelteade saadetakse Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitusele tarne- ja teenuslepingute puhul nii kiiresti kui võimalik ning ehitustöölepingute puhul nii kiiresti kui võimalik pärast nende lepingute programmi kinnitamise otsuse vastuvõtmist.

▼B

2. Käesoleva peatüki kohaldamiseks avaldatakse hanketeade:

a) rahvusvaheliste pakkumiskutsete puhul vähemalt *Euroopa Ühenduste Teatajas* ja Internetis;

b) kohalike pakkumiskutsete puhul vähemalt abi saava riigi ametlikus väljaandes või muus samaväärses väljaandes.

Kui hanketeade avaldatakse ka kohalikul tasandil, peab see olema identne *Euroopa Ühenduste Teatajas* ja Internetis avaldatud hanketeatega ning see tuleb avaldada nendega ühel ajal. Komisjon vastutab *Euroopa Ühenduste Teatajas* ja Internetis avaldamise eest. Kui teade tuleb avaldada kohalikul tasandil, võib seda teha abisaaja.

▼M3

3. Teade lepingu sõlmimise kohta saadetakse pärast lepingu allakirjutamist, välja arvatud juhul, kui leping on vajaduse korral salajaseks kuulutatud või kui lepingutäitmisega peavad kaasnema julgeolekualased erimeetmed või kui see on vajalik Euroopa Liidu oluliste huvide kait-

▼M3

seks või kui abisaajariik seda nõuab ja kui lepingu sõlmimise teate avaldamist ei loeta asjakohaseks.

▼B

Artikkel 241

Teenuslepingute künnised ja nende sõlmimise kord

(Finantsmääruse artikkel 167)

1. Teenuslepingute puhul on finantsmääruse artiklis 167 nimetatud künnised ja menetlused järgmised:

▼M2

a) lepingud, mille maksumus on vähemalt 200 000 eurot: rahvusvaheline piiratud pakkumine artikli 122 lõike 2 ja artikli 240 lõike 2 punkti a tähenduses;

▼B

b) lepingud, mille maksumus on alla 200 000 euro: konkureeriv läbirääkimistega menetlus lõike 3 tähenduses, kui olemasoleva raamlepingu kasutamine ei ole võimalik või selle kasutamine ei ole andnud soovitud tulemust.

▼M3

Kuni 10 000 euro suuruse maksumusega lepinguid võib sõlmida ühe pakkumise alusel.

▼B

2. Lõike 1 punktis a nimetatud rahvusvahelise piiratud menetluse hanketeates märgitakse taotlejate arv, keda kutsutakse pakkumist esitama. Teenuslepingute puhul on pakkujate arv neli kuni kaheksa. Pakkumist esitama lubatud taotlejaid peab olema piisavalt palju reaalse konkurentsi tagamiseks.

Valitud taotlejate nimekiri avaldatakse komisjoni veebisaidil.

▼M2

Kui valikukriteeriumidele vastavate taotlejate arv või suutlikkuse miinimumtase jääb alla minimaalse arvu, võib tellija kutsuda pakkumist esitama üksnes neid taotlejaid, kes vastavad pakkumise esitamise kriteeriumidele.

3. Lõike 1 punktis b nimetatud menetluse puhul koostab tellija nimekirja, milles on vähemalt kolm tema valitud pakkujat. Menetlus hõlmab piiratud konkureerivat pakkumist ilma teate avaldamiseta ning seda loetakse artikliga 124 reguleerimata konkureerivaks läbirääkimistega menetluseks.

Pakkumised avab ja neid hindab nõuetekohase tehnilise ja halduspädevusega hindamiskomisjon. Hindamiskomisjoni liikmed peavad alla kirjutama erapooletusdeklaratsioonile.

Kui tellija saab pakkujatega konsulteerimise järel ainult ühe pakkumise, mis on halduslike ja tehniliste tingimustega vastavuses, võib lepingu sõlmida, tingimusel et lepingu sõlmimise tingimused on täidetud.

▼B

4. Pakkumised saadetakse topeltümbrikus, st pakis või välimises ümbrikus, milles on kaks eraldi pitseeritud ümbrikku, millest ühel on sõnad “A-ümbrik – tehniline pakkumine” ja teisel “B-ümbrik – rahastamispakkumine”. Välimisel ümbrikul on:

a) pakkumiskutse dokumentides märgitud aadress pakkumiste esitamiseks;

b) viide pakkumiskutsele, millele pakkuja vastab;

c) vajaduse korral osade numbrid, mille kohta pakkumine on esitatud;

▼B

d) pakkumiskutse dokumentide keeles lisatud märkus “mitte avada enne pakkumiste avamise koosolekut”.

▼C1

Kui pakkumiskutse dokumentides on ette nähtud intervjuud, võib atesteerimiskomisjon intervjueerida tehniliselt vastuvõetavas pakkumises esitatud eksperdirühma põhiliikmeid pärast ajutiste kirjalike otsuste tegemist ja enne tehniliste pakkumiste lõplikku hindamist. Sel juhul intervjueerib eksperte atesteerimiskomisjon, eelistatavalt kõiki korraga, kui nad moodustavad ühe meeskonna, ja piisavalt lühikese aja järel, et neid omavahel võrrelda. Atesteerimiskomisjonis eelnevalt kokkulepitud standardmudeli järgi intervjueeritakse kõiki intervjuule kutsutud eksperte või meeskondi. Intervjuu kuupäev ja kellaaeg tuleb pakkujatele teatada vähemalt kümme kalendripäeva ette. Kui pakkuja ei saa vääramatu jõu tõttu intervjuul osaleda, tuleb pakkujale saata uus kutse, milles märgitakse kuupäev ja kellaaeg.

▼B

5. Lepingu sõlmimise kriteeriumide eesmärk on kindlaks teha pakkuja, kes esitab majanduslikult kõige soodsama pakkumise.

Majanduslikult kõige soodsam pakkumine valitakse tehnilise kvaliteedi ja hinna suhte 80/20 alusel. Selleks:

a) korrutatakse tehnilisele pakkumisele antud punktid 0,80ga;

b) korrutatakse hinnapakkumisele antud punktid 0,20ga.

Artikkel 242

Läbirääkimistega pakkumismenetluse kasutamine teenuslepingute sõlmimiseks

(Finantsmääruse artikkel 167)

1. ►M2 Teenuslepingute puhul võib tellija kasutada läbirääkimistega menetlust ühe pakkumise alusel järgmistel juhtudel: ◄

a) finantsmääruse artikli 91 lõike 1 punktides a, b ja c nimetatud tähtaegu ei ole võimalik järgida äärmiselt kiireloomulise olukorra tõttu, mida tellija ei võinud ette näha ja mis tekkis nendest täiesti olenemata põhjustel;

b) teenuste osutamine antakse ülesandeks avalik-õiguslikele asutuste või mittetulunduslikele institutsioonidele või ühingutele ning teenused on seotud institutsioonilist laadi tegevusega või nende eesmärk on abistada inimesi sotsiaalprobleemide lahendamisel;

c) teenused on juba osutama hakatud teenuste laiendused ja nende suhtes kohaldatakse lõikes 2 sätestatud tingimusi;

d) pakkumismenetlus ei ole andnud soovitud tulemust, mis tähendab, et ei ole saadud kvaliteedilt ja/või rahaliselt sobivat pakkumist ning sel juhul võib tellija pärast pakkumismenetluse tühistamist pidada läbirääkimisi ühe või mitme pakkumismenetlusel osalenud pakkujaga omal valikul, kui lepingu esialgseid tingimusi ei ole oluliselt muudetud;

e) leping sõlmitakse konkursi tulemusel ning see tuleb kehtiva korra kohaselt sõlmida konkursi võitjaga või ühega konkursi võitjatest ning sel juhul kutsutakse läbirääkimistele kõik võitjad;

f) tehnilistel või ainuõiguste kaitsega seotud põhjustel võib teenuseid osutada ainult üks teatav teenuseosutaja;

▼M2

g) üks konkureeriva läbirääkimistega menetluse kasutamise katse on ebaõnnestunud pärast raamlepingu ebaedukat kasutamist. Sel juhul võib tellija pärast konkureeriva läbirääkimistega menetluse tühistamist pidada läbirääkimisi ühe või mitme pakkumismenetluses

▼M2

osalenud pakkujaga omal valikul, kui lepingu esialgseid tingimusi ei ole oluliselt muudetud;

▼M3

h) lepingute puhul, mis on kuulutatud salajaseks või mille täitmisega peavad kaasnema julgeolekualased erimeetmed, või kui see on vajalik Euroopa Liidu või abisaajariigi oluliste huvide kaitseks.

▼B

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel loetakse äärmiselt kiireloomulisele olukorrale vastavaks artikli 168 lõikes 2 nimetatud kriisiolukordades teostatud toiminguid. Volitatud eelarvevahendite käsutaja kinnitab vajadusel koos teiste asjaomaste eelarvevahendite käsutajatega, et äärmiselt kiireloomuline olukord on olemas ja vaatab oma otsuse korrapäraselt läbi usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte seisukohast.

▼M2

Kui tellija ei ole komisjon, kohaldatakse läbirääkimistega menetluse suhtes vastutava eelarvevahendite käsutaja eelnevat nõusolekut.

▼B

2. Lõike 1 punktis c nimetatud teenused, mis on juba osutama hakatud teenuste laiendused, on järgmised:

a) lisateenused, mis ei sisaldu põhilepingus, kuid ettenägematute asjaolude tõttu on need lepingu täitmiseks vajalikud, kui lisateenuseid ei ole võimalik põhilepingust ilma tellijale tõsist kahju tekitamata tehniliselt ja majanduslikult eraldada ning lisateenuste kogumaksumus ei ületa 50 % põhilepingu maksumusest;

▼M2

b) lisateenused, mis seisnevad töövõtjale esimese lepingu alusel usaldatud samasuguste teenuste korduvas osutamises, kui:

i) esimese teenuse osutamiseks avaldatud hanketeates on selgelt märgitud läbirääkimistega menetluse kasutamise võimalus projektiga seotud uute teenuste saamiseks ning hanke hinnanguline maksumus;

ii) lepingu pikendamine on ühekordne ja jätkuleping ei ületa maksumuse ega kestuse poolest esialgset lepingut.

▼B

Artikkel 243

Tarnelepingute künnised ja nende sõlmimise kord

(Finantsmääruse artikkel 167)

1. Tarnelepingute puhul on finantsmääruse artiklis 167 nimetatud künnised ja menetlused järgmised:

▼M2

a) lepingud, mille maksumus on vähemalt 150 000 eurot: rahvusvaheline avatud pakkumine artikli 122 lõike 2 ja artikli 240 lõike 2 punkti a tähenduses;

b) lepingud, mille maksumus on vähemalt ►M3 60 000 eurot, ◄ kuid alla 150 000 euro: kohalik avatud pakkumine artikli 122 lõike 2 ja artikli 240 lõike 2 punkti b tähenduses;

▼M3

c) lepingud, mille maksumus on alla 60 000 euro: konkureeriv läbirääkimistega menetlus lõike 2 tähenduses.

Kuni 10 000 euro suuruse maksumusega lepinguid võib sõlmida ühe pakkumise alusel.

▼M2

2. Lõike 1 punktis c nimetatud menetluse puhul koostab tellija nimekirja, milles on vähemalt kolm tema valitud tarnijat. Menetlus hõlmab piiratud konkureerivat pakkumist ilma teate avaldamiseta ning seda loetakse artikliga 124 reguleerimata konkureerivaks läbirääkimistega menetluseks.

▼M2

Pakkumised avab ja neid hindab nõuetekohase tehnilise ja halduspädevusega hindamiskomisjon. Hindamiskomisjoni liikmed peavad alla kirjutama erapooletusdeklaratsioonile.

Kui tellija saab tarnijatega konsulteerimise järel ainult ühe pakkumise, mis on halduslike ja tehniliste tingimustega vastavuses, võib lepingu sõlmida, tingimusel et lepingu sõlmimise tingimused on täidetud.

▼B

3. Kõik tehnilised ja rahastamispakkumised tuleb panna ühte pitseeritud ümbrikusse, mis pannakse pakki või välimisse ümbrikku. Sisemisel ümbrikul on:

a) pakkumiskutse dokumentides märgitud aadress pakkumiste esitamiseks;

b) viide pakkumiskutsele, millele pakkuja vastab;

c) vajaduse korral osade numbrid, mille kohta pakkumine on esitatud;

d) pakkumiskutse dokumentide keeles lisatud märkus “mitte avada enne pakkumiste avamise koosolekut”.

Pakkumised avab hindamiskomisjon pakkumiskutse dokumentides sätestatud kuupäeval ja kellaajal avalikul koosolekul. Avalikul pakkumise avamise koosolekul tuleb teatada pakkujate nimed, pakutud hinnad, vajaliku pakkumistagatise olemasolu ja muud andmed, mida tellija peab asjakohaseks.

4. Tarnelepingu puhul, mille hulka ei kuulu müügijärgne hooldus, on lepingu sõlmimise ainus kriteerium hind.

Kui ettepanekud müügijärgse hoolduse või koolituse kohta on eriti olulised, valitakse majanduslikult kõige soodsam pakkumine, võttes asjakohaselt arvesse pakutud teenuse tehnilist kvaliteeti ja pakutud hinda.

Artikkel 244

Läbirääkimistega pakkumismenetluse kasutamine tarnelepingute sõlmimiseks

(Finantsmääruse artikkel 167)

1. ►M2 Tarnelepinguid võib sõlmida läbirääkimistega menetluse teel ühe pakkumise alusel järgmistel juhtudel: ◄

a) finantsmääruse artikli 91 lõike 1 punktides a, b ja c nimetatud tähtaegu ei ole võimalik järgida äärmiselt kiireloomulise olukorra tõttu, mida tellijad ei võinud ette näha ja mis tekkis nendest täiesti olenemata põhjustel;

b) see on põhjendatud tarnete laadi või eriomaduste tõttu, näiteks kui lepingu täitmine on reserveeritud üksnes patentide või kasutuslitsentside valdajatele;

c) esialgselt tarnijalt tellitakse lisatarned, mis on mõeldud olemasolevate toodete või seadmete osaliseks asendamiseks või olemasolevate toodete või seadmete täiendamiseks, kui tarnija vahetamine sunniks tellijat muretsema teistsuguste tehniliste omadustega seadmeid, mis tooks kaasa ühildamatuse või ebaproportsionaalsed tehnilised raskused käitamisel ja hooldamisel;

d) pakkumismenetlus ei ole andnud soovitud tulemust, mis tähendab, et ei ole saadud kvaliteedilt või rahaliselt sobivat pakkumist. Sel juhul võib tellija pärast pakkumismenetluse tühistamist pidada läbirääkimisi ühe või mitme pakkumismenetlusel osalenud pakkujaga omal valikul, kui lepingu esialgseid tingimusi ei ole oluliselt muudetud;

▼M2

e) kahe konkureeriva läbirääkimistega pakkumismenetluse ebaõnnestumise järel, see tähendab, et kui ei ole saadud ühtegi halduslike ja tehniliste tingimustega vastavuses olevat ega ühtegi kvaliteedilt ja/või rahaliselt sobivat pakkumist. Sellisel juhul võib tellija pärast konkureeriva läbirääkimistega pakkumismenetluse tühistamist pidada läbirääkimisi ühe või mitme pakkumismenetluses osalenud pakkujaga omal valikul, kui lepingu esialgseid tingimusi ei ole oluliselt muudetud;

▼M3

f) lepingute puhul, mis on kuulutatud salajaseks või mille täitmisega peavad kaasnema julgeolekualased erimeetmed, või kui see on vajalik Euroopa Liidu või abisaajariigi oluliste huvide kaitseks;

g) tooraineturul noteeritud ja sealt ostetud toodetest koosnevate tarnetega seotud lepingute puhul;

h) lepingute puhul, mis seonduvad ostudega, mis tehakse erakordselt soodsatel tingimustel tarnijalt, kes on oma äritegevust lõpetamas, või pankrotihalduritelt või likvideerijatelt võlausaldajaga sõlmitud kokkuleppe või muu samalaadse menetluse alusel vastavalt siseriiklikele õigusnormidele.

▼M2

Kui tellija ei ole komisjon, kohaldatakse läbirääkimistega menetluse suhtes vastutava eelarvevahendite käsutaja eelnevat nõusolekut.

▼B

2. Esimese lõike punkti a kohaldamisel loetakse äärmiselt kiireloomulisele olukorrale vastavaks artikli 168 lõikes 2 nimetatud kriisiolukordades teostatud toiminguid. Volitatud eelarvevahendite käsutaja kinnitab vajadusel koos teiste asjaomaste eelarvevahendite käsutajatega, et äärmiselt kiireloomuline olukord on olemas ja vaatab oma otsuse korrapäraselt läbi usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte seisukohast.

Artikkel 245

Ehitustöölepingute künnised ja nende sõlmimise kord

(Finantsmääruse artikkel 167)

1. Ehitustöölepingute puhul on finantsmääruse artiklis 167 nimetatud künnised ja menetlused järgmised:

▼M2

a) lepingud, mille maksumus on vähemalt 5 000 000 eurot:

i) üldjuhul rahvusvaheline avatud pakkumine artikli 122 lõike 2 ja artikli 240 lõike 2 punkti a tähenduses;

ii) erandkorras seoses teatavate erilaadsete ehitustöödega ja pärast komisjoni vastutava eelarvevahendite käsutaja nõusoleku saamist rahvusvaheline piiratud pakkumine artikli 122 lõike 2 ja artikli 240 lõike 2 punkti a tähenduses;

b) lepingud, mille maksumus on vähemalt 300 000 eurot, kuid alla 5 000 000 euro: kohalik avatud pakkumine artikli 122 lõike 2 ja artikli 240 lõike 2 punkti b tähenduses;

▼B

c) lepingud, mille maksumus on alla 300 000 euro: konkureeriv läbirääkimistega menetlus lõike 2 tähenduses;

▼M3

Kuni 10 000 euro suuruse maksumusega lepinguid võib sõlmida ühe pakkumise alusel.

▼M2

2. Lõike 1 punktis c nimetatud menetluse puhul koostab tellija nimekirja, milles on vähemalt kolm tema valitud töövõtjat. Menetlus hõlmab väljakuulutamiseta piiratud konkureerivat pakkumist ning seda loetakse artikliga 124 reguleerimata konkureerivaks läbirääkimistega menetluseks.

▼M2

Pakkumised avab ja neid hindab nõuetekohase tehnilise ja halduspädevusega hindamiskomisjon. Hindamiskomisjoni liikmed peavad alla kirjutama erapooletusdeklaratsioonile.

Kui tellija saab töövõtjatega konsulteerimise järel ainult ühe pakkumise, mis on halduslike ja tehniliste tingimustega vastavuses, võib lepingu sõlmida, tingimusel et lepingu sõlmimise tingimused on täidetud.

▼B

3. Valikukriteeriumid hõlmavad pakkuja suutlikkust täita samasuguseid lepinguid, võttes eelkõige arvesse viimastel aastatel tehtud töid. Kui valik on sel viisil tehtud ja pakkumised, mis ei vasta nõuetele, on kõrvale jäetud, jääb lepingu sõlmimise ainukeseks aluseks hind.

4. Kõik tehnilised ja rahastamispakkumised tuleb panna ühte pitseeritud ümbrikku, mis pannakse pakki või välimisse ümbrikku. Sisemisel ümbrikul on:

a) pakkumiskutse dokumentides märgitud aadress pakkumiste esitamiseks;

b) viide pakkumiskutsele, millele pakkuja vastab;

c) vajaduse korral osade numbrid, mille kohta pakkumine on esitatud;

d) pakkumiskutse dokumentide keeles lisatud märkus “mitte avada enne pakkumiste avamise koosolekut”.

Pakkumised avab hindamiskomisjon pakkumiskutse dokumentides sätestatud kuupäeval ja kellaajal avalikul koosolekul. Avalikul pakkumise avamise koosolekul tuleb teatada pakkujate nimed, pakutud hinnad, vajaliku pakkumistagatise olemasolu ja muud andmed, mida tellija peab asjakohaseks.

Artikkel 246

Läbirääkimistega pakkumismenetluse kasutamine ehitustöölepingute sõlmimiseks

(Finantsmääruse artikkel 167)

1. ►M2 Ehitustöölepinguid võib sõlmida läbirääkimistega menetluse teel ühe pakkumise alusel järgmistel juhtudel: ◄

a) finantsmääruse artikli 91 lõike 1 punktides a, b ja c nimetatud tähtaegu ei ole võimalik järgida äärmiselt kiireloomulise olukorra tõttu, mida tellijad ei võinud ette näha ja mis tekkis nendest täiesti olenemata põhjustel;

b) täiendavate ehitustööde puhul, mida esialgselt sõlmitud leping ei sisalda, kuid mis ettenägematute asjaolude tõttu on osutunud selles nimetatud töö teostamiseks vajalikuks lõikes 2 sätestatud tingimustel;

c) pakkumismenetlus ei ole andnud soovitud tulemust, mis tähendab, et ei ole saadud kvaliteedilt või rahaliselt sobivat pakkumist. Sel juhul võib tellija pärast pakkumismenetluse tühistamist pidada läbirääkimisi ühe või mitme pakkumismenetlusel osalenud pakkujaga omal valikul, kui lepingu esialgseid tingimusi ei ole oluliselt muudetud;

▼M2

d) kui kaks konkureerivat läbirääkimistega pakkumismenetlust on ebaõnnestunud, see tähendab, et kui ei ole saadud ühtegi halduslike ja tehniliste tingimustega vastavuses olevat ega ühtegi kvaliteedilt ja/või rahaliselt sobivat pakkumist. Sellisel juhul võib tellija pärast konkureeriva läbirääkimistega pakkumismenetluse tühistamist pidada läbirääkimisi ühe või mitme pakkumismenetluses osalenud pakkujaga omal valikul, kui lepingu esialgseid tingimusi ei ole oluliselt muudetud;

▼M3

e) lepingute puhul, mis on kuulutatud salajaseks või mille täitmisega peavad kaasnema julgeolekualased erimeetmed, või kui see on vajalik Euroopa Liidu või abisaajariigi oluliste huvide kaitseks.

▼B

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel loetakse äärmiselt kiireloomulisele olukorrale vastavaks artikli 168 lõikes 2 nimetatud kriisiolukordades teostatud toiminguid. Volitatud eelarvevahendite käsutaja kinnitab vajadusel koos teiste asjaomaste eelarvevahendite käsutajatega, et äärmiselt kiireloomuline olukord on olemas ja vaatab oma otsuse korrapäraselt läbi usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte seisukohast.

▼M2

Kui tellija ei ole komisjon, tuleb läbirääkimistega menetluse rakendamiseks saada vastutava eelarvevahendite käsutaja eelnev nõusolek.

▼B

2. Lõike 1 punktis b nimetatud täiendavate ehitustööde teostamiseks sõlmitakse leping esialgset lepingut täitva töövõtjaga, kui:

a) niisuguseid täiendavaid ehitustöid ei ole võimalik tehnilistel või majanduslikel põhjustel põhilepingust eraldada tellijale tõsist kahju tekitamata;

b) sellised ehitustööd on olenemata sellest, et neid on võimalik põhilepingust eraldada, põhilepingu täitmiseks vältimatult vajalikud.

c) täiendavate ehitustööde teostamiseks sõlmitud lepingu kogumaksumus ei või ületada 50 % põhilepingu summast.

Artikkel 247

Läbirääkimistega pakkumismenetluse kasutamine kinnisvaralepingute sõlmimiseks

(Finantsmääruse artikkel 167)

Artiklis 235 nimetatud kinnisvaralepinguid võib sõlmida läbirääkimistega menetluse teel pärast kohaliku turu-uuringu tegemist, kui komisjon on andnud selleks nõusoleku ja ei ole ise tellija.

Artikkel 248

Hankemenetluse valik segalepingute sõlmimiseks

(Finantsmääruse artikkel 167)

Lepingute puhul, mis hõlmavad teenuste ja kaupade tarnimist või ehitustööde teostamist, määrab tellija kohaldatavad künnised ja menetlused pärast komisjonilt nõusoleku saamist ja kui komisjon ise ei ole tellija, võttes arvesse lepingu kõige tähtsamat aspekti, mida hinnatakse lepingu eri osade suhtelise väärtuse ja praktilise tähtsuse alusel.

Artikkel 249

Pakkumiskutse dokumendid

(Finantsmääruse artikkel 167)

1. Artiklis 130 nimetatud pakkumiskutse dokumendid koostatakse parimate rahvusvaheliste tavade järgi ja kooskõlas käesoleva jaotise sätetega seoses avaldamise ning tellijate ja pakkujate vahelise sidepidamisega.

2. Teenuslepingute puhul peavad pakkumismenetluse dokumendid olema järgmised:

a) juhised pakkujatele, milles tuleb märkida:

▼B

i) lepingu liik;

ii) lepingu sõlmimise kriteeriumid ja nende osatähtsus;

iii) intervjuude võimalus ja nende ajakava;

iv) kas variandid on lubatud;

v) võimalik alltöövõtu osa;

vi) lepingu maksimaalne kasutatav eelarve;

vii) pakkumiste vääring;

b) valitud taotlejate esialgne nimekiri, milles on märgitud taotlejate koostöö keeld;

c) teenuslepingute üldtingimused;

d) eritingimused, milles laiendatakse või täiendatakse üldtingimusi või esitatakse üldtingimuste erandid;

e) ülesannete kirjeldus, milles märgitakse projekti planeeritud ajakava ja kuupäevad, millest alates peavad põhieksperdid olema kättesaadavad;

f) hinnakiri (täidab pakkuja);

g) pakkumise vorm;

h) lepingu vorm;

i) panga- või muu samasuguse asutuse vormid eelmaksete tagatiste jaoks.

3. Teenuslepingute puhul peavad pakkumismenetluse dokumendid olema järgmised:

a) juhised pakkujatele, milles tuleb märkida:

i) valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumid;

ii) kas variandid on lubatud;

iii) pakkumiste vääring;

b) tarnelepingute üldtingimused;

c) eritingimused, milles laiendatakse või täiendatakse üldtingimusi või esitatakse üldtingimuste erandid;

d) tehniline lisa, milles on kõik kavad, tehnilised kirjeldused ja lepingu täitmise planeeritud ajakava;

e) hinnakiri (täidab pakkuja);

f) pakkumise vorm;

g) lepingu vorm;

h) panga- või muu samasuguse asutuse vormid tagatiste jaoks:

i) pakkumistagatis;

ii) ►C1 eelmaksed ◄ ja

iii) täitmistagatis.

4. Ehitustöölepingute puhul peavad pakkumismenetluse dokumendid olema järgmised:

a) juhised pakkujatele, milles tuleb märkida:

i) valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumid;

ii) kas variandid on lubatud ja

iii) pakkumiste vääring;

b) ehitustöölepingute üldtingimused;

▼B

c) eritingimused, milles laiendatakse või täiendatakse üldtingimusi või esitatakse üldtingimuste erandid;

d) tehnilised lisad, milles on kavad, tehnilised kirjeldused ja lepingu täitmise planeeritud ajakava;

e) hinnakiri (täidab pakkuja) ja hindade üksikasjalik jaotus;

f) pakkumise vorm;

g) lepingu vorm;

h) panga- või muu samasuguse asutuse vormid tagatiste jaoks:

i) pakkumistagatis;

ii) eelmaksete tagatis;

iii) nõuetekohase täitmise tagatis.

5. Vasturääkivuse korral on lõike 2 punktis d, lõike 3 punktis c ja lõike 4 punktis c nimetatud eritingimused ülimuslikud üldtingimuste suhtes.

Artikkel 250

Tagatised

(Finantsmääruse artiklid 102 ja 167)

1. Erandina artiklist 150 vääringustatakse eeltagatised eurodes või tagatisega hõlmatud lepingu vääringus.

2. Tellija võib nõuda käesoleva peatüki kohast pakkumistagatist, mille väärtus on 1–2 % lepingu kogumaksumusest tarne- ja ehitustöölepingu puhul; see peab vastama artikli 150 sätetele. Tagatis vabastatakse, kui menetlus on lepingu sõlmimisega lõppenud. Tagatist ei vabastata, kui pakkumiste esitamise tähtajaks esitatud pakkumine võetakse hiljem tagasi.

▼M2

3. Tagatist nõutakse, kui eelmakse ületab 150 000 eurot. Kui töövõtja on aga avalik-õiguslik asutus, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja sõltuvalt oma riskianalüüsist selle kohustuse nõudmisest loobuda.

Tagatis vabastatakse, kui eelmakse arvatakse maha töövõtjale makstavatest vahemaksetest või lõppmaksest lepingutingimuste kohaselt.

4. Tellija võib nõuda täitmistagatist, mille summa on sätestatud pakkumismenetluse dokumentides ja mis on 5–10 % lepingu kogumaksumusest. Tagatissumma määratakse objektiivsete kriteeriumide, nagu lepingu liigi ja maksumuse alusel.

Täitmistagatist nõutakse ka siis, kui ületatud on järgmised künnised:

i) ehitustöölepingute puhul 345 000 eurot;

ii) tarnelepingute puhul 150 000 eurot.

Tagatis kehtib vähemalt tarnete ja ehitustööde lõpliku vastuvõtmiseni. Kui leping ei ole nõuetekohaselt täidetud, tagatist ei vabastata.

▼B

Artikkel 251

Menetluste tähtajad

(Finantsmääruse artikkel 167)

1. Pakkumised peavad jõudma tellijani pakkumiskutses märgitud aadressil hiljemalt samas märgitud kuupäeval ja kellaajal. Tellijate sätestatud pakkumiste saamise ja osavõtutaotluste tähtajad peavad olema

▼B

piisavalt pikad, et huvitatud isikud saaksid oma pakkumisi põhjendatud ja asjakohase aja jooksul koostada ja esitada.

Teenuslepingute puhul peab pakkumiskutset sisaldava kirja saatmise ja pakkumiste lõpliku vastuvõtmise vaheline aeg olema viiskümmend päeva. Kiireloomulistel juhtudel ja komisjoni eelneva loaga võib kehtestada teistsugused tähtajad.

2. Pakkujad võib esitada kirjalikke küsimusi hiljemalt kakskümmend üks päeva enne pakkumiste vastuvõtmise viimast kuupäeva. Tellija annab küsimustele vastused hiljemalt üksteist päeva enne pakkumiste vastuvõtmise viimast kuupäeva.

3. Rahvusvahelise piiratud menetluses ei või pakkumiste vastuvõtmise tähtaeg olla lühem kui 30 päeva alates pakkumiskutse avaldamise kuupäevast. Pakkumiskutset sisaldava kirja saatmise ja pakkumiste lõpliku vastuvõtmise vaheline aeg peab olema vähemalt viiskümmend päeva. Teatavatel kiireloomulistel juhtudel ja komisjoni eelneva loaga võib kehtestada teistsugused tähtajad.

4. Rahvusvahelises avatud menetluses peab pakkumiste vastuvõtmise tähtaeg, mis algab hanketeate saatmise kuupäevast, olema vähemalt:

a) ehitustöölepingute puhul 90 päeva,

b) tarnelepingute puhul 60 päeva.

Teatavatel kiireloomulistel juhtudel ja komisjoni eelneva loaga võib kehtestada teistsugused tähtajad.

5. Kohalikus avatud menetluses peab pakkumiste vastuvõtmise tähtaeg, mis algab hanketeate saatmise kuupäevast, olema vähemalt:

a) ehitustöölepingute puhul 60 päeva,

b) tarnelepingute puhul 30 päeva.

Teatavatel kiireloomulistel juhtudel ja komisjoni eelneva loaga võib kehtestada teistsugused tähtajad.

6. Artikli 241 lõike 1 punktis b, artikli 243 lõike 1 punktis c ja artikli 245 lõike 1 punktis c nimetatud konkureeriva läbirääkimistega menetluse puhul lubatakse taotlejatel esitada oma pakkumised vähemalt kolmekümne päeva jooksul alates pakkumiskutset sisaldava kirja saatmisest.

7. Teenuslepingute puhul on pakkumiste kehtivusaeg üheksakümmend kalendripäeva alates pakkumiste esitamise tähtaja viimasest kuupäevast. Erandjuhtudel võib tellija paluda pakkujatel enne kehtivusaja lõppu pikendada kehtivusaega kuni nelikümmend kalendripäeva. Pakkuja, kelle pakkumine valitakse, peab pakkumist hoidma jõus veel kuuskümmend kalendripäeva alates lepingu sõlmimisest teatamise kuupäevast.

8. Tarnelepingute puhul on pakkumiste kehtivusaeg üheksakümmend kalendripäeva alates pakkumiste esitamise tähtaja viimasest kuupäevast. Erandjuhtudel võib tellija paluda pakkujatel enne kehtivusaja lõppu pikendada kehtivusaega kuni nelikümmend kalendripäeva. Pakkuja, kelle pakkumine valitakse, peab pakkumist hoidma jõus veel kuuskümmend kalendripäeva alates lepingu sõlmimisest teatamise kuupäevast.

9. Ehitustöölepingute puhul on pakkumiste kehtivusaeg üheksakümmend kalendripäeva alates pakkumiste esitamise tähtaja viimasest kuupäevast. Erandjuhtudel võib tellija paluda pakkujatel enne kehtivusaja lõppu pikendada kehtivusaega kuni nelikümmend kalendripäeva. Pakkuja, kelle pakkumine valitakse, peab pakkumist hoidma jõus veel kuuskümmend kalendripäeva alates lepingu sõlmimisest teatamise kuupäevast.

10. Lõigetes 1–9 sätestatud tähtajad on esitatud kalendripäevadena.

▼B

Artikkel 252

Hindamiskomisjon

(Finantsmääruse artikkel 167)

1. Hindamiskomisjon hindab ja järjestab kõik nõuetele vastavaks kuulutatud osalemistaotlused eelnevalt teatavaks tehtud välistamis-, valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumide alusel. Komisjoni kuulub paaritu arv liikmeid (vähemalt kolm), kellel on pakkumiste hindamiseks vajalik tehniline ja halduspädevus.

2. Kui komisjon ei ole tellija, tuleb teda korrapäraselt teavitada. Komisjoni esindaja kutsutakse alati vaatlejaks pakkumiste avamisele ja hindamisele ning talle saadetakse iga pakkumise koopia. Tellija saadab komisjonile nõusoleku saamiseks pakkumiste hindamise tulemused ja ettepaneku lepingu sõlmimiseks. Kui tellija on komisjonilt nõusoleku saanud, kirjutab ta lepingule alla ja saadab selle komisjonile.

3. Pakkumised, milles ei ole kõiki pakkumisdokumentides ettenähtud olulisi osi või mis ei vasta ettenähtud erinõuetele, jäetakse kõrvale.

▼M2

Hindamiskomisjon või tellija võivad siiski paluda taotlejatel või pakkujatel esitada ettenähtud tähtaja jooksul ja võrdse kohtlemise põhimõtet järgides lisamaterjali seoses menetlusest väljaarvamise ja valikukriteeriumidega või esitada selle kohta täiendavaid tõendeid.

▼B

4. Artiklis 139 nimetatud ebaharilikult madalate hindadega pakkumiste puhul nõuab komisjon vajalikke selgitusi pakkumise sisu kohta.

4. PEATÜKK

Toetused

Artikkel 253

Täies ulatuses rahastamine

(Finantsmääruse artikkel 169)

1. Erandina kaasrahastamise nõudest seoses finantsmääruse artiklis 109 nimetatud toetustega võib meetme täielikku rahastamist lubada järgmistel juhtudel, kui see ei ole põhiõigusaktiga keelatud:

a) humanitaarabi, sealhulgas abi põgenikele ja kodukohast lahkuma sunnitud inimestele, ülesehitustööabi ja abi maamiinide kahjutustamiseks;

b) artiklis 168 lõikes 2 nimetatud abi kriisiolukordade lahendamiseks;

c) meetmed rahvastikurühmade tervise ja põhiõiguste kaitseks;

d) kolmandate riikidega sõlmitud rahastamislepingute täitmisest tulenevad meetmed või koos artiklis 43 nimetatud rahvusvaheliste organisatsioonidega rakendatud meetmed;

▼M3

e) kui ühenduse huvides on olla meetme puhul ainsaks toetuse andjaks ja eelkõige ühenduse meetme läbipaistvuse tagamiseks.

▼B

2. Lõikes 1 nimetatud kaasrahastamise nõudest tehtud erandite kohta tuleb esitada põhjendused kõnealuse meetmega seotud lepingu sõlmimise otsuses.

Eelarvevahendite käsutaja peab suutma põhjendada, et täielik rahastamine on kõnealuse meetme rakendamiseks vajalik.

▼M3

Lõike 1 punktis e nimetatud juhul tuleb põhjendused esitada aga komisjoni rahastamisotsuses.

▼B

5. PEATÜKK

Avansikontod ja inventarinimestikud

Artikkel 254

Avansikontode loomine

(Finantsmääruse artikkel 63)

Teatavate kululiikide maksmiseks võib finantsmääruse artikli 63 kohaselt avada igale kohalikule üksusele väljaspool ühendust ühe või mitu avansikontot. Kohalik üksus on näiteks ühenduse delegatsioon, talitus või harukontor kolmandas riigis.

Niisuguse avansikonto loomise otsuses märgitakse selle kasutustingimused artikli 67 kohaselt iga kohaliku üksuse erivajaduste alusel.

Artikkel 255

Kontode haldamiseks volitatud isikud

(Finantsmääruse artikkel 62)

Iga institutsioon sätestab tingimused, mille kohaselt töötajad, kelle institutsioon on määranud ja volitanud artiklis 254 nimetatud kohalike üksuste kontosid haldama, saavad anda oma nime ja allkirjanäidise kohalikele finantseerimisasutustele.

Artikkel 256

Inventarinimestikud ja müügiteated

(Finantsmääruse artikkel 138)

1. Ühendustele kuuluv vallasvara kantakse esindustes kohapeal jooksvalt inventarinimestikesse. Need saadetakse korrapäraselt kesktalitustele iga institutsiooni vastuvõetud eeskirjade kohaselt.

Esindustes kaasasolev vallasvara kirjendatakse enne jooksvasse inventarinimestikku kandmist ajutisse nimestikku.

2. Delegatsioonide vallasvara müük kuulutatakse välja kohalike tavade kohaselt.

IV JAOTIS

(FINANTSMÄÄRUSE V JAOTIS)

EUROOPA TALITUSED

Artikkel 257

Kohaldamisala

(Finantsmääruse artikkel 171)

Finantsmääruse artiklis 171 nimetatud talitused on järgmised:

a) Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus;

b) Euroopa Pettustevastane Amet;

▼M2

c) Euroopa Ühenduste Personalivaliku Amet ja sellega halduslikult seotud Euroopa Haldusjuhtimise Kool;

▼B

d) Isiklike Soodustuste Haldus- ja Maksetalitus;

e) Brüsseli infrastruktuuri- ja logistikatalitus ja Luxembourgi infrastruktuuri- ja logistikatalitus.

Üks või mitu institutsiooni võivad luua lisatalitusi, kui see on tasuvusanalüüsi alusel põhjendatav ja kui need tagavad ühenduse tegevuse nähtavuse.

▼M3

Artikkel 258

Institutsioonidepoolne delegeerimine institutsioonidevahelistele talitustele

(Finantsmääruse artiklid 171 ja 174a)

Iga institutsioon vastutab eelarveliste kulukohustuste täitmise eest. Institutsioonid võivad delegeerida asjaomase institutsioonidevahelise talituse juhatajale kõik sellele järgnevad toimingud, eelkõige juriidilised kohustused, kulude tõendamise, maksete kinnitamise ja tulude haldamise, kehtestades sellise volituste delegeerimise piirid ja tingimused.

Artikkel 258a

Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitust käsitlevad erieeskirjad

(Finantsmääruse artiklid 171 ja 174a)

Seoses ametlike väljaannete talitusega otsustab iga institutsioon ise oma väljaannete avaldamise üle.

Väljaannete müügist saadud puhastulu antakse finantsmääruse artikli 18 kohaselt taaskasutamiseks sihtotstarbelise tuluna asutusele, kes on nende väljaannete autor.

▼B

Artikkel 259

Teatavad ülesanded, mida peaarvepidaja delegeerib

(Finantsmääruse artikkel 172)

Komisjoni peaarvepidaja võib talituse juhtkonna ettepanekul delegeerida selle talituse töötajale teatavaid oma ülesandeid, mis on seotud tulude kogumise ja kulude maksmisega, mida teeb otse kõnealune talitus.

Artikkel 260

Sularaha – pangakontod

(Finantsmääruse artikkel 172)

Institutsioonidevahelise talituse sularahavajaduste rahuldamiseks võib komisjon juhtkonna ettepanekul avada talituse nimel panga- või postižiirokontosid.

▼M2

_____

▼B

Aastalõpu kassajäägi kontrollivad ja korrigeerivad kõnealune talitus ja komisjon omavahel iga eelarveaasta lõpus.

▼M3

▼B

V JAOTIS

(FINANTSMÄÄRUSE VI JAOTIS)

HALDUSASSIGNEERINGUD

Artikkel 262

Kohaldamisala

(Finantsmääruse artikkel 177)

Käesoleva jaotisega reguleeritavad haldusassigneeringud on määratletud artiklis 27.

▼M2

Eelarvelised kulukohustused, mis vastavad haldusassigneeringutele, mille liik on kõigi jaotiste puhul ühine ja mida hallatakse ühiselt, võib kirjendada eelarve raamatupidamisarvestusse ühiselt pärast artiklis 27 sätestatud kokkuvõtliku liigituse tegemist.

Vastavad kulud kirjendatakse iga jaotise eelarveridadele sama jaotuse kohaselt nagu assigneeringute puhul.

▼B

Artikkel 263

Kinnisvaratehingud

(Finantsmääruse artikli 179 lõige 3)

Enne finantsmääruse artikli 179 artiklis 3 nimetatud lepingute sõlmimist esitab iga institutsioon eelarvepädevatele institutsioonidele teatise, milles esitatakse kogu vajalik teave kavandatava tegevuse kohta, selle kulu eelarvest jooksval aastal ja järgmistel aastatel, selle põhjendus usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte seisukohast ja selle mõju finantsperspektiivile.

Asjaomane institutsioon esitab eelarvepädevatele institutsioonidele samal ajal oma kinnisvarakava.

Artikkel 264

Üüritagatised

(Finantsmääruse artikkel 177)

Komisjoni esitatud üüritagatised on pangatagatised või komisjoni ja üürileandja nimel kinnisele pangakontole tehtud hoiused, mis nõuetekohaselt põhjendatud juhtusid arvesse võtmata on eurodes.

▼M2

Kui kolmandates riikides tehtavate tehingute puhul ei ole ühegi nimetatud üüritagatise vormi kasutamine võimalik, võib vastutav eelarvevahendite käsutaja siiski nõustuda muude vormidega, tingimusel et need vormid tagavad ühenduste finantshuvide samaväärse kaitse.

▼B

Artikkel 265

Ettemaksed institutsioonide töötajatele ja liikmetele

(Finantsmääruse artikkel 177)

Palga ettemakseid võib teha institutsioonide töötajatele ja liikmetele personalieeskirjades sätestatud tingimustel.

▼M3

VI JAOTIS

(FINANTSMÄÄRUSE II OSA VII JAOTIS)

EKSPERDID

Artikkel 265a

Väliseksperdid

(Finantsmääruse artikkel 179a)

1. Artikli 158 lõike 1 punktis a kehtestatud künnistest väiksema maksumuse korral võib ülesannete jaoks, mille hulka eelkõige kuulub ettepanekutele hinnangute andmine ja tehniline tugi, valida väliseksperdid vastavalt käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud menetlusele.

2. Osalemiskutse avaldatakse eelkõige *Euroopa Liidu Teatajas* või institutsiooni veebisaidil, et tagada potentsiaalsete taotlejate võimalikult laiaulatuslik teavitamine ja koostada ekspertide nimekiri.

Osalemiskutse alusel koostatud nimekiri ei tohi kehtida kauem kui mitmeaastase programmi lõpuni.

Huvitatud isik võib esitada taotluse igal ajal nimekirja kehtivuse jooksul, välja arvatud kehtivusaja viimase kolme kuu jooksul.

3. Väliseksperte ei loetleta lõikes 2 osutatud nimekirjas, kui nad on mõnes finantsmääruse artiklis 93 osutatud olukordadest.

4. Lõikes 2 nimetatud nimekirjas loetletud väliseksperdite hulgast tehakse valik vastavalt nende suutlikkusele täita lõikes 1 nimetatud ülesandeid ning kooskõlas mittediskrimineerimise, võrdse kohtlemise ja huvide konflikti puudumise põhimõtetega.

▼B

KOLMAS OSA

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

I JAOTIS

ÜLEMINEKUSÄTTED

Artikkel 266

Teadusuuringute assigneeringute ümberpaigutamised

(Finantsmääruse artikkel 160)

Artikli 229 lõigetes 2–5 nimetatud uurimisvaldkonna otseste ja kaudsete meetmete puhul järgitakse eelarveaastal 2003 assigneeringute ümberpaigutamise suhtes 21. detsembri 1977. aasta finantsmääruse artikli 95 esimeses ja teises lõigus sätestatud menetlust.

▼B

Artikkel 267

Tagatiskonto likvideerimine

1. Iga peaarvepidaja või peaarvepidaja abi nimel raamatupidamisarvestuses avatud tagatiskonto, millesse on tehtud makseid 21. detsembri 1977. aasta finantsmääruse artikli 75 alusel erihüvitistest, kreeditsaldo makstakse asjaomastele isikutele või neile, kellel institutsioonide otsuse alusel on õigus makseid saada, pärast 2001. ja 2003. aasta eelarve täitmise kinnitamist peaarvepidaja otsuse alusel, kui ta ei ole isiklikult asjaga seotud.

2. Iga avansikontode haldaja nimel raamatupidamisarvestuses avatud tagatiskonto, millesse on tehtud makseid 21. detsembri 1977. aasta finantsmääruse artikli 75 alusel erihüvitistest, kreeditsaldo makstakse asjaomastele isikutele või neile, kellel on õigus makseid saada peaarvepidaja ja asjaomase eelarvevahendite käsutaja kokkuleppe alusel ning pärast seda, kui nad on need maksed kinnitanud.

3. Tagatiskontole tehakse selle likvideerimiskuupäevani makseid intressidest, mis vastavad Euroopa Keskpanga peamiste taasrahastamistoimingute suhtes kohaldatavate kuukursside aasta keskmisele, mis on avaldatud *Euroopa Ühenduste Teataja* C-seerias.

Artikkel 268

Enne 1. jaanuari 2003 võetud kohustuste ja saadaolevate summade eelarvestuste ümberarvestamine eurodeks

(Finantsmääruse artikkel 16)

Finantsmääruse artikli 161 lõikes 2 nimetatud eelarvelised kulukohustused ja saadaolevate summade eelarvestused, mis on tehtud enne 1. jaanuari 2003 muus vääringus kui eurodes, arvutatakse ümber eurodeks hiljemalt 1. juuniks 2003 artiklis 7 nimetatud kursiga, mida kohaldatakse 1. jaanuaril 2003.

▼M3

Artikkel 269

Ühinemiseelse abi detsentraliseeritud haldamine

(Finantsmääruse artikkel 53c)

Seoses nõukogu määruses (EMÜ) nr 3906/89 ([1]) ja nõukogu määruses (EÜ) nr 555/2000 ([2]) nimetatud ühinemiseelse abiga ei kohaldata artiklis 35 sätestatud eelkontrolli käsitlevaid eeskirju kõnealuste kandidaatriikidega juba toimiva detsentraliseeritud haldamise suhtes.

▼B

II JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 270

Finantsmääruse artiklis 185 nimetatud asutused

(Finantsmääruse artikkel 185)

Asutused, kes tegelikult saavad toetust ühenduse eelarvest ja on komisjoni koostatud ja iga aasta esialgsele eelarveprojektile lisatud nimekirjas, peavad täitma finantsmääruse artikli 14 lõikes 2, artikli 46 lõike 1 punkti 3 alapunktis d ja artiklis 185 nimetatud kohustused.

([1]) EÜT L 375, 23.12.1989, lk 11.
([2]) EÜT L 68, 16.3.2000, lk 3.

▼B

Artikkel 271

Künniste ja summade ajakohastamine

▼M3

1. Artiklites 54, 67, 119, 126, 128–130, 135, 151, 152, 164, 172, 173, 175b, 180, 181, 182, 226, 241, 243, 245 ja 250 esitatud künniseid ja summasid ajakohastatakse iga kolme aasta järel ühenduse tarbijahinnaindeksi muutuste alusel.

▼M2

2. Artikli 157 punktis b ja artikli 158 lõikes 1 nimetatud hankelepingute künniseid korrigeeritakse iga kahe aasta järel direktiivi 2004/18/EÜ artikli 78 lõike 1 kohaselt.

▼B

3. Komisjon kehtestab uued summad ja künnised lõigetes 1 ja 2 sätestatud ajakava ja kriteeriumide kohaselt, teavitab sellest teisi institutsioone ning laseb need avaldada *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 272

Kehtetuks tunnistamine

Käesolevaga tunnistatakse kehtetuks määrus (Euratom, ESTÜ, EÜ) nr 3418/93.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 273

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2003.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.